

Plagiarism Checking Report

Created on 2024-03-16 18:33:04 at 18:33 PM

Submission Information

ID	SUBMISSION DATE	SUBMITTED BY	ORGANIZATION	FILENAME	STATUS	SIMILARITY INDEX
3638038	Mar 16, 2024 at 18:19 PM	rattiya.prom@mcu.ac.th	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	แผนงานวิจัย การคุ้มครองทางสังคม 65.pdf	Completed	13.05 %

Match Overview

NO.	TITLE	AUTHOR(S)	SOURCE	SIMILARITY INDEX
1	Creation of Art and Culture Charter to Community Health with Buddhist Principles in Takook Sub-district, Khwao Sinarin District, Surin Province	sudhammanited, Phrakhrupanya	วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่น	0.63 %
2	ศึกษาแนวทางการนำหลักทฤษฎีธรรมมิกัดลประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาชีวิตของพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย ปัจจุบัน, A Study of Diṭ,ṭ,hadhammikattha for Solving the Problems of Life of Buddhist in Thai Society	พระครูโพธิธรรมานุกูล (บรรเทา ชุดจีน)	มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.61 %
3	Approach to Community Empowerment for Health Promotion	Phourai, Phintusorn	วารสารพัฒนาสังคม	0.49 %
4	Buddhist Principles of Holistic Health Care in Elderly people	Phrasunthornkittikhun	วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.44 %
5	การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น	วิโรจน์รัตน์, วิราพรณ	วารสารสภากาชาดพยามาล	0.44 %
6	Awareness About the Problem of Environmental Pollution the Management and Staff District in the City Nakhon Ratchasima	อึ้งวิฑูรสถิตย์, อรรถเพ	วารสารการวิจัยการบริหารการพัฒนา	0.39 %
7	Analyze the principles of the Saranyadhamma in Buddhism	จิตตโสภโณ (สุดเหลือ), พระมหาพิทักษ์	มจร พุทธศาสตร์ปริทรรศน์	0.39 %
8	Living the Buddhist approach to solve the debt problems of farmers in Thailand	Thongpliw, Supharat	Journal of Modern Learning Development	0.38 %
9	The Buddhist Integrated Life Quality Development of People in Buriram Province	(Uttamo), Phrakhru Udomchandavan	วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย	0.36 %
10	Participation of Community Leaders in Formulating a Strategic Route Map for Elderly project, Nong Tong Subdistrict,	หอมมณี, สุภัทรา	วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนา	0.31 %

อาศัยคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุที่ระดับจะสูงขึ้นเรื่อยๆสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้วิเคราะห์สถานการณ์และแนวโน้มของสังคมไทยโดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างประชากรไทยจะเปลี่ยนแปลงเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พศ 2560-2564 ว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรมเมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาฉบับที่ 12 โดยจะมีกลุ่มผู้สูงอายุที่มีปัญหาทางสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวเพิ่มมากขึ้นจากในปีพศ 2559

Association of Professional Development of Educational Administration of Thailand JAPDEAT Vol1 No3 JulySeptember 2019 ทรัพยากรมนุษย์ที่มีศักยภาพมีทักษะความรู้เป็นคนที่มีความรู้เรียนรู้อย่างต่อเนื่องทุกช่วงวัยมีความรู้ทางการเงินมีความสามารถในการวางแผนชีวิตและการวางแผนทางการเงินที่เหมาะสมในแต่ละช่วงวัยและความสามารถในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณค่าในส่วนช่วงวัยสูงอายุให้มีการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุเป็นพลังในการขับเคลื่อนประเทศส่งเสริมให้มีการทำงานหลังเกษียณผ่านการเสริมทักษะการดำรงชีวิตทักษะอาชีพในการหารายได้มีงานทำที่เหมาะสมกับศักยภาพมีการสร้างเสริมสุขภาพฟื้นฟูสุขภาพการป้องกันโรคให้แก่ผู้สูงอายุพร้อมกับจิตสภาพแวดล้อมให้เป็นมิตรกับผู้สูงอายุและหลักประกันทางสังคมที่สอดคล้องกับความจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตการมีส่วนร่วมของผู้สูงอายุในสังคมวิทยาศาสตร์ชาติ 20 ปีพศ 2561-2580 3537 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 | ส่วนที่ 4 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ได้กล่าวถึงเรื่องการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรไทยที่จะเข้าสู่สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 โดยคาดว่าสัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 198 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ในขณะที่จำนวนประชากรวัยแรงงานได้เริ่มลดลงมาและเมื่อพิจารณาคุณภาพของคนพบว่ายังมีปัญหาในแต่ละช่วงวัยส่งผลกระทบต่อเนื่องกันตลอดช่วงชีวิตผู้สูงอายุมีปัญหาด้านสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวสูงขึ้นยุทธศาสตร์นี้ได้กำหนดมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 2 ข้อคือเพื่อเตรียมคนในสังคมไทยให้มีทักษะในการดำรงชีวิตสำหรับโลกศตวรรษที่ 21

๒จำนวนทั้งสิ้น 46 ล้านคนหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 429 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมดและคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 56 ล้านคนในปีพศ 2565 ซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่า

ช่วยตัวเองได้และร้อยละ 19 ติดบ้านคือมีปัญหาคือเคลื่อนไหวไม่สามารถออกจากบ้านได้โดยสะดวกยังพบว่าร้อยละ 41 ของผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 18 เป็นโรคเบาหวานและร้อยละ 9 เป็นโรคข้อเข่าเสื่อมซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปี 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปี 2564 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุอาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปี 2537 เป็นร้อยละ 89 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปี 2558 โดยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางจิตและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 6069 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ 599 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังสามารถทำงานได้แต่สัดส่วนของการทำงานยังไม่สูงมากนักโดยปี 2559 ผู้สูงอายุวัย 6064 ปีมีงานทำร้อยละ 592 และกลุ่มวัย 6569 ปีร้อยละ 456 ของ 28 วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนาปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมมิถุนายน 2560 ประชากรในวัยเดียวกันนี้จะส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินออมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุวัยปลายนอกจากนี้ระบบบริการสาธารณะยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุสะท้อนได้จากผู้สูงอายุเพียงร้อยละ 72 ที่พึงพอใจในบริการ

ใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปีพศ 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปีพศ 2565 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุที่อาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปีพศ 2537 เป็นร้อยละ 87 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปีพศ 2557 โดยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางจิตใจและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 6069 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ

อยู่ในสภาวะติดเตียงคืออยู่ในสภาพพิการไม่สามารถช่วยตัวเองได้และร้อยละ 19 ติดบ้านคือมีปัญหาคือเคลื่อนไหวไม่สามารถออกจากบ้านได้โดยสะดวกยังพบว่าร้อยละ 41 ของผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 18 เป็นโรคเบาหวานและร้อยละ 9 เป็นโรคข้อเข่าเสื่อมซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปี 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปี 2564 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุอาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปี 2537 เป็นร้อยละ 89 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปี 2558 โดยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางจิตและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 6069 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ 599 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังสามารถทำงานได้แต่สัดส่วนของการทำงานยังไม่สูงมากนักโดยปี 2559 ผู้สูงอายุวัย 6064 ปีมีงานทำร้อยละ 592 และกลุ่มวัย 6569 ปีร้อยละ 456 ของ 28 วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนาปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมมิถุนายน 2560 ประชากรในวัยเดียวกันนี้จะส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินออมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุวัยปลายนอกจากนี้ระบบบริการสาธารณะยังไม่ตอบสนองความต้องการของผู้สูงอายุสะท้อน

ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัยมีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสมอย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีส่วนร่วมในครอบครัวชุมชนและสังคมรวมถึงมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง 4 โดยมีการวางยุทธศาสตร์การดำเนินงานไว้ 5 ยุทธศาสตร์และกำหนดยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคมสำหรับผู้สูงอายุไว้เป็น 1 ใน 5 ยุทธศาสตร์ข้างต้นและภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดมาตรการระบบบริการและเครือข่ายการเกื้อ

ทางสังคมซึ่งทำให้ผู้สูงอายุประสบกับปัญหาในการดำรงชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตรวมถึงด้านเศรษฐกิจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการช่วยเหลือดูแลทั้งจากครอบครัวบุตรหลานรวมทั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นชมพูนพพรหมภักดี 2556 สรพลชยภพ 2552 บรรลือศิริพานิช 2540 2 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พศ 2545-2564 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พศ 2552 ให้ความสำคัญต่อวงจรชีวิตและความสำคัญของทุกคนในสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุประกอบด้วย 5 ประเด็นสำคัญและ 5 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ 2553 ดังนี้ประเด็นสำคัญ 1 ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีคือ 1 มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิต 2 ครอบครัวมีสุขสังคมเอื้ออาทรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัย 3 มีหลักประกันที่มั่นคงได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสม 4 อยู่อย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีส่วนร่วมในครอบครัวชุมชนและสังคมและ 5 มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง 2 ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักที่มีความเข้มแข็งสามารถให้การเกื้อหนุนแก่ผู้สูงอายุได้อย่างมีคุณภาพ 16 แนวทางในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของหน่วยงานจังหวัดอุบลราชธานีอริยทรัพย์เงินดาถาวร 3 ระบบสวัสดิการและบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน 4 ทุกภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมในระบบสวัสดิการและบริการให้แก่ผู้สูงอายุโดยมีการกำกับดูแลเพื่อการคุ้มครองผู้สูงอายุในฐานะผู้บริโภค 5

United Nations UN ได้ให้นิยามผู้สูงอายุ Older person ว่าหมายถึงประชากรทั้งเพศชายและหญิงที่มีอายุมากกว่า ๖๐ ปีขึ้นไปและได้แบ่งระดับการเข้าสู่สังคมสูงวัยเป็นระดับได้แก่ 1 ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมสูงวัย Aging Society หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ ๕ ปีมากกว่าร้อยละ ๗ ของประชากรทั้งประเทศแสดงว่าประเทศนั้นกำลังเข้าสู่สังคมสูงวัย

สามารถของผู้สูงอายุที่มีศักยภาพเป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชนการพัฒนาผู้สูงอายุให้เป็นผู้สูงวัยอย่างมีศักยภาพเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้มีคุณภาพชีวิตและการดำเนินชีวิตที่เหมาะสมทั้งนี้ความหมายของผู้สูงอายุ elderly ในระดับอายุเป็นเกณฑ์ chronological age โดยให้คำจำกัดความที่แตกต่างกันองค์การสหประชาชาติที่กำหนดให้เป็นมาตรฐานเดียวกันทั่วโลกคือ ผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป 1 ส่วนองค์การอนามัยโลกหมายถึงผู้ที่มีอายุ 60 ปีหรือมากกว่าเมื่อนับตามวัยหรือผู้ที่สังคมยอมรับว่าสูงอายุจากการกำหนดของสังคมหรือผู้ที่เกษียณอายุจากการทำงานเมื่อนับตามสภาพเศรษฐกิจในประเทศพัฒนาแล้วส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ที่อายุ 65 ปี 2 ส่วนประเทศไทยพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พศ 2546 กำหนดให้บุคคลที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปและมีสัญชาติไทยเป็นผู้สูงอายุ 3 ซึ่งบทความนี้ใช้นิยามของผู้สูงอายุตามความหมายของประเทศไทยคือผู้ที่มีอายุ 60 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่หากอ้างถึงผู้สูงอายุในต่างประเทศให้ความหมายตามประเทศนั้นๆคือผู้ที่มีอายุ 65 ปีขึ้นไปส่วนสถานการณ์ผู้สูงอายุคำนวณจากจำนวนประชากรอายุ 60 ปีหากมีสัดส่วนมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งหมดถือว่าเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ 4 องค์การสหประชาชาติแบ่งระดับของการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเป็น 3 ระดับคือ 1 ระดับการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ ageing society หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปี มากกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศ 2 ระดับ

2 ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ Aged society หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ ๕ ปีมากกว่าร้อยละ ๑๕ ของประชากรทั้งประเทศแสดงว่าประเทศนั้นเข้าสู่สังคมสูงวัยโดยสมบูรณ์และ 3 ระดับสังคมสูงวัยอย่างเต็มที่ Superaged society

10 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปีมากกว่าร้อยละ 7 ของประชากรทั้งประเทศแสดงว่าประเทศนั้นกำลังเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ 2 ระดับสังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ Aged society หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศหรือมีประชากรอายุตั้งแต่ 65 ปีมากกว่าร้อยละ 14 ของประชากรทั้งประเทศแสดงว่าประเทศนั้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์และ 3 ระดับสังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่ Superaged society หมายถึงสังคมหรือประเทศที่มีประชากรอายุ 65 ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ 20 ของประชากรทั้งประเทศแสดงว่าประเทศนั้นเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างเต็มที่กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2559 น 3 สำหรับประเทศไทยได้เริ่มเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตั้งแต่ปี พศ 2548 โดยมีผู้สูงอายุคิดเป็นร้อยละ 1035 ในปีดังกล่าวและข้อมูลเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จากระบบสถิติทางการลงทะเบียนกรรมการปกครองพบว่าผู้สูงอายุของประเทศไทยมีจำนวน 9 934 309 คนคิดเป็นร้อยละ 1507 โดยภาคเหนือเป็นภาคที่มี 28 วารสารชุมชนวิจัยปีที่ 12

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับผู้สูงอายุของ United Nations World Population Ageing ยังพบว่าหลังจากปีพศ๒๕๕๒ประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิงได้แก่เด็กและผู้สูงอายุของประเทศไทยมีจำนวนมากกว่าประชากรในวัยแรงงานและในปีพศ๒๕๖๐จะเป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ที่ประชากรเด็กน้อยกว่าผู้สูงอายุ สถานการณ์เช่นนี้เป็นผลมาจากการลดภาวะเจริญพันธุ์อย่างรวดเร็วและการลดลงอย่างต่อเนื่องของระดับการตายของประชากรทำให้จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นอย่าง

ประเทศไทยกับสังคมผู้สูงอายุจากข้อมูลของ United Nations World Population Ageing พบว่าประเทศไทยกำลังอยู่ในช่วงการเปลี่ยนผ่านเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุโดยสมบูรณ์ Aged Society ซึ่งสหประชาชาติระบุว่าประเทศใดมีประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปในสัดส่วนเกินร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศถือว่าเป็นประเทศที่ก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุหรือ Aging Society และจะเป็นสังคมผู้สูงอายุเต็มรูปแบบ Aged Society เมื่อสัดส่วนประชากรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 20 โดยตัวเลขของประเทศไทยคาดการณ์ว่าในปี 2564 ไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์โดยมีผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีเกิน 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมดสถานการณ์นี้เป็นผลมาจากการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาประเทศความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการแพทย์ทำให้ประชากรมีอายุยืนยาวนโยบายการวางแผนครอบครัวหรือการควบคุมการมีบุตรทำให้เกิดการลดภาวะเจริญพันธุ์อย่างรวดเร็วและการลดลงอย่างต่อเนื่องของระดับการตายของประชากรทำให้จำนวนและสัดส่วนประชากรสูงอายุของไทยเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วจากข้อมูลประชากรของประเทศไทยปี 2558 จำนวนประชากรในประเทศไทยอยู่ที่ 65 203 979 คนเป็นผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป 10 569 021 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 162 ของประชากรทั้งหมดแล้วประเทศไทยก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุแล้วและคาดการณ์ว่าในปี 2564 ไทยจะเข้าสู่สังคมประชากรสูงวัยแบบสมบูรณ์โดยมีผู้ที่มีอายุมากกว่า 60 ปีเกิน 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมดตัวอย่างการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตามนิยามของสหประชาชาติจากตารางแสดงเปรียบเทียบการก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุประเทศญี่ปุ่นจะเป็นประเทศ

ที่ 12 โดยจะมีกลุ่มผู้สูงอายุมีปัญหาทางสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวมากขึ้นจากในปีพศ 2559 ผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไปมีจำนวนทั้งสิ้น 46 ล้านคนหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 429 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมดและคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 56 ล้านคนในปีพศ 2565 ซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ

ของสังคมทำให้สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขซึ่งในบทความนี้จะนำเสนอแนวทางการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการดูแลผู้สูงอายุเพื่อนำไปสู่เป้าหมายคุณภาพชีวิตที่ดีของผู้สูงอายุต่อไปสถานการณ์ของผู้สูงอายุในประเทศไทยจากสถานการณ์ที่ประเทศไทยจะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ Aged society ในอีกไม่กี่ปีข้างหน้าโดยในปี 2559 พบว่าจากจำนวนประชากรทั้งหมด 6530 ล้านคนมีสัดส่วนวัยเด็กร้อยละ 1782 วัยแรงงานร้อยละ 6567 และวัยสูงอายุร้อยละ 1690 ขณะที่อัตราการเจริญพันธุ์รวมของประชากรไทยในปี 2560 อยู่ที่ 159 ซึ่งต่ำกว่าระดับทดแทนโดยคาดว่าจะมีแนวโน้มลดลงเรื่อยๆ หากไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อเพิ่มอัตราการเกิดของประชากรจะส่งผลให้โครงสร้างประชากรไทยเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์เมื่อสิ้นสุดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พศ 2560-2564 ในปี 2564 โดยสัดส่วนผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 1980 สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์คืออัตราประชากรผู้สูงอายุร้อยละ 20 ของประชากรทั้งหมดกลุ่มผู้สูงอายุดังกล่าวมีปัญหาทางสุขภาพและมีแนวโน้มอยู่คนเดียวมากขึ้นในปี 2559 ผู้สูงอายุที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไปมีจำนวนทั้งสิ้น 46 ล้านคนหรือคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 429 ของประชากรผู้สูงอายุทั้งหมดและคาดการณ์ว่าจะเพิ่มขึ้นเป็น 56 ล้านคนในปี 2564 ซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่าย

26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปีพศ 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปีพศ 2565 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุอาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวจะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปีพศ 2537 เป็นร้อยละ 87 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปีพศ 2557 โดยส่วนใหญ่ยังมีปัญหา

ที่ตั้งไว้ร้อยละ 30 นอกจากนี้ผู้สูงอายุร้อยละ 2 อยู่ในสภาวะติดเตียงคืออยู่ในสภาพพิการไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้และร้อยละ 19 ตัดบ้านคือมีปัญหากการเคลื่อนไหวไม่สามารถออกจากบ้านได้โดยสะดวกยังพบว่าร้อยละ 41 ของผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 18 เป็นโรคเบาหวานและร้อยละ 9 เป็นโรคข้อเข่าเสื่อมซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 6064 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปี 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปี 2564 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุอาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปี 2537 เป็นร้อยละ 89 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปี 2558 โดยส่วนใหญ่ยังมีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางจิตและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 6069 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ 599 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังสามารถทำงานได้แต่สัดส่วนของการทำงานยังไม่สูงมากนักโดยปี 2559 ผู้สูงอายุวัย 6064 ปีมีงานทำร้อยละ 592 และกลุ่มวัย 6569 ปีร้อยละ 456 ของ 28 วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนาปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคมมิถุนายน 2560 ประชากรในวัยเดียวกันนี้จะส่งผลต่อรายได้และเงินออมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุวัยปลายนอกจากนี้ระบบ

ด้านสุขภาพทั้งทางจิตและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 60-69 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ 599 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังสามารถทำงานได้แต่สัดส่วนของการทำงานยังไม่สูงมากนักโดยปีพศ 2557 ผู้สูงอายุวัย 60-64 ปีมีงานทำร้อยละ 592 และกลุ่มวัย 65-69 ปีร้อยละ 456 ของประชากรในวัยเดียวกันนี้จะส่งผลต่อรายได้และเงินออมเมื่อเข้าสู่บั้นปลายชีวิตของผู้สูงอายุ

นอกจากนี้ผู้สูงอายุร้อยละ 2 อยู่ในสภาวะติดเตียงคืออยู่ในสภาพพิการไม่สามารถช่วยตัวเองได้และร้อยละ 19 ดิตบ้านคือมีปัญหาการเคลื่อนไหวไม่สามารถออกจากบ้านได้โดยสะดวกยังพบว่าร้อยละ 41 ของผู้สูงอายุเป็นโรคความดันโลหิตสูงร้อยละ 18 เป็นโรคเบาหวานและร้อยละ 9 เป็นโรคข้อเข่าเสื่อมซึ่งผู้สูงอายุกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นวัยพึ่งพิงทั้งในเชิงเศรษฐกิจสังคมและสุขภาพโดยผู้สูงอายุ 75 ปีขึ้นไปจะมีสภาวะติดเตียงเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26 จากช่วงอายุ 60-64 ปีที่มีเพียงร้อยละ 09 ส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้นทั้งนี้มีการคาดการณ์ว่าค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพของผู้สูงอายุจะเพิ่มจาก 63 56513 ล้านบาทในปี 2553 เป็น 228 48221 ล้านบาทในปี 2564 ขณะเดียวกันผู้สูงอายุอาศัยอยู่ตามลำพังคนเดียวมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 36 ในปี 2537 เป็นร้อยละ 89 ของผู้สูงอายุทั้งหมดในปี 2558 โดยส่วนใหญ่ผู้สูงอายุที่มีปัญหาด้านสุขภาพทั้งทางจิตและทางกายรวมทั้งขาดผู้ดูแลสำหรับผู้สูงอายุวัยต้นอายุ 60-69 ปีที่มีสถานะทางสุขภาพดีมีกว่าร้อยละ 599 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่ยังสามารถทำงานได้แต่สัดส่วนของการทำงานยังไม่สูงมากนักโดยปี 2559 ผู้สูงอายุวัย 60-64 ปีมีงานทำร้อยละ 592 และกลุ่มวัย 65-69 ปีร้อยละ 456 ของ 28 วารสารการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมล้านนาปีที่ 7 ฉบับที่ 1 ประจำเดือนมกราคม มิถุนายน 2560 ประชากรในวัยเดียวกันนี้จะส่งผลต่อรายได้และเงินออมเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุวัยปลายนอกจากนี้ระบบบริการสาธารณะยังไม่ตอบสนอง

ที่จะเห็นผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีคือมีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิตครอบครัวมีสุขสังคมเอื้ออาทรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัยมีหลักประกันที่มีมั่นคงได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสมอย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีส่วนร่วมในครอบครัวชุมชนและสังคมและมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง๔โดยมีการวางยุทธศาสตร์การดำเนินงานไว้ 5 ยุทธศาสตร์ทั้งนี้ได้กำหนดยุทธศาสตร์ด้านระบบคุ้มครองทางสังคม

ทางด้านจิตใจอารมณ์และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมซึ่งทำให้ผู้สูงอายุประสบกับปัญหาในการดำรงชีวิตไม่ว่าจะเป็นด้านสุขภาพกายสุขภาพจิตรวมถึงด้านเศรษฐกิจจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการช่วยเหลือดูแลทั้งจากครอบครัวบุตรหลานรวมทั้งหน่วยงานของรัฐเพื่อให้ผู้สูงอายุมีความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นชมพูนุทพรหมภักดี 2556 สรพลชยภพ 2552 บรรลุศิริพานิช 2540 2 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ผู้สูงอายุแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พศ 2545-2564 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พศ 2552 ให้ความสำคัญต่อวงจรชีวิตและความสำคัญของคนในสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับผู้สูงอายุประกอบด้วย 5 ประเด็นสำคัญและ 5 ยุทธศาสตร์คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ 2553 ดังนี้ประเด็นสำคัญ 1 ผู้สูงอายุที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีคือ 1 มีสุขภาพที่ดีทั้งกายและจิต 2 ครอบครัวมีสุขสังคมเอื้ออาทรอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมปลอดภัย 3 มีหลักประกันที่มีมั่นคงได้รับสวัสดิการและการบริการที่เหมาะสม 4 อยู่อย่างมีคุณค่ามีศักดิ์ศรีพึ่งตนเองได้เป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจและมีส่วนร่วมในครอบครัวชุมชนและสังคมและ 5 มีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและข่าวสารอย่างต่อเนื่อง 2 ครอบครัวและชุมชนเป็นสถาบันหลักที่มีความเข้มแข็งสามารถให้การเกื้อหนุนแก่ผู้สูงอายุได้อย่างมีคุณภาพ 16 แนวทางในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์และงบประมาณในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุของหน่วยงานจังหวัดอุบลราชธานีหรือเทียบเคียงจินดาถาวร 3 ระบบสวัสดิการและบริการจะต้องสามารถรองรับผู้สูงอายุให้สามารถดำรงอยู่กับครอบครัวและชุมชนได้อย่างมีคุณภาพและมีมาตรฐาน 4 ทุภาคส่วนจะต้องมีส่วนร่วมในระบบสวัสดิการและบริการให้แก่ผู้สูงอายุโดยมีการกำกับดูแล

สำหรับผู้สูงอายุไว้เป็น 1 ใน 5 ยุทธศาสตร์และภายใต้ยุทธศาสตร์ดังกล่าวได้กำหนดมาตรการระบบบริการและเครือข่ายการประสานงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พศ 2560 2564 เข้าถึงได้จาก <http://www.nesdcgoth.go.th/dl/link.php/nid/642223> กันยายน 2564 ๔คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พศ 2545 2564 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 พศ 2552 กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์ชุมนุม

กับบูรณาการดำเนินการในด้านผู้สูงอายุได้แก่กระทรวงมหาดไทยกระทรวงศึกษาธิการกระทรวงการพัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์พมและกระทรวงสาธารณสุขด้วยการร่างกรอบการบูรณาการความร่วมมือผู้สูงอายุเป็นหลักชัยของสังคม Active and Health Ageing มีเป้าหมายให้ผู้สูงอายุสามารถดูแลตนเองดำรงชีวิตประจำวันได้และมีคุณภาพชีวิตที่ดีแผนผู้สูงอายุแห่งชาติถือเป็นแผนยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงานด้านผู้สูงอายุที่ได้มีการดำเนินการเริ่มต้นมาตั้งแต่ปีพศ 2545 โดยมีลักษณะเป็นแผนรวมของชาติไม่ใช่แผนของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งแต่จำเป็นต้องมีหน่วยงานหลักที่ทำหน้าที่รับผิดชอบตัวชี้วัดเป้าหมายการดำเนินการตลอดทั้งมาตรการต่างๆเพื่อการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนชาติต่อไปโดยมีกองสวัสดิการสงเคราะห์กรมประชาสงเคราะห์ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติเพื่อจัดทำแผนระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุฉบับที่ 1 พศ 2525-2544 ต่อมาได้มีการจัดทำแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พศ 2545-2564 ขึ้นโดยมีกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์รับภาระหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามแผนผู้สูงอายุแห่งชาติเพื่อเสนอแนะปรับปรุงแผนผู้สูงอายุแห่งชาติให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์สังคมที่เปลี่ยนแปลงไปจนได้รับมติจากคณะรัฐมนตรีอนุมัติแผนผู้สูงอายุแห่งชาติฉบับที่ 2 พศ 2545 2564 ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 1 ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 27 เมษายนพศ 2553 ความแตกต่างของทั้งแผนฉบับที่ 2 ได้แก่ 8 วารสารผู้ตรวจการแผ่นดินปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคม มิถุนายน 2562 การเปลี่ยนวิสัยทัศน์ว่าผู้สูงอายุเป็นบุคคลที่มีประโยชน์ต่อสังคมและสมควร

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

เข้าถึงทรัพยากรและโอกาสพร้อมทั้งมีผลกระทบที่ต่อเนื่องและสะสมดังนี้ 1 ความมั่นคงทางรายได้ Income security ความมั่นคงทางรายได้เป็นประเด็นที่ผู้สูงอายุทั่วโลกเป็นห่วงกังวลมากที่สุดเรื่องหนึ่งและเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องที่ผู้สูงอายุกล่าวถึงบ่อยที่สุดประเด็นทั้งสองจึงเป็นความท้าทายที่สำคัญที่สุดสำหรับรัฐบาลที่กำลังเผชิญภาวะประชากรสูงอายุวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลกเพิ่มแรงกดดันทางการเงินในการสร้างความมั่นใจทั้งในเรื่องความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการเข้าถึงการ

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

Journal BASJ ปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2563 หน้า 69 ของผู้สูงอายุมากขึ้นภายใต้สิทธิเสรีภาพและความเท่าเทียมกันด้วยความร่วมมือของประเทศต่างๆที่มีการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุก่อนได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากการบริหารจัดการร่วมกันเพื่อรองรับสถานการณ์การสูงวัยของประชากรอาเซียนหากแต่ความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในสังคมผู้สูงอายุในด้านความมั่นคงทางรายได้และสุขภาพถือได้ว่าเป็นประเด็นที่สำคัญของผู้สูงอายุทั่วโลกที่เป็นกังวลกันอย่างมากโดยในเรื่องรายได้และเรื่องสุขภาพเป็นเรื่องที่ผู้สูงอายุกล่าวถึงบ่อยที่สุดจึงเห็นได้ว่าทั้งสองประเด็นเป็นความท้าทายสำหรับรัฐบาลที่กำลังเผชิญในภาวะประชากรสูงอายุวิกฤตเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นทั่วโลกเพิ่มแรงกดดันทางการเงินในการสร้างความมั่นใจของผู้สูงอายุ ดังนั้นการลงทุนในระบบบำนาญการประกันสังคมพัฒนาระบบการให้บริการสุขภาพและด้านสวัสดิการของกลุ่มผู้สูงอายุมากขึ้นเป็นวิธีหนึ่งในการสำคัญที่สุดในการสร้างความมั่นใจให้ผู้สูงอายุสามารถพึ่งพาตนเองได้ทางเศรษฐกิจและลดความยากจนเมื่อเข้าสู่ผู้สูงอายุความยั่งยืน 4 เอกสารอ้างอิงกรมกิจการผู้สูงอายุกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ 2562 มาตรการขับเคลื่อนระเบียบวาระแห่งชาติเรื่องสังคมสูงอายุปรับปรุงพิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานครบริษัทพรินต์รูดิงแอนด์พับลิชชิงจำกัดมหาชนจินตนาอาจสันเทียะและรัชฎีย์ป้อมทอง 2561 แนวโน้มการดูแลผู้สูงอายุในศตวรรษที่ 21 ความท้าทายในการพยาบาลวารสารพยาบาลทหารบก 19 1 3946 จารีย์ปิ่นทองและคณะ 2561 สังคมสูงวัยกับความท้าทายของตลาดแรงงานไทยโครงการศึกษาด้านโครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่มีนัยต่อการดำเนินนโยบายสืบค้น 13

๑๗มาเป็นเวลานานทักษะความชำนาญจะมีเฉพาะในการทำงานที่จำเพาะเจาะจงมากและอาจมีปัญหาด้านสุขภาพผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในเชิงเศรษฐกิจได้แก่การที่ประเทศก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลต่อภาคการผลิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นการจ้างงานการทดแทนแรงงานการถ่ายทอดประสบการณ์หรือการจัดการความรู้ระหว่างรุ่น Knowledge management เป็นต้นในขณะที่ภาระทางเศรษฐกิจที่เป็นภาคการเงินการคลังของรัฐจะมีมากขึ้นเช่นค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของ

สูงอายุระดับสุดยอด super aged society เมื่อประชากรสูงอายุเพิ่มสูงถึงร้อยละ 28 ของประชากรทั้งหมดข้อมูลอัตราส่วนของประชากรสูงอายุดังแผนภาพที่ 1 ที่มาจูนิตีสถาบันวิจัยและพัฒนาผู้สูงอายุไทย 2559 10 16 20 28 0 5 10 15 20 25 30 2548 2559 2564 2574 ร้อยละปีพศ 2548 2559 2564 2574 การคาดการณ์ประชากรสูงอายุของประเทศไทยตั้งแต่ปีพศ 2548 พศ 2574 สังคมสูงวัยปี 2548 ผู้สูงอายุ 10 สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์ปี 2564 ผู้สูงอายุ 20 สังคมสูงวัยระดับสุดยอดปี 2574 ผู้สูงอายุ 28 SOCIAL WORK AND SOCIAL WELFARE FACULTY HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 6 JOURNAL OF SOCIAL SYNERGY ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในเชิงเศรษฐกิจได้แก่การที่ประเทศก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลต่อภาคการผลิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นการจ้างงานการทดแทนแรงงานการถ่ายทอดประสบการณ์หรือการจัดการความรู้ระหว่างรุ่น เป็นต้นในขณะที่ภาระทางเศรษฐกิจที่เป็นภาคการเงินการคลังของรัฐจะมีมากขึ้นเช่นค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่จะสูงขึ้นรายได้ของรัฐบาลที่จะลดลงจากการที่เก็บภาษีได้ลดลงส่งผลให้ภาระทางการคลังของประเทศจะเพิ่มสูงขึ้นรวมถึงระดับความมั่นคงของกองทุนประกันสังคมอาจลดลงและส่งผลกระทบต่อระดับการออมและการลงทุนของประเทศดังนั้นการสร้างกระบวนการทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในขณะเดียวกันก็เป็นการรักษาสมดุลของระดับรายได้ทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมจึงต้องมีการขยายอายุการทำงานของแรงงานที่ยังมีความรู้ความสามารถการส่งเสริม

ในการให้เบี่ยยังชีพแก่ผู้สูงอายุรายเดือนซึ่งนโยบายเหล่านี้อาจเป็นลักษณะของการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุเท่านั้นแนวทางที่รัฐพึงต้องให้การสนับสนุนอาจคล้ายคลึงกับประเทศญี่ปุ่นคือการสร้างกระบวนการทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในขณะที่เดียวกันก็เป็นการรักษาระดับผลได้ทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมอย่างเช่นการขยายอายุการทำงานของแรงงานที่ยังมีความรู้ความสามารถยังมีกำลังเพียงพที่จะทำงานซึ่งปัจจุบันอาจมี

10 16 20 28 0 5 10 15 20 25 30 2548 2559 2564 2574 ร้อยละปีพศ 2548 2559 2564 2574 การคาดการณ์ประชากรสูงอายุของประเทศไทยตั้งแต่ปีพศ 2548 พศ 2574 สังคมสูงอายุปี 2548 ผู้สูงอายุ 10 สังคมสูงอายุอย่างสมบูรณ์ปี 2564 ผู้สูงอายุ 20 สังคมสูงอายุระดับสุดยอดปี 2574 ผู้สูงอายุ 28 SOCIAL WORK AND SOCIAL WELFARE FACULTY HUACHIEW CHALERM PRAKIET UNIVERSITY คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมมหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ 6 JOURNAL OF SOCIAL SYNERGY ผลกระทบที่เกิดขึ้นในเชิงเศรษฐกิจได้แก่การที่ประเทศก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เช่นการจ้างงานการทดแทนแรงงานการถ่ายทอดประสบการณ์หรือการจัดการความรู้ระหว่างรุ่น เป็นต้นในขณะที่ภาวะทางเศรษฐกิจที่เป็นภาคการเงินการคลังของรัฐจะมีมากขึ้นเช่นค่าใช้จ่ายด้านการรักษาพยาบาลของประเทศที่จะสูงขึ้นรายได้ของรัฐบาลที่จะลดลงจากการที่เก็บภาษีได้ลดลงส่งผลให้ภาระทางการคลังของประเทศจะเพิ่มสูงขึ้นรวมถึงระดับความมั่นคงของกองทุนประกันสังคมอาจลดลงและส่งผลกระทบต่อระดับการออมและการลงทุนของประเทศดังนั้นการสร้างกระบวนการทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมเพื่อการยกระดับความเป็นอยู่ของผู้สูงอายุในขณะที่เดียวกันก็เป็นการรักษาสมาถลของระดับรายได้ทางเศรษฐกิจที่เหมาะสมจึงต้องมีกรขยายอายุการทำงานของแรงงานที่ยังมีความรู้ความสามารถส่งเสริมในการประกอบอาชีพที่มีความหลากหลายและการจัดการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและสุขภาพซึ่งต้องเริ่มจากความสมัครใจและวิสัยที่ผู้สูงอายุจะทำไ้ในขณะที่เดียวกันมีนโยบายและมติดคณะรัฐมนตรีที่ให้ความสำคัญกับด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้อง

๑๘ที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนพลังไม่อาจให้กันได้ต้องสร้างเองแต่ช่วยกันได้โดยทั่วไปเรียกว่าการเสริมพลัง Empowerment การเสริมพลังจะต้องเริ่มจากการมองเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์เพราะผู้ที่ถูกเสริมพลังมักมองว่าตัวเองเป็นคนไร้คุณค่าไร้ความสามารถส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีสถานะสูงกว่าทำให้เกิดการกดทับคนบางกลุ่มจนทำให้มองว่าตนเองเป็นผู้ต่ำต้อยด้อยค่า

อำนาจพลังในที่นี้หมายถึงความสามารถในการควบคุมชีวิตความเป็นอยู่ของตนรวมทั้งสุขภาพและปัจจัยกำหนดสุขภาพทั้งการควบคุมการตัดสินใจและควบคุมทรัพยากรที่มีผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของตนพลังไม่อาจให้กันได้ต้องสร้างเองแต่ช่วยกันได้โดยทั่วไปเรียกว่าการเสริมพลัง Empowerment Srirattanaball 2017 การเสริมพลังจะต้องเริ่มจากการมองเห็นคุณค่าของความเป็นมนุษย์เพราะผู้ที่ถูกเสริมพลังมักมองว่าตัวเองเป็นคนไร้คุณค่าไร้ความสามารถส่วนหนึ่งเกิดจากกระบวนการปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มคนที่มีสถานะสูงกว่าทำให้เกิดการกดทับคนบางกลุ่มจนทำให้มองว่าตนเองเป็นผู้ต่ำต้อยด้อยค่าไม่สามารถคิดหรือทำอะไรเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองได้นอกจากต้องพึ่งพาผู้อื่น Freire 1972 1986 Leverack 2006 113120 การเสริมพลังเป็นกระบวนการที่มักใช้กับผู้ที่ไร้อำนาจโดยการรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสริมพลังผ่านกิจกรรมสราเสวนาเพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองและเพิ่มความเชื่อมั่นรับรู้ความสามารถที่ตนเองมีและใช้ความสามารถในการควบคุมวิถีชีวิตของตนเองที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพการเสริมพลังชุมชนจึงเป็นเสมือนกระบวนการหรือกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชนที่ส่วนใหญ่มักถูกมองว่าไร้อำนาจให้ลุกขึ้นมาใช้อำนาจที่มีอยู่ในตัวบุคคลและชุมชนสำหรับจัดการและควบคุมอนาคตของชุมชนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงตามที่ชุมชนปรารถนา Wallenstein 1993 การเสริมพลังจึงเป็นการสร้างโอกาสให้ชุมชนได้ลุกขึ้นมาแก้ไขปัญหาของชุมชนเองอันจะทำให้พวกเขาได้เรียนรู้จากการลงมือทำและยังลงมือ

ไม่สามารถคิดหรือทำอะไรเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองได้นอกจากต้องพึ่งพาผู้อื่น๑๐การเสริมพลังเป็นกระบวนการที่มักใช้กับผู้ที่ไร้อำนาจโดยการรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสริมพลังผ่านกิจกรรมสราเสวนาเพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองและเพิ่มความเชื่อมั่นรับรู้ความสามารถที่ตนเองมีและใช้ความสามารถในการควบคุมวิถีชีวิตของตนเองที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพการเสริมพลังชุมชนจึงเป็นเสมือนกระบวนการหรือกิจกรรมที่

ต่ำต้อยด้อยค่าไม่สามารถคิดหรือทำอะไรเพื่อการเปลี่ยนแปลงด้วยตนเองได้นอกจากต้องพึ่งพาผู้อื่น Freire 1972 1986 Leverack 2006 113120 การเสริมพลังเป็นกระบวนการที่มักใช้กับผู้ที่ไร้อำนาจโดยการรวมกลุ่มเพื่อร่วมกันเสริมพลังผ่านกิจกรรมสราเสวนาเพื่อให้สมาชิกได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนเองและเพิ่มความเชื่อมั่นรับรู้ความสามารถที่ตนเองมีและใช้ความสามารถในการควบคุมวิถีชีวิตของตนเองที่มีผลต่อการสร้างเสริมสุขภาพการเสริมพลังชุมชนจึงเป็นเสมือนกระบวนการหรือกิจกรรมที่เน้นการมีส่วนร่วมจากคนในชุมชนที่ส่วนใหญ่มักถูกมองว่าไร้อำนาจให้ลุกขึ้นมาใช้อำนาจที่มีอยู่ในตัวบุคคลและชุมชนสำหรับจัดการและควบคุมอนาคตของชุมชนเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงตามที่ชุมชนปรารถนา Wallenstein 1993 การเสริมพลังจึงเป็นการสร้างโอกาสให้ชุมชนได้ลุกขึ้นมาแก้ไขปัญหาของชุมชนเองอันจะทำให้พวกเขาได้เรียนรู้จากการลงมือทำและยังลงมือปฏิบัติก็ยิ่งเสริมพลังให้เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว Thasniyom 2011 โดยทั่วไปการเสริมพลังเป็นกระบวนการกลุ่มเนื่องจากการทำกับผู้ที่ไร้อำนาจในเชิงเดียวกันไม่ประสบความสำเร็จด้วยเหตุที่ผู้ไร้อำนาจเพียงลำพังมักขาดความมั่นใจในตัวเองดังนั้นจึงไม่สามารถสร้างการเปลี่ยนแปลงได้กระบวนการเสริมพลังมักใช้ได้ผลกับกลุ่มหรือชุมชนเพื่อให้เกิดอำนาจของกลุ่มที่แสดงถึงความเชื่อมั่นมากขึ้นและหัวใจสำคัญของการเสริมพลังเพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลงก็คือการให้แนวคิดว่าการเสริมพลังชุมชนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ 70 Journal of Social Development Vol21 No2 2019 โอกาสกับคนที่ด้อยโอกาสได้เรียนรู้ในปัญหาของตนเองแม้บางครั้งอาจต้องเผชิญ

ว่าตนเองมีพลังอำนาจและสามารถใช้พลังดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ดังนั้นแนวคิดการเสริมพลังจึงมีความสำคัญสำหรับนำไปใช้กับการสร้างเสริมสุขภาพในระดับชุมชน๕กล่าวโดยสรุปว่าการเสริมสร้างพลังในชุมชนคือกระบวนการที่ทำให้ชุมชนเกิดการเข้าร่วมของคนในชุมชนทุกชั้นตอน การดำเนินการตั้งแต่ร่วมกันวางแผนร่วมปฏิบัติร่วมเปลี่ยนแปลงและแก้ไขร่วมกันผลที่ได้จากการกระทำนั้นและการร่วมกันปรับตัวจากแนวทางที่

ว่าด้วยการเสริมพลังชุมชนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพ 70 Journal of Social Development Vol21 No2 2019 โอกาสกับคนที่ต่อโอกาสได้เรียนรู้ในปัญหาของตนเองแม้บางครั้งอาจต้องเผชิญกับอุปสรรคที่ไม่สามารถนำไปสู่ผลลัพธ์การเปลี่ยนแปลงที่พึงปรารถนาได้แต่อย่างน้อยกระบวนการเรียนรู้จะเป็นจุดเริ่มต้นในการรับรู้ว่าตนเองมีพลังอำนาจและสามารถใช้พลังดังกล่าวเพื่อก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงได้ดังนั้นแนวคิดการเสริมพลังจึงมีความสำคัญสำหรับนำไปใช้กับการสร้างเสริมสุขภาพในระดับชุมชนการเสริมพลังอำนาจชุมชนเพื่อการสร้างเสริมสุขภาพการสร้างเสริมสุขภาพเป็นแนวคิดใหม่ที่ได้รับการยอมรับจากประเทศต่างๆทั่วโลกในประเทศไทยเองได้ให้ความสำคัญกับเรื่องดังกล่าวโดยมีการจัดตั้งสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพสสสที่มีวิสัยทัศน์ในการขับเคลื่อนองค์กรเพื่อตอบโจทย์การสร้างเสริมสุขภาพคือทุกคนบนแผ่นดินไทยมีขีดความสามารถสั่งคุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาพ Thai Health Promotion Foundation 2011 b สสสมีความเชื่อว่าคนทุกคนย่อมมีขีดความสามารถอยู่ในตัวบุคคลอยู่แล้วเพียงแต่ต้องได้รับโอกาสในการเข้าถึงความรู้ทักษะและความสามารถในการสร้างเสริมสุขภาพเพราะฉะนั้นโอกาสในการสร้างเสริมสุขภาพจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อบุคคลเหล่านี้ได้รับรู้ถึงพลังอำนาจที่มีอยู่ในตนเองและนำออกมาใช้จัดการควบคุมปัจจัยกำหนดสุขภาพของตนเองและชุมชนริเริ่มที่ยุทธธรรมและคณะ Tiangthum et al 2015 ได้เสนอกระบวนการในการเสริมพลังอำนาจไว้ดังนี้ขั้นแรกจะต้องมองที่กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการเสริมพลังว่ากำลังตกอยู่ในภาวะไร้อำนาจหรืออยู่ภายใต้สถานการณ์

๒๑ 24 แนวคิดเรื่องการออมการออมเป็นการประหยัดการเก็บหอมรอมริบการถนอมและการสงวนสิ่งที่จะประหยัดหรือเก็บหอมรอมริบได้แก่ทรัพย์สินเงินทองเป็นส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่หรือที่กันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในขณะที่ปัจจุบันโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วยเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นหรือเมื่อแก่ชราหรือเพื่อใช้จ่ายในกิจการอื่นใดที่สมควรส่วนของรายได้ทั้งหมดที่ไม่ได้นำมาใช้

วิจัยได้ทำการศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยที่ n เกี่ยวข้องโดยเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้ n1 .แนวคิดเกี่ยวกับการออม\ n2 .ปัจจัยที่กำหนดการบริโภคและการออมมวลรวม\ n3 .ทฤษฎีที่เกี่ยวกับการบริโภคและการออม\ n4 .ทฤษฎีความต้องการถือเงิน\ n5 .เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง\ n1 .แนวคิดเกี่ยวกับการออม\ n ความหมายของการออมตามพจนานุกรมฉบับบัณฑิตยสถานพจนานุกรม 2525 \ n ให้นิยามไว้ว่าการออมคือการประหยัดการเก็บหอมรอมริบการถนอมและการสงวนสิ่งที่จะ\ n ประหยัดหรือเก็บหอมรอมริบได้แก่ทรัพย์สินเงินทองดังนั้นการออมหมายถึงการใช้ทรัพย์สิน\ n เงินทองทั้งหลายอย่างระมัดระวังอย่างไม่ประมาทอย่างมีเหตุผลทรัพย์สินเงินทองเป็นปัจจัยใน n การดำรงชีพต้องรู้จักเก็บรู้จักใช้การออมจะเกิดขึ้นได้ก็เพราะประชาชนได้รับการศึกษาเรียนรู้ n มีผู้แนะนำสั่งสอนให้เห็นความสำคัญและเห็นประโยชน์ที่เกิดจากการออม\ n ความหมายของเงินออม(กัญญ์วราเศรษฐารากกุล. 2554 : 11 - 12)เงินออมหมายถึง\ n ส่วนของรายได้ที่เหลืออยู่หรือที่เรากันเอาไว้ไม่นำมาใช้จ่ายในการบริโภคอุปโภคในปัจจุบัน\ n โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อเก็บไว้ใช้จ่ายในยามเจ็บป่วยเมื่อมีเหตุฉุกเฉินเกิดขึ้นเมื่อแก่ชราหรือเพื่อใช้\ n ใช้จ่ายในกิจการอื่นใดที่สมควร\ n โดยปกติ"เงินออม"จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อเรามีรายได้มากกว่าการจ่ายซึ่งทางที่จะเพิ่ม\ n เงินออมให้แก่เราอาจทำได้โดยการพยายามหาทางเพิ่มรายได้ให้มากขึ้นด้วยการทำงานมากขึ้น\ n ใช้เวลาว่างในการหารายได้พิเศษหรือการปรับปรุงงานที่ทําอยู่ให้มีประสิทธิภาพและมีรายได้\ n n 11 \ n สูงขึ้นเป็นต้นนอกจากนั้นการลด

จ่ายและเก็บเอาไว้ก็เป็นเงินออมได้ทั้งหมดการออมมีหลากหลายรูปแบบโดยหลักๆคือการออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร Real Asset และการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงิน Financial Asset การออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวรเช่นที่ดินอาคารและสิ่งก่อสร้างที่อยู่อาศัยทรัพย์สินประเภทที่ใช้ทุนในการผลิตการเพิ่มขึ้นของสินค้าคงเหลือและการซื้อโลหะและอัญมณีเป็นต้นการออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินเช่นเงินสดเงินฝากสถาบันการเงินการให้กู้ยืมประกันชีวิตกองทุนต่างๆ

นํานี้หนักผลการศึกษาพบว่าพนักงานส่วนใหญ่ออมไว้เพื่อเก็บไว้ใช้ในยามเจ็บป่วยหรือยามชราออมเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพร้อยละ 9001000 ของเงินเดือนฝากเงินกับสหกรณ์ออมทรัพย์ร้อยละ 6001 000 บาทฝากออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์นอกจากนี้ยังออมในรูปแบบอื่นๆได้แก่ทองคำที่ดินกองทุนรวมเก็บไว้กับตัวเองกรอบแนวคิดในการศึกษาในการศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานฝ่ายผลิตในครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยดังต่อไปนี้ 1 ข้อมูลส่วนตัวได้แก่อายุเพศสถานภาพส่วนตัวการศึกษารายได้ 2 รูปแบบการออมพิจารณา 21 การออมในรูปแบบสินทรัพย์ถาวร 211 ที่ดิน 212 บ้านอาคารสิ่งปลูกสร้าง 213 ทรัพย์สินประเภททุนเช่นเครื่องจักรในการผลิต 214 การซื้อทองคำอัญมณี 22 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินในระบบ 221 ถิ่นเงินสดในมือ 222 เงินฝากในสถาบันการเงิน 21 223 หลักทรัพย์ทางการเงิน 224 การให้กู้ยืมแบบมีสัญญา 225 การจ่ายเงินเข้ากองทุนเลี้ยงชีพ 226 หุ้่นสมาชิกสหกรณ์ 23 การออมในรูปแบบทรัพย์สินทางการเงินนอกระบบ 231 การเล่นแชร์ 232 การให้กู้ยืมโดยไม่มีสัญญา 233 การพยายามลดภาระหนี้สิน 24 การออมในสถาบันการออม 241 ฝากออมทรัพย์ 242 ฝากประจำ 243 การออมเงินกับบริษัทเงินทุน 244 การทำประกันชีวิต 245 ธนาคารอาคารสงเคราะห์ 246 ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร 247 กองทุนบำเหน็จบำนาญ 3 หั้่นคดีต่อการออมบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัยบทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 22 วิธีการศึกษาวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ survey research ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมกรรมการออมของพนักงานฝ่ายผลิตของโรงงานต่างๆในนิคมอุตสาหกรรมอมตะนครเก็บข้อมูล

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

การออมแบบไม่ผูกพันจะหมายถึงการออมที่ไม่มีพันธสัญญาในเรื่องเวลาหรือมี
ในระยะสั้นผู้ออมสามารถเรียกคืนได้ซึ่งหมายถึงการออมในสถาบันการเงินและ
ระบบธนาคารต่างๆกองทุนชุมชนเช่นกลุ่มเครดิตยูเนียนเป็นต้นส่วนการออมแบบ
ผูกพันจะมีพันธสัญญาเป็นเวลานานมีเงื่อนไขการออมสม่ำเสมอและ
สามารถเรียกเงินคืนเมื่อครบตามสัญญาพร้อมผลประโยชน์ตามที่ตกลงกันไว้การ
ออมแบบผูกพันสามารถแบ่งออกเป็นการออมแบบผูกพันที่รัฐบาลกำหนดการ

แบบไม่ผูกพันคือการออมที่ไม่มีพันธสัญญาในเรื่องระยะเวลา\ n เวลาหรืออาจมีแต่
ไม่ยาวนานผู้ออมสามารถเรียกคืนเงินออมได้ทันทีที่ทวงถามซึ่งได้แก่การออม\
n ผ่านสถาบันการเงินและระบบธนาคารต่างๆn.2การออมแบบผูกพันคือการ
ออมที่มีพันธสัญญาระหว่างผู้ออมที่\ n เป็นเจ้าของเงินกับเครื่องมื่อการออมดัง
นั้นถือเป็นการออมแบบผูกพันระยะยาวกล่าวคือผู้ออม\ n ยอมรับเงื่อนไขวิธีการ
ออมว่าจะออมด้วยปริมาณเงินเท่าใดอย่างสม่ำเสมอเป็นรายงวดวันเดือน\
n หรือปีและจะสามารถเรียกคืนเงินได้เมื่อครบสัญญาการออมโดยผู้ออมจะได้รับ
คืนเงินต้นพร้อม\ n ผลประโยชน์ทั้งในรูปดอกเบี้ยตอบแทนและผลประโยชน์
เพิ่มเติมอื่นๆตามที่มีการตกลงทำสัญญา\ n กันไว้\ n สภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติ(2551)กล่าวไว้ว่าจากรัฐธรรมนูญ\ n ฉบับปีพ.ศ. 2550
มาตรา 84 (4)กำหนดไว้ว่า"รัฐต้องดำเนินการตามแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ
โดย\ n จัดให้มีการออมเพื่อการดำรงชีพยามชราแก่ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐ
รัฐอย่างทั่วถึง"ซึ่ง\ n สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นใน
ประเทศไทยที่ประชากรมีอายุขัยเฉลี่ยเพิ่มขึ้นและ\ n มีแนวโน้มการ
เปลี่ยนแปลงจากโครงสร้างครอบครัวแบบขยายมาสู่ครอบครัวแบบเดี่ยวมากขึ้น
ใน\ n ขณะเดียวกันอัตราการเกิดของประชากรลดลงมากส่งผลให้ประเทศไทย
กำลังก้าวเข้าสู่สังคม\ n ของผู้สูงอายุเช่นเดียวกับประเทศที่พัฒนาแล้ว
โดยปัจจุบันประเทศไทยมีระบบการออมเพื่อการ\ n ดำรงชีพยามชราภาพ
จำแนกเป็น 3 ประเภทหลักๆได้แก่การออมที่บริหารจัดการโดยภาครัฐการ\ n 10
\ n ออมที่บริหารจัดการโดยภาคเอกชนและการออมที่บริหารจัดการโดยภาค
ชุมชนซึ่งระบบการออม\ n

ลูกจ้างในภาคเอกชนเรียกกันว่าเป็นแรงงานในระบบ Formal Sector การออม
ภาคบังคับเป็นเครื่องมือพื้นฐานที่เอาไว้รองรับความจำเป็นอันอาจเกิดขึ้นได้จาก
การประกอบอาชีพสุจริตและอุปสรรคทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ระหว่าง
ปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับพฤติกรรมออมของประชาชนในพื้นที่ตำบล
บ้านเข็ญอำเภอพนัสนิคมจังหวัดชลบุรีวารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมือง
ปีที่ 4 ฉบับที่ 1 2558 147184 ๑๗พรทิพย์รพาสน์พฤตัสถิณคณาวารศิลปชัยและ
มะลิณีเทพปานการวิเคราะห์

ของครัวเรือนฐานรากในประเทศไทยศูนย์วิจัยเศรษฐกิจธุรกิจและเศรษฐกิจ
ฐานรากธนาคารออมสินบุญรุ่งจันทร์นาค 2554 การออม Online Available
https://www.sites.google.com/site/boon_rung02/home
hnwythi3karxxm 2563 กุมภาพันธ์ 4 ปริมาณการสะสมสินทรัพย์ 2560 ปัจจัยที่มี
อิทธิพลต่อการออมเงินของบุคลากรกรมชลประทานสำนักชลประทานที่ 14
ภาคนี้พนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยนานาชาติแส
ดดมฟอร์ดบียพรอำสุทธิ์ 2558 การตัดสินใจออมเงินผ่านการลงทุนกองทุนรวม
หุ้นระยะยาวของพนักงานเงินเดือนประจำในกรุงเทพมหานครการค้นคว้าอิสระ
บริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยกรุงเทพมยวิสุตวรนาฏและอุษณาการทวาทะ
รมย์ 2558 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านเศรษฐกิจและสังคมกับ
พฤติกรรมการออมของประชาชนในพื้นที่ตำบลบ้านเข็ญอำเภอพนัสนิคมจังหวัด
ชลบุรีวารสารด้านการบริหารรัฐกิจและการเมืองมหาวิทยาลัยนรพา 4 148184 ปี
ที่ 17 ฉบับที่ 2 ประจำเดือนพฤษภาคมสิงหาคม 2564 215 มรดกจ่ายทองคำ
2557 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจออมเงินของกลุ่มคนวัยทำงานในเขต
กรุงเทพมหานครการค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยกรุงเทพ
ศิริลักษณ์ศิริมาจันทร์ 2557 90 วันออมเปลี่ยนชีวิตกรุงเทพฯสำนักพิมพ์ส่งเสริม
เทคโนโลยีไทยญี่ปุ่นสายฝนศึกษาสวย 2562 ปัจจัยที่มีผลต่อการออมเงินของ
พนักงานองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดเพชรบุรีภาคนี้พนธ์บริหารธุรกิจมหา
บัณฑิตมหาวิทยาลัยนานาชาติแสดดมฟอร์ดสำนักเศรษฐกิจการคลังกระทรวงการ
คลัง 2558 ประเมินการเศรษฐกิจไทย Online Available <http://www.fpgoth.com/main/Economicreport>

ค่าและประโยชน์มากที่สุด๒๐เศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวการดำรง
อยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชน
จนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลาง
โดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอ
เพียงหมายถึงความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมี
ระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆอันเกิดจากการ
เปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอก

วามรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียรมีสติปัญญาและ
ความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว
และกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลก
ภายนอกได้เป็นอย่างดีอำพนกิตติอำพน 2556 การพัฒนาหมู่บ้านต้นแบบสร้าง
เสริมคุณภาพชีวิตที่ดีตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีการดำเนินงาน
พัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านคลองเจ๊กเสียงได้นำปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาเป็นแนวทางในการพัฒนาหมู่บ้านโดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมใน
ทุกขั้นตอนเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำร่วมรับผลประโยชน์
เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประชาชนสามารถจัดกิจกรรมลดรายจ่ายเพิ่มรายได้
เกิดการพึ่งตนเองในระดับครัวเรือนส่งผลให้หมู่บ้านสามารถบริหารจัดการตนเอง
ให้มีวิถีชีวิตที่พอเพียงมีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนเศรษฐกิจพอเพียง
เป็นปรัชญาซึ่งถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่
ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้
ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลก
ยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึง
ความจำเป็นที่จะต้องมีการภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการมีผลกระทบใดๆ
อันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอกและภายในซึ่งจะต้องอาศัยความรู้
ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการ
วางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้น
ฐานจิตใจของคนในชาติในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์

ทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียรมีสติ ปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง

มีการนำความรู้มาใช้ในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่และการทำงานให้ดีขึ้นคุณธรรมคือการมีจิตใจซื่อสัตย์สุจริตพากเพียรอดทนใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิตอย่างสุจริตรู้จักสามัคคีระทำการใดๆต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวมเป็นหลักมีความเอื้ออาทรช่วยเหลือเกื้อกูลกันในสังคมวิชุดาชาศรวิราว 2559 13 ซึ่งมุ่งให้ทุกคนสามารถพึ่งพาตัวเองได้รวมถึงการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นจนเกิดความยั่งยืนดำเนินชีวิตแบบทางสายกลางโดยตั้งอยู่บนหลักสำคัญสามประการคือความพอประมาณความมีเหตุผลและการมีภูมิคุ้มกันที่ดีเศรษฐกิจพอเพียงเป็นปรัชญาชี้ถึงแนวการดำรงอยู่และปฏิบัติตนของประชาชนในทุกระดับตั้งแต่ระดับครอบครัวระดับชุมชนจนถึงระดับรัฐทั้งในการพัฒนาและบริหารประเทศให้ดำเนินไปในทางสายกลางโดยเฉพาะการพัฒนาเศรษฐกิจเพื่อให้ก้าวทันต่อโลกยุคโลกาภิวัตน์ความพอเพียงหมายถึงความพอประมาณความมีเหตุผลรวมถึงความจำเป็นที่จะต้องมีระบบภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีพอสมควรต่อการกระทบใดๆอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในภายนอกทั้งนี้จะต้องอาศัยความรู้ความรอบคอบและความระมัดระวังอย่างยิ่งในการนำวิชาการต่างๆมาใช้ในการวางแผนและการดำเนินการทุกขั้นตอนและขณะเดียวกันจะต้องเสริมสร้างพื้นฐานจิตใจของคนในชาติโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐ นักทฤษฎีและนักธุรกิจในทุกระดับให้มีสำนึกในคุณธรรมความซื่อสัตย์สุจริต และให้มีความรอบรู้ที่เหมาะสมดำเนินชีวิตด้วยความอดทนความเพียรมีสติ ปัญญาและความรอบคอบเพื่อให้สมดุลและพร้อมต่อการรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและกว้างขวางทั้งด้านวัตถุสังคมสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมจากโลกภายนอกได้เป็นอย่างดีมีคุณวิสัยพัฒนา

หมายรวมเฉพาะด้านเศรษฐกิจหรือการเงินเท่านั้นแต่ครอบคลุมรอบด้านเพื่อนำไปสู่ชีวิตที่พอเพียงซึ่งเป็นความพอเพียงทั้งทางความคิดคำพูดและการกระทำเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับพอเพียง มี ๒ ประการดังนี้ 1 เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติความรู้ที่

อย่างรอบคอบและภูมิคุ้มกันหมายถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆที่จะเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคตโดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆให้อยู่ในระดับพอเพียง 2 ประการดังนี้ 1 เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆที่เกี่ยวข้องรอบด้านความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติทฤษฎีใหม่กับเศรษฐกิจพอเพียงการพัฒนาประเทศจำเป็นต้องทำตามลำดับขั้นต้องสร้างพื้นฐานคือความพอมีพอกินพอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่เป็นเบื้องต้นก่อนโดยใช้วิธีการและใช้อุปกรณ์ที่ประหยัดแต่ถูกต้องตามหลักวิชาเมื่อได้พื้นฐานมั่นคงพร้อมพอควรและปฏิบัติได้แล้วจึงค่อยสร้างค่อยเสริมความเจริญและฐานะเศรษฐกิจขั้นที่สูงขึ้นโดยลำดับต่อไปหากมุ่งแต่จะทุ่มเทสร้างความเจริญยกเศรษฐกิจขึ้นให้รวดเร็วแต่ประการเดียวโดยไม่ใช้เศรษฐกิจพอเพียงในความหมายของเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียงอันประกอบด้วย 5 เครือข่ายหลักได้แก่มูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติเครือข่ายกิจกรรมไร้สารพิษแห่งประเทศไทยเครือข่ายเกษตรกรรมทางเลือกเครือข่ายประชาชนบ้านและพหุภาคีภาคอีสานเครือข่ายเกษตรกรรมลดไร้ทักสมกระจายตัวอยู่ทั่วประเทศในรูปแบบของศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงกว่า 120 ศูนย์อบรมโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติโดยเน้นไปที่การให้ความสำคัญกับคนแก้ปัญหาที่คนทางออกของปัญหาคือการสร้างปัญญาให้เกษตรกรฉลาดรอบรู้และไม่ตกเป็นเหยื่อ

๓๐รูปแบบการออมส่วนใหญ่เป็นแบบเงินฝากออมทรัพย์โดยเลือกการออมทรัพย์กับธนาคารพาณิชย์เพราะมีความมั่นคงดังนั้นหากไม่มีการวางแผนการออมเพื่อความมั่นคงทางรายได้หลังจากเกษียณไปแล้วการรับเงินยังชีพผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอในการดำรงชีพและปัจจุบันรัฐบาลต้องจ่ายงบประมาณเพื่อจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปีรัฐจะมีภาระทางการเงินการคลังเพิ่มมากขึ้นในการดูแลประชากรสูงวัยในทุกด้าน

บายส่งเสริมการออมเพื่อการเกษียณสำหรับแรงงานนอกระบบโดยเพิ่มให้มีช่องทางออมตามมาตรา 40 ของพรบกองทุนประกันสังคมเพื่อให้แรงงานนอกระบบซึ่งตามข้อมูลของสำนักงานกองทุนประกันสังคมมีอยู่ประมาณ 25 ล้านคน จากผู้ที่อยู่ในวัยทำงานประมาณ 39 ล้านคนได้รับสิทธิเท่าเทียมกันกับแรงงานในระบบซึ่งจากการดำเนินนโยบายประกันตนตามมาตรา 40 ผลการดำเนินงานตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2556 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ 2559 มีผู้สมัครประกันตนจำนวน 2 191 653 คนจากข้อมูลดังกล่าวพบว่าผู้ที่สนใจสมัครประกันตนมีจำนวนน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับจำนวนแรงงานนอกระบบทั้งหมดนอกจากนี้ภาครัฐได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบหลักประกันทางสังคมเพื่อการชราภาพเนื่องจากประเทศไทยได้เข้าสู่สังคมผู้สูงอายุตามข้อมูลของสถาบันวิจัยประชากรและสังคมมหาวิทยาลัยมหิดลพบว่าปัจจุบันมีสัดส่วนผู้ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปเกินกว่าร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศและในปีพศ 2578 ผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25 ดังนั้นหากไม่มีการวางแผนการออมเพื่อความมั่นคงทางรายได้หลังจากเกษียณไปแล้วการรับเงินยังชีพผู้สูงอายุเพียงอย่างเดียวคงไม่เพียงพอในการดำรงชีพ R MUTT Global Business and Economics Review 100 และปัจจุบันรัฐบาลต้องจ่ายงบประมาณเพื่อจ่ายเบี้ยยังชีพให้แก่ผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทุกปีรัฐจะมีภาระทางการเงินการคลังเพิ่มมากขึ้นในการดูแลประชากรสูงวัยในทุกด้านทั้งด้านสุขภาพอนามัยสภาพจิตใจและการปรับตัวทางสังคมและที่สำคัญคือด้านค่าใช้จ่ายในการกินอยู่จะเห็นได้จากข้อมูลเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ

จำเป็นต้องส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบมีการออมเพื่อชีวิตยามเกษียณโดยตนเองซึ่งนอกจากจะรับเบี้ยยังชีพแล้วจะมีบำนาญใช้เลี้ยงชีพในวัยชราภาพด้วย ดังนั้นในช่วงปีพศ 2554 กระทรวงการคลังได้เสนอให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติพศ 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์สินของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพขณะที่ยังมีชีวิตอยู่

ในวัยชราภาพด้วยดังนั้นในช่วงปีพศ 2554 กระทรวงการคลังได้เสนอให้มีกฎหมายจัดตั้งกองทุนการออมเพื่อการชราภาพสำหรับแรงงานนอกระบบขึ้นตามพระราชบัญญัติกองทุนการออมแห่งชาติพศ 2554 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์สินของสมาชิกและเป็นหลักประกันการจ่ายบำนาญและให้ประโยชน์ตอบแทนแก่สมาชิกเมื่อสิ้นสมาชิกภาพผู้ที่มีสิทธิเป็นสมาชิกกองทุนการออมแห่งชาติจะต้องเป็นบุคคลสัญชาติไทยที่มีอายุ 15 ปีบริบูรณ์ขึ้นไปแต่ไม่เกิน 60 ปีบริบูรณ์และยังไม่ได้เป็นสมาชิกกองทุนที่เป็นระบบบำนาญบำนาญอื่น ๆ ซึ่งกองทุนการออมแห่งชาติได้มีการรับสมาชิกกองทุนในเดือนสิงหาคม 2558 เป็นต้นมาและได้กำหนดหลักเกณฑ์การออมขั้นต่ำครั้งละ 50 บาทแต่เมื่อรวมกันแล้วไม่เกิน 13 200 บาทต่อปีโดยรัฐจะจ่ายเงินสมทบให้ตามเงื่อนไขซึ่งข้อแตกต่างระหว่างกองทุนการออมแห่งชาติกับการประกันตนตามมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคมคือกองทุนการออมแห่งชาติขยายวงเงินออมเพิ่มขึ้นและรัฐบาลจะจ่ายเงินสมทบให้ตามสัดส่วนของเงินสะสมซึ่งสัมพันธ์กับอายุของสมาชิกเมื่อมีอายุครบ 60 ปีกองทุนจะจ่ายเงินบำนาญรายเดือนให้จากข้อมูลดังกล่าวการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติต้องใช้ระยะเวลาอันจึงจะได้รับผลตอบแทนประกอบกับตามข้อมูลการประกันตนตามมาตรา 40 ของกองทุนประกันสังคมซึ่งมีวัตถุประสงค์คล้ายคลึงกับกองทุนการออมแห่งชาติพบว่าตามข้อมูลดังกล่าวข้างต้นมีผู้สมัครเป็นผู้ประกันตนเพื่อได้รับความคุ้มครองกรณีบำนาญชราภาพคิดเป็นร้อยละ 995 จากจำนวนแรงงานนอกระบบ 25 ล้านคนซึ่งเป็นสัดส่วนที่น้อยงานวิจัยนี้จึงต้องการศึกษาถึงความสนใจในการออมกับกองทุนการออมแห่งชาติเพื่อให้ทราบถึงข้อมูลระดับการออมโดยเฉลี่ย

๔๐ 25 แนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมของชุมชนสิ่งแวดล้อมตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพศ๒๕๓๕ในมาตรา๔ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมว่าหมายถึงสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบๆตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรมและเป็นนามธรรมทั้งที่เป็นสสารและเป็นพลังงานรวมทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นสิ่งแวดล้อมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยมนุษย์เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

สัมพันธ์กันสมมติฐานที่ 4 บัณฑิตที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยของชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยงในจังหวัดเพชรบุรีสามารถพยากรณ์ความสำเร็จในการจัดการสิ่งแวดล้อมด้านพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของชนกลุ่มน้อยกะเหรี่ยงในจังหวัดเพชรบุรีได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 การทบทวนวรรณกรรม 1 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ 2535 Government gazette1992 ในมาตรา 4 ได้ให้ความหมายของคำว่าสิ่งแวดล้อมโดยสากลแล้วว่าสิ่งแวดล้อมหมายถึงสิ่งต่างๆที่อยู่รอบๆตัวเราทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรมทั้งที่เป็นสสารและเป็นพลังงานรวมทั้งที่เกิดขึ้นโดยธรรมชาติและที่มนุษย์ได้สร้างขึ้นสิ่งแวดล้อมนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอโดยมนุษย์เป็นตัวการสำคัญที่ทำให้สิ่งแวดล้อมนั้นๆเปลี่ยนแปลงทั้งนี้จากการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมต่างๆที่มีอยู่ในการดำรงชีวิตและเป็นรากฐานสำคัญของการพัฒนาส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลดน้อย Office of Environmental Policy and Planning 1992 ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมว่าหมายถึงสิ่งต่างๆที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งทีมนุษย์ได้ทำขึ้น Department of Environmental Quality Promotion 1992 ได้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมคือทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตรวมทั้งที่เป็นรูปธรรมสามารถจับต้องและมองเห็นได้และนามธรรมตัวอย่างเช่นวัฒนธรรมแบบแผนประเพณีความเชื่อมีอิทธิพลเกี่ยวโยงถึงกันเป็นปัจจัยในการก่อเหตุ

สิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึงมากขึ้นเนื่องจากมีปรากฏการณ์ที่เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ขึ้นบ่อยครั้งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมากสิ่งแวดล้อมยังหมายถึงสิ่งต่างๆที่มีลักษณะทางกายภาพชีวภาพและสังคมที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและมนุษย์ได้ทำขึ้นรวมถึงสิ่งที่เป็นรูปธรรมและเป็นนามธรรมสิ่งที่เห็นได้ด้วยตาและไม่สามารถ

คือสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้นนั่นเองซึ่งสิ่งเหล่านี้เกิดผลกระทบโดยตรงและโดยอ้อมต่อสุขภาพและการดำรงชีวิตของประชาชนทำให้เกิดความเสียหายต่อประเทศโดยรวมสิ่งแวดล้อมมีการเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาอาจเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบถาวรหรือชั่วคราวก็ได้โสภารัตน์จาระสมบัติ 2551 ได้กล่าวไว้ว่าทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่มนุษย์ได้นำมาใช้ในการดำรงชีวิตและแสวงหาความสะอาดสุขสบายส่งผลให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมและปัญหามลพิษตามมาสถานการณ์สิ่งแวดล้อมในช่วงหลายปีที่ผ่านมาเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทางลบมากขึ้นอย่างชัดเจนทำให้ในปัจจุบันประเด็นด้านสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นที่ถูกกล่าวถึงมากขึ้นเนื่องจากมีปรากฏการณ์ที่เป็นความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ขึ้นบ่อยครั้งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมากสิ่งแวดล้อม Environment คือสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบๆตัวมนุษย์ทั้งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม Somporn Thepsithar 1994 ได้อธิบายไว้ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติเช่นดินน้ำอากาศต้นไม้แร่ธาตุต่างๆและสิ่งทีมนุษย์สร้างขึ้นเช่นบ้านเรือนวัดวาอารามศิลปวัฒนธรรมและสิ่งประดิษฐ์เมื่อสิ่งแวดล้อมหมายถึงทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวเราดังนั้นสิ่งแวดล้อมจึงมีความสำคัญต่อมนุษย์ทั้งโดยตรงและโดยอ้อมมนุษย์มีความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมอย่างใกล้ชิดนับตั้งแต่สมัยดึกดำบรรพ์จนถึงสมัยปัจจุบันเพราะมนุษย์เป็นส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมมาโดย

๔๑สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อมถือเป็นพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการจัดการเก็บรักษาการซ่อมแซม การใช้อย่างประหยัดและการสงวนรักษาเพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นสามารถเอื้ออำนวยประโยชน์แก่มวลมนุษย์ได้ใช้ตลอดไปอย่างไม่ขาดแคลนหรือมีปัญหาใดๆถือเป็นกระบวนการจัดการแผนงานหรือกิจกรรมในการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนองความต้องการในระดับต่างๆของมนุษย์และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายสูงสุดของการพัฒนา คือเสถียรภาพทางเศรษฐกิจสังคมและคุณภาพสิ่งแวดล้อมโดยยึด

หนึ่งของนิเวศพัฒนาปฏิบัติหรือพัฒนาแบบยั่งยืนคือการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็น 460 Vol7 No12 December 2020 ปีที่ 7 ฉบับที่ 12 เดือนธันวาคม 2563 หลักที่เปิดโอกาสให้มีการใช้ทรัพยากรได้แต่ต้องไม่ให้คุณค่าทางนิเวศวิทยา สูญเสียไป 6 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นหลักการและแผนปฏิบัติให้ผู้บริหารใช้ ดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการและดำเนินโครงการเพราะว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมมีกลไกที่กำกับกระบวนการและแผนงานการใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อม นักบริหารสามารถจะทราบแนวคิดและแนวดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนดังกล่าว ก่อนจึงนำไปตัดสินใจธรรมจรรยาตลยธำรง 2546 โสภารัตนจารุสมบัติได้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมเป็นปัจจัยพื้นฐานสำคัญที่มนุษย์ได้นำมาใช้ในการ ดำรงชีวิตและแสวงหาความสะอาดสบายส่งผลให้เกิดปัญหาความเสื่อมโทรม ของสิ่งแวดล้อมและปัญหามลพิษตามมาเนื่องจากมีปรากฏการณ์ที่เป็นความ เปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมและก่อให้เกิดผลกระทบต่อการดำรงชีวิต ของมนุษย์ขึ้นบ่อยครั้งทำให้เกิดการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สินจำนวนมาก โสภารัตนจารุสมบัติ 2546 เทเวศอรำเรื่องได้ให้คำจำกัดความของการจัดการ สิ่งแวดล้อมหมายถึงการดำเนินงานต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่าง มีประสิทธิภาพทั้งในด้านการจัดการเก็บรักษาการซ่อมแซมการใช้ อย่างประหยัดและการสงวนรักษาเพื่อให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้น สามารถเอื้ออำนวยประโยชน์แก่มวลมนุษย์ได้ใช้ตลอดไปอย่างไม่ขาดแคลน หรือมีปัญหาใดๆโดยยึดหลักการอนุรักษ์ด้วยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างฉลาดประหยัดและก่อให้เกิดผลเสียต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุดเท่า ที่จะทำได้เทเวศอรำเรื่อง 2551 แนวคิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development การพัฒนาอย่างยั่งยืน Sustainable Development มีการให้ คำนิยามแตกต่างกันออกไปตามความหมายของประเทศต่างๆและได้มีนัก วิชาการ

ทฤษฎีและหลักการไม่ได้มีแผนงานปฏิบัติส่วนว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้น เป็นค่าที่มีความหมายในเชิงปฏิบัติได้๒การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการ ซึ่งหมายถึงว่าต้องมีกลไกสิ่งแวดล้อมควบคุมและมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่าง มีแบบแผนมีใช้จะทำอะไรก็ได้กล่าวคือต้องมีจุดเริ่มต้นและลงท้ายที่มีกลไก ควบคุมด้วยเหตุนี้การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงสามารถยอมรับได้ในทางปฏิบัติ และเป็นตามหลักทางวิทยาศาสตร์ทุกประการ๓การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็น เสมือนแผนงานในการดำเนินการ

ในปัจจุบันมนุษย์พยายามแก้ไขปัญหาล้างสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นด้วยการพัฒนา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อจัดสรรพืชต่างๆการจัดการฟื้นฟูสภาพ แวดล้อมการดำเนินงานทางการแพทย์และสาธารณสุขเพื่อพัฒนาสุขภาพ อนามัยของมนุษย์และการวางมาตรการทางสังคมเพื่อการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสิ่งแวดล้อมการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่องในระยะยาวนั้นควรคำนึง ถึงสิ่งแวดล้อมควบคู่กันไปด้วยเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนต่อไป 1 ความหมายการ จัดการสิ่งแวดล้อมเกษมจันทร์แก้ว 2545 หน้า 472473 ได้ทำการศึกษาคำ นิยามและความหมายของคำว่าจัดการสิ่งแวดล้อมของนักวิชาการต่าง ประเทศหลายคนและได้สรุปความหมายตามทรรศนะของนักวิชาการต่างๆต่อไป นี้ 11 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นค่าที่เหมือนกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแตกต่างกันที่การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมนั้นเป็นเหมือนทฤษฎีและหลักการไม่ได้มีแผนงาน ปฏิบัติส่วนว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมนั้นเป็นค่าที่มีความหมายในเชิงที่สามารถ ปฏิบัติได้ 12 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นกระบวนการซึ่งหมายถึงต้องมีกลไก สิ่งแวดล้อมควบคุมและมีขั้นตอนการดำเนินงานอย่างมีแบบแผนกล่าวคือต้องมีจุด เริ่มต้นและลงท้ายที่มีกลไกควบคุมด้วยเหตุนี้การจัดการสิ่งแวดล้อมจึงสามารถ ยอมรับได้ในทางปฏิบัติและเป็นไปตามหลักการทางวิทยาศาสตร์ทุกประการ 13 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเสมือนแผนงานในการดำเนินการทางสิ่งแวดล้อมซึ่ง การกำหนดแผนงานนี้จะต้องครอบคลุมนโยบายมาตรการแผนงานและโครงการ หรือแผนปฏิบัติการ Action plan ที่มีขั้นตอนและกลไกควบคุมให้แผนงาน ดำเนินไปได้ 14 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมภายในระบบสิ่งแวดล้อมโดยต้องยึดหลักและวิธีการอนุรักษ์รักษา

๔๒ ฟันฟุตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าเกินความสามารถของธรรมชาติแล้ว ปัญหาของเสียมีมากเกินไปจนกลายเป็นมลพิษสิ่งแวดล้อมก็จะมากตามอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นหลักการและแผนปฏิบัติให้ผู้บริหารใช้ดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการและดำเนินโครงการทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมมีกลไกที่กำกับกระบวนการและแผนงานการใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมนั้นการบริหารสามารถจะทราบแนวคิดและแนวดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนดังกล่าวก่อนจึงนำไปตัดสินใจการจัดการสิ่งแวดล้อมยังเป็น

สิ่งแวดล้อมได้กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการปีที่ 9 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2562 85 Vol9 No2 MayAugust 2019 ISSN 19052219 จัดการสิ่งแวดล้อมคือการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมขั้นแผนการปฏิบัติหรือทวิวิธีการอนุรักษ์มาประยุกต์ใช้ กล่าวคือมีแผนการใช้และดำเนินการต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่กำหนดไว้อย่างมีขั้นตอนและมีกลไกควบคุม 15 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นแนวทางหนึ่งของวิเทศพัฒนาปฏิบัติหรือพัฒนาแบบยั่งยืนกล่าวคือการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นหลักการที่เปิดโอกาสให้มีการใช้ทรัพยากรได้แต่ต้องไม่ให้คุณค่าทางนิเวศวิทยาสูญเสียไปหมายถึงการนำทรัพยากรมาใช้นั้นต้องอยู่ในวิสัยที่ธรรมชาติจะช่วยธรรมชาติให้ฟันฟุตัวเองได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าเกินความสามารถของธรรมชาติแล้วปัญหาของเสียมีมากเกินไปจนกลายเป็นมลพิษสิ่งแวดล้อมจะมีมากตามมาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ 16 การจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นทั้งหลักการและแผนปฏิบัติให้ผู้บริหารใช้ดำเนินงานตั้งแต่เริ่มโครงการและระหว่างดำเนินโครงการทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการสิ่งแวดล้อมมีกลไกที่กำกับกระบวนการและแผนงานการใช้ทรัพยากรสิ่งแวดล้อมนั้นการบริหารสามารถจะทราบแนวความคิดและแผนในการดำเนินงานอย่างมีขั้นตอนดังกล่าวจึงนำไปตัดสินใจได้กรอบแนวคิดการวิจัยจากกรอบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้ได้กรอบแนวความคิดเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมของผู้บริหารและพนักงานเทศบาลตำบลในเขตอำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมาได้ตั้งนี้ตัวแปรต้นตัวแปรตามภาพ 1 แสดงความสัมพันธ์ของกรอบแนวคิดวิธีดำเนินการวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ survey research เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมและศึกษาเปรียบเทียบความรู้ความ

ต้องการของมนุษย์โดยมีการวางแผนการใช้ที่ดีและเหมาะสมซึ่งส่งผลกระทบต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมน้อยที่สุดซึ่งสามารถแบ่งแนวความคิดหลักในการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชนได้ดังนี้๓๕๑ มุ่งหวังให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ประกอบกันอยู่ในระบบธรรมชาติมีศักยภาพที่สามารถให้ผลผลิตได้อย่างยั่งยืนถาวรและมั่นคงคือมุ่งหวังให้เกิดความเพิ่มพูนภายในระบบที่จะนำมาใช้ได้โดยไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นๆต้องมีการ

ให้ผลได้อย่างยาวนานการจัดการสิ่งแวดล้อมหมายถึงการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทำให้สิ่งที่อยู่รอบๆตัวเรามีผลดีต่อคุณภาพชีวิตนั้นก็จะต้องดำเนินการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาภาวะมลพิษที่จะมีผลต่อการดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุขปลอดภัยนั่นเองการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องยึดหลักการทางอนุรักษ์วิทยาเพื่อประกอบการดำเนินงานในการจัดการ ดังนี้คือ 1 การใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจะต้องเป็นไปอย่างสมเหตุสมผลใช้อย่างฉลาดหรือใช้ตามความเป็นไปใช้อย่างฟุ่มเฟือยและไม่เกิดการสูญเสียเปล่าหรือเกิดการสูญเสียเปล่าน้อยที่สุด 2 การประหยัดของทรัพยากรและของที่กำลังสูญพันธุ์ 3 การปรับปรุงซ่อมแซมสิ่งที่เสื่อมโทรมให้คืนสภาพก่อนนำไปใช้เพื่อให้ระบบสิ่งแวดล้อมดีขึ้นการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีแนวความคิดหลักในการดำเนินงานดังนี้คือ 32 ปีที่ 1 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2559 Vol1 No2 July December 2016 1 มุ่งหวังให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ประกอบกันอยู่ในระบบธรรมชาติมีศักยภาพที่สามารถให้ผลผลิตได้อย่างยั่งยืนถาวรและมั่นคงคือมุ่งหวังให้เกิดความเพิ่มพูนภายในระบบที่จะนำมาใช้ได้โดยไม่มีผลกระทบกระเทือนต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นๆ 2 ต้องมีการจัดองค์ประกอบภายในระบบธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศให้มีชนิดปริมาณและสัดส่วนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามธรรมชาติเพื่อให้อยู่ในภาวะสมดุลของธรรมชาติ 3 ต้องยึดหลักการของอนุรักษ์วิทยาเป็นพื้นฐานโดยจะต้องมีการรักษาสวนปรับปรุงซ่อมแซมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในทุกสภาพ

จัดองค์ประกอบภายในระบบธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อมหรือระบบนิเวศให้มีชนิด ปริมาณและสัดส่วนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแต่ละชนิดเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานตามธรรมชาติเพื่อให้อยู่ในภาวะสมดุลของธรรมชาติ๓ต้อง ยึดหลักการของอนุรักษ์วิทยาเป็นพื้นฐานโดยจะต้องมีการรักษาสงวนปรับปรุง ซ่อมแซมและพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติในทุกสภาพทั้งในสภาพที่ดีตาม ธรรมชาติในสภาพที่กำลังมีการใช้และในสภาพที่ทรุดโทรมร้อยละ๔กำหนด แนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการควบคุมและกำจัดของเสียมิให้เกิดขึ้นภายในระบบ ธรรมชาติ

เพื่อให้อยู่ในภาวะสมดุลของธรรมชาติ 3 ต้องยึดหลักการของอนุรักษ์วิทยาเป็น พื้นฐานโดยจะต้องมีการรักษาสงวนปรับปรุงซ่อมแซมและพัฒนา ทรัพยากรธรรมชาติในทุกสภาพทั้งในสภาพที่ดีตามธรรมชาติในสภาพที่กำลังมี การใช้และในสภาพที่ทรุดโทรมร้อยละ 4 กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนใน การควบคุมและกำจัดของเสียมิให้เกิดขึ้นภายในระบบธรรมชาติรวมถึงการนา ของเสียนั้นๆกลับมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างต่อเนื่อง 5 ต้องกำหนดแนวทางใน การจัดการเพื่อคุณภาพชีวิตของมนุษย์ดีขึ้นโดยพิจารณาถึงความเหมาะสมใน แต่ละสถานที่และแต่ละสถานการณ์จากแนวคิดดังกล่าวเนื่องจาก ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมนั้นมีหลายชนิดและแต่ละชนิดก็มีความสมบัติ และเอกลักษณ์ที่เฉพาะตัวดังนั้นเพื่อให้การจัดการสามารถบรรลุเป้าหมายของ แนวคิดจึงควรกำหนดหลักการจัดการหรือแนวทางการจัดการให้สอดคล้องกับ ชนิดคุณสมบัติและเอกลักษณ์เฉพาะอย่างของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม นั้นๆดังนี้คัมภีร์ในทางพระพุทธศาสนาองเห็นความสำคัญของการอยู่ร่วม กับธรรมชาติมองเห็นธรรมชาติเหมือนกับมองที่ตัวเองว่าตัวเองต้องการอย่างไร ธรรมชาติก็เป็นเจกเช่นเดียวกับมนุษย์เหมือนกันการต้องการเอาใจใส่การ ต้องการการดูแลและการต้องการเห็นธรรมชาติเห็นเสมือนตัวเองเอกสารอ้างอิง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยโมสร 2518 ชมรมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมสภาพ แวดล้อมไทยกรุงเทพมหานครบริษัทประชาช่างวารสารปัญญาภิธาน Paa Panithan Journal 33 ธีระพลธนะกุลสิกรและคณะ 5 2542 พระราชบัญญัติสง เสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติพศ 253 กรุงเทพมหานครสำนัก พิมพ์วิทยุชนพระเมธีธรรมภรณ์ประยูรธมมจิตโต 2538 ธรรมะกับการอนุรักษ์สิ่ง แวดล้อมกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์บริษัทสหธรรมิกจากัดมหาจุฬาลงกรณราช วิทยาลัย

๓๖๒จิตสำนึกต่อสังคม Social Consciousness จิตสำนึกที่ดีในสังคมในที่นี้ หมายถึงสังคมในชุมชนของตนการปฏิบัติตนให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชนของตน การปฏิบัติและการมีส่วนร่วมที่ดีในกิจกรรมของชุมชนการช่วยกันดูแลชุมชนของตน การให้ความร่วมมือการเสียสละกำลังกายกำลังทรัพย์เพื่อการรักษาความ ปลอดภัยในชุมชนเพื่อสาธารณูปโภคในชุมชนการให้ความเป็นมิตรและมีน้ำใจ ต่อกัน๓๗๓จิตสำนึกเพื่อส่วนรวมการมีความรับผิดชอบต่อสังคมหรือการให้ ความ

สาธารณะจิตสาธารณะเป็นการกระทำด้วยจิตวิญญาณที่มีความรักความห่วงใย ความเอื้ออาทรต่อคนอื่นและสังคมโดยรวมการมีคุณธรรมจริยธรรมและการไม่ กระทำที่เสื่อมเสียหรือเป็นปัญหาต่อสังคมประเทศชาติการมีจิตที่ดีที่คิดสร้างสรรค์ เป็นกุศลและมุ่งทำกรรมดีที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมคิดในทางที่ดีไม่ทำลาย เบียดเบียนบุคคลสังคมวัฒนธรรมประเทศชาติและสิ่งแวดล้อมการกระทำและคำ พุดที่มาจากความคิดที่ดีการลดความขัดแย้งและการให้ขวัญและกำลังใจต่อกัน เพื่อให้สังคมโดยส่วนรวมมีความสุข 31 ความหมายของจิตสาธารณะคำว่าจิต สาธารณะ Public Mind หรือจิตสำนึกสาธารณะ Public Consciousness เป็น คำใหม่ที่มีใช้เมื่อไม่นานมานี้และเป็นเรื่องใหม่สำหรับคนไทยซึ่งมีผู้ให้ความ หมายของจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสาธารณะไว้หลากหลายและมีการเรียก จิตสำนึกสาธารณะไว้แตกต่างกันได้แก่การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมจิตสำนึกต่อ สังคมจิตสำนึกต่อส่วนรวมจิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติเป็นต้นจิตสำนึกหมายถึง จิตสำนึกที่ดีในสังคมสังคมในที่นี้หมายถึงสังคมในชุมชนของตนการปฏิบัติตน ให้มีจิตสำนึกที่ดีต่อชุมชนของตนคือการปฏิบัติตนและการมีส่วนร่วมที่ดีใน กิจกรรมของชุมชนการช่วยกันดูแลชุมชนของตนการให้ความร่วมมือการเสียสละ กำลังกายกำลังทรัพย์เพื่อการรักษาความปลอดภัยในชุมชนเพื่อสาธารณูปโภค ในชุมชนการให้ความเป็นมิตรและมีน้ำใจต่อกันจิตสำนึกต่อสาธารณะสมบัติและ ให้ความหมายในเชิงพฤติกรรมไว้ว่าเป็นการใช้สาธารณสมบัติอย่างรับผิดชอบ หรือการวารสารสังคมศาสตร์และวัฒนธรรมปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2564 27 รับผิดชอบต่อสาธารณะสมบัติซึ่งมีนัยสองประการ

มันให้บรรลเป้าหมายด้วยความรับผิดชอบอย่างเต็มที่สอดคล้องกับหลักธรรม
 วัฒนธรรมประเพณีและรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้รวมทั้งบทบาททางสังคมที่ตน
 ดำรงอยู่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดได้ประสิทธิผลทั้งในส่วนตนและสังคม
 เมื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ย่อมเกิดความภาคภูมิใจและ
 เกิดผลดีทั้งต่อตนเองและสังคมด้วยการเป็นพลเมืองดีที่เคารพกฎหมายเคารพ
 สิทธิเสรีภาพของผู้อื่นมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหา
 ของชุมชนและสังคมมีคุณธรรม

ไว้รวมทั้งบทบาททางสังคมที่ตนดำรงอยู่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและได้
 ประสิทธิผลทั้งในส่วนตนและสังคมเมื่อสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างถูกต้อง
 สมบูรณ์ย่อมเกิดความภาคภูมิใจและเกิดผลดีทั้งต่อตนเองและสังคมด้วยการ
 เป็นพลเมืองดีที่เคารพกฎหมายเคารพสิทธิเสรีภาพของผู้อื่นมีความกระตือรือร้น
 ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาของชุมชนและสังคมมีคุณธรรมและ
 จริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิตอย่างผาสุกอีกทั้งการปฏิบัติตนเป็นพลเมือง
 ดีตามหลักธรรมเป็นหน้าที่ของพลเมืองดีพึงปฏิบัติพร้อมกันนั้นก็สร้างประโยชน์
 ให้แก่ผู้อื่นจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่าการศึกษาเรื่อง
 ความเชื่อส่วนใหญ่จะมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปรากฏการณ์ความเป็นมา
 และพฤติกรรมที่แสดงออกมานบนพื้นฐานของความเชื่อและเป็นการศึกษาราย
 กรณิความรู้ที่ได้จึงยังกระจัดกระจายการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อในสังคม
 ไทยจึงยังขาดการวิจัยในลักษณะของการวิจัยเชิงประยุกต์ขาดความร่วมมือ
 และขาดความรู้ในลักษณะที่ผ่านการสังเคราะห์เป็นองค์รวมจากเหตุผลและ
 ความจาเป็นข้างต้นคณะวิจัยจึงศึกษาวิจัยเรื่องความเชื่อพื้นฐานของประชาชน
 ต่อการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีของคนไทยโดยกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อ
 วิเคราะห์ความเชื่อของคนไทยที่มีต่อการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีและ
 อิทธิพลของความเชื่อของคนไทยที่มีต่อการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดี
 ตลอดจนวิเคราะห์แนวทางการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองดีบนพื้นฐานของ
 ความเชื่อของคนไทยเพื่อเป็นประโยชน์ต่อบุคคลหน่วยงานองค์กรที่เกี่ยวข้อง
 สามารถนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา
 ทรัพยากรมนุษย์ในหน่วยงานองค์กรหรือสังคมให้เป็นพลเมืองดีขององค์กร
 ชุมชนสังคมประเทศชาติ

การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมการเสียสละเวลากำสัภัยกำลังทรัพย์
 เพื่อช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมรวมทั้งการเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่า
 ประโยชน์ส่วนตนและรู้จักเป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับพฤติกรรมที่แสดงออกได้แก่สละ
 กำลังกายกำลังทรัพย์และเวลาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมสละประโยชน์ที่ตนพึง
 ได้รับเพื่อแลกกับประโยชน์ของคนหมู่มากหรือคนที่อ่อนแอกว่าใช้เวลาว่างให้
 เกิดประโยชน์ต่อสังคมหากจะกล่าวถึงอาสาสมัครถือเป็นบุคคลที่ทำหน้าที่ให้
 บริการ

มากกว่าส่วนแสดงออกโดยไม่หวังผลตอบแทนจิตอาสาหมายถึงจิตที่มีความสุข
 เมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่นและสังคมส่วนรวมด้วยสิ่งของเงินทองเวลาแรงกายและสติ
 ปัญญาเพื่อสาธารณประโยชน์อย่างสมัครใจไม่มุ่งหวังสิ่งใดตอบแทนประกอบ
 ด้วยพฤติกรรมดังต่อไปนี้ 1 ช่วยเหลือสงเคราะห์ด้วยปัจจัยสี่ทุนหรือทรัพย์สิน
 สิ่งของความรู้ 2 ชี้แนะแนะนำสิ่งที่มีประโยชน์ชักจูงในสิ่งที่ดีงาม 3 การใช้เวลา
 ว่างให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ 4 ไม่เอาเปรียบผู้
 อื่น 5 แสดงพฤติกรรมเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่เมื่อพบสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดความรู้สึกล
 ังการช่วยเหลือ 6 ทำประโยชน์ให้ผู้อื่นได้แก่การอำนวยความสะดวกแบ่งปัน
 สิ่งของและให้คำแนะนำสิ่งที่ดีแก่ผู้อื่นวารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัย
 หักชันปีที่ 19 ฉบับที่ 1 เดือนมกราคมมิถุนายน 47 7 ร่วมมือกับผู้อื่นในการ
 พัฒนาสังคมพัฒนาสังคมและพฤติกรรมที่แสดงถึงความมุ่งมั่นในการแก้ไข
 ปัญหาหรือเพื่อพัฒนาสังคมพฤติกรรมที่แสดงออกได้แก่สนใจในปัญหาและการ
 เปลี่ยนแปลงพร้อมทั้งเสนอความคิดที่จะพัฒนาสังคมตั้งใจที่จะทำงานอย่าง
 หนึ่งอย่างใดให้สำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดและเป็นประโยชน์ต่อสังคมตั้งใจที่
 จะทำงานของส่วนรวมจนสำเร็จ 8 เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์
 ส่วนตน 9 เป็นผู้ให้มากกว่าผู้รับพฤติกรรมที่แสดงออกได้แก่สละกำลังกายกำลัง
 ทรัพย์และเวลาช่วยเหลือผู้อื่นและสังคม 10 สละประโยชน์ที่ตนพึงได้รับเพื่อ
 แลกกับประโยชน์ของคนหมู่มากหรือคนที่อ่อนแอกว่า 11 แสดงออกต่อคนใน
 สังคมโดยไม่หวังผลตอบแทนการให้บริการและอำนวยความสะดวกการมีน้ำใจ
 แบ่งปันสิ่งของให้ผู้อื่น 12 พยายามที่จะแบ่งเบาหรือบรรเทาความต้องการของ
 อื่นความเสียสละหมายถึงการแบ่งปันให้แก่บุคคลอื่นที่ควร

พร้อมกับการทำประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สังคมเช่นช่วยในการป้องกัน แก้ไขปัญหาสังคมในการพัฒนาสังคมการส่งเสริมความมั่นคงของสถาบันชาติ ศาสนาพระมหากษัตริย์อาสาสมัครที่ทำงานด้วยหลักการของการยึดมั่นในหลัก ศาสนาและต้องการทำงานเพื่อสละตัวตนหรือเข้าถึงการปล่อยวางทางวัตถุ สิ่งของเงินทองข้าวของเครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต้องการดำรงชีพเพื่อให้สามารถ เข้าถึงความสุขที่ลึกซึ้งกว่าอาสาสมัครเหล่านี้จะมุ่งอุทิศร่างกายและทรัพย์สิน เพื่อเป็นการบริจาคทานคือมีน้ำใจ

หรือผู้รับบริการเท่านั้นผู้ให้หรือผู้อาสาเองก็มีโอกาสได้เรียนรู้สิ่งใหม่ๆซึ่งส่งผล ต่อการพัฒนาความรู้ความสามารถและศักยภาพของตัวเองให้เองจิตอาสาที่ ทำงานด้วยหลักการของการยึดมั่นในหลักศาสนาและต้องการทำงานเพื่อสละ ตัวตนหรือเข้าถึงการปล่อยวางทางวัตถุสิ่งของเงินทองข้าวของเครื่องใช้ต่างๆที่ จำเป็นต้องการดำรงชีพเพื่อให้สามารถเข้าถึงความสุขที่ลึกซึ้งกว่าซึ่งจิตอาสา เหล่านี้จะมุ่งอุทิศร่างกายและทรัพย์สินเพื่อเป็นการบริจาคทานคือมีน้ำใจเสีย สละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นอาสาสมัครที่ได้ศึกษาและเข้าใจใน หลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาจะหาหลักธรรมประจำใจเพื่อเป็นเป้าหมายหรือ เครื่องมือในการเดินทางไปสู่บั้นปลายชีวิตและพยายามหาหนทางที่จะอุทิศตน ถวายทอดความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อสังคมและส่วนรวมข้อ เสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายส่งเสริมให้สถาบัน หรือองค์กรต่างๆจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพัฒนาตนเองเพื่อความเป็น ผู้มีจิตอาสาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรและประชาชนในความเป็น ผู้มีจิตอาสาตามหลักพระโพธิสัตว์เพื่อปฏิบัติให้มีจิตสำนึกในการให้เสียสละ ประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์องค์กรหรือส่วนรวมปลูกฝังให้สถาบันหรือ องค์กรได้พัฒนาด้านจิตอาสาปัญญาเพื่อให้นักวิชาการในองค์กรหรือสถาบันมี การให้เสียสละข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อศึกษารวบรวมเรื่องจิตอาสาให้ เกิดความสามัคคีในสังคมไทย๒ศึกษารวบรวมกรณีศึกษาองค์กรจิตอาสาหน่วย งานต่างๆทั้งในประเทศและต่างประเทศศึกษารวบรวมรูปแบบการนำจิตอาสา เชิงพุทธมาประยุกต์ใช้เพื่อปฏิบัติตนที่ส่งผลต่อคุณภาพขององค์กร๔ศึกษารวบรวม เรื่องการสร้าง

เสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นอาสาสมัครที่ได้ศึกษาและเข้าใจ ในในหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาจะหาหลักธรรมประจำใจเพื่อเป็นเป้าหมาย หรือเครื่องมือในการเดินทางไปสู่บั้นปลายชีวิตและพยายามหาหนทางที่จะอุทิศ ตนถวายทอดความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นที่เจ็บป่วยและยากไร โดยโอกาสกว่า๓๓คำนิยามบางประการในการอุทิศตนเป็นอาสาสมัครอาจจะก่อ กำนีตมาจกคำนิยามบางประการที่มีอยู่ภายในความรู้สึกนึกคิดของคนๆ

งานเพื่อสละตัวตนหรือเข้าถึงการปล่อยวางทางวัตถุสิ่งของเงินทองข้าวของ เครื่องใช้ต่างๆที่จำเป็นต่อการดำรงชีพเพื่อให้สามารถเข้าถึงความสุขที่ลึกซึ้ง กว่าซึ่งจิตอาสาเหล่านี้จะมุ่งอุทิศร่างกายและทรัพย์สินเพื่อเป็นการบริจาคทาน คือมีน้ำใจเสียสละความสุขส่วนตัวเพื่อประโยชน์ของผู้อื่นอาสาสมัครที่ได้ศึกษา และเข้าใจในหลักธรรมคำสั่งสอนของศาสนาจะหาหลักธรรมประจำใจเพื่อเป็น เป้าหมายหรือเครื่องมือในการเดินทางไปสู่บั้นปลายชีวิตและพยายามหาหนทาง ที่จะอุทิศตนถวายทอดความรู้ความสามารถให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นต่อสังคมและ ส่วนรวมข้อเสนอแนะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายส่งเสริม ให้สถาบันหรือองค์กรต่างๆจัดการเรียนการสอนในรายวิชาการพัฒนา ตนเองเพื่อความเป็นผู้มีจิตอาสาส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กร และประชาชนในความเป็นผู้มีจิตอาสาตามหลักพระโพธิสัตว์เพื่อปฏิบัติให้มี จิตสำนึกในการให้เสียสละประโยชน์ส่วนตนและประโยชน์องค์กรหรือส่วน รวม๓ปลูกฝังให้สถาบันหรือองค์กรได้พัฒนาด้านจิตอาสาปัญญาเพื่อให้นัก วิชาการในองค์กรหรือสถาบันมีการให้เสียสละข้อเสนอแนะเพื่อการ วิจัย๑ศึกษารวบรวมเรื่องการสร้างจิตอาสาให้เกิดความสามัคคีในสังคมไทย๒ศึกษาร วบรวมรูปแบบการนำจิตอาสาเชิงพุทธมาประยุกต์ใช้เพื่อ ปฏิบัติตนที่ส่งผลต่อคุณภาพขององค์กร๔ศึกษารวบรวมเรื่องการสร้างจิตอาสาตาม หลักบุญกิริยาวัตถุ๓ 9 พระไพศาลสภาโลพระธรรมปิฎกกับอนาคตของพุทธ ศาสนากรุงเทพมหานครธรรมสาร๒๕๕๒หน้า๕๒ 06 7183 indd 82 25

การสร้างรายได้เป็นหลักจะมีแรงผลักดันภายในตนเองที่ทำให้เลือกใช้ชีวิตที่ อุทิศตนทำงานให้โดยไม่มีผลตอบแทนหรือได้ผลตอบแทนน้อยและไม่อาจนับ รวมเข้ากับมาตรฐานของการตีค่าแรงงานเป็นเงินได้ตามแบบของสังคมแรงงาน ที่กำหนดกันอยู่แรงผลักดันของอาสาสมัครที่มีจิตใจเป็นอุทิศตนเช่นนี้มีปัจจัย หลักของการมาเป็นอาสาสมัครคือการหล่อหลอมหรือมีพื้นฐานมาจาก ครอบครัวยุติธรรมการอุทิศตนเพื่อ

ที่ไม่ใช่ภาระงานที่ต้องทำตามหน้าที่ Beyond Basic Obligations วารสาร มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยาปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคม มิถุนายน 2560 129 1 บทบาทอาสาสมัครสาธารณสุขชนบทอาสาสมัครแม่ไม่ ใต้รับผลตอบแทนที่เป็นตัวเงินแต่ในรูปแบบการเป็นแบบอย่างของสังคมพร้อม ทั้งการนำของสังคมล้วนเป็นสิ่งจำเป็นจึงเชื่อมโยงมาสู่การวิเคราะห์ คุณลักษณะและองค์ประกอบของอาสาสมัครได้เบื้องต้นแรงผลักดันที่ก่อให้เกิด จิตวิญญาณอาสาสมัคร spirit of voluntarism เป็นหลักคิดประการสำคัญของ ผู้ที่ตนเป็นอาสาสมัครแรงผลักดันของอาสาสมัครที่มีจิตใจเป็นอุทิศตนเช่นนี้ มีปัจจัยหลักของการมาเป็นอาสาสมัครคือการหล่อหลอมหรือมีพื้นฐานมาจาก ครอบครัวยุติธรรมการอุทิศตนเพื่อผู้อื่นหรือเพื่อความความสุขของส่วนรวมนั้นมา จากการหล่อหลอมของครอบครัวเป็นหลักระบบคุณค่าที่ได้รับจากการถ่ายทอด จากหรือคนในครอบครัวโดยการสอนการทำให้เห็นเป็นตัวอย่างส่วนมีผลอย่าง ยิ่งต่อบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลและการมีจิตใจที่จะทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อ ผู้อื่นและการปรารถนาการยอมรับและการพัฒนาผู้ที่อุทิศตนเป็นอาสาสมัครมี ความต้องการการยอมรับจากสังคมและครอบครัวในระดับหนึ่งการยอมรับนี้ สามารถสะท้อนได้จากกรที่ได้รับรางวัลในรูปของวัตถุสิ่งของโล่ห์ประกาศ เกียรติคุณหรือการได้รับการยกย่องชมเชยการยอมรับในความสามารถของ ตนเองแต่อย่างไรก็ตามการได้รับการยอมรับนี้มีแนวคิดว่าเป็นการสร้างตัวตนให้ กับมนุษย์แทนที่จะให้การอุทิศตนเป็นแนวทางของการบรรลุถึงความสุขในขั้น

ผู้อื่นหรือเพื่อความสุขของส่วนรวมนั้นมาจากการหลอหลอมของครอบครัวเป็น
 หลักระบบคุณค่าที่ได้รับจากการถ่ายทอดจากหรือคนในครอบครัวโดยการสอน
 การทำให้เห็นเป็นตัวอย่างล้วนมีผลอย่างยิ่งต่อบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลและ
 การมีจิตใจที่จะทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น๒การปรารถนาการยอมรับและการ
 พัฒนาดนอาสาสมัครเป็นผู้ที่อุทิศตนเป็นอาสาสมัครมีความต้องการการยอมรับ
 จากสังคมและคนรอบข้างในระดับหนึ่งการยอมรับนี้สามารถ

มาจากครอบครัวจิตวิทยาการอุทิศตนเพื่อผู้อื่นหรือเพื่อความสุขของส่วนรวม
 นั้นมาจากการหลอหลอมของครอบครัวเป็นหลักระบบคุณค่าที่ได้รับจากการ
 ถ่ายทอดจากหรือคนในครอบครัวโดยการสอนการทำให้เห็นเป็นตัวอย่างล้วนมี
 ผลอย่างยิ่งต่อบุคลิกภาพของปัจเจกบุคคลและการมีจิตใจที่จะทำตัวให้เป็น
 ประโยชน์ต่อผู้อื่นและการปรารถนาการยอมรับและการพัฒนาดนผู้ที่อุทิศตนเป็น
 อาสาสมัครมีความต้องการการยอมรับจากสังคมและคนรอบข้างในระดับหนึ่งการ
 ยอมรับนี้สามารถสะท้อนได้จากการได้รับรางวัลในรูปของวัตถุสิ่งของ โลหะ
 ประกาศเกียรติคุณหรือการได้รับการยกย่องชมเชยการยอมรับในความสามารถ
 ของตนเองแต่อย่างไรก็ตามการได้รับการยอมรับนี้มีแนวคิดว่าเป็นการสร้างตัว
 ตนให้กับมนุษย์แทนที่จะให้การอุทิศตนเป็นแนวทางของการบรรลุถึงความสุขใน
 ขั้นที่แตกต่างจากทรัพย์สินเงินทองและความต้องการอันเป็นแรงขับจากภายใน
 การทำงานอาสาสมัครจึงเป็นการทำงานเพราะมีความรักมีความสุขในงานได้มี
 โอกาสสร้างสรรค์งานอย่างที่ต้องการหากจะมีการยอมรับในผลงานก็น้อมรับมัน
 อย่างมีสติแต่เมื่อไม่มาหรือไม่ก็อย่าคิดถึงความต้องการทั้งหมดอยู่ที่ตัวงานทุก
 คนที่ได้ทำงานจะต้องเรียนรู้ถึงศิลปะความรักในงานที่ทำมีความสุขในงานโดย
 ไม่ต้องการการยอมรับนับถือในทฤษฎีลำดับความต้องการของ Maslow นพมาศ
 อึ้งพระธีรเวคิน 2551 แสดงให้เห็นว่าความต้องการต่างก็มีความสำคัญต่อมนุษย์
 และมนุษย์ทุกคนย่อมแสวงหาการตอบสนองความต้องการของตนสูงขึ้นไปตาม
 ลำดับขั้นจนถึงความต้องการสูงสุดเมื่อวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับ
 อาสาสมัครจะพบได้ว่าอาสาสมัคร

สะท้อนได้จากการได้รับรางวัลในรูปของวัตถุสิ่งของ โลหะประกาศเกียรติคุณหรือ
 การได้รับการยกย่องชมเชยการยอมรับในความสามารถของตนเองแต่อย่างไร
 ก็ตามการได้รับการยอมรับนี้มีแนวคิดว่าเป็นการสร้างตัวตนให้กับมนุษย์แทนที่
 จะให้การอุทิศตนเป็นแนวทางของการบรรลุถึงความสุขในขั้นที่แตกต่างจาก
 ทรัพย์สินเงินทองและความต้องการอันเป็นแรงขับจากภายในความเชื่อในเรื่อง
 ศาสนาถือเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการตัดสินใจเป็นอาสาสมัครในกรณี

ผู้ที่อุทิศตนเป็นอาสาสมัครมีความต้องการการยอมรับจากสังคมและคนรอบข้าง
 ในระดับหนึ่งการยอมรับนี้สามารถสะท้อนได้จากการได้รับรางวัลในรูปของวัตถุ
 สิ่งของ โลหะประกาศเกียรติคุณหรือการได้รับการยกย่องชมเชยการยอมรับใน
 ความสามารถของตนเองแต่อย่างไรก็ตามการได้รับการยอมรับนี้มีแนวคิด
 เป็นการสร้างตัวตนให้กับมนุษย์แทนที่จะให้การอุทิศตนเป็นแนวทางของการ
 บรรลุถึงความสุขในขั้นที่แตกต่างจากทรัพย์สินเงินทองและความต้องการอัน
 เป็นแรงขับจากภายในการทำงานอาสาสมัครจึงเป็นการทำงานเพราะมีความรักมี
 ความสุขในงานได้มีโอกาสร่างสรรค์งานอย่างที่ต้องการหากจะมีการยอมรับใน
 ผลงานก็น้อมรับมันอย่างมีสติแต่เมื่อไม่มาหรือไม่ก็อย่าคิดถึงความต้องการ
 ทั้งหมดอยู่ที่ตัวงานทุกคนที่ได้ทำงานจะต้องเรียนรู้ถึงศิลปะความรักในงานที่
 ทำมีความสุขในงานโดยไม่ต้องการการยอมรับนับถือในทฤษฎีลำดับความต้องการ
 ของ Maslow นพมาศอึ้งพระธีรเวคิน 2551 แสดงให้เห็นว่าความต้องการต่างก็
 มีความสำคัญต่อมนุษย์และมนุษย์ทุกคนย่อมแสวงหาการตอบสนองความ
 ต้องการของตนสูงขึ้นไปตามลำดับขั้นจนถึงความต้องการสูงสุดเมื่อวิเคราะห์ถึง
 ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับอาสาสมัครจะพบได้ว่าอาสาสมัครส่วนใหญ่ที่เข้ามา
 ร่วมกันคือความรู้สึกในการเป็นเจ้าของร่วมทั้งในการร่วมคิดการร่วมในการวางแผน
 การทำงานหรือการออกแบบกิจกรรมของอาสาสมัครความรู้สึกร่วมมีส่วนร่วม
 หรือ engagement ของอาสาสมัครเป็นปัจจัยส่งเสริมอาสาสมัครทำให้เกิด
 ความรู้สึกว่าได้เติมเต็มในด้านของ selfesteem หรือ sense of belonging
 โดยผ่านกรอบคิด Journal of Humanities and Social Sciences

เหลือคือความภาคภูมิใจของตนเองครอบครัวและชุมชนอาสาสมัครที่เกี่ยวข้อง
 กับสังคมสูงวัยในสังคมไทยปัจจุบันประกอบด้วย 1 สำหรับอาสาสมัคร
 สาธารณสุขประจำหมู่บ้านอสม๔คือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชาวบ้านใน
 แต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด
 โดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพ
 อนามัย Change agents การสื่อสารสาธารณสุขการแนะนำเผยแพร่ความรู้การ
 วางแผนและประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขตลอดจนให้บริการ
 สาธารณสุข

ลงในขณะที่การอยู่ลำพัง 2 คนกับคู่สมรสเพิ่มมากขึ้นและผู้สูงอายุที่อยู่คนเดียว
 ก็เพิ่มสูงขึ้นเช่นกันเป็นการส่งสัญญาณว่าศักยภาพของครอบครัวที่อบอุ่นและ
 เกื้อหนุนผู้สูงอายุไทยมีความเปราะบางมากขึ้นเพราะฉะนั้นชุมชนต้องเข้ามา
 มีบทบาทดูแลรวมถึงรัฐต้องเข้ามาสร้างระบบที่ช่วยดูแลด้วยสถาบันวิจัยและ
 พัฒนาระบบสุขภาพชุมชน 2557 อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหรืออสม
 นั้นเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดูแลสุขภาพของ
 ตนเองครอบครัวและชุมชนโดยผ่านกระบวนการอบรมให้ความรู้จากเจ้าหน้าที่
 สาธารณสุขและการปฏิบัติงานด้วยความเสียสละต่อประชาชนในหมู่บ้าน
 กระทรวงสาธารณสุขได้เริ่มดำเนินงานมาตั้งแต่ปีพศ 2550 เป็นต้นมาอสมจึง
 เพิ่มจำนวนมากขึ้นตามลำดับจนครอบคลุมหมู่บ้านในชนบทและชุมชนเมืองกว่า
 8 แสนคนกระทรวงสาธารณสุขได้กำหนดให้มีอาสาสมัคร Journal of Pacific
 Institute of Management Science Vol1 No2 July December 2015 57
 สาธารณสุขในงานสาธารณสุขมูลฐานเพียงประเภทเดียวคืออาสาสมัคร
 สาธารณสุขประจำหมู่บ้านอสมซึ่งหมายถึงบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชาว
 บ้านในแต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุข
 กำหนดโดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้นำการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรม
 สุขภาพอนามัย Change agents การสื่อสารสาธารณสุขการแนะนำเผยแพร่
 ความรู้การวางแผนและประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขตลอดจนให้บริการ
 สาธารณสุขด้านต่างๆเช่นการส่งเสริมสุขภาพการเฝ้าระวังและป้องกันโรคการ
 ช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้นโดยใช้เวลาและเวชภัณฑ์ตามขอบเขตที่
 กระทรวงสาธารณสุขกำหนดการส่งต่อผู้ป่วยไปรับบริการการฟื้นฟูสภาพและจัด
 กิจกรรมพัฒนาสุขภาพภาคประชาชนในหมู่บ้านโดยกำหนดจำนวนอาสาสมัคร
 สาธารณสุข

ด้านต่างๆเช่นการส่งเสริมสุขภาพการเฝ้าระวังและป้องกันโรคการช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้นโดยใช้ยาและเวชภัณฑ์ตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดการปฐมพยาบาลเบื้องต้นการส่งต่อผู้ป่วยไปรับบริการฟื้นฟูสภาพและจัด๔๑ไพศาลวิสาโลศาสตร์และศิลป์แห่งการจัดการการศึกษากรณีมูลนิธิอริยสารศูนย์คุณธรรม๒๕๕๐หน้า๑๐๔๒๕๒๕๓จารพงศ์พลเดชการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เข้าถึงได้จาก wwwlopburigoth governor book january 51 humandoc 2551 หน้า๑๓๔ 22 กันยายน 2564 ๔๓กองสนับสนุนสุขภาพภาคประชาชนคู่มือ

ด้านต่างๆเช่นการส่งเสริมสุขภาพการเฝ้าระวังและป้องกันโรคการช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้นโดยใช้ยาและเวชภัณฑ์ตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดการปฐมพยาบาลเบื้องต้นการส่งต่อผู้ป่วยไปรับบริการฟื้นฟูสภาพและจัดกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานในหมู่บ้านชุมชนวิถีดำเนินการวิจัยประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คืออาสาสมัครสาธารณสุขในเขตพื้นที่จังหวัดนนทบุรีโดยมีการเก็บข้อมูล 2 พื้นที่ที่มีอาสาสมัครสาธารณสุขใน 2 บริบทคือพื้นที่เขตเมืองใต้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลไชแสงกำเนิดมีตำบลบางเขนอำเภอเมืองจังหวัดนนทบุรีมีอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 110 คนเขตพื้นที่ชนบทใต้แก่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลวัดยอดพระพิมายตำบลขุนศรีอำเภอไทรน้อยจังหวัดนนทบุรีมีอาสาสมัครสาธารณสุขจำนวน 61 คนมีประชากรในการวิจัย 171 คนจำนวนกลุ่มตัวอย่าง 120 คนโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบการสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย Simple Random Sampling โดยใช้ความถี่ frequency ค่าร้อยละ percentage ค่าเฉลี่ย mean และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน standard deviation และการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติเชิงอนุมานวิเคราะห์โดยสมการถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน Stepwise multiple วิจารณ์มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยาปีที่ 5 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2560 131 regression analysis แบบสอบถามมีการพัฒนาเครื่องมือโดยการหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาพร้อมทั้งหาค่าอำนาจจำแนกการหาความเชื่อมั่น Reliability ด้วยการวัดความคงที่ภายใน Internal Consistency และด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา Coefficient Alpha พบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นดังนี้ตารางที่ 2 แสดงค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามตัวแปรค่าความเชื่อมั่น

เพื่อนบ้านในละแวกคุ้มให้การยอมรับและนับถือ 2 สมครใจและเต็มใจช่วยเหลือชุมชนด้วยความเสียสละ 3 มีเวลาเพียงพอที่จะช่วยเหลือชุมชนอยู่ประจำหมู่บ้านในช่วง๑๒ปี 4 เป็นผู้ที่อ่านออกเขียนได้ 5 เป็นตัวอย่างที่ดีในด้านการพัฒนาสุขภาพและการพัฒนาชุมชน 6 ไม่ควรเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐ กำนันผู้ใหญ่บ้านแพทย์ประจำตำบลหรือพระภิกษุสำหรับบทบาทหน้าที่ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านหรือสมนัตามนัยแห่งความหมายของการดำเนินงานสาธารณสุขมูลฐานและ

ถึงบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกจากชาวบ้านในแต่ละกลุ่มบ้านและได้รับการอบรมตามหลักสูตรที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดโดยมีบทบาทหน้าที่สำคัญในฐานะผู้ในการเปลี่ยนแปลงด้านพฤติกรรมสุขภาพอนามัย (Change agents)การสื่อสารสาธารณสุขการแนะนำเผยแพร่ความรู้การวางแผนและประสานกิจกรรมพัฒนาสาธารณสุขตลอดจนให้บริการสาธารณสุขด้านต่างๆเช่นการส่งเสริมสุขภาพ 8 การเฝ้าระวังและป้องกันโรคการช่วยเหลือและรักษาพยาบาลขั้นต้นโดยใช้ยาและเวชภัณฑ์ตามขอบเขตที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดการส่งต่อผู้ป่วยไปรับบริการการฟื้นฟูสภาพและจัดกิจกรรมพัฒนาสุขภาพภาคประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชนโดยกำหนดจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้าน/ชุมชนโดยเฉลี่ยดังนี้พื้นที่ชนบท:อสม. 1 คนต่อ 8 - 15 หลังคาเรือนพื้นที่เขตเมือง:เขตชุมชนหนาแน่น(ชุมชนตลาด)ไม่มีอสม.เขตชุมชนแออัดอสม. 1 คนต่อ 20 - 30 หลังคาเรือนเขตชุมชนชานเมืองอสม. 1 คนต่อ 8 - 15 หลังคาเรือนตั้งนั้นในหมู่บ้าน/ชุมชนหนึ่งๆอาจมีจำนวนอสม.ไม่เท่ากันขึ้นอยู่กับจำนวนหลังคาเรือนของหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นๆโดยทั่วไปจะมีอสม.ประมาณ 10 - 20 คนต่อหมู่บ้าน 3 .คุณสมบัติของอสม.3.1เป็นบุคคลที่ชาวบ้านในระแวกหรือคุ้มยอมรับและเชื่อถือ3.2สมัครใจและเต็มใจช่วยเหลือชุมชนด้วยความเสียสละ3.3มีเวลาเพียงพอที่จะช่วยเหลือชุมชน(อยู่ประจำในหมู่บ้านไม่ย้ายถิ่นในระยะเวลา 1 - 2 ปี)และมีความคล่องตัวในการประสานงาน3.4อ่านออกเขียนได้3.5เป็นตัวเอียงที่ดีในด้านพัฒนาสุขภาพและการพัฒนาชุมชน3.6ไม่ควรเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างของรัฐ 4 .วิธีการคัดเลือกอสม.ให้ใช้วิธีการประชาธิปไตยในการคัดเลือก

จัดการตนเองการทำธรรมาวุญจึงมีองค์ประกอบหลายส่วนหลายระดับและหลายกระบวนการขั้นตอนเทคนิครวมทั้งหลายคำเรียกไม่ว่าจะเป็นธรรมาวุญข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบชุมชนเป็นต้นหัวใจสำคัญของธรรมาวุญนั้นอยู่ที่การจัดรูปแบบของอำนาจใหม่ให้เกิดปฏิบัติการเกิดการยอมรับร่วมกันในเงื่อนไขกฎเกณฑ์และมาตรการการควบคุมต่างๆโดยต้องอยู่บนพื้นฐานของ 4 หลักการดังนี้ 1 หลักความมุ่งมั่นที่จะก่อให้เกิดการสร้างสำนึกกรกชุมชน 2 หลักร่วมคิดร่วมทำและการมีส่วนร่วม

Principles Development of SubDistrict Constitutions บทนาธรรมาวุญตำบลหมายถึงกติการ่วมข้อตกลงร่วมของคนในชุมชนที่เกิดจากสำนึกของคนในตำบลที่ทมาอยู่ร่วมกันและสามารถกำหนดเป้าหมายอนาคตของตนเองตามวิถีชีวิตแห่งจิตสำนึกร่วมโดยการบูรณาการทุนชุมชนสู่การปฏิบัติเพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการตนเองของตำบลการทำธรรมาวุญจึงมีองค์ประกอบส่วนระดับและกระบวนการหลายขั้นตอนมีเรียกว่าธรรมาวุญข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือระเบียบชุมชนเป็นต้นมีหัวใจสำคัญของธรรมาวุญนั้นอยู่ที่การจัดรูปแบบของอำนาจใหม่ให้เกิดปฏิบัติการเกิดการยอมรับร่วมกันในเงื่อนไขกฎเกณฑ์และมาตรการการควบคุมต่างๆสำนึกสนับสนุนสภาองค์กรชุมชน 2559 นับตั้งแต่ประเทศไทยได้มีการพัฒนาประเทศตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติจากอดีตถึงปัจจุบันทำให้วิถีชีวิตของประชากรไทยและสภาพความเป็นอยู่ของสังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นมากส่งผลให้ประเทศชาติมีความรุ่งเรืองขึ้นตามลำดับทำให้ประชากรไทยมีความสุขกายและมีความพอใจกับวิถีชีวิตและสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นสังคมไทยในปัจจุบันโดยทั่วไปไม่มีความเสื่อมในด้านศีลธรรมและคุณธรรมมากยิ่งขึ้นประชาชนมีค่านิยมที่พึงเพ็พุ่มเฟือยตามกระแสบริโภคนิยมและวัตถุนิยมพระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโต 2556 รวมทั้งในปัจจุบันมียาเสพติดให้โทษแพร่ระบาดมีผู้นำบางรายเข้าไปเกี่ยวข้องเพื่อแสพและค้าอีกทั้งได้ติดตามและสนับสนุนผู้มีอิทธิพลมีการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบเป็นผลให้ชุมชนได้รับความเสื่อมเสียแต่ในสภาพสังคมปัจจุบันผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้การเปลี่ยนแปลงของชุมชน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ธรรมอริษฐานธรรมเป็นหลักธรรมที่ส่งเสริมความสามัคคีเป็นแนวทางในการส่งเสริมช่วยให้เกิดความสามัคคีในสังคมทุกสถาบันทุกองค์กรในสังคมนำไปประพฤติปฏิบัติก็ย่อมนำมาซึ่งความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันซึ่งอริษฐานธรรมนั้นประกอบด้วยปัญญาหรือความรู้ชัดความรู้อริษฐานธรรมนั้นประกอบด้วยปัญญาหรือความรู้ชัดความรู้อริษฐานธรรมนั้นเริ่มด้วยปัญญาเมื่อทุกคนในสถาบันหรือหน่วยงานต่างๆเพิ่มพลังปัญญาในการอยู่ร่วมกันให้ยิ่งๆ

ความสามัคคีในสังคมไทยการประยุกต์อริษฐานธรรม 4 เพื่อส่งเสริมความสามัคคีในสังคมไทยเป็นแนวทางในการส่งเสริมช่วยให้มีความสามัคคีในสังคมไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพหากทุกสถาบันทุกองค์กรในสังคมไทยนำไปปฏิบัติซึ่งอริษฐานธรรมนั้นประกอบด้วยปัญญาความรู้ชัดความรู้อริษฐานธรรมนั้นประกอบด้วยปัญญาหรือความรู้ชัดความรู้อริษฐานธรรมนั้นเริ่มด้วยปัญญาเมื่อทุกคนในสถาบันหรือหน่วยงานต่างๆเพิ่มพลังปัญญาในการทำงานให้ยิ่งๆขึ้นไปอีกคือไม่ประมาทในการแสวงหาปัญญาใต้นอนอยู่เสมอพร้อมกับความจริงในสิ่งที่ทำค่าที่พูดและความจริงใจจะสละสิ่งที่เสียหายออกจากตนมีความสงบเสงี่ยมทั้งภายนอกและภายในสังคมไทยก็จะเพิ่มความสุขด้วยพลังแห่งความสามัคคีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน 1 ศึกษาปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามัคคีการศึกษาเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ทุกสถานการณ์แต่ในสังคมทุกสังคมจะจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้ความคิดให้แก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เกิดความระบียบกฎเกณฑ์ของสังคมให้กับเยาวชนของสังคมผลิตแรงงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้สังคมสร้างบุคลิกภาพทางสังคมให้แก่สมาชิกส่งเสริมให้รู้จักพัฒนาตนเองและสังคมนั้นๆการศึกษาเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในสังคมให้มนุษย์พบกับสิ่งที่ประเสริฐได้ด้วยการเรียนรู้การศึกษาช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจสุขภาพกายและจิตใจจะสมบูรณ์ได้ก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจหรือปัญญาที่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าจึงจะมีปัญญาให้เกิดในตนก็ต้องรู้จักวิธีแสวงหาปัญญาซึ่งวิธีแสวงหาปัญญาในทางพระพุทธศาสนา

ขึ้นไปอีกคือไม่ประมาทในการแสวงหาปัญญาใต้นอนอยู่เสมอพร้อมกับความจริงในสิ่งที่ทำค่าที่พูดและความจริงใจจะสละสิ่งที่เสียหายออกจากตนมีความสงบเสงี่ยมทั้งภายนอกและภายในสังคมไทยก็จะเพิ่มความสุขด้วยพลังแห่งความสามัคคีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน๕๓ตั้งนี้ 1 การใช้ปัญญาควรอยู่ร่วมกันกับสมาชิกในครอบครัว โดยใช้ปัญญาเห็นอารมณ์เช่นหากมีสิ่งใดที่ไม่พึงปรารถนาเกิดขึ้นกับสมาชิกในครอบครัวสามารถเป็น

ที่ค่าที่พูดและความจริงใจจะสละสิ่งที่เสียหายออกจากตนมีความสงบเสงี่ยมทั้งภายนอกและภายในสังคมไทยก็จะเพิ่มความสุขด้วยพลังแห่งความสามัคคีมากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน 1 ศึกษาปัญญาเพื่อส่งเสริมความสามัคคีการศึกษาเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่ทุกสถานการณ์แต่ในสังคมทุกสังคมจะจัดตั้งสถาบันการศึกษาเพื่อเป็นสถาบันที่ถ่ายทอดความรู้ความคิดให้แก่สมาชิกในสังคมเพื่อให้เกิดความระบียบกฎเกณฑ์ของสังคมให้กับเยาวชนของสังคมผลิตแรงงานที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพให้สังคมสร้างบุคลิกภาพทางสังคมให้แก่สมาชิกส่งเสริมให้รู้จักพัฒนาตนเองและสังคมนั้นๆการศึกษาเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในสังคมให้มนุษย์พบกับสิ่งที่ประเสริฐได้ด้วยการเรียนรู้การศึกษาช่วยให้เกิดการพัฒนาด้านร่างกายและจิตใจสุขภาพกายและจิตใจจะสมบูรณ์ได้ก็ต้องมีความรู้ความเข้าใจหรือปัญญาที่ต้องมีการศึกษาค้นคว้าจึงจะมีปัญญาให้เกิดในตนก็ต้องรู้จักวิธีแสวงหาปัญญาซึ่งวิธีแสวงหาปัญญาในทางพระพุทธศาสนานั้นมีหลาย 8 ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2560 Vol2 No2 July December 2017 ประการเบื้องต้นที่ทุกคนเข้าใจโดยทั่วไปว่ามีองค์ของปัญญาคือเกิดจากการคิดเกิดการฟังหรือการศึกษาและการลงมือปฏิบัติให้รู้ชัดด้วยตนเองซึ่งมีดังต่อไปนี้ 1 สุตมยปัญญาปัญญาเกิดแต่การสดับการเล่าเรียน 2 จินตามยปัญญาปัญญาเกิดแต่การคิดพิจารณาหาเหตุผล 3 ภวานมยปัญญาปัญญาเกิดแต่การฝึกอบรมลงมือปฏิบัติพระพรหมคุณาภรณ์ปอปลุดโต 2531 ปัญญาคู่กับการศึกษาเมื่อทุกคนต้องการความดีความงามความสามัคคีความสงบสุข

ดีในระหว่างการสนทนากับสมาชิกในครอบครัวด้วย 3 การทำประโยชน์แก่เขา อุดมจริยาควรชวนช่วยเหลือแบ่งเบาภาระกิจต่างๆของสมาชิกในครอบครัวเท่าที่จะทำได้เช่นช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านที่ไม่หนักหรือช่วยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายบางส่วนของครอบครัวช่วยฝึกฝนอบรมจริยธรรมให้สมาชิกผู้เยาว์วัยในครอบครัวช่วยดูแลต้นไม้สัตว์เลี้ยงและช่วยรับโทรศัพท์ให้สมาชิกในครอบครัวเป็นต้น 4 การเอาตัวเข้าสู่นานอดตาควรปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกทุกคนในครอบครัวได้ดี

ผู้สูงอายุควรใช้ค่าพูดที่ไพเราะชวนฟังในการสนทนากับสมาชิกในครอบครัวรวมทั้งควรชี้แจงแนะนำสิ่งที่ประโยชน์ชักจูงให้แก่สมาชิกในครอบครัวประพฤติดีตลอดจนสร้างความเข้าใจที่ดีให้เกิดขึ้นระหว่างสมาชิกในครอบครัวในขณะเดียวกันผู้สูงอายุก็ควรเป็นผู้ฟังที่ดีในระหว่างการสนทนากับสมาชิกในครอบครัวด้วยวารสารสังคมศาสตร์วิชาการปีที่ 12 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2562 60 23 อุดมจริยาการทาประโยชน์ผู้สูงอายุควรช่วยเหลือแบ่งเบาภาระกิจต่างๆของสมาชิกในครอบครัวเท่าที่จะทำได้เช่นช่วยแบ่งเบาภาระงานบ้านที่ไม่หนักหรือเกินพลังช่วยรับผิดชอบค่าใช้จ่ายบางส่วนของครอบครัวช่วยแนะนำสั่งสอนอบรมจริยธรรมให้สมาชิกผู้เยาว์วัยในครอบครัวหรืองานอื่นตามที่เห็นสมควรและกระทำได้ 24 สมานัตตาการเอาตัวเข้าสู่นานอดตาผู้สูงอายุควรมายปรับปรับตัวให้เข้ากับสมาชิกทุกคนในครอบครัวได้ดีทุกวัยควรรู้จักบทบาทหน้าที่ว่าควรจะทำอะไรไม่เรียกร้องความสนใจความเห็นใจจากสมาชิกในครอบครัวจนเกิดความพอดีพองามผู้สูงอายุควรร่วมสุขร่วมทุกข์และร่วมกันแก้ไขปัญหาลุบลพรรคต่างๆของสมาชิกในครอบครัวโดยไม่ย่อท้อเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขร่วมกันของสมาชิกในครอบครัวรวมทั้งผู้สูงอายุควรวางตัวเสมอต้นเสมอปลายปฏิบัติตัวสม่ำเสมอและให้ความเสมอภาคในครอบครัววัตถุประสงค์ของบทความนี้เพื่อหาวิธีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุในพระพุทธศาสนาศึกษากิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและเครือข่ายผู้สูงอายุและการวางตนในครอบครัวอย่างมีความสุขของผู้สูงอายุในสังคมไทยโดยใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 และสังคหวัตถุ 4 ซึ่งมุ่งเน้นการส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ระหว่างผู้

ได้ออกไว้ว่ากตัญญูคุณเวทียหมายถึงผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทนแยก
ออกเป็น๒ส่วนคือกตัญญูรู้คุณท่านกตเวทียที่ตอบแทนหรือสนองคุณท่าน๕๕คำว่า
กตัญญูคุณเวทียเป็นคำที่มาด้วยกันเมื่อกล่าวถึงความกตัญญูก็ต้องกล่าวถึงกตเวทีย
ไปโดยปริยายเพราะในทางปฏิบัติคุณธรรม๒ข้อนี้ไม่สามารถแยกจากกันได้
เพราะความกตัญญูก็คือความรู้และการยอมรับรู้ในบุญคุณของบุคคลสัตว์สิ่งของ
และธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีต่อตัวเราทั้งทางตรงและทาง

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ก
ประสานมิตร,๒๕๒๐),หน้า๒๐.๓๒๒ราชบัณฑิตยสถาน,พจนานุกรมฉบับราช
บัณฑิตยสถานพ.ศ.๒๕๔๑,พิมพ์ครั้งที่๕, ก (กรุงเทพมหานคร:อักษรเจริญ
ทัศน์,๒๕๓๙),หน้า๕.๓๒๒พุทธทาสภิกขุ,กตัญญูคุณเวทียเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร
ของโลก,(กรุงเทพมหานคร:ธรรมสภา,๒๕๓๖), ก หน้า๒. ก ๑๔ ก กตัญญู
คุณเวทียดาหมายถึงความรู้บุญคุณท่านแล้วทำตอบให้ปรากฏนี้เป็นธรรมประคอง
โลกให้ ก เป็นอยู่ได้และอยู่ได้ด้วยความสงบสุข ก พระเทพวิสุทธิเมธี๒๓กล่าว
ถึงคำว่ากตัญญูคุณเวทียเป็นคำที่มาด้วยกันเมื่อกล่าวถึงความ ก กตัญญูก็ต้อง
กล่าวถึงกตเวทียไปโดยปริยายเพราะในทางปฏิบัติคุณธรรม๒ข้อนี้ไม่สามารถ
แยก ก จากกันได้เมื่อกล่าวโดยสรุปความกตัญญูก็คือความรู้และการยอมรับรู้ใน
บุญคุณของบุคคลสัตว์ ก สิ่งของและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีต่อตัวเราทั้งทาง
ตรงและทางอ้อมกตเวทียคือพยายามกระทำ ก ตอบด้วยการทดแทนพระคุณช่วย
เหลืออุปการะยกย่องบำรุงรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ตั้งงามเพื่อ ก ความสงบสุข
ของสังคมและเพื่อความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ก พระธรรม
ปิฎก(ป.อ.ปยุตโต)๒๕ได้ให้ความหมายของคำว่ากตัญญูคุณเวทียไว้ใน ก
หนังสือพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์หมายถึงความเป็นคนกตัญญู
คุณเวทียและได้ให้ ก ความหมายของคำว่ากตัญญูคุณเวทียหมายถึงผู้รู้อุปการะที่
ท่านทำแล้วและตอบแทนแยกออกเป็น๒ส่วนคือกตัญญูรู้คุณท่านกตเวทีย
ตอบแทนหรือสนองคุณท่าน ก ผู้วิจัยสรุปความได้ว่ากตัญญูคุณเวทียหมายถึงการ
รู้คุณของผู้อื่นหรือสิ่งอื่นที่กระทำ ก ประโยชน์แล้วแก่ตนทั้งโดยตรงและโดย
อ้อมแล้วจดจำและตระหนักในพระคุณนั้น

ความรู้ในบุญคุณและการยอมรับรู้ในบุญคุณของบุคคลคือพ่อแม่ลูกเป็นต้นแม่
กระทั่งสัตว์สิ่งของและธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีต่อตัวเราทั้งทางตรงและทาง
อ้อมก็ควรที่จะมีความกตเวทียกล่าวคือต้องพยายามกระทำตอบด้วยการทดแทน
พระคุณช่วยเหลืออุปการะยกย่องบำรุงรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ตั้งงามเพื่อความ
สงบสุขของสังคมและเพื่อความสมดุลทางธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทั้งนี้ความ
สำคัญของความกตัญญูคุณเวทียนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้๑ความกตัญญูคุณเวทียเป็น

สุราษฎร์ธานี 2 ขันวิเคราะห์ข้อมูล 21 รวบรวมข้อมูลที่ได้จากแหล่งข้อมูลปฐม
ภูมิวิทยุภูมิและการสัมภาษณ์ 22 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้อศึกษามาตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัยที่ตั้งไว้ 3 สรุปผลอภิปรายผลและแสดงข้อเสนอแนะ 4 จัดทำเป็น
เล่มวิทยานิพนธ์ที่สมบูรณ์วารสารมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Journal of MCU
Nakhondhat 31 ผลการวิจัย 1 สภาพปัญหาและการดำเนินชีวิตของชาวไทย
ทรงดำต่าบลท่าข้ามอำเภอพุนพินจังหวัดสุราษฎร์ธานีชาวไทยทรงดำหรือลาว
โซ่งได้ย้ายถิ่นฐานจากจังหวัดเพชรบุรีศ 2484 2488 ลงสู่ภาคใต้ได้ตั้งถิ่นฐาน
ในจังหวัดสุราษฎร์ธานีใน 3 อำเภอคืออำเภอพุนพินอำเภอบ้านนาสารและ
อำเภอเคียนซาจังหวัดสุราษฎร์ธานีสภาพวิถีชีวิตของชาวไทยทรงดำต่าบลท่า
ข้ามอำเภอพุนพินยังคงประกอบพิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อวัฒนธรรมภาษา
และประเพณีที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเอง 2 ความกตัญญูคุณเวทียที่ปรากฏใน
คัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาทเป็นคุณธรรมที่สำคัญยิ่งของสังคมโดยกตัญญู
คุณเวทียหมายถึงผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้วและตอบแทนสามารถแยกออกเป็น 2
ส่วนคือกตัญญูรู้คุณท่านความรู้และการยอมรับรู้ในบุญคุณของบุคคลสิ่งของและ
ธรรมชาติสิ่งแวดล้อมที่มีต่อตัวเราทั้งทางตรงและทางอ้อมกตเวทียที่ตอบแทนหรือ
สนองคุณท่านคือพยายามทำตอบด้วยการทดแทนพระคุณช่วยเหลืออุปการะ
ยกย่องบำรุงรักษาให้คงอยู่ในสภาพที่ตั้งงามเพื่อความสงบสุขของสังคม 3
วิเคราะห์คุณค่าของความกตัญญูคุณเวทียของชาวไทยทรงดำอำเภอพุนพินจังหวัด
สุราษฎร์ธานีด้านบุคคลความกตัญญูคุณเวทียมองถึงประโยชน์ของวัฒนธรรม
คุณค่าทางด้านความเชื่อนั้นเอื้ออำนวยต่อวิถีของชาวมุขชนมีการรวมตัวกันเป็น
องค์กรชุมชน

วัฒนธรรมที่งดงามเป็นชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยได้สอดแทรก ความกตัญญูทวดเวทไว้เกือบทุกเรื่องเช่นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตาย การบวชวันขึ้นปีใหม่วันสงกรานต์วันลอยกระทง เป็นต้น ๒ ความกตัญญูทวดเวท ทำให้สถาบันครอบครัวและสังคมมั่นคงซึ่งนับว่าเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทำให้ มนุษย์รู้จักการกระทำหน้าที่อันเหมาะสมของตนเองโดยเริ่มจากความรับผิดชอบ ต่อตนเองความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในสถาบันครอบครัวโดยบิดามารดาทำ หน้าที่ในฐานะบุพการีและบุตรธิดาปฏิบัติหน้าที่ต่อบิดา

ที่ 6 ฉบับที่ 2 2 5 6 2 กรกฎาคม ธันวาคม 3 คุณค่าของกตัญญูทวดเวทธรรมา ความกตัญญูทวดเวทเป็นคุณธรรมที่สำคัญสำหรับมนุษยชาติเป็นคุณธรรมพื้นฐาน ของมนุษย์ทำให้มีความสัมพันธ์กันในสังคมมนุษย์และเป็นก่อให้เกิดความรับ ผิดชอบต่อความเป็นมนุษย์และเป็นคุณธรรมเบื้องต้นของมนุษย์ทั้งหลายเพราะ เป็นเครื่องทำลายความเห็นแก่ตัวซึ่งเป็นศัตรูสำคัญของความดีเป็นเหตุให้เกิด ความสุขุมรอบคอบความสำนึกในหน้าที่และความรับผิดชอบจำแนกความสำคัญ ของความกตัญญูทวดเวทได้ดังนี้ 1 ความกตัญญูทวดเวทเป็นวัฒนธรรมที่งดงาม ชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทยได้สอดแทรกความกตัญญูทวดเวทไว้ เกือบทุกเรื่องเช่นการทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ตายการบวชวันขึ้นปีใหม่วัน สงกรานต์วันลอยกระทง เป็นต้น 2 ความกตัญญูทวดเวททำให้สถาบันครอบครัว และสังคมมั่นคงซึ่งนับว่าเป็นหลักธรรมพื้นฐานที่ทำให้มนุษย์รู้จักการกระทำ หน้าที่อันเหมาะสมของตนเองโดยเริ่มจากความรับผิดชอบต่อตนเองความรับผิดชอบ ต่อหน้าที่ในสถาบันครอบครัวโดยบิดามารดาทำหน้าที่ในฐานะบุพการีและ บุตรธิดาปฏิบัติหน้าที่ต่อบิดามารดาในฐานะผู้มี ความกตัญญูทวดเวทอันจะขยาย ผลในระดับสังคมที่กว้างออกไปความกตัญญูช่วยให้โลกอยู่รอดไม่มีปัญหา ปัญหาคนชราไม่มีคนเลี้ยงปัญหาสงครามปัญหาความโหดร้ายทารุณปัญหา การเมืองปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ จะหมดไป 3 สภาวะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะ สมดุลไม่ถูกทำลายคนมีความกตัญญูย่อมระลึกถึงบุญคุณของป่าไม้ทุ่งนามแม่น้ำ ลำธารถนนหนทางและสิ่งสาธารณประโยชน์อื่นๆช่วยกันอนุรักษ์บำรุงรักษาให้ สิ่งเหล่านั้นคงอยู่ร่วมกับมนุษย์อย่างสมดุลและกลมกลืน 4 ความกตัญญูทวดเวท เป็นเครื่องหมายของคนดีจะนับหากสังคมใดมีบุคคลผู้มีความกตัญญูอยู่มาก สังคมนั้นก็ย่อม

มารดาในฐานะผู้มี ความกตัญญูทวดเวทอันจะขยายผลในระดับสังคมที่กว้างออกไป ความกตัญญูช่วยให้โลกอยู่รอดไม่มีปัญหาปัญหาคนชราไม่มีคนเลี้ยงปัญหา สงครามปัญหาความโหดร้ายทารุณปัญหาการเมืองปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ จะ หมดไป ๓ สภาวะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะสมดุลไม่ถูกทำลายคนมีความ กตัญญูย่อมระลึกถึงบุญคุณของป่าไม้ทุ่งนามแม่น้ำลำธารถนนหนทางและสิ่ง สาธารณประโยชน์อื่นๆช่วยกันอนุรักษ์บำรุงรักษาให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่ร่วมกับ มนุษย์อย่าง

ที่สุดคือประกาศที่ตัวเองเพราะเป็นลูกและได้รับการอบรมมาจากพ่อแม่จะนั้น ความประพฤติของเด็กจะเป็นตัวประกาศคุณพ่อแม่ไม่ว่าจะตั้งใจหรือไม่ก็ตาม ดอบแทนคุณท่านคือเมื่อรู้ว่าท่านมีคุณหรือมีอุปการะต้องดอบแทนเช่นถ้าผู้มี พระคุณเป็นพ่อแม่ลูกสามารถดอบแทนได้โดยเป็นเด็กดีช่วยงานบ้านง่ายๆ ประพฤติตนเป็นลูกที่ดี 83 Journal of MCU Peace Studies Special Issue ความกตัญญูทำให้สถาบันครอบครัวและสังคมมั่นคงซึ่งนับว่าเป็นหลักธรรมพื้นฐาน ที่ทำให้มนุษย์รู้จักการกระทำหน้าที่อันเหมาะสมของตนเองโดยเริ่มจาก ความรับผิดชอบต่อตนเองความรับผิดชอบต่อหน้าที่ในสถาบันครอบครัวโดย บิดามารดาทำหน้าที่ในฐานะบุพการีและบุตรธิดาปฏิบัติหน้าที่ต่อบิดามารดาใน ฐานะผู้มี ความกตัญญูทวดเวทอันจะขยายผลในระดับสังคมที่กว้างออกไปความ กตัญญูช่วยให้โลกอยู่รอดไม่มีปัญหาปัญหาคนชราไม่มีคนเลี้ยงปัญหาสงคราม ปัญหาความโหดร้ายทารุณปัญหาการเมืองปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ จะหมดไป สภาวะสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติจะสมดุลไม่ถูกทำลายคนมีความกตัญญูย่อม ระลึกถึงบุญคุณของป่าไม้ทุ่งนามแม่น้ำลำธารถนนหนทางและสิ่งสาธารณประโยชน์ อื่นๆช่วยกันอนุรักษ์บำรุงรักษาให้สิ่งเหล่านั้นคงอยู่ร่วมกับมนุษย์อย่าง สมดุลและกลมกลืนแนวทางการจัดการกรรมของพ่อแม่ที่ช่วยส่งเสริมความ กตัญญูที่เป็นวัฒนธรรมที่งดงามตามชนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมไทย ได้สอดแทรกความกตัญญูทวดเวทไว้เกือบทุกเรื่องเช่นการทำบุญอุทิศส่วนกุศล ให้กับผู้ตายการบวชวันขึ้นปีใหม่วันสงกรานต์วันลอยกระทง เป็นต้นเป็นเรื่องที่ไม ยากถ้าพ่อแม่ให้การเลี้ยงดูเอาใจใส่และเป็นแบบอย่างที่ดี

สิ่งของก็เป็นกตัญญูไม่ว่าจะเป็นถนนหนทางบ้านที่พักอาศัยธรรมชาติแวดล้อมที่ เราอยู่ทุกสิ่งล้วนมีบุญคุณทั้งสิ้นและความกตัญญูทวดเวทที่จึงเป็นคุณธรรมและเป็น สัญลักษณ์ของคนดีเป็นวัฒนธรรมที่งดงามและเป็นคุณธรรมค่าจวนครอบครัวสังคม และโลกให้เกิดความสุขมีสันติภาพ ๕ พระเทพวิสุทธิเมธีบัญญัติคุณธรรมอันทักข กตัญญูทวดเวทเป็นเครื่องหมายของคนดีกรุงเทพมหานคร ธรรมสภา ๕๓๖ หน้า ๗๕๗ พุทธศาสนิกชนกตัญญูทวดเวทที่เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรของ โลกกรุงเทพมหานครธรรมสภา ๕๓๖ หน้า ๒

ความกตัญญูเป็นคุณธรรมที่สำคัญและมีความจำเป็นแก่สังคมนักปราชญ์ใน อินเดียได้เขียนสอดแทรกความกตัญญูไว้ในวรรณกรรมทุกเรื่องเพื่อสอนใจ เยาวชนทางด้านวรรณคดีในพระพุทธศาสนาได้แก่ชาดกต่างๆเป็นนิทานสอนใจ ก็แฝงไว้ด้วยความกตัญญูทวดเวทเกือบทุกเรื่องเพื่อสอนให้ลูกมีความกตัญญู ทวดเวทต่อบิดามารดาไม่ประทุษร้ายพ่อแม่ไม่ว่าอะไรให้พ่อแม่เข้าใจเจ็บไข้ดูแล รักษาช่วยเหลือกิจการเมื่อพ่อแม่ต้องการในประเทศจีนขงจื้อได้เขียนหลัก ปฏิบัติเกี่ยวกับความกตัญญูให้ลูกปฏิบัติต่อพ่อแม่ผู้ตายายสอนให้บุคคลรู้จัก เคารพนับนอบน้อมนับถือผู้มีพระคุณประเพณีของจีนเช่นต้นเข้าต้องจัดรูปดอกไม้ ไปยืนหน้าบ้านเพื่อไหว้ฟ้าดินเพื่อระลึกถึงบุญคุณของแผ่นดินและฟ้า๑๑พระธรรม ปิฎกประยุทศปิฎกโตไต่ให้ความหมายของคำว่ากตัญญูทวดเวทว่าไว้ในหนังสือ พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์หมายถึงความเป็นคนกตัญญูทวดเวท และไต่ให้ความหมายของคำว่ากตัญญูทวดเวทหมายถึงผู้รู้อุปการะที่ท่านทำแล้ว และดอบแทนแยกออกเป็น๒คือกตัญญูรู้คุณท่านกตเวทที่ดอบแทนหรือสนองคุณ ท่าน๑๒พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิต ไต่ได้กล่าวว่าความกตัญญูนั้นไม่มี เฉพาะมนุษย์เท่านั้นความรู้คุณของวัตถุสิ่งของก็เป็นกตัญญูไม่ว่าจะเป็นถนน หนทางบ้านที่พักอาศัยธรรมชาติแวดล้อมที่เราอยู่ทุกสิ่งล้วนมีบุญคุณ๑๓จึงมี ภาษิตที่กล่าวไว้ว่านิมิตตสาธูปานกตัญญูทวดเวทที่ตาเปล่าว่าความรู้จักและ ประสงค์ดอบแทนคุณนั้นให้ปรากฏเป็นเครื่องหมายของคนดี๑๔๑พระเทพวิ สุทธิเมธีบัญญัติคุณธรรมอันทักขกตัญญูทวดเวทเป็นเครื่องหมายของคนดี กรุงเทพมหานครธรรมสภา ๕๓๖ หน้า ๗๒๒ พระ

สวนอันนารีนรมย์ปลูกป่าสร้างสะพานขุดสระน้ำบ่อน้ำให้ที่พักอาศัยบุญยอม
เจริญแก่ชนเหล่านั้นทั้งกลางวันและกลางคืนตลอดกาลทุกเมื่อชนเหล่านั้นดำรง
อยู่ในธรรมสมบูรณ์ด้วยศีลแล้วยอมไปสู่สวรรค์อย่างแน่นอน๖๐มนุษย์กับ
ธรรมชาติเป็นสิ่งที่ต้องอิงอาศัยซึ่งกันและกันดำรงอยู่ธรรมชาติได้ให้หลายสิ่ง
หลายอย่างตามที่มนุษย์ปรารถนาแต่หาได้เพียงพอต่อความต้องการของมนุษย์
ภายใต้ทรัพยากรธรรมชาติอันมีอยู่อย่างจำกัดนี้แต่ความต้องการของมนุษย์หา
ได้มีขอบเขต

ให้ยั่งยืนในระยะยาวต่อไปโดยกระบวนการธรรมสัมปธาน 4 จึงมีความเหมาะสมที่
จะนำมาใช้ในกระบวนการดูแลรักษาแก้ปัญหาพัฒนาและอนุรักษ์ระบบนิเวศเชิง
พุทธ 4 พุทธธรรมเชิงวัฒนธรรมที่เกื้อกูลต่อระบบนิเวศพระพุทธเจ้าตรัสว่าชน
เหล่าใดปลูกสวนอันนารีนรมย์สวนอันนารีนรมย์หมายถึงสวนไม้ดอกไม้ผลอันนารีน
รมย์ปลูกป่าสร้างสะพานขุดสระน้ำบ่อน้ำและให้ที่พักอาศัยบุญยอมเจริญแก่
ชนเหล่านั้นทั้งกลางวันและกลางคืนตลอดกาลทุกเมื่อชนเหล่านั้นดำรงอยู่ใน
ธรรมสมบูรณ์ด้วยศีลแล้วยอมไปสู่สวรรค์อย่างแน่นอน 15 แนวความเชื่อนี้ส่งต่อ
มาถึงยุคปัจจุบันทำให้พระสงฆ์และปราชญ์ชาวบ้านหลายพื้นที่นำมาปรับใช้เพื่อ
การอนุรักษ์ธรรมชาติก่อให้เกิดกระบวนการหรือโครงการปลูกป่าเพื่อถวายเป็น
พุทธบูชาบ้างปลูกป่าเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลแต่พระบรมวงศานุวงศ์หรือการ
ปลูกป่าเพื่อเป็นสาธารณประโยชน์ความเชื่อเรื่องบุญที่เกิดจากการปลูกสวนให้คน
มาเที่ยวชมการปลูกป่าเพื่อส่งเสริมระบบนิเวศการสร้างสรรค์ 15 สสไทย 15 47 61
Humanities Social Sciences 35 3 September December 2018 143
Sowit Bamrungphak and Phra Viman Gambhirapanyo Buddhist
Principles for Ecological System สะพานให้คนสัญจรได้สะดวกการขุดสระ
และบ่อน้ำเพื่อการบริโภคของสิ่งมีชีวิตและให้ความชุ่มชื้นแก่ผืนป่าก่อให้เกิด
วัฒนธรรมแบบชาวพุทธที่เกื้อกูลต่อระบบนิเวศและยังมีการประยุกต์ใช้ความเชื่อ
ไปสู่การสร้างประเพณีที่ส่งเสริมระบบนิเวศหลายรูปแบบเช่น 1 ทานบุญด้วยการ
ปลูกต้นไม้บุญเป็นชื่อเรียกสภาวะที่มีความร่มเย็นเป็นสุขเพราะป่าไม่ให้ความ
สงบมรืนเป็นที่อยู่อาศัยและให้ร่มเงาแก่สรรพสัตว์เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจโดย
เชื่อว่าจะทำให้ชีวิตมีความ

จำกัดเมื่อเป็นเช่นนี้มนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่นบนโลกนี้จะมีชีวิตอยู่รอดได้ใน
ท่ามกลางทรัพยากรธรรมชาติอันจำกัดนี้ได้อย่างไรจากการศึกษาวิจัยพบว่าใน
ทางพระพุทธศาสนาได้เสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกฝัง
จิตสำนึกคนให้กตัญญูต่อธรรมชาติสิ่งแวดล้อมทั้งมวลตั้งมีเรื่องเล่าไว้ในมหา
วาณิชชาดกว่าพวกพ่อค้าหลงทางในป่าไม่มีอาหารและน้ำเหลือเลยแต่เมื่อได้
เห็นต้นไทรใหญ่ซึ่งมีกิ่งไม้ชุ่มฉ่ำจึงหักกิ่งไม้แล้วนำ

ๆรวมทั้งการไหลมาของวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับการดำ
เนินชีวิตของคนในสังคมไทยทำให้คนไทยมีค่านิยมทางด้านวัตถุมากขึ้นจนลืม
วิถีชีวิตชนบทยึดมั่นธรรมวินัยอันดีงามของคนไทยชาวพุทธที่มีมาแต่โบราณไปเดินรณ
แสวงหาวัตถุนิยมมาเสพบริโภคยึดถือในเรื่องกินกามเกียรติดีมีจิตใจห่างเหินจาก
หลักคำสอนทางศาสนามากขึ้นความรักความเคารพความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
และความกตัญญูต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติลดน้อยลงไปเกิดช่องว่าง
ระหว่างบิดามารดากับบุตรครูอาจารย์กับศิษย์มนุษย์กับธรรมชาติตั้งนั้นมนุษย์จึง
มองไม่เห็นคุณค่าความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องตอบแทนใครไม่มีความ
เคารพนับถือเชื่อฟังสิ่งเหล่านี้เป็นความเห็นและความเข้าใจผิดที่เป็นอันตราย
อย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในสังคมไทยปัจจุบัน 114 วารสาร
จรุบลปริทรรศน์ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายนธันวาคม 2560 2 การอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติตามแนววิถีธรรมพระพุทธศาสนาได้เสนอแนวทางในการ
จัดการสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกฝังจิตสำนึกคนใหม่มีความกตัญญูต่อธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมทั้งมวลตั้งมีเรื่องเล่าไว้ในมหาวาณิชชาดกว่าพวกพ่อค้าหลง
ทางในป่าไม่มีอาหารและน้ำเหลือเลยแต่เมื่อได้เห็นต้นไทรใหญ่ซึ่งมีกิ่งไม้ชุ่ม
ฉ่ำจึงหักกิ่งไม้แล้วนำกิ่งไหลพุ่งออกมาเมื่อตัดกิ่งไม้ก็ได้อาหารพวกเขามมีความ
โลกตัดโค่นต้นไม้ถอนรากขึ้นเพื่อจะได้สิ่งของมากกว่าเดิมพระโพธิสัตว์ตักเตือน
เหล่าพ่อค้าว่าบุคคลนั้นก็ตามนอนกตมที่รเมงของต้นไม้ใดแม้แต่ใบของตนไม่
นั้นก็ไม่ควรทำลายเพราะผู้ประทุษร้ายมิตรเป็นคนเลวทรามชญาไทย 25 196
454 เมื่อพระพุทธองค์ตรัสเช่นนี้แล้วก็หมายความว่า

ก็ไหลพุ่งออกมาเมื่อตัดกิ่งไม้ก็ได้อาหารพวกเขามมีความโลกตัดโค่นต้นไม้ถอน
รากขึ้นเพื่อจะได้สิ่งของมากกว่าเดิมพระโพธิสัตว์ตักเตือนเหล่าพ่อค้าว่าบุคคล
นั้นก็ตามนอนกตมที่รเมงของต้นไม้ใดแม้แต่ใบของตนไม่นั้นก็ไม่ควรทำลาย
เพราะผู้ประทุษร้ายมิตรเป็นคนเลวทราม๑๘ดังนั้นเมื่อมนุษย์รู้ว่ธรรมชาติสิ่ง
แวดล้อมมีคุณค่าและมีประโยชน์หรือมีอุปการคุณต่อมนุษย์อย่างมากมาย
มหาศาลและยังทำหน้าที่เป็นระบบคุ้มกันภัยให้กับมนุษย์แล้ว

เดียวกับกรดำเนินชีวิตของคนในสังคมไทยทำให้คนไทยมีค่านิยมทางด้านวัตถุ
มากขึ้นจนลืมวิถีชีวิตชนบทยึดมั่นธรรมวินัยอันดีงามของคนไทยชาวพุทธที่มีมาแต่
โบราณไปเดินรณแสวงหาวัตถุนิยมมาเสพบริโภคยึดถือในเรื่องกินกามเกียรติดีมี
จิตใจห่างเหินจากหลักคำสอนทางศาสนาเพิ่มขึ้นความรักความเคารพความ
กตัญญูต่อผู้มีพระคุณและความกตัญญูต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติลด
น้อยลงไปเกิดช่องว่างระหว่างบิดามารดากับบุตรครูอาจารย์กับศิษย์มนุษย์กับ
ธรรมชาติตั้งนั้นมนุษย์จึงมองไม่เห็นคุณค่าความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้อง
ตอบแทนใครไม่มีความเคารพนับถือเชื่อฟังสิ่งเหล่านี้เป็นความเห็นและความ
เข้าใจผิดที่เป็นอันตรายอย่างยิ่งต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในสังคมไทย
ปัจจุบัน 114 วารสารจรุบลปริทรรศน์ปีที่ 2 ฉบับที่ 3 เดือนกันยายนธันวาคม
2560 2 การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติตามแนววิถีธรรมพระพุทธศาสนาได้
เสนอแนวทางในการจัดการสิ่งแวดล้อมโดยการปลูกฝังจิตสำนึกคนใหม่มีความ
กตัญญูต่อธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งมวลตั้งมีเรื่องเล่าไว้ในมหาวาณิชชาด
กว่าพวกพ่อค้าหลงทางในป่าไม่มีอาหารและน้ำเหลือเลยแต่เมื่อได้เห็นต้นไทร
ใหญ่ซึ่งมีกิ่งไม้ชุ่มฉ่ำจึงหักกิ่งไม้แล้วนำกิ่งไหลพุ่งออกมาเมื่อตัดกิ่งไม้ก็ได้
อาหารพวกเขามมีความโลกตัดโค่นต้นไม้ถอนรากขึ้นเพื่อจะได้สิ่งของมากกว่า
เดิมพระโพธิสัตว์ตักเตือนเหล่าพ่อค้าว่าบุคคลนั้นก็ตามนอนกตมที่รเมงของ
ต้นไม้ใดแม้แต่ใบของตนไม่นั้นก็ไม่ควรทำลายเพราะผู้ประทุษร้ายมิตรเป็นคน
เลวทรามชญาไทย 25 196 454 เมื่อพระพุทธองค์ตรัสเช่นนี้แล้วก็หมายความว่า
ความกตัญญูต่อใครก็ตามล้วนเป็นสิ่งดีพระพุทธเจ้าทรงแสดงไว้อย่างเหมาะสม
หากนำไปสู่การปฏิบัติได้สามารถทำให้มนุษย์เข้าถึงธรรมชาติได้อย่างสมบูรณ์

เพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกันเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันอีกประการหนึ่งผู้มีอายุทั้งหลายภิกษุในธรรมวินัยนี้ถึงความเป็นผู้มีทิวฐิสมอกันกับเพื่อนร่วมพรหมจรรย์ทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลังในทิวฐิซึ่งประเสริฐเป็นเครื่องนำสัตว์ออกจากทุกข์นำไปเพื่อความสิ้นทุกข์โดยชอบแก่ผู้ทำตามคำสอนธรรมข้อนี้เป็นที่ตั้งแห่งความระลึกถึงกันทำให้เป็นที่รักทำให้เป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียง

นี่ก็เป็นสารณียธรรมที่ทำให้เป็นที่รักทำให้เป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกัน 4 ภิกษุในธรรมวินัยนี้บริโภคโดยไม่แบ่งแยกกลางทั้งหลายที่ประกอบด้วยธรรมได้มาโดยธรรมโดยที่สดมภ์เพียงมิดขนาดบริโภคร่วมกับเพื่อนพรหมจารีทั้งหลายผู้มีศีลแม้ก็เป็นสารณียธรรมที่ทำให้เป็นที่รักทำให้เป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกัน 5 ภิกษุในธรรมวินัยนี้มีศีลที่ไม่ขาดไม่ทะลุไม่ต่างไม่พร้อยเป็นโทษท่านผู้สรรเสริญไม่ถูกค้นหาและทิวฐิครอบงำเป็นไปเพื่อสมาธิเสมอกันกับเพื่อนพรหมจารีทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลังแม้ก็เป็นสารณียธรรมที่ทำให้เป็นที่รักทำให้เป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกัน 6 ภิกษุในธรรมวินัยนี้มีอริยทิวฐิอันเป็นธรรมเครื่องนำออกเพื่อความสิ้นทุกข์โดยชอบแก่ผู้ทำตามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจารีทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลังแม้ก็เป็นสารณียธรรมที่ทำให้เป็นที่รักเป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกัน 6 ประการนี้จะทำให้เป็นที่รักทำให้เป็นที่เคารพเป็นไปเพื่อความสงเคราะห์กันเป็นไปเพื่อความไม่วิวาทกันเป็นไปเพื่อความพร้อมเพียงกันและเป็นไปเพื่อความไม่วิวาทกัน 149 Journal of MCU Buddhist Review Vol 4 No 2 July December 2020 สารณียธรรมในอรรถกถาอรรถกถาสารณียสูตรอรรถกถาภาษาบาลีเล่มที่ 15 ข้อที่ 12 หน้าที่ 106 ได้แสดงเนื้อหาไว้สอดคล้องกับพระสูตรโดยสรุป

กันเพื่อความไม่วิวาทกันเพื่อความพร้อมเพียงกัน ๖๔ ถือเป็นหลักธรรมอันเป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึงธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกันและหลักการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานดังต่อไปนี้ ๑ เมตตาภาวกรรมคือช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจแสดงกิริยาอาการสุภาพเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ๒ เมตตาวัจกรรมคือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอนแนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง ๓ เมตตาโมกกรรมคือตั้งจิตปรารถนา

ของกรวิจัยองค์ความรู้การวิจัยองค์ความรู้จากผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมประกอบด้วยองค์ประกอบ 6 ด้านดังนี้ 1 การมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน Common aim 2 การมีส่วนร่วมของสมาชิก Member participation 3 การบริหารแบบมีส่วนร่วม Participatory management 4 การมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ Participation sharing 5 ด้านการสื่อสารเพื่อพัฒนาการมีส่วนร่วม Communication for development of participation และ 6 ความร่วมมือในการขยายเครือข่าย Cooperation in expanding networks และใช้หลักพุทธธรรมในการพัฒนาการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมสำหรับโรงเรียนวิถิพุทธพระราชทานคือหลักสารณียธรรม 6 ธรรม Saraniyadhamma เป็นที่ตั้งแห่งความให้ระลึกถึงธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกันธรรมที่ทำให้เกิดความสามัคคีหลักการอยู่ร่วมกัน ได้แก่ 1 Mettakayakamma เมตตาภาวกรรมตั้งเมตตาภาวกรรมทั้งต่อหน้าและลับหลังคือช่วยเหลือกิจธุระของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจแสดงกิริยาอาการสุภาพเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 2 Mettavackamm เมตตาวัจกรรมตั้งเมตตาวัจกรรมทั้งต่อหน้าและลับหลังคือช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอนแนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 3 Mettamanokamma เมตตาโมกกรรมตั้งเมตตาโมกกรรมทั้งต่อหน้าและลับหลังคือตั้งจิตปรารถนาดีตักเตือนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองเห็นในแง่ดีมีหน้าตาอภัยเมตตา 4 Sadharanabhogita สาธารณโภคีได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกันคือเมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อยก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภค

ตักเตือนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองเห็นในแง่ดีมีหน้าตาอภัยเมตตา ๔ สาธารณโภคีคือเมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อยก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน ๕ สีสสามัญญาคือมีความประพฤติสุจริตตั้งตามระเบียบวินัยไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ ๖ ทิวฐิสามัญญาคือมีความเห็นชอบร่วมกันในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะ

กล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง 3 เมตตาโมกกรรมตั้งเมตตาโมกกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือตั้งจิตปรารถนาดีตักเตือนสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่กันมองเห็นในแง่ดีมีหน้าตาอภัยเมตตา ๔ สาธารณโภคีได้ของสิ่งใดมาก็แบ่งปันกันคือเมื่อได้สิ่งใดมาโดยชอบธรรมแม้เป็นของเล็กน้อยก็ไม่หวงไว้ผู้เดียวนำมาแบ่งปันเฉลี่ยแจกจ่ายให้ได้มีส่วนร่วมใช้สอยบริโภคทั่วกัน 5 สีสสามัญญาตามศีลบริสุทธิเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลังคือมีความประพฤติสุจริตตั้งตามกฎต้องตามระเบียบวินัยไม่ทำตนให้เป็นที่น่ารังเกียจของหมู่คณะ 6 ทิวฐิสามัญญตามีทิวฐิงามเสมอกันกับเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งหลายทั้งต่อหน้าและลับหลังมีความเห็นชอบร่วมกันในข้อที่เป็นหลักการสำคัญที่จะนำไปสู่ความหลุดพ้นสิ้นทุกข์หรือจัดปัญหา Thai Tipitaka 11 317 257 126 วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ฉบับที่ 6 ฉบับพิเศษประเด็นที่ 3 การประยุกต์ใช้หลักพุทธสันติวิธีในการเสริมสร้างหรือพัฒนาการทำงานเป็นทีมโดยใช้หลักพุทธสันติวิธีจากภาคการศึกษาวิเคราะห์พระไตรปิฎกหนังสือตำราเอกสารงานวิจัยต่างๆผนวกกับการให้สัมภาษณ์เชิงลึก In deptInterview ของกลุ่มผู้บริหารคณาจารย์กลุ่มพระวิทยากรและเครือข่ายพระวิทยากรภายนอกแบบมีส่วนร่วมได้พบแนวทางที่สามารถนำไปสู่การเสริมสร้างและพัฒนาในการทำงานเป็นทีมได้ค้นพบหลักการและแนวทางปฏิบัติสรุปได้ดังนี้ 1 การประยุกต์ใช้หลักเมตตาภาวกรรมมีหลักการและแนวทางการปฏิบัติ

ถึงการช่วยเหลือกิจกรรมของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจแสดงกิริยาอาการสุภาพ
 เคารพนับถือกันช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอนแนะนำตักเตือนด้วยความ
 ความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลัง
 และเป็นคุณธรรมที่ทำให้รู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันและกันทำให้เข้าใจคนอื่น
 มากขึ้นซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่ควรนำมาปฏิบัติเพื่อทำให้เกิดผลที่ดีแก่ชุมชนและ
 เพื่อนร่วมงาน 6 หลักที่ผู้รู้ผู้มีกตลประโยชน์หลักที่ผู้รู้ผู้มีกตลประโยชน์ที่
 ปรากฏในพระพุทธศาสนา คือธรรมที่เป็นไปเพื่อให้

โดยการพัฒนาในมิติหนึ่งต้องไม่ส่งผลกระทบต่อมิติอื่น ๆ รวมทั้งต้องมุ่ง
 เน้นให้คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาสร้างความมั่นคงของชาติพัฒนาคนทุกวัยให้
 เป็นคนดีคนเก่งมีศักยภาพและความคิดสร้างสรรค์ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่ม
 ศักยภาพการแข่งขันทั้งในภาคการผลิตและภาคบริการเพื่อสร้างความเข้มแข็งมี
 คุณธรรมจริยธรรมมีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อส่วนรวมนำไปสู่การสร้างสังคมที่พึง
 ประารถรวมถึงมีจิตอนุรักษ์รักษาฟื้นฟูและใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ
 และสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้องและเหมาะสมสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
 เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักนายกรัฐมนตรี 2563 หลักสาราณียธรรม 6
 ในพุทธปรัชญาเถรวาทหลักสาราณียธรรม 6 เป็นหลักธรรมในพุทธปรัชญา
 เถรวาทที่มีการกล่าวถึงการช่วยเหลือกิจกรรมของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจ
 แสดงกิริยาอาการสุภาพเคารพนับถือกันช่วยบอกแจ้งสิ่งที่เป็นประโยชน์สั่งสอน
 แนะนำตักเตือนด้วยความหวังดีกล่าววาจาสุภาพแสดงความเคารพนับถือกันทั้ง
 ต่อหน้าและลับหลังซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพุทธวิธีการบริหารซึ่งเป็นแนวทางที่ดีที่
 ควรนำมาปฏิบัติเพื่อให้เกิดผลที่ดีแก่สังคมชุมชนและเพื่อนร่วมงานพระไตรปิฎก
 ภาษาไทยฉบับมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2539 กล่าวถึงหลัก
 สาราณียธรรม 6 ใ่ว่าสาราณียธรรม 6 คือธรรมเป็นที่ตั้งแห่งความในหระลึกถึง
 ธรรมเป็นเหตุที่ระลึกถึงกันหลักการอยู่ร่วมกันสาราณียธรรม 6 คือ 1 เมตตา
 ภาวกรรมตั้งเมตตาภาวกรรมในเพื่อนพรหมจรรย์ทั้งต่อหน้าและลับหลังคือช่วย
 เหลือกิจกรรมของผู้ร่วมคณะด้วยความเต็มใจแสดงกิริยาอาการสุภาพเคารพ
 นับถือกันทั้งต่อหน้าและลับหลังการแสดงความออกอย่างให้เกียรติกันในระดับปัจเจก
 ชนและสังคม 47 วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณแก่นปีที่ 8 ฉบับที่ 2
 เมษายนมิถุนายน 2564 2 เมตตาวัจกรรม

ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันหมายถึงประโยชน์อันพึงได้รับจากการประกอบ
 กิจการหรืออาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมายและศีลธรรมผลประโยชน์ที่ได้
 จากการประกอบกิจนั้นเป็นผลที่ได้เห็นตาเห็นไม่ต้องรอถึงภายภาคหน้าการ
 ปฏิบัติตามหลักธรรมที่ผู้รู้ผู้มีกตลประโยชน์เป็นเรื่องเกี่ยวกับปากท้องการกินการอยู่
 ปัจจัยการดำรงของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่าง
 ประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับ

เป็นอยู่แบบพอดีสมรายได้ไม่ให้เกิดเดือดร้อนหรือทุกข์โศกให้มียาได้เห็นรายจ่ายมี
 ประหยัดไว้สำหรับบั้นปลายของชีวิตจะได้ไม่ลำบากตามหลักที่ผู้รู้ผู้มีกตล
 ประโยชน์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ใน
 ปัจจุบันหมายถึงประโยชน์อันพึงได้รับจากการประกอบกิจการหรืออาชีพที่สุจริต
 ถูกต้องทั้งทางกฎหมายและศีลธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจนั้น
 เป็นผลที่ได้เห็นตาเห็นไม่ต้องรอถึงภายภาคหน้าตามหลักธรรมที่ผู้รู้ผู้มีกตล
 ประโยชน์นั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับปากท้องการกินการอยู่ปัจจัยการดำรงของคนถ้า
 บ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบอาชีพที่สุจริตไม่
 เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับการปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถ
 พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจาเป็น
 ต้องมีการพัฒนาคือการดำเนินกิจการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกัน
 เป็นระยะยาวนานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากร
 ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้น
 ถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักธรรมตามที่กล่าวมาก็ถือว่า
 ประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็น
 อาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อ
 คุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากร
 เกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมาย
 การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการ
 พัฒนาคคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นไป
 ได้ง่าย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

การปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการดำเนินการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลานานปัจจุบันเป็นปัจจัยขั้นพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักกรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถ

อยู่ในคนๆนั้นด้วยกล่าวคือพระพุทธศาสนาจะเป็นหลักวิชาที่จะพัฒนาให้เป็นคนเก่งวิชาและดีจรรยาจะได้อธิว่าเป็นทุนมนุษย์ที่สมบูรณ์วิชาของลัทธิขงจื๊อเป็นคู่เปรียบพร้อมด้วยวิชาและจรรยาอย่างไรก็ตามพระพุทธศาสนาก็ได้ปฏิเสชนาเวคิต 17 216230 indd 225 6 11 2561 21 07 06 226 วารสารมหาจุฬาริชากร ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๑ แนวคิดแบบตะวันตกแต่ละส้อมในทำเนาเหล่าหลักวิชามารวมการร่วมกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เปรียบเทียบและสอดคล้องอย่างลงตัวตามหลักกรรมชาติดั่งนั้นการปฏิบัติตามหลักกรรมคือทฤษฎีนี้มีก็ดละจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับปากท้องการกินการอยู่ปัจจัยการดำรงของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการดำเนินการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลานานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักกรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นไปได้ง่ายเพราะคนเป็นผู้หาคคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการดำรงชีวิตถ้าคนรู้จักหาและ

ในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นไปได้ง่ายเพราะคนเป็นผู้หาคคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการดำรงชีวิตถ้าคนรู้จักหาและ

ขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักกรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นไปได้ง่ายเพราะคนเป็นผู้หาคคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการดำรงชีวิตถ้าคนรู้จักหาและรู้จักใช้ให้เป็นเศรษฐกิจย่อมจะดีขึ้นคุณภาพของชีวิตความเป็นอยู่ทุกด้านก็จะดีตามไปด้วยจึงถือได้ว่าพระพุทธศาสนาเป็นหลักวิชาที่จะพัฒนาให้คนเป็นคนเก่งวิชาหรือปัญญาและดีศีลหรือจรรยาและมีความสุขสมานจึงจะได้ชื่อว่าเป็นทุนมนุษย์ที่สมบูรณ์อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมและชุมชนที่ยั่งยืนสืบไป๓แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพุทธบูรณาการของประชาชนในจังหวัดบุรีรัมย์จากการสัมภาษณ์พบว่าแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตเชิงพุทธบูรณาการของประชาชนจังหวัดบุรีรัมย์เป็นรูปแบบการพัฒนาแบบบูรณาการหลักพุทธธรรมกับหลักรัฐธรรมนูญของหม่อมบ้าน๙ดีโดยครอบคลุมทั้ง๔ด้านได้แก่ด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตครอบครัวประชาชนได้ปฏิบัติตามหลักแห่งชราวาสธรรม๔ประการอันเป็นหลักกรรมที่ส่งเสริมสถานะความมั่นคงของครอบครัวโดยตรงเนื่องจากเป็นหลักกรรมที่เน้นอำนาจหน้าที่ของสมาชิกครอบครัว

รู้จักใช้ให้เป็นเศรษฐกิจย่อมจะดีขึ้นดั่งนั้นข้อปฏิบัติเพื่อประโยชน์ตนหรือประโยชน์ในปัจจุบันก็คือการรู้จักเลือกคบมิตรหากผู้ใดสามารถปฏิบัติตนได้ครบทั้ง๔ข้อบุคคลนั้นจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างดีไม่เดือดร้อนเป็นประโยชน์แก่ตนเองในปัจจุบันธรรมบทนี้จึงถือว่าเป็นหัวใจเศรษฐกิจโดยมีคำย่อว่าอุอาสาสะซึ่งย่อมาจากหลักทฤษฎีนี้มีก็ดลประโยชน์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาคือธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันทฤษฎีนี้มีก็ดลประโยชน์หมายถึงธรรมที่เป็นไป

พัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการดำเนินการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลานานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักกรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นไปได้ง่ายเพราะคนเป็นผู้หาคคนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการดำรงชีวิตถ้าคนรู้จักหาและรู้จักใช้ให้เป็นเศรษฐกิจย่อมจะดีขึ้นนอกจากนั้นหลักการปฏิบัติเพื่อประโยชน์ตนหรือประโยชน์ในปัจจุบันนี้หมายถึงการรู้จักเลือกคบมิตรผู้ใดสามารถปฏิบัติตนได้ครบทั้ง 4 ข้อได้บุคคลนั้นจะสามารถดำรงชีวิตอยู่ได้อย่างดีไม่เดือดร้อนเป็นประโยชน์แก่ตนเองในปัจจุบันหลักกรรมข้อนี้จึงถือว่าเป็นหัวใจเศรษฐกิจโดยมีคำย่อว่าอุอาสาสะซึ่งย่อมาจากหลักทฤษฎีนี้มีก็ดลประโยชน์ที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันพระ Journal of Modern Learning Development ปีที่ 5 ฉบับที่ 4 ประจำเดือนกรกฎาคมสิงหาคม 2563 261 พรหมคุณากรแปลปยุตโต 2552 3840 กล่าวได้ว่าพึงเข้าใจจะลึกไ้ไวเสมอว่าการที่เพียรพยายามแสวงหารักษา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๗๓ ศิลธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้เห็นแต่เห็นไม่
ต้องรอถึงภายภาคหน้าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการประกอบกิจการอาจจะเป็นเงิน
สิ่งของชื่อเสียงเกียรติยศการยกย่องสรรเสริญหรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นผล
ประโยชน์อาจเป็นวัตถุหรือผลตอบแทนทางด้านจิตใจก็ได้ อาจเป็นสิ่งทีบุคคล
ทั่วๆไปปรารถนาการทีบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะได้มาซึ่งประโยชน์นั้นจะต้อง
แสวงหาอย่างมีหลักการและมีแผนการซึ่งหลักการและแผนการนี้เรียกว่าธรรมที่

ธัมมิกัตถประโยชน์(๒)ความสำคัญของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์
และ(๓)ประเภทของ ก หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้\ก๒.๑ความหมายของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์\ก๒.๑.๑ความหมายของ
หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในพระไตรปิฎก\ ก ทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์หมายถึง
ธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบัน๑\ ก ประโยชน์อันพึงได้รับ
จากการประกอบกิจการหรือมีอาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมายและ\ ก ศิล
ธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้เห็นแต่เห็นไม่ต้องรอ
ถึงภายภาค\ ก หน้าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการประกอบกิจการอาจจะเป็นเงิน
สิ่งของชื่อเสียงเกียรติยศการยก\ ก ย่องสรรเสริญหรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นผล
ประโยชน์อาจเป็นวัตถุหรือผลตอบแทนด้าน\ ก จิตใจก็ได้ อาจเป็นสิ่งที
บุคคลทั่วๆไปปรารถนาการทีบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะได้มาซึ่งประโยชน์\ ก นั้นจะ
ต้องแสวงหาอย่างมีหลักการและมีแผนการซึ่งหลักการและแผนการนี้เรียกว่า
ธรรมที่\ ก เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันอันมีอยู่ประการ
คือ\ก๑.ความขยันหมั่นเพียร\ก๒.การรู้จักรักษาทรัพย์และประหยัด\ก๓.คบคนดี
เป็นมิตร\ก๔.เลี้ยงชีพตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้\ก๑๑.อฎฐก.
(ไทย)๒๓/๑๔๔/๒๘๙.\ ก ๑๒\ก๒.๑.๒ความหมายของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถ
ประโยชน์ในอรรถกถา\ ก ทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา
หมายถึงประโยชน์ในปัจจุบัน\ก๔อย่าง๒อาจเรียกสั้นๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถะ
เนื่องจากอรรถกถาแปลว่าประโยชน์อยู่แล้วจึงไม่\ ก จำเป็นต้องมีประโยชน์ซ้ำซ้อน
กันสองคำก็ได้หรืออาจเรียกเต็มๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิคธรรม\ ก หมายถึง
ธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในปัจจุบันหลักธรรมอัน

เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันอันมีอยู่ประการคือ๑ความขยันหมั่น
เพียร๒การรู้จักรักษาทรัพย์และประหยัด๓คบคนดีเป็นมิตร๔เลี้ยงชีพตามสมควร
แก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้ทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา
หมายถึงประโยชน์ในปัจจุบัน๕อย่าง๖อาจเรียกสั้นๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถะเนื่องจาก
อรรถกถาแปลว่าประโยชน์อยู่แล้วจึงไม่จำเป็นต้องมีประโยชน์ซ้ำซ้อนกันสองคำ
ก็ได้หรืออาจเรียกเต็มๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิคธรรมหมายถึงธรรมที่เป็นไป
เพื่อประโยชน์

ธัมมิกัตถประโยชน์(๒)ความสำคัญของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์
และ(๓)ประเภทของ ก หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ซึ่งมีรายละเอียด
ดังนี้\ก๒.๑ความหมายของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์\ก๒.๑.๑ความหมายของ
หลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์ในพระไตรปิฎก\ ก ทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์หมายถึง
ธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบัน๑\ ก ประโยชน์อันพึงได้รับ
จากการประกอบกิจการหรือมีอาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมายและ\ ก ศิล
ธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้เห็นแต่เห็นไม่ต้องรอ
ถึงภายภาค\ ก หน้าผลประโยชน์ที่ได้รับจากการประกอบกิจการอาจจะเป็นเงิน
สิ่งของชื่อเสียงเกียรติยศการยก\ ก ย่องสรรเสริญหรือกล่าวอย่างง่าย ๆ ว่าเป็นผล
ประโยชน์อาจเป็นวัตถุหรือผลตอบแทนด้าน\ ก จิตใจก็ได้ อาจเป็นสิ่งที
บุคคลทั่วๆไปปรารถนาการทีบุคคลใดบุคคลหนึ่งจะได้มาซึ่งประโยชน์\ ก นั้นจะ
ต้องแสวงหาอย่างมีหลักการและมีแผนการซึ่งหลักการและแผนการนี้เรียกว่า
ธรรมที่\ ก เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันอันมีอยู่ประการ
คือ\ก๑.ความขยันหมั่นเพียร\ก๒.การรู้จักรักษาทรัพย์และประหยัด\ก๓.คบคนดี
เป็นมิตร\ก๔.เลี้ยงชีพตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้\ก๑๑.อฎฐก.
(ไทย)๒๓/๑๔๔/๒๘๙.\ ก ๑๒\ก๒.๑.๒ความหมายของหลักทฤษฎีธัมมิกัตถ
ประโยชน์ในอรรถกถา\ ก ทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เป็นหลักธรรมในพุทธศาสนา
หมายถึงประโยชน์ในปัจจุบัน\ก๔อย่าง๒อาจเรียกสั้นๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถะ
เนื่องจากอรรถกถาแปลว่าประโยชน์อยู่แล้วจึงไม่\ ก จำเป็นต้องมีประโยชน์ซ้ำซ้อน
กันสองคำก็ได้หรืออาจเรียกเต็มๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถสังวัตตนิคธรรม\ ก หมายถึง
ธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในปัจจุบันหลักธรรมอัน

ในปัจจุบันหลักธรรมอันอำนวยการประโยชน์สุขขั้นต้นเพื่อประโยชน์สุขสามัญที่มอง
เห็นกันในชาตินี้ที่คนทั่วไปปรารถนามีทรัพย์ศฤงคารดิโมตรีเป็นต้นอันจะสำเร็จ
ด้วยธรรม๔ประการคือ๑อุฏฐานสัมปทาถึงพร้อมด้วยความหมั่นเข่นขยันหมั่น
เพียรเลี้ยงชีพด้วยการหมั่นประกอบกิจการงานเป็นผู้ขยันไม่เกียจคร้านในการงาน
นั้นประกอบด้วยปัญญาเครื่องสอดส่องอันเป็นอุบายในการงานนั้นให้สามารถ
ทำได้สำเร็จ๒อารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการรักษาโภคทรัพย์ที่หามาได้ด้วย

กับผลงานวิจัยของพระครูโพธิธรรมานุกูลได้ทำการวิจัยเรื่องศึกษาแนวทางการ
นำหลักทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เพื่อแก้ปัญหาชีวิตของพุทธศาสนิกชนในสังคม
ไทยปัจจุบันผลการวิจัยพบว่าทฤษฎีธัมมิกัตถประโยชน์เป็นหลักธรรมในพุทธ
ศาสนาคือหลักประโยชน์ในปัจจุบัน 4 อย่างบ้างเรียกว่าหัวใจเศรษฐีอากะสะ
อาจเรียกสั้นๆว่าทฤษฎีธัมมิกัตถะเนื่องจากอรรถกถาแปลว่าประโยชน์อยู่แล้วจึงไม่
จำเป็นต้องมีประโยชน์ซ้ำซ้อนกันสองคำก็ได้หรืออาจเรียกเต็มๆว่าทฤษฎีธัม
มิกัตถสังวัตตนิคธรรม 4 หมายถึงธรรมที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ในปัจจุบันหลักธรรม
อันอำนวยการประโยชน์สุขขั้นต้นเพื่อประโยชน์สุขสามัญที่มองเห็นกันในชาตินี้ที่คน
ทั่วไปปรารถนามีทรัพย์ศฤงคารดิโมตรีเป็นต้นอันจะสำเร็จด้วยธรรม 4 ประการ
คือ 1 อุฏฐานสัมปทาถึงพร้อมด้วยความหมั่นเข่นขยันหมั่นเพียรเลี้ยงชีพด้วยการ
หมั่นประกอบกิจการงานเป็นผู้ขยันไม่เกียจคร้านในการงานนั้นประกอบด้วยปัญญา
เครื่องสอดส่องอันเป็นอุบายในการงานนั้นให้สามารถทำได้สำเร็จ 2 อารักข
สัมปทาถึงพร้อมด้วยการรักษาโภคทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียร
โดยชอบธรรมเขารักษาคุ้มครองโภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลไม่ให้อุทลัก
หรือทำลายไปโดยภัยต่างๆ 3 กัลยาณเมตตาตคคคนดีไม่คบคบชั่วอยู่อาศัยใน
บ้านหรือในคิมใดยอมดำรงตนเจรจาสันทนากับบุคคลในบ้านหรือในคิมนั้นซึ่งเป็นผู้
มีสมาจารวิสุทธิผู้สั่งพร้อมด้วยศรัทธาศิลจาจะปัญญาและ 4 สมชีวิตาอยู่อย่าง
พอเพียงรู้ทางเจริญทรัพย์และทางเสื่อมแห่งโภคทรัพย์แล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะ
ไม่ให้อสุยสุยฟูมฟายนักไม่ให้ผิดเคืองนักรด้วยคิด

ความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมรักษาคุ้มครองโภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลไม่ให้ถูกลักหรือทำลายไปโดยภัยต่างๆกัลยาณมิตรตาคคนดีไม่คบคบชั่วอยู่อาศัยในบ้านหรือนิมโดยย่อมดำรงตนเจรจาสนทนากับบุคคลในบ้านหรือนิมนั้นซึ่งเป็นผู้มีสมาจารบริสุทธิผู้ถึงพร้อมด้วยศรัทธาศีลจาคะปัญญา๔สมชวีริดาอยู่อย่างพอเพียงรู้ทางเจริญทรัพย์และทางเสื่อมแห่งโภคทรัพย์แล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่ให้อายุสร้อยพุ่มพายนึก

เงินที่ลงทุนได้กำไรครั้งแรกๆไปต่อยอดธุรกิจขยายสายป่านขึ้นเรื่อยๆอารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการรักษาโภคทรัพย์คือทรัพย์ที่หามาได้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมเรารักษาคุ้มครองโภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลไม่ให้ถูกลักหรือทำลายไปโดยภัยต่างๆการได้มาว่ายากแล้วการรักษาไว้นั้นยากยิ่งกว่าในส่วนของคุณี่จริงยิ่งกว่าจริงหามาได้ไม่รักษามิเท่าไรก็ใช้หมดก็นับได้ว่าเป็นตัวสำคัญสำหรับการกำราบทุกข์เรื่องการเงินนั้นได้อย่างพอดีและลงตัวกัลยาณมิตรตาคคนดีไม่คบคบชั่วอยู่อาศัยในบ้านหรือนิมโดยย่อมดำรงตนเจรจาสนทนากับบุคคลในบ้านหรือนิมนั้นซึ่งเป็นผู้มีสมาจารบริสุทธิผู้ถึงพร้อมด้วยศรัทธาศีลจาคะปัญญาการคบหาสมาคมนี้สำคัญมากพาเราให้รุ่งได้ถ้าเลือกถูกแต่ถ้าผิดทางเราก้ร่วงสมชวีริดาการอยู่อย่างพอเพียงรู้ทางเจริญทรัพย์และทางเสื่อมแห่งโภคทรัพย์แล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่ให้อายุสร้อยพุ่มพายนึกไม่ให้ผิดเคื่องนักรด้วยคิดว่ารายได้ของเราจ้กต้องเห็นอรายจ่ายและรายจ่ายของเราจ้กต้องไม่เห็นอรายได้รู้จักใช้จ่ายเงินต่ำกว่าฐานะพื้นฐานของคนวัย Vol1 No1 January June 2018 The Journal of Institute of Trainer Monk Development 65 นั้นเกิดมาจากรู้จักคุณค่าของเงินและใช้จ่ายอย่างระมัดระวังในส่วนของหลักอริยสัจ 4 นั้นช่วยขบชวีริดาคนทำงานได้เป็นอย่างดีทุกขคือความทุกข์ที่เกิดจากการทำงานทุกขที่เกิดใจในงานทุกขที่ทำงานเหมือนอยู่ในนรกเกิดการเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าเกิดการท้อแหรือนกายร้อนใจเกิดปัญหา

ไม่ให้ผิดเคื่องนักรด้วยคิดว่ารายได้ของเราจ้กต้องเห็นอรายจ่ายและรายจ่ายของเราจ้กต้องไม่เห็นอรายได้หลักความสำคัญของการปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ต่อตนเองได้รับประโยชน์ในปัจจุบันตามหลักทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์นั้นคนที่เรียกว่ารู้จักรู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงินเป็นใช้เงินเป็นเป็นคนที่ทามาหากินที่ดีตั้งตัวสร้างหลักฐานได้และใช้ทรัพย์สมบัติให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องเพราะปฏิบัติตามหลักธรรมต่อไปนี้๖๗และคววม

นั้นเป็นผลที่ได้เห็นตาเห็นผลโดยไม่ต้องรอถึงภายภาคหน้าอาจจะเป็นทรัพย์ยาวของชื่อเสียงสังคมเกียรติยศการยกย่องสรรเสริญกล่าวคืออาจเป็นวัตถุหรือผลทางด้านจิตใจก็ได้การแสวงหาประโยชน์อย่างมีแนวทางการดำเนินงานและมีแบบแผนนั้นเรียกว่าธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันมีอยู่ 4 ประการพระธรรมปิฎกปอญตโต 2528 ประกอบด้วย 1 อฏฐานสัมปทาความถึงพร้อมด้วยความหมั่นคือมีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงานประกอบอาชีพอันสุจริตมีความขานาณารู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตราหาอมายวิธีสามารถจัดดำเนินการให้ได้ผลดี 2 อารักขสัมปทาความถึงพร้อมด้วยการรักษาคือรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโภคทรัพย์และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมด้วยกำลังงานของตนไม่ให้เป็นอันดรายหรือเสื่อมเสีย 3 กัลยาณมิตรตาคคนดีที่เป็นมิตรคือรู้จักกำหนดบุคคลในถิ่นที่อาศัยเลือกเสวนาศึกษาเยี่ยงอย่างท่านผู้ทรงคุณมีศรัทธาศีลจาคะปัญญา 4 สมชวีริดาการมีความเป็นอยู่เหมาะสมคือรู้จักกำหนดรายได้และรายจ่ายเลี้ยงชีพดีแต่พอดีไม่ให้ผิดเคื่องหรือพุ่มพายมีรายได้เห็นอรายจ่ายรู้จักประหยัดอดออมหลักความสำคัญของการปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ต่อตนเองได้รับประโยชน์ในปัจจุบันตามหลักทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์นั้นพระธรรมปิฎกได้กล่าวไว้ในหนังสือธรรมนุญชวีริดาคนที่เรียกว่ารู้จักคือรู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงินเป็นใช้เงินเป็นเป็นคนที่ทามาหากินที่ดีตั้งตัวสร้าง 488 Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Vol2 No2 MayAugust 2020 หลักฐานได้และใช้ทรัพย์สมบัติให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจ

สำคัญของทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์นั้นมีหลักธรรม๔อย่างนี้มีประโยชน์มากมายหลายประการแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตามรวมทั้งส่งผลดีไปถึงสังคมด้วยคือ๖๖มมไทย๑๓๒๓๘๖๗พระธรรมปิฎกปอญตโตธรรมนุญชวีริดากรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย๒๕๔๔

ความสำคัญของการปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ต่อตนเองได้รับประโยชน์ใน\ n ปัจจุบันตามหลักทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์นั้นพระธรรมปิฎกได้กล่าวไว้ในหนังสือธรรมนุญชวีริดา\ n "คนที่เรียกว่าได้รู้จักรู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงินเป็นใช้เงินเป็นเป็นคนที่ทามาหากินที่ดีตั้งตัว\ n สร้างหลักฐานได้และใช้ทรัพย์สมบัติให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่าง\ n ถูกต้องเพราะปฏิบัติตามหลักธรรมต่อไปนี้"๔และความสำคัญของทฤษฎีธรรมมีกัตถประโยชน์นั้นมี\ n หลักธรรม๔อย่างนี้มีประโยชน์มากมายหลายประการแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตามรวมทั้งส่งผลดีไป\ n ถึงสังคมด้วยคือ\ n๑.ทำให้บุคคลสามารถสร้างหลักฐานได้อย่างมั่นคง\ n๒.ทำให้เป็นคนที่มึเกียรติมีชื่อเสียงมีคนเชื่อถือฟังนับถือ\ n๓.เป็นทางเสริมสร้างสัมพันธไมตรี\ n๔.ทำให้มีโอกาสได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม\ n๕.เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่น

๗๔๑ทำให้บุคคลสามารถสร้างหลักฐานได้อย่างมั่นคง๒ทำให้เป็นคนที่มีเกียรติ มีชื่อเสียงมีคนเชื่อฟังนับถือ๓เป็นทางเสริมสร้างสัมพันธไมตรี๔ทำให้มีโอกาสได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม๕เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตามทั้งในด้านการงานและการดำรงชีวิต๖สร้างความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่ชาติทางอ้อมและช่วยลดปัญหาสังคมได้๗ทฤษฎีนี้มีกตลประโยชน์เป็นธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันหมายถึงประโยชน์อันพึงได้รับการประกอบ

ไม่ให้ผิดเคืองหรือพุ่มพวยมีรายได้เหนือรายจ่ายรู้จักประหยัดอดออมหลักความสำคัญของการปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ต่อตนเองได้รับประโยชน์ในปัจจุบันตามหลักทฤษฎีนี้มีกตลประโยชน์นั้นพระธรรมปิฎกได้กล่าวไว้ในหนังสือธรรมนุญชีวิตว่าคนที่จะเรียกได้ว่ารู้จักคือรู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงินเป็นใช้เงินเป็นเป็นคนที่ทามาหากินที่ดีตั้งตัวสร้าง 488 Journal of Liberal Art of Rajamangala University of Technology Suvarnabhumi Vol2 No2 MayAugust 2020 หลักฐานได้และใช้ทรัพย์สมบัติให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องเพราะปฏิบัติตามหลักธรรมพระธรรมปิฎกปอปลุดโต 2544 และความสำคัญของทฤษฎีนี้มีกตลประโยชน์นั้นมีประโยชน์มากมายหลายประการแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตามรวมทั้งส่งผลไปถึงสังคมด้วยคือ 1 ทำให้บุคคลสามารถสร้างหลักฐานได้อย่างมั่นคง 2 ทำให้เป็นคนที่มีเกียรติมีชื่อเสียงมีคนเชื่อฟังนับถือ 3 เป็นทางเสริมสร้างสัมพันธไมตรี 4 ทำให้มีโอกาสได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม 5 เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตามทั้งในด้านการงานและการดำรงชีวิต 6 สร้างความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่ชาติทางอ้อมและช่วยลดปัญหาสังคม 2 หลักธรรมของผู้บริหารผู้บริหารคือผู้บริหารในระดับผู้ใหญ่ในองค์กรไม่ว่าจะเป็นกษัตริย์นักปกครองหรือนักบริหารในองค์กรระดับสูง Executive ต้องประกอบด้วยหลักการบริหารดังต่อไปนี้ 1 ทานคือการสงเคราะห์ราษฎรและมาเพ็ญสาธารณประโยชน์ด้วยการช่วยเหลือส่งเสริมประชาชนหรือบุคคลในองค์กร 2 ศิลจะต้องเป็นบุคคลที่มีความประพฤติดีงามหาตัวให้เป็นตัวอย่างของประชาชน

กิจการหรืออาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมายและศีลธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้ทันตาเห็นโดยไม่ต้องรอถึงภายภาคหน้า ดังนี้๑อุฏฐานสัมปทาถึงพร้อมด้วยความหมั่นความขยันหมั่นเพียร๒อุฏฐานสัมปทาการที่เราจะได้สิ่งของเงินทองและชื่อเสียงเกียรติยศมานั้นเราต้องขวนขวายขยันหมั่นเพียรต่อสู้กับความยากลำบากถึงจะประสบความสำเร็จเช่นข้าราชการจะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งอันนำมาซึ่งเกียรติยศแก่ตนเอง

ประเภทของหลักทฤษฎีนี้มีกตลประโยชน์ \n ทฤษฎีนี้มีกตลประโยชน์แปลว่าธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบัน \n หมายถึงประโยชน์อันพึงได้รับการประกอบกิจการหรืออาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมาย \n และศีลธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้ทันตาเห็นไม่ต้องรอถึง \n ภายภาคหน้า \n ๑๗ \n ผลประโยชน์ที่จะได้รับการประกอบกิจการจะเป็นเงินสิ่งของชื่อเสียงเกียรติยศ \n กายยกย่องสรรเสริญหรือกล่าวอย่างง่ายว่าผลประโยชน์อาจเป็นวัตถุหรือผลตอบแทนทางด้าน \n จิตใจก็ได้อันเป็นสิ่งทีบุคคลทั่วไปปรารถนาการที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งจะสามารถได้มาซึ่ง \n ผลประโยชน์นั้นจะต้องแสวงหาอย่างมีหลักการและมีแผนการซึ่งหลักการและแผนการนี้เรียกว่า \n ธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ \n ๓ ธรรมที่เป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันมีอยู่๔ประการคือ \n ๑.อุฏฐานสัมปทา(ความขยันหมั่นเพียร) \n ๒.อารักขสัมปทา(การรู้จักรักษาทรัพย์และประหยัด) \n ๓.กัลยาณเมตตา(คบคนดีเป็นมิตร) \n ๔.สมชิวตา(เลี้ยงชีพตามสมควรแก่กำลังทรัพย์ที่หามาได้) \n ๒.๓.๑อุฏฐานสัมปทา(ถึงพร้อมด้วยความหมั่น) \n ความขยันหมั่นเพียร(อุฏฐานสัมปทา)การที่เราจะได้สิ่งของเงินทองและชื่อเสียง \n เกียรติยศมานั้นเราต้องขวนขวายขยันหมั่นเพียรต่อสู้กับความยากลำบากถึงจะประสบ \n ความสำเร็จเช่นข้าราชการจะได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งอันนำมาซึ่งเกียรติยศแก่ตนเองและวงศ์ \n ตระกูลก็จะต้องขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถนักเรียนจะประสบ \n ผลสำเร็จด้านการเล่าเรียนก็ต้องขยันหมั่นเพียรในการศึกษาหรือการกระ

รู้ถ้อยคำปราศจากความตระหนี่ซาระทางสัมปรายก็กตลประโยชน์เป็นนิตย์ ธรรม๔ประการดังกล่าวนี้ของผู้ครองเรือนผู้มีศรัทธาสามารถนำสุขมาให้ในโลกทั้งสองคือประโยชน์ในปัจจุบันนี้และความสุขในภายหน้าบุญคือจาคะนี้ยอมเจริญแก่กุศลด้วยประการดังนี้๖ นอกจากนี้อุฏฐานสัมปทาหรือการถึงพร้อมด้วยความหมั่นคือขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพอันสุจริตฝึกฝนให้มีความชำนาญและรู้จักใช้ปัญญาสอดส่องตรวจตราอุปบาย

อันพระพุทธเจ้าผู้มีพระนาม \n อันแห่งจักรีร์ว่าน่าสุขมาให้ในโลกทั้งสองคือประโยชน์ \n ในปัจจุบันนี้และความสุขในภายหน้าบุญคือจาคะนี้ยอม \n แก่กุศลหัดด้วยประการดังนี้๖ \n ๑.อุฏฐ. (ไทย)๒๓/๑๕/๒๕-๒๕๗. \n ๑๘ \n นอกจากนี้อุฏฐานสัมปทาการถึงพร้อมด้วยความหมั่นคือขยันหมั่นเพียรในการ \n ปฏิบัติหน้าที่การงานและการประกอบอาชีพอันสุจริตฝึกฝนให้มีความชำนาญและรู้จักใช้ปัญญา \n สอดส่องตรวจตราหาอุปบายวิธีสามารถจัดดำเนินการให้ได้ผลดีการประกอบอาชีพการงานนั้น \n ต้องทำเพื่อเลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวมีความขยันในการทำงานตามหน้าที่หรือตามอาชีพของตน \n โดยไม่เกียจคร้านไม่นั่งคุดหรือทำกิจอื่นใดที่ไม่เกี่ยวข้องก้งงานในหน้าที่จนทำให้เสียเวลาไปโดย \n ไร้ประโยชน์แม้บางครั้งการทำงานนั้นอาจไม่ใช่การหาทรัพย์โดยตรงเช่นการเป็นนักศึกษา \n หน้าที่ต้องศึกษาเล่าเรียนก็ต้องตั้งใจศึกษาเล่าเรียนให้บังเกิดผลดีโดยถือว่าเป็นหน้าที่ในปัจจุบัน \n แม้ยังไม่ได้ทรัพย์แต่การศึกษาก็เป็นเหตุเบื้องต้นที่จะนำไปสู่อาชีพการงานที่ดีในอนาคต \n นักศึกษาเป็นนักกีฬาด้วยนอกจากขยันตั้งใจเรียนแล้วนักศึกษาก็ต้องขยันหมั่นฝึกซ้อมกีฬาที่ตน \n ถนัดด้วยอีกทางหนึ่งเพราะกีฬากำลังพัฒนาเป็นกีฬาอาชีพมีกีฬาหลายประเภทที่สามารถทำ \n ให้หา \n ทรัพย์ได้โดยสุจริตด้วยแรงกายแรงใจของตนเองเช่นอาชีพนักมวยนักฟุตบอลกอล์ฟลิลาศ \n หรือจากการได้ไปแข่งขันในโอกาสต่างๆเช่นโอลิมปิกเอเชียนเกมส์หากมีความขยันหมั่นเพียร \n ฝึกซ้อมจะส่งผลให้ได้รับเหรียญทองและได้รางวัลเป็นทรัพย์สินเงินทองจำนวนมากเป็นต้น \n ๓ \n นับว่าความขยันหมั่นเพียร

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

วิธีสามารถจัดดำเนินการให้ใ้ผลดีการประกอบอาชีพการงานนั้นต้องทำเพื่อ เลี้ยงชีพตนเองและครอบครัวมีความขยันในการทำงานตามหน้าที่หรือตาม อาชีพของตนโดยไม่เกียจคร้านไม่นั่งคุยหรือทำกิจอื่นใดที่ไม่เกี่ยวข้องกังาน ในหน้าที่จนทำให้เสียเวลาไปโดยไร้ประโยชน์๒อารักขสัมปทาถึงพร้อมด้วยการ รักษาการรู้จักรักษาทรัพย์และประหยัดอารักขสัมปทาหมายความว่าเมื่อเราขยัน หมั่นเพียรพยายามสร้างอนาคตชื่อเสียงหรือหาทรัพย์มาได้

ไม่มีติดขัดยัดเยียดอยู่ในระดับบางครั้งก็ปรายได้ว่าสตรีที่ตอบแบบสอบถามมี ความอดสาหะหมั่นเพียรมิใช่การทำโดยไม่หยุดหรือไม่พักหากแต่หมายถึงการ ทออย่างต่อเนื่องไม่ปล่อยให้การทำงานหมักหมมมีความขยันหมั่นเพียรจึงเป็นพื้น ฐานที่สำคัญประการแรกของการทำงานหรือการทากิจใดดังฐานะให้มันคงหรือ ประสบความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่การทำงานได้การทำงานตามหน้าที่หรือ ตามอาชีพของตนโดยไม่เกียจคร้านไม่นั่งคุยหรือทำกิจอื่นใดที่ไม่เกี่ยวข้องกั งานในหน้าที่จนทำให้เสียเวลาไปโดยไร้ประโยชน์แม้บางครั้งการทำงานนั้นอาจ ไม่ใช้การหาทรัพย์โดยตรงซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องพุทธธรรมเพื่อส่งเสริม เศรษฐกิจของแก้วชิตตะชบกล่าวถึงผลดีที่เป็นคุณค่าทางจริยธรรมของการมี ความขยันมีดังนี้ 1 ทำให้เป็นคนรู้จักวิธีในการทามาหากินวารสารสภามันวีจย ญาณสังวรปีที่ 9 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2561 7 2 ทำให้เป็นคนรักงานที่ ทาและหน้าที่ของตน 3 ทำให้เป็นคนรอบคอบมีความรับผิดชอบในหน้าที่ไม่ ละทิ้งงาน 4 ทำให้ทำงานอย่างมีระบบมีระเบียบและมีความคล่องตัว 5 ทำให้ รู้จักปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแก้ไขวิธีการทำงานให้เจริญก้าวหน้า 6 ทำให้บรรลุผล ที่ต้องการอันหาความสขมาให้และสอดคล้องกับแนวคิดหลักอุฏฐานสัมปทาตั้ง ที่พระพุทธองค์ทรงแสดงความหมายไว้ในคัมภีร์อังกุตตรนิกายอุฏฐานิภาตความ ถึงพร้อมด้วยความหมั่นหมายถึงการมีความขยันหมั่นเพียรในการปฏิบัติหน้าที่ การงานประกอบอาชีพอันสูงจริตมีความขานาญรู้จักใช้ปัญญาสอดคล้องตรวจตรา หาญาววิธีสามารถจัดดำเนินการใ้ได้รับผลดี 2 ด้านอารักขสัมปทา

๗๕ทรัพย์นั้นหมายถึงการรู้จักใช้จ่ายอย่างฉลาดไม่ฟุ่มเฟือยรู้จักเก็บหอมรอมริบ ส่วนการประหยัดนั้นหมายถึงการรู้จักใช้จ่ายเงินทองให้เกิดประโยชน์สูงสุดดัง พระพุทธพจน์ว่าดูกรภิกษุทั้งหลายก็อารักขสัมปทาเป็นใจนกุลบุตรในโลกนี้มี โภคะที่หามาได้ด้วยความหมั่นเพียรสั่งสมด้วยกำลังแขนมีเห็้อไหลโตรมตัว ขอบธรรมได้มาโดยธรรมเขารักษาคุ้มครอง โภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลด้วย\ n ทำไว้ในใจว่าเงินทองพระราชาไม่พึง บริโภคทรัพย์เหล่านี้ของเราโจรไม่พึง\ n ลักไฟไม่พึงไหม้ น้ำไม่พึงพัดไป ทายาทผู้ไม่เป็นที่รักไม่พึงลักไป\ n ๑๙\ n ดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เรียกว่าอารักข สัมปทา๗\ n นอกจากนี้การรักษาและประหยัดทรัพย์นั้นยังหมายถึงการรู้จัก เก็บรักษาทรัพย์ไว้ในที่\ n ปลอดภัยการใช้สอยทรัพย์และสิ่งของอย่างประหยัด ถนอมใช้ซ่อมแซมเมื่อชำรุดเสียหายดูแล\ n รักษาและเก็บไว้เมื่อใช้เสร็จแล้ว หรือรู้จักตัดแปลงของที่ชำรุดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก\ n เป็นต้น\ n อารักขสัมปทาคือการถึงพร้อมด้วยการรักษาคือรู้จักคุ้มครองเก็บรักษา โภคทรัพย์\ n และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรม ด้วยกำลังงานของตนไม่ให้\ n เป็นอันตรรายหรือเสื่อมเสียหลักธรรมข้อนี้มีจุดมุ่ง หมายให้เป็นคนมีธยัสถ์รู้จักจ่ายทรัพย์ไป\ n ในทางที่เกิดประโยชน์ไม่ใช่นำไป ใช้เพื่อกามคุณเพื่ออุปสรรคสิ้นเสียงจนทำให้ทรัพย์นั้นหมด\ n ไปโดยไม่ทำให้ ตนเองเจริญขึ้นได้มั่งมีไม่ก็ช่วยยามก็กลับไปลำบากยากจนเพราะใช้ทรัพย์ไป\ n\ n กามคุณและอบายมุขบ้างครั้งจนถึงกลับเป็นหนี้สิ้นเสียทรัพย์และเสียเกียรติมี นักกีฬาหลายคนที่\ n ได้ทรัพย์มามากมายจากการแข่งขันแต่ต้องพบกับความ ล้าบากในปีนปลายของชีวิตเหตุเพราะไม่\ n มีธรรมในข้อนี้นั่นเอง

เก็บหอมรอมริบส่วนการประหยัดนั้นหมายถึง\ n การรู้จักใช้จ่ายเงินทองให้เกิด ประโยชน์สูงสุดดังพระพุทธพจน์ว่า\ n ดูกรภิกษุทั้งหลายก็อารักขสัมปทาเป็น ใจนกุลบุตรในโลกนี้มี โภคะที่หามาได้ด้วยความหมั่นเพียรสั่งสมด้วยกำลัง แขนมีเห็้อไหลโตรมตัว\ n ขอบธรรมได้มาโดยธรรมเขารักษาคุ้มครอง โภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลด้วย\ n ทำไว้ในใจว่าเงินทองพระราชาไม่พึง บริโภคทรัพย์เหล่านี้ของเราโจรไม่พึง\ n ลักไฟไม่พึงไหม้ น้ำไม่พึงพัดไป ทายาทผู้ไม่เป็นที่รักไม่พึงลักไป\ n ๑๙\ n ดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เรียกว่าอารักข สัมปทา๗\ n นอกจากนี้การรักษาและประหยัดทรัพย์นั้นยังหมายถึงการรู้จัก เก็บรักษาทรัพย์ไว้ในที่\ n ปลอดภัยการใช้สอยทรัพย์และสิ่งของอย่างประหยัด ถนอมใช้ซ่อมแซมเมื่อชำรุดเสียหายดูแล\ n รักษาและเก็บไว้เมื่อใช้เสร็จแล้ว หรือรู้จักตัดแปลงของที่ชำรุดให้สามารถนำมา ใช้ประโยชน์ได้อีก\ n เป็นต้น\ n อารักขสัมปทาคือการถึงพร้อมด้วยการรักษาคือรู้จักคุ้มครองเก็บรักษา โภคทรัพย์\ n และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรม ด้วยกำลังงานของตนไม่ให้\ n เป็นอันตรรายหรือเสื่อมเสียหลักธรรมข้อนี้มีจุดมุ่ง หมายให้เป็นคนมีธยัสถ์รู้จักจ่ายทรัพย์ไป\ n ในทางที่เกิดประโยชน์ไม่ใช่นำไป ใช้เพื่อกามคุณเพื่ออุปสรรคสิ้นเสียงจนทำให้ทรัพย์นั้นหมด\ n ไปโดยไม่ทำให้ ตนเองเจริญขึ้นได้มั่งมีไม่ก็ช่วยยามก็กลับไปลำบากยากจนเพราะใช้ทรัพย์ไป\ n\ n กามคุณและอบายมุขบ้างครั้งจนถึงกลับเป็นหนี้สิ้นเสียทรัพย์และเสีย เกียรติมี นักกีฬาหลายคนที่\ n ได้ทรัพย์มามากมายจากการแข่งขันแต่ต้องพบกับความ ล้าบากในปีนปลายของชีวิตเหตุเพราะไม่\ n มีธรรมในข้อนี้นั่นเอง

ของเราโจรไม่พึงลักไฟไม่พึงไหม้ น้ำไม่พึงพัดไปทายาทผู้ไม่เป็นที่รักไม่พึงลัก ไปดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เรียกว่าอารักขสัมปทา๗๙นอกจากนี้การรักษาและ ประหยัดทรัพย์นั้นยังหมายถึงการรู้จักเก็บรักษาทรัพย์ไว้ในที่ปลอดภัยการใช้สอยทรัพย์และสิ่งของอย่างประหยัดถนอมใช้ซ่อมแซมเมื่อชำรุดเสียหายดูแล รักษาและเก็บไว้เมื่อใช้เสร็จแล้วหรือรู้จักตัดแปลงของที่ชำรุดให้สามารถนำมา ใช้ประโยชน์ได้อีกเป็นต้นอารักขสัมปทาคือการ

เป็นต้นส่วนการรักษาทรัพย์นั้น\ n หมายถึงการรู้จักใช้จ่ายอย่างฉลาดไม่ ฟุ่มเฟือยรู้จักเก็บหอมรอมริบส่วนการประหยัดนั้นหมายถึง\ n การรู้จักใช้จ่ายเงิน ทองให้เกิดประโยชน์สูงสุดดังพระพุทธพจน์ว่า\ n ดูกรภิกษุทั้งหลายก็อารักข สัมปทาเป็นใจนกุลบุตรในโลกนี้มี โภคะที่หามาได้ด้วยความหมั่นเพียรสั่งสม ด้วยกำลังแขนมีเห็้อไหลโตรมตัว\ n ขอบธรรมได้มาโดยธรรมเขารักษา คุ้มครองโภคทรัพย์เหล่านั้นไว้ได้พร้อมมูลด้วย\ n ทำไว้ในใจว่าเงินทองพระ ราชาไม่พึงบริโภคทรัพย์เหล่านี้ของเราโจรไม่พึง\ n ลักไฟไม่พึงไหม้ น้ำไม่พึง พัดไปทายาทผู้ไม่เป็นที่รักไม่พึงลักไป\ n ๑๙\ n ดูกรภิกษุทั้งหลายนี้เรียกว่าอา รักขสัมปทา๗\ n นอกจากนี้การรักษาและประหยัดทรัพย์นั้นยังหมายถึงการ รู้จักเก็บรักษาทรัพย์ไว้ในที่\ n ปลอดภัยการใช้สอยทรัพย์และสิ่งของอย่าง ประหยัดถนอมใช้ซ่อมแซมเมื่อชำรุดเสียหายดูแล\ n รักษาและเก็บไว้เมื่อใช้ เสร็จแล้วหรือรู้จักตัดแปลงของที่ชำรุดให้สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีก\ n เป็นต้น\ n อารักขสัมปทาคือการถึงพร้อมด้วยการรักษาคือรู้จักคุ้มครองเก็บ รักษาโภคทรัพย์\ n และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบ ธรรมด้วยกำลังงานของตนไม่ให้\ n เป็นอันตรรายหรือเสื่อมเสียหลักธรรมข้อนี้มี จุดมุ่งหมายให้เป็นคนมีธยัสถ์รู้จักจ่ายทรัพย์ไป\ n ในทางที่เกิดประโยชน์ไม่ใช่นำไป ใช้เพื่อกามคุณเพื่ออุปสรรคสิ้นเสียงจนทำให้ทรัพย์นั้นหมด\ n ไปโดยไม่ทำให้ ตนเองเจริญขึ้นได้มั่งมีไม่ก็ช่วยยามก็กลับไปลำบากยากจนเพราะใช้ทรัพย์ไป\ n\ n กามคุณและอบายมุขบ้างครั้งจนถึงกลับเป็นหนี้สิ้นเสียทรัพย์และเสีย

ถึงพร้อมด้วยการรักษาคือรู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโรคทรัพย์สินและผลงานอันตนได้
 ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมด้วยกำลังงานของตนไม่ให้เป็น
 อันตรายหรือเสื่อมเสียหลักธรรมข้อนี้มีจุดมุ่งหมายให้เป็นคนมีธรรมาจริยกิจจ่าย
 ทรัพย์ไปในทางที่เกิดประโยชน์ไม่ใช่นำไปใช้เพื่อกามคุณเพื่ออุปสรรคสิ้นเสียง
 จนทำให้ทรัพย์นั้นหมดไปโดยไม่ทำให้ตนเองเจริญขึ้นได้มั่งมีไม่ก็ช่วยยามก็กลับ
 ไปลำบากยากจนเพราะใช้ทรัพย์ไปในกามคุณ

โรคทรัพย์สินที่ตนได้ทำไว้ด้วยความขยันหมั่นเพียรโดยชอบธรรมด้วยกำลัง
 แรงงานของตนไม่ให้เป็นอันตรายสูญหายในระดับกลางจึงมองเห็นภาพปัญหา
 ในชุมชนสังคมและประเทศชาติอย่างมากซึ่งไม่สอดคล้องกับแนวคิดเรื่องอารัก
 ขสัมปทาในคัมภีร์อังคตตรนิกายอฎฐกนิบาตคือกฎมรรมีโรคทรัพย์สินที่หามาได้
 ด้วยความขยันหมั่นเพียรสั่งสมไว้ด้วยกำลังแขนงอย่างอาบเหงื่อต่างน้ำเป็นของ
 ชอบธรรมได้มาโดยชอบธรรมเขาจัดการรักษาคุ้มครองโรคทรัพย์สินเหล่านั้นโดย
 พิจารณาว่าท้าวอย่างไรพระราชอำนาจประเทศจะไม่พึงรับโรคเหล่านี้ของเราเสีย
 พวกโจรไม่พึงลักไปเสียไฟไม่พึงไหม้เสียน้ำไม่พึงพัดพาไปเสียทายาทที่โหด
 ร้ายจะไม่พึงเอาไปเสียนี้เรียกว่าอารักขสัมปทาเมื่อรู้จักการแสวงหาและรู้จักการ
 รักษาและใช้จ่ายดังนี้แล้วทรัพย์นั้นก็จะมีมากขึ้นตามลำดับทำให้มีหลักฐาน
 มั่นคงตั้งเนื้อตั้งตัวได้ในทางเศรษฐกิจแล้วกล่าวที่ว่ามั่งมีสิ่งพึงบรรจบให้ครบ
 บาทอย่าให้ขาดสิ่งของต้องประสงค์และสอดคล้องกับแนวคิดเรื่องอารัก
 ขสัมปทาของแก้วขัตติยะเกี่ยวกับพุทธธรรมเพื่อส่งเสริมเศรษฐกิจที่กล่าววาคณ
 ฟูจลลาดเมื่อมีความสามารถหาทรัพย์มาได้ด้วยนำพิกนาคแรงความคิดสติปัญญา
 ของตนแล้วก็ควรรู้จักเก็บรักษาทรัพย์สินของตนไว้ไม่ให้นำไปใช้เพื่อกามคุณเพื่อ
 อุปสรรคสิ้นเสียงจนทำให้ทรัพย์นั้นหมดไปโดยไม่ทำให้ตนเองเจริญขึ้นหลักธรรม
 ข้อนี้มีจุดมุ่งหมายให้เป็นคนมีธรรมาจริยกิจใช้จ่ายทรัพย์ไปในทางที่เกิดประโยชน์
 เมื่อทำได้ดีนี้จะเกิดผลดีที่เป็นคุณค่าทางจริยธรรม 3 ด้านการใช้หลักกัลยาณ
 มิตตาอยู่ในระดับบางครั้งอภิปราย

ต่อเราหาได้ยากดังนั้นการเลือกคนจึงมีความสำคัญมากเพราะถ้าเราคบคนชั่ว
 เป็นมิตรอาจทำให้เราตกไปอยู่ในทางที่ชั่วหรือพบกับความหายนะได้ดัง
 พระพุทธพจน์ว่าดูกรภิกษุทั้งหลายก็กัลยาณมิตตาเป็นใจนดูกรภิกษุทั้งหลาย
 กุลบุตรในโลกนี้อยู่อาศัยในบ้านหรือนิคมโดยอมตารงดนเจรจาสังสนทนากับ
 บุคคลในบ้านหรือนิคมนั้นซึ่งเป็นคุณพิตหรือบุตรคุณพิตเป็นคนหนุ่มหรือคนแก่
 ผู้มีสมาจารบริสุทธิ์ผู้ถึง

และสิ่งของอย่างประหยัดถนอมใช้ซ่อมแซมเมื่อชำรุดเสียหายดูแล \n รักษา
 และเก็บไว้เมื่อใช้เสร็จแล้วหรือรู้จักดัดแปลงของที่ชำรุดให้สามารถนำมาใช้
 ประโยชน์ได้อีก \n เป็นต้น \n อารักขสัมปทาคือการถึงพร้อมด้วยการรักษาคือ
 รู้จักคุ้มครองเก็บรักษาโรคทรัพย์สิน \n และผลงานอันตนได้ทำไว้ด้วยความขยัน
 หมั่นเพียรโดยชอบธรรมด้วยกำลังงานของตนไม่ให้ \n เป็นอันตรายหรือเสื่อม
 เสียหลักธรรมข้อนี้มีจุดมุ่งหมายให้เป็นคนมีธรรมาจริยกิจจ่ายทรัพย์ไป \n ในทางที่
 เกิดประโยชน์ไม่ใช่นำไปใช้เพื่อกามคุณเพื่ออุปสรรคสิ้นเสียงจนทำให้ทรัพย์นั้น
 หมด \n ไปโดยไม่ทำให้ตนเองเจริญขึ้นได้มั่งมีไม่ก็ช่วยยามก็กลับลำบาก
 ยากจนเพราะใช้ทรัพย์ไปใน \n กามคุณและอบายมุขบ้างครั้งจนถึงกลับเป็นหนี้
 สิ้นเสียทรัพย์สินและเสียเกียรติมีนิกก็พาหลายคนที \n ได้ทรัพย์มากมายจาก
 การแข่งขันแต่ต้องพบกับความลำบากในบั้นปลายของชีวิตเหตุเพราะไม่ \n มี
 ธรรมในข้อนี้เอง \n ๒.๓.๓ กัลยาณมิตตา(คบคนดีเป็นมิตร) \n การคบคนดี
 เป็นมิตร(กัลยาณมิตตา)คนเรานั้นจะอยู่ในสังคมแต่เพียงลำพังไม่ได้ \n จะต้อง
 พึ่งพาอาศัยบุคคลอื่นบุคคลที่เราสามารถพึ่งพาอาศัยได้และมีความปรารถนาดี
 ต่อเราหาได้ \n ยากดังนั้นการเลือกคนจึงมีความสำคัญมากเพราะถ้าเราคบ
 คนชั่วเป็นมิตรอาจทำให้เราตกไป \n อยู่ในทางที่ชั่วหรือพบกับความหายนะได้
 ดังพระพุทธพจน์ว่า \n ดูกรภิกษุทั้งหลายก็กัลยาณมิตตาเป็นใจนดูกรภิกษุทั้ง
 หลาย \n กุลบุตรในโลกนี้อยู่อาศัยในบ้านหรือนิคมโดยอมตารงดนเจรจา \n สัง
 สนทนากับบุคคลในบ้านหรือนิคม

สมชีวิตาเป็นใจนดูกรภิกษุทั้งหลายกุลบุตรในโลกนี้รู้ทางเจริญแห่งโรคและรู้
 ทางเสื่อมแห่งโรคแล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่ให้พุ่มพายนึกไม่ให้ผิดเคืองนึก
 ด้วยคิดว่ารายได้ของเราจักต้องเห็นอรายจ่ายและรายจ่ายของเราจักต้องไม่
 เห็นอรายได้ดูกรภิกษุทั้งหลายเปรียบเหมือนคนซึ่งตาซึ่งหรือลูกมือซึ่งตาซึ่งยก
 ตาซึ่งขึ้นแล้วย่อมรู้ว่าต้องลดออกเท่านี้หรือต้องเพิ่มเข้าเท่านี้ฉันใดกุลบุตรก็ฉัน
 นั้นเหมือนกันรู้ทางเจริญแห่งโรคและรู้

ในบ้านหรือนิคมใด \n ยอมตารงดนเจรจาสทนากับบุคคลในบ้านหรือนิคมนั้น
 ซึ่งเป็นผู้มีสมาจารบริสุทธิ์ผู้ถึงพร้อม \n ข \n ด้วยศรัทธาดีฉลาดจะปัญญา
 และ(๘)สมชีวิตาอยู่อย่างพอเพียงรู้ทางเจริญทรัพย์สินและทางเสื่อมแห่งโรค \n ก
 ทรัพย์แล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่ให้สูญสลายพุ่มพายนึกไม่ให้ผิดเคืองนึกด้วยคิด
 ว่ารายได้ของเราจักต้อง \n เห็นอรายจ่ายและรายจ่ายของเราจักต้องไม่เห็นอ
 รายได้ \n ชีวิตตามหลักศาสนาสอนพระพุทธศาสนาเมืองศัปรประกอบที่สำคัญสองส่วน
 คือร่างกาย \n ก กับจิตใจหรือรูปกับนามสองอย่างนี้เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นด้วยการปรุง
 ของเหตุปัจจัยเหมือนกันกับ \n ก สิ่งทั้งปวงที่มีชีวิตอยู่และไม่มีชีวิตล้วนจัดอยู่ใน
 ประเภทของสิ่งที่เรียกว่าสังขตธรรมชีวิตคนเราก้ \n ก เป็นสิ่งหนึ่งที่มีอยู่ใน
 ธรรมชาติซึ่งเกิดขึ้นและเป็นไปตามกฎธรรมชาติคือความเกิดแก่เจ็บและ \n ก ดาย
 อยู่ในโลกเช่นเดียวกับสัตว์โลกชนิดอื่นฉะนั้นจุดมุ่งหมายหลักของศาสนาจึงมุ่ง
 สืบค้นและ \n ก ทำความเข้าใจเกี่ยวกับชีวิตของคนเราและแก้ปัญหาชีวิตโดยตรง
 ซึ่งถือเป็นเรื่องจำเป็นอยู่อย่างยิ่งที่ \n ก จะต้องพิจารณาถึงสภาวะหรือสิ่งที่ทำให้เกิด
 ขึ้นความจริงแล้วชีวิตคือกระบวนการของการ \n ก เกิดขึ้นและดับไปของทุกขตั้ง
 พระสูตรว่า"ความจริงทุกขเท่านั้นย่อมเกิดทุกขย่อมตั้งอยู่และ \n ก เสื่อมสิ้นไป
 นอกจากทุกขไม่มีอะไรเกิดนอกจากทุกขไม่มีอะไรดับ"เป็นความสืบต่อกันแห่ง \n ก
 ก สังขารธรรมล้วนๆกระบวนการแห่งธรรมนี้เกิดขึ้นและดับลงตามเหตุปัจจัย \n ก
 การนำหลักทฤษฎีธรรมมีกตลประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหาชีวิตของพุทธศาสนิกชนใน \n ก
 ก สังคมไทยปัจจุบันนี้ทั้งหมด๔ข้อคือ(๑)การนำหลักกฎฐานสัมปทามาแก้ปัญหา
 การขาดความ \n ก

ทางเสื่อมแห่งโลกแล้วเลี้ยงชีพพอเหมาะไม่ให้พุ่มพายนักไม่ให้ผิดเคืองนัก ด้วยคิดว่ารายได้ของเราจักต้องเหนือรายจ่ายและรายจ่ายของเราจักต้องไม่เหนือรายได้ดุกรภิกษุทั้งหลายถ้าภุคบุตรผู้มีรายได้น้อยแต่เลี้ยงชีวิตอย่างโอโง่งจะมีผู้ว่าเขาได้ว่าภุคบุตรผู้นี้ใช้โลกะเหมือนคนเคียวกินผลมะเดื่อจะนั้น ดุกรภิกษุทั้งหลายถ้าภุคบุตรผู้มีรายไต่มาแต่เลี้ยงชีพอย่างผิดเคืองจะมีผู้ว่า เขาว่าภุคบุตรผู้นี้จักตายอย่างอนาถา

และปัญญาของเขานี้เรียกว่าภุคบุตร 4 สมชีวิตาเป็นอย่างไรคือภุคบุตร เป็นผู้เลี้ยงชีวิตเหมาะสมไม่ให้พุ่มพายนักไม่ให้ผิดเคืองเกินไปโดยรู้เข้าใจ ในทางเพิ่มพูนและทางเสื่อมถอยแห่งโลกทรัพย์ที่ว่าทว่าอย่างนี้รายได้ของเราจึง จะเหนือรายจ่ายและรายจ่ายของเราจึงจักไม่เหนือรายได้เปรียบเหมือนคนช่าง หรือลูกมือคนช่างยกตราซึ่งขึ้นแล้วยอมรู้ว่าหย่อนไปเท่านั้นหรือเกินไปเท่านี้ถ้า หากภุคบุตรนี้มีรายได้น้อยแต่เลี้ยงชีวิตอยู่อย่างพุ่มพ่ายก็จะมีผู้กล่าวหาเอาได้ว่า ภุคบุตรผู้นี้ใช้สมบัติเหมือนกินมะเดื่อถ้าภุคบุตรนี้มีรายไต่มาแต่เลี้ยงชีวิต อย่างผิดเคืองก็จะมีผู้กล่าวหาได้ว่าภุคบุตรผู้นี้คงจะตายอย่างคนอนาถาแต่ด้วย เหตุที่ภุคบุตรเลี้ยงชีวิตเหมาะสมจึงเรียกว่าสมชีวิตา 3 การอนุเคราะห์อย่างนุ รณาการหลักธรรมของพระพุทธศาสนายอมทำให้เข้าใจแจ่มแจ้งในเรื่องที่เป็น ไปในลักษณะของประโยชน์สุขในปัจจุบันที่มีแง่มุมทางลึกลับซึ่งทางเศรษฐศาสตร์ มีมิติที่ครอบคลุมการดำเนินชีวิตทั้งการอยู่การกินรวมถึงความสัมพันธ์ทาง กิจกรรมของเศรษฐกิจในทุกๆเรื่องเลยทีเดียวว่าความมั่นคงและ สมบูรณ์ซึ่งหลักธรรมที่นำพาสู่ความร่ำรวยและมั่งคั่งอย่างยั่งยืนนั้นโบราณท่าน เรียกว่าหลักธรรมหัวใจเศรษฐกิจโดยที่มีสาระสำคัญโดยสรุป 4 ประการ กล่าวคือประการที่หนึ่งขยันหาภูฐานสัมปทาหมายถึงความขยันหมั่นเพียรเสาะ แสวงหาหนทางวิธีการในการทามาหากินรวมถึงกินสกลลงไปในเรื่องของควมมี ศีลธรรมและคุณธรรมนาทางความขยันนั้นเป็นไปในลักษณะของความขยันใน สัมมาอาชีพเป็นอาชีพที่ถูกต้องตามครรลองคลองธรรม

๗๗พอเหมาะไม่ให้พุ่มพายนักไม่ให้ผิดเคืองนักด้วยคิดว่ารายได้ของเราจักต้องเหนือรายจ่ายและรายจ่ายของเราจักต้องไม่เหนือรายได้ดุกรภิกษุทั้งหลายนี้ เรียกว่าสมชีวิตา๗๗ธรรมทั้ง๔นี้มีประโยชน์มากมายหลายประการแก่ผู้ประพฤติ ปฏิบัติตนตามรวมทั้งส่งผลดีไปถึงสังคมด้วยคือ๑ทำให้บุคคลสามารถสร้างหลัก ฐานได้อย่างมั่นคง๒ทำให้เป็นคนที่มีเกียรติมีชื่อเสียงมีคนเชื่อถือนับถือ๓เป็น ทางเสริมสร้างสัมพันธไมตรี๔ทำให้มีโอกาส

ว่ารายได้ของเราจักต้องเหนือรายจ่ายและรายจ่ายของเราจักต้องไม่เหนือรายได้ หลักความสำคัญของการปฏิบัติเพื่อให้สำเร็จประโยชน์ของตนเองได้รับประโยชน์ ในปัจจุบันตาม 260 Journal of Modern Learning Development Vol 5 No 4 July August 2020 หลักทฤษฎีสมมติภุคบุตรนั้นพระธรรมปิฎกได้ กล่าวไว้ในหนังสือธรรมบุญชีวิตว่าคนที่เรียกว่าว่ารู้จักรู้จักใช้ทรัพย์หรือหาเงิน เป็นใช้เงินเป็นเป็นคนที่ดีตั้งตัวสร้างหลักฐานได้และใช้ทรัพย์ สมบัติให้เป็นประโยชน์เป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางเศรษฐกิจอย่างถูกต้องเพราะ ปฏิบัติตามหลักธรรมต่อไปนี้และความสำคัญของทฤษฎีสมมติภุคบุตรนั้นมี หลักธรรม 4 อย่างที่มีประโยชน์มากมายหลายประการแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตาม รวมทั้งส่งผลดีไปถึงสังคมด้วยคือ 1 ทำให้บุคคลสามารถสร้างหลักฐานได้อย่าง มั่นคง 2 ทำให้เป็นคนที่มีความเกียรติมีชื่อเสียงมีคนเชื่อถือนับถือ 3 เป็นทางเสริม สร้างสัมพันธไมตรี 4 ทำให้มีโอกาสได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม 5 เป็นแบบ อย่างที่ดีให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตามทั้งในด้านการงานและการดำรงชีวิต 6 สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่ชาติทางอ้อมและช่วยลดปัญหา สังคมได้การเลี้ยงชีวิตแต่พอดีคือรู้จักกำหนดรายได้และรายจ่ายเป็นอยู่แบบ พอดีสมรายได้มิให้ผิดเคืองหรือพุ่มพ่ายให้มีรายได้เหนือรายจ่ายมีประหยัดไว้ สำหรับบั้นปลายของชีวิตจะได้ไม่ลำบากตามหลักทฤษฎีสมมติภุคบุตรที่ ปรากฏในพระพุทธศาสนาเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่งประโยชน์ในปัจจุบันหมายถึง ประโยชน์อันพึงได้รับจากการประกอบกิจการ

ได้บำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวม๕เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตามทั้ง ในด้านการงานและการดำรงชีวิต๖สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้ แก่ชาติทางอ้อมและช่วยลดปัญหาสังคมได้การเลี้ยงชีวิตแต่พอดีคือรู้จักกำหนด รายได้และรายจ่ายเป็นอยู่แบบพอดีสมรายได้มิให้ผิดเคืองหรือพุ่มพ่ายให้มีรายได้เหนือรายจ่ายมีประหยัดไว้สำหรับบั้นปลายของชีวิตจะได้ไม่ลำบากพระธรรม ปิฎกปอปลยุดโตกล่าวไว้ว่าพึงเข้าใจระลึกไว้เสมอว่าการ

หลายประการแก่ผู้ประพฤติปฏิบัติตามรวมทั้งส่งผลดีไปถึงสังคมด้วยคือ 1 ทำให้ บุคคลสามารถสร้างหลักฐานได้อย่างมั่นคง 2 ทำให้เป็นคนที่มีความเกียรติมีชื่อเสียงมี คนเชื่อถือนับถือ 3 เป็นทางเสริมสร้างสัมพันธไมตรี 4 ทำให้มีโอกาสได้บำเพ็ญ ประโยชน์แก่ส่วนรวม 5 เป็นแบบอย่างที่ดีให้บุคคลอื่นได้ปฏิบัติตามทั้งใน ด้าน การงานและการดำรงชีวิต 6 สร้างความเจริญก้าวหน้าทางเศรษฐกิจให้แก่ ชาติทางอ้อมและช่วยลดปัญหาสังคมได้การเลี้ยงชีวิตแต่พอดีคือรู้จักกำหนด รายได้และรายจ่ายเป็นอยู่แบบพอดีสมรายได้มิให้ผิดเคืองหรือพุ่มพ่ายให้มี รายได้เหนือรายจ่ายมีประหยัดไว้สำหรับบั้นปลายของชีวิตจะได้ไม่ลำบากตาม หลักทฤษฎีสมมติภุคบุตรที่ปรากฏในพระพุทธศาสนาเป็นไปเพื่อให้ได้มาซึ่ง ประโยชน์ในปัจจุบันหมายถึงประโยชน์อันพึงได้รับจากการประกอบกิจการหรือ อาชีพที่สุจริตถูกต้องทั้งทางกฎหมายและศีลธรรมผลประโยชน์ที่ได้จากการ ประกอบกิจการนั้นเป็นผลที่ได้เห็นตาเห็นไม่ต้องรอถึงภายภาคหน้าตามหลักธรรม ทฤษฎีสมมติภุคบุตรนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับปากท้องการกินการอยู่ปัจจัยการ ดำรงของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบ อาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับการปราบปรามเรื่อง ทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะ ดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการดำเนินกิจการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้น ต่อเนื่องกันเป็นระยะยาวนานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือ ประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงและเป็นปัจจัยมูลฐาน

ที่เพียรพยายามแสวงหารักษาและครอบครองโภคทรัพย์ไว้นั้นก็เพื่อจะให้ให้เป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนและคนอื่นถ้าไม่ใช้ทรัพย์สมบัติให้เกิดคุณประโยชน์แล้วการหาและการมีทรัพย์สมบัติก็ปราศจากคุณค่าหาความหมายใดจะมีได้ตั้งนั้นเมื่อมีทรัพย์หรือหาทรัพย์มาได้แล้วต้องรู้จักสรรทรัพย์นั้นโดยถือหลักการแบ่งทรัพย์เป็น ๔ ส่วนที่เรียกว่า โภควิภาคคือหนึ่งส่วนใช้จ่ายเลี้ยงตนเลี้ยงคนที่ควรบำรุงเลี้ยงได้แก่บิดามารดาบุตรภรรยาและคนในปกครองมิตรสหายผู้ร่วม

การงาน 2 ส่วน 3 เก็บไว้ใช้ในคราวจำเป็น 1 ส่วน 3 ชั้นรับจ่ายกินใช้พึงเข้าใจและคำนึงไว้เสมอว่าการที่เพียรพยายามแสวงหารักษาและครอบครองโภคทรัพย์ไว้นั้นก็เพื่อจะให้มันเป็นประโยชน์ทั้งแก่ตนและคนอื่นถ้าไม่ใช้ทรัพย์สมบัติให้เกิดคุณประโยชน์แล้วการหาและการมีทรัพย์สมบัติก็ปราศจากคุณค่าหาความหมายใดจะมีได้ตั้งนั้นเมื่อมีทรัพย์หรือหาทรัพย์มาได้แล้วพึงปฏิบัติต่อทรัพย์หนึ่งส่วนแรกในข้อ 2 ตามหลัก โภคาทิยะประโยชน์ที่ควรถือเอามาจากโภคทรัพย์หรือเหตุผลที่อริยสาวกควรยึดถือในการที่จะมีหรือครอบครองโภคทรัพย์ดังพระพุทธเจ้าตรัสว่าองปญจกไทย 22 41 64 คหบดีประโยชน์ที่พึงถือเอาจากโภคทรัพย์ 5 ประการนี้คือ 1 บำรุงตัวบำรุงมารดาบิดามิตรภรรยาและคนในปกครองทั้งหลายให้เป็นสุข 2 บำรุงมิตรสหายและผู้ร่วมกิจการงานให้เป็นสุข 3 ใช้ปกป้องรักษาสวัสดิภาพของตนให้มั่นคงปลอดภัยจากภัยอันตราย 4 ทำพาสื่อสละเพื่อบำรุงและบูชา 5 อย่างใดแก่สงเคราะห์ญาติญาติพิสดารรับแขกอดีถิพัสทำบุญหรือสักการะอุทิศผู้ล่วงลับปพพเปิดพัสบำรุงราชการด้วยการเสียภาษีอากรราชพัลและถวายเทวดาเทวดาพัสคือทำบุญอุทิศสิ่งทีเคารพบูชาตามความเชื่อถือ 5 อุปถัมภ์บำรุงพระสงฆ์และเหล่าบรรพชิตทีประพฤติดีปฏิบัติชอบผู้ไม่ปรารถนาวิเวกเมื่อใดใช้โภคทรัพย์และทำประโยชน์อย่างนี้แล้วถึง โภคะจะหมดสิ้นไปก็สบายใจว่าได้ใช้โภคะนั้นให้เป็นประโยชน์ถูกต้องตามเหตุผลแล้วสรุปจากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงระบบเศรษฐกิจในปัจจุบันเป็นระบบการแข่งขันการค้าและการพาณิชย์ตามนโยบายรัฐต้องการส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาประเทศในรูปแบบต่างๆที่ส่งเสริมให้ประชาชนอยู่ดีกินดี

กิจการงานทำบุญตลอดจนบำรุงราชการด้วยการเสียภาษีอากรเป็นต้นสองส่วนใช้เป็นทุนประกอบการงานสามส่วนเก็บไว้ในยามจำเป็นเมื่อใดใช้โภคทรัพย์ทำประโยชน์อย่างนี้แล้วถึง โภคะจะหมดสิ้นไปก็สบายใจได้ว่าได้ใช้โภคะนั้นให้เป็นประโยชน์ถูกต้องตามเหตุผลแล้วถึง โภคะเพิ่มขึ้นก็สบายใจเช่นเดียวกันเป็นอันไม่ต้องเดือดร้อนใจในทั้งสองกรณี๒๒การทำประโยชน์ปัจจุบันหรือการปฏิบัติตามหลักธรรมที่ภูธธัมมิกถละเป็นเรื่องเกี่ยวกับปาก

ทรัพย์สมบัติให้เกิดคุณประโยชน์แล้วการหาและการมีทรัพย์สมบัติก็ปราศจากคุณค่าหาความหมายใดจะมีได้ตั้งนั้นเมื่อมีทรัพย์หรือหาทรัพย์มาได้แล้วต้องรู้จักสรรทรัพย์นั้นโดยถือหลักการแบ่งทรัพย์เป็น 4 ส่วนที่เรียกว่า โภควิภาคและท่านได้กล่าวไว้ว่าเมื่อใดใช้โภคทรัพย์ทำประโยชน์อย่างนี้แล้วถึง โภคะจะหมดสิ้นไปก็สบายใจได้ว่าได้ใช้โภคะนั้นให้เป็นประโยชน์ถูกต้องตามเหตุผลแล้วถึง โภคะเพิ่มขึ้นก็สบายใจเช่นเดียวกันเป็นอันไม่ต้องเดือดร้อนใจในทั้งสองกรณีการทำประโยชน์ปัจจุบันหรือการปฏิบัติตามหลักธรรมที่ภูธธัมมิกถละประโยชน์เป็นเรื่องเกี่ยวกับปากห้องการกินการอยู่ปัจจัยการดำรงชีวิตของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับการปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการค้าเงินกิจการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะยาวนานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักธรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายหลัก

ห้องการกินการอยู่ปัจจัยการดำรงของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับการปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการค้าเงินกิจการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะยาวนานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็น

เก่งวิชาและดีฐานะจึงจะได้ชื่อว่าเป็นทนายที่สมบูรณ์วิชชากรแลสัมบันในผู้เพียงพร้อมด้วยวิชาและฐานะอย่างไรก็ตามพระพุทธศาสนาที่มีได้ปฏิเสธแนวคิด 17 216230 indd 225 6 11 2561 21 07 06 226 วารสารมหาจุฬาริชากรปีที๕๔ฉบับที๒ทฤษฏีแบบตะวันตกแต่กลับสอนให้เอาหลักวิชามานุรณาการร่วมกันเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์เพียงพร้อมและสอดคล้องอย่างลงตัวตามหลักธรรมชาตินั้นการปฏิบัติตามหลักธรรมคือที่ภูธธัมมิกถละจึงเป็นเรื่องเกี่ยวกับปากห้องการกินการอยู่ปัจจัยการดำรงของคนถ้าบ้านเมืองมีเศรษฐกิจดีคนมีความอยู่ดีกินดีต่างคนต่างประกอบอาชีพที่สุจริตไม่เบียดเบียนกันรัฐบาลก็ไม่ต้องวุ่นวายอยู่กับการปราบปรามเรื่องทุจริตสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าไปและเศรษฐกิจของชาติจะดีขึ้นจำเป็นต้องมีการพัฒนาคือการค้าเงินกิจการเพื่อเพิ่มรายได้ของคนให้สูงขึ้นต่อเนื่องกันเป็นระยะเวลานานปัจจัยขั้นมูลฐานที่สำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจคือประชากรซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีค่าสูงสุดและเป็นปัจจัยมูลฐานเป็นต้นทุนเบื้องต้นถ้าคนทุกคนที่เป็นประชากรของชาติมีหลักธรรมตามที่กล่าวมาก็ถือได้ว่าประเทศชาติมีประชากรที่มีคุณภาพมีความสามารถในการประกอบอาชีพและเป็นอาชีพที่สุจริตรัฐบาลก็สามารถพัฒนาส่งเสริมอาชีพทางด้านเทคโนโลยีเพื่อคุณภาพและปริมาณของผลผลิตมีการศึกษาวิจัยค้นคว้านวัตกรรมให้ประชากรเกิดความชำนาญในวิชาชีพการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศก็ย่อมบรรลุตามเป้าหมายการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวทางพระพุทธศาสนาจะต้องเริ่มด้วยการพัฒนาคนเป็นอันดับแรกเมื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพแล้วการพัฒนาวัตถุก็เป็นที่ไปได้อย่างเพราะคนเป็นผู้คนเป็นผู้ใช้ปัจจัยในการดำรงชีวิตถ้าคนรู้จักหา

อิทธิพลต่อความรู้สึกและการกระทำกิจกรรมทั้งปวงของมนุษย์เป็นการให้ค่านิยมที่ค่านึงถึงส่วนประกอบของชีวิตส่วนคือรูปกันนามหรือกายกับใจดังนี้ในภาษาบาลีสัมผัสที่แสดงลักษณะของสิ่งแวดล้อม๒ศัพท์ได้แก่คำว่าบริวารหมายถึงสิ่งแวดล้อมของสมทบและสิ่งประกอบรวม๗๗เช่นผ้าบริวารบริวารกลืนเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีนวนอุทานมีต้นไม้ออกไม้พืชพรรณต่างๆและมีสัตว์นานาชนิดเป็นสิ่งประกอบรวมส่วนปหลังสมบุญกล่าวว่าเป็นบริวารหรือบริวารหมายถึง

ที่ใส่ใจในเรื่องของมิติทางด้านจิตใจมิติทางด้านจิตวิญญาณความรู้สึกของมนุษย์ทุกชีวิตจะนั้นในฐานะที่เป็นผู้สนใจศึกษาด้านพระพุทธศาสนาทำให้เกิดการตั้งคำถามว่าในมุมมองของคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนามีทัศนะเรื่องของการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการเยียวยาในสถานพยาบาลอย่างไรในศาสตร์สมัยใหม่เป็นการสิ่งแวดล้อมในสถานพยาบาลอย่างไรและสิ่งแวดล้อมอย่างไรที่เอื้อต่อการเยียวยา 28 วารสารมจรปรัชญาปริทรรศน์ปีที่ 2 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2562 แนวคิดเรื่องสิ่งแวดล้อมคำว่าสิ่งแวดล้อมในภาษาบาลีไม่ได้ระบุไว้โดยตรงแต่มีคำที่ใกล้เคียงที่ปรากฏความหมายในลักษณะของสภาพแวดล้อมเนื่องจากคำว่าสิ่งแวดล้อมนั้นไม่ได้เป็นคำที่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่ก็มีสภาพที่สามารถชี้ได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาจากลักษณะของสภาพแวดล้อมหรือสภาวะแวดล้อมของสิ่งต่างๆตามที่ดำรงอยู่มีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นในลักษณะที่พึ่งอาศัยกันในภาษาบาลีสัมผัสที่แสดงลักษณะของสิ่งแวดล้อม 2 ศัพท์ได้แก่คำว่าบริวารซึ่งหมายถึงสิ่งแวดล้อมของสมทบและสิ่งประกอบรวมพระธรรมปิฎกปอปปยุตโต 2548 ตัวอย่างผ่านบริวารบริวารกลืนเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีนวนอุทานมีต้นไม้ออกไม้พืชพรรณต่างๆและมีสัตว์นานาชนิดเป็นสิ่งประกอบรวมส่วนปหลังสมบุญปลงสมบุญมปลงกล่าวว่าเป็นบริวารหรือบริวารหมายถึงเครื่องล้อมเครื่องห้อมล้อมหรือเครื่องแวดล้อมจากความหมายของบริวารหรือบริวารข้างต้นสามารถนำมาอธิบายลักษณะของการแวดล้อมซึ่งกันและกันของสิ่งต่างๆดังที่ปรากฏในคัมภีร์วิสุทธิธรรมคทฎราชวิทยาลัย

เครื่องล้อมเครื่องห้อมล้อมหรือเครื่องแวดล้อม๗๗จากความหมายของคำว่าบริวารหรือบริวารข้างต้นสามารถนำมาอธิบายลักษณะของการแวดล้อมซึ่งกันและกันของสิ่งต่างๆดังที่ปรากฏในคัมภีร์วิสุทธิธรรมค๕ได้ว่กับบริวารเครื่องแวดล้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าบริวารดังปรากฏในพระบาลีว่าพระนครเป็นสถานที่อันเขาล้อมดัดแล้วด้วยนครบริวาร๗ข้อความข้างต้นหมายถึงเมืองที่มีกำแพงเมืองยาวสูงใหญ่ล้อมรอบไว้ถึง๗ชั้นซึ่งกำแพงมีความหมายตรงกับ

องค์กรผัสสะและสุนทรียภาพเอกสารจากการบรรยายในการประชุม HA National Forum ครั้งที่๙ณศูนย์การประชุมอิมแพคเมืองทองธานีวันที่๑๒มีนาคม๒๕๕๑หน้า๒วารสารมจรพุทธศาสตร์ปริทรรศน์ปีที่๒ฉบับที่๒กรกฎาคมธันวาคม๒๕๖๑๕สิ่งแวดล้อมคืออะไรคำว่าสิ่งแวดล้อมในภาษาบาลีไม่ได้ระบุไว้โดยตรงแต่มีคำที่ใกล้เคียงที่ปรากฏความหมายในลักษณะของสภาพแวดล้อมเนื่องจากคำว่าสิ่งแวดล้อมนั้นไม่ได้เป็นคำที่ปรากฏในพระไตรปิฎกแต่ก็มีสภาพที่สามารถชี้ได้ว่าเป็นสิ่งแวดล้อมโดยพิจารณาจากลักษณะของสภาพแวดล้อมหรือสภาวะแวดล้อมของสิ่งต่างๆตามที่ดำรงอยู่มีความสัมพันธ์กับสิ่งอื่นในลักษณะที่พึ่งอาศัยกันในภาษาบาลีสัมผัสที่แสดงลักษณะของสิ่งแวดล้อม๒ศัพท์ได้แก่คำว่าบริวารซึ่งหมายถึงสิ่งแวดล้อมของสมทบและสิ่งประกอบรวม๕ตัวอย่างผ่านบริวารบริวารกลืนเป็นต้นนอกจากนี้ยังมีนวนอุทานมีต้นไม้ออกไม้พืชพรรณต่างๆและมีสัตว์นานาชนิดเป็นสิ่งประกอบรวมส่วนปหลังสมบุญจกล่าวว่าเป็นบริวารหรือบริวารหมายถึงเครื่องล้อมเครื่องห้อมล้อมหรือเครื่องแวดล้อมจากความหมายของบริวารหรือบริวารข้างต้นสามารถนำมาอธิบายลักษณะของการแวดล้อมซึ่งกันและกันของสิ่งต่างๆดังที่ปรากฏในคัมภีร์วิสุทธิธรรมค๗ได้ว่กับบริวารเครื่องแวดล้อมพระผู้มีพระภาคเจ้าตรัสว่าบริวารดังปรากฏในพระบาลีว่าพระนครเป็นสถานที่อันเขาล้อมดัดแล้วด้วยนครบริวาร๗ข้อความข้างต้นนี้หมายถึงเมืองที่มีกำแพงเมืองยาวสูงใหญ่ล้อมรอบไว้ถึง๗ชั้นซึ่งกำแพงมีความหมายตรงกับสิ่งแวดล้อมเพราะมีลักษณะโอบเมืองไว้ในวงรอบ

สิ่งแวดล้อมเพราะมีลักษณะโอบเมืองไว้ในวงรอบของตนและทุกสิ่งที่อยู่ภายในกำแพงเมืองต่างก็มีกำแพงและสิ่งอื่นๆเป็นสิ่งแวดล้อมตนเองดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าบริวารหรือบริวารมีความหมายใน๒นัยยะกล่าวคือความหมายในลักษณะกว้างและในลักษณะแคบโดยในความหมายที่กว้างหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์รวมทั้งตัวมนุษย์เอง๗๗พระธรรมปิฎกปอปปยุตโต พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์พิมพ์ครั้งที่๑๑๑กรุงเทพมหานครบริษัทเอสอาร์พริ้นติ้งแมสโป

ที่อยู่ภายในกำแพงเมืองต่างก็มีกำแพงและสิ่งอื่นๆเป็นสิ่งแวดล้อมตนเองดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าบริวารหรือบริวารมีความหมายใน 2 นัยยะกล่าวคือความหมายในลักษณะกว้างโดยหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์รวมทั้งตัวมนุษย์เองก็เป็นสิ่งแวดล้อมของสิ่งอื่นๆด้วยเช่นกันและความหมายในลักษณะแคบซึ่งหมายถึงธรรมชาติที่แวดล้อมมนุษย์และมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ในแง่ต่างๆเช่นเป็นที่อยู่อาศัยเป็นอาหารเป็นเครื่องนุ่งห่มเป็นแหล่งของยาโรคโรคนั้นที่พักผ่อนเหนื่อยใจหรือแม้กระทั่งเป็นสถานที่ในการฝึกอบรมพัฒนาดนเป็นต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสิ่งแวดล้อมหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่แวดล้อมกันและมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Environment ซึ่งหมายถึงการกระทำต่อกันของสิ่งที่อยู่แวดล้อมกันสภาวะของสิ่งที่ถูกแวดล้อม the action of enviring the state of being envired JA Simpson and ESCWeiner 1989 นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ที่แสดงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นที่อยู่อาศัยและมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้แก่ปฏิรูปเทสวาสะหมายถึงการอยู่ในประเทศอันสมควรอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมหมายถึงอยู่ในถิ่นเจริญมีคณดีมีนักปราชญ์พระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโต 2554 รวมทั้งการอยู่ในประเทศหรือถิ่นที่เหมาะสมที่ควรในภาษาสมัยใหม่ก็คือการอยู่ใน 29 Journal of MCU Philosophy Review Vol 2 No 1 January June 2019 สิ่งแวดล้อมที่ดีพระเมธีธรรมภรณ์ประยูรธมมจิตโต 2538 หรือการอยู่ในประเทศอันควรคณและกรรมการแผนกตำรา 2550 ชื่อว่าปฏิรูปเทสวาสะบริษัท 4 ย่อมเที่ยวไปบุญกิริยารัตถุมีทานเป็นต้นยอมเป็นไปคำสอนของพระศาสดา

๗๙ ด้วยก็เป็นสิ่งแวดล้อมของสิ่งอื่นๆด้วยเช่นกันส่วนในความหมายแคบนั้น หมายถึงธรรมชาติที่แวดล้อมมนุษย์และมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ในแง่ต่างๆนั้น คือเป็นที่อยู่อาศัยเป็นอาหารเป็นเครื่องนุ่งห่มเป็นแหล่งของยารักษาโรคเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจหรือแม้กระทั่งเป็นสถานที่ในการฝึกอบรมพัฒนาตนเป็นต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสิ่งแวดล้อมหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างอยู่แวดล้อมกันและมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์นอกจากนี้ยังมีศัพท์ที่แสดงถึงสภาพแวดล้อม

มีความหมายใน 2 นัยยะกล่าวคือความหมายในลักษณะกว้างโดยหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์รวมทั้งตัวมนุษย์เองก็เป็นสิ่งแวดล้อมของสิ่งอื่นๆด้วยเช่นกันและความหมายในลักษณะแคบซึ่งหมายถึงธรรมชาติที่แวดล้อมมนุษย์และมีความสัมพันธ์กับมนุษย์ในแง่ต่างๆเช่นเป็นที่อยู่อาศัยเป็นอาหารเป็นเครื่องนุ่งห่มเป็นแหล่งของยารักษาโรคเป็นที่พักผ่อนหย่อนใจหรือแม้กระทั่งเป็นสถานที่ในการฝึกอบรมพัฒนาตนเป็นต้นจึงสามารถสรุปได้ว่าสิ่งแวดล้อมหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่แวดล้อมกันและมีความสำคัญในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในภาษาอังกฤษใช้คำว่า Environment ซึ่งหมายถึงการกระทำต่อกันของสิ่งที่อยู่แวดล้อมกันสภาวะของสิ่งที่ถูกแวดล้อม the action of environing the state of being environed JA Simpson and ESCWeiner 1989 นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ที่แสดงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นที่อยู่อาศัยและมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้แก่ปฏิรูปเทวสาสะหมายถึงการอยู่ในประเทศอันสมควรอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมหมายถึงอยู่ในถิ่นเจริญมีคนดีมีนักปราชญ์พระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโต 2554 รวมทั้งการอยู่ในประเทศหรือถิ่นที่เหมาะสมที่ควรในภาษาสมัยใหม่ก็คือการอยู่ใน 29 Journal of MCU Philosophy Review Vol 2 No 1 January June 2019 สิ่งแวดล้อมที่ดีพระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิตโต 2538 หรือการอยู่ในประเทศอันควรคณะกรรมกรแผนกตำรา 2550 ชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะบริษั 4 ย่อมเที่ยวไปบุญกิริยารัตนุมีทานเป็นต้นยอมเป็นไปคำสอนของพระศาสดามิ่งองค์ 9 ย่อมรุ่งเรืองในประเทศใดประเทศนั้นชื่อว่าประเทศอันควรการอาศัยอยู่ในประเทศอันสมควรนั้นพระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นมงคล

ที่เป็นที่อยู่อาศัยและมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้แก่ปฏิรูปเทวสาสะ หมายถึงการอยู่ในประเทศอันควรอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมอยู่ในถิ่นอันเจริญมีคนดีมีนักปราชญ์๗๖รวมทั้งการอยู่ในประเทศหรือถิ่นที่เหมาะสมที่ควร๗๗ภาษาสมัยใหม่คือการอาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีหรือการอยู่ในประเทศอันควรในภาษาอังกฤษว่า Environment หมายถึงการกระทำต่อกันของสิ่งที่อยู่แวดล้อมกันสภาวะของสิ่งที่ถูกแวดล้อม the action of

state of being environed นอกจากนี้ยังมีคำศัพท์ที่แสดงถึงสภาพแวดล้อมที่เป็นที่อยู่อาศัยและมีผลต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ได้แก่ปฏิรูปเทวสาสะ หมายถึงการอยู่ในประเทศอันสมควรอยู่ในถิ่นที่เหมาะสมหมายถึงอยู่ในถิ่นเจริญมีคนดีมีนักปราชญ์๗๖รวมทั้งการอยู่ในประเทศหรือถิ่นที่เหมาะสมที่ควรในภาษาสมัยใหม่ก็คือการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี๑๐หรือการอยู่ในประเทศอันควร๑๑ชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะบริษั๔ยอมเที่ยวไปบุญกิริยารัตนุมีทานเป็นต้นยอมเป็นไปคำสอนของพระศาสดามิ่งองค์๙ยอมรุ่งเรืองในประเทศใดประเทศนั้นชื่อว่าประเทศอันควรการอาศัยอยู่ในประเทศอันสมควรนั้นพระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นมงคลเพราะเป็นปัจจัยแห่งการทานบุญแห่งสัตว์ทั้งหลาย๑๒ดังนั้นก็กล่าวได้ว่าความหมายของสิ่งแวดล้อมคือสิ่งที่ใกล้ชิดกับชีวิตมนุษย์๑๓รวมทั้งการอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม๑๔โดยเหตุที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงปฏิรูปเทวสาสะว่าเป็นสิ่งแวดล้อมของมนุษย์เพราะปฏิรูปเทวสาสะมีความหมายครอบคลุมถึงถิ่นที่อยู่ที่เหมาะสมที่อยู่รอบตัวมนุษย์และเป็นสถานที่ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาตนโดยในปฏิรูปเทวสาสะได้กล่าวถึงสถานที่นั้นๆต้องประกอบไปด้วยกัลยาณมิตรหรือคนดีหากสถานที่ใดไม่เหมาะสมและไม่มีคนดีหรือกัลยาณมิตรสถานที่นั้นๆก็ไม่ได้ชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะ๗JA Simpson and ESCWeiner The Oxford English Dictionary Second edition V5 Oxford Clarendon Press Oxford p 315 ๙พระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์หน้า๓๑๐พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิตโตธรรมะกับการอนุรักษ์

environing the state of being environed ๗๘สิ่งแวดล้อมในทางพระพุทธศาสนามีศัพท์ว่าปฏิรูปเทวสาสะหมายถึงการอยู่ในประเทศหรือการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี๗๙หรือการอยู่ในประเทศอันสมควรชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะบริษั๓ยอมเที่ยวไปบุญกิริยารัตนุมีทานเป็นต้นยอมเป็นไปคำสอนของพระศาสดามิ่งองค์๙ยอมรุ่งเรืองในประเทศใดประเทศนั้นชื่อว่าประเทศอันควรการอาศัยอยู่ในประเทศอันสมควรนั้นพระพุทธองค์ทรงตรัสว่าเป็นมงคลเพราะเป็นปัจจัยแห่งการ

ถึงอยู่ในถิ่นเจริญมีคนดีมีนักปราชญ์๗๖รวมทั้งการอยู่ในประเทศหรือถิ่นที่เหมาะสมที่ควรในภาษาสมัยใหม่ก็คือการอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดี๑๐หรือการอยู่ในประเทศอันควร๑๑ชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะบริษั๔ยอมเที่ยวไปบุญกิริยารัตนุมีทานเป็นต้นยอมเป็นไปคำสอนของพระศาสดามิ่งองค์๙ยอมรุ่งเรืองในประเทศใดประเทศนั้นชื่อว่าประเทศอันควรการอาศัยอยู่ในประเทศอันสมควรนั้นพระพุทธเจ้าตรัสว่าเป็นมงคลเพราะเป็นปัจจัยแห่งการทานบุญแห่งสัตว์ทั้งหลาย๑๒ดังนั้นก็กล่าวได้ว่าความหมายของสิ่งแวดล้อมคือสิ่งที่ใกล้ชิดกับชีวิตมนุษย์๑๓รวมทั้งการอยู่ในถิ่นที่เหมาะสม๑๔โดยเหตุที่ผู้เขียนได้กล่าวถึงปฏิรูปเทวสาสะว่าเป็นสิ่งแวดล้อมของมนุษย์เพราะปฏิรูปเทวสาสะมีความหมายครอบคลุมถึงถิ่นที่อยู่ที่เหมาะสมที่อยู่รอบตัวมนุษย์และเป็นสถานที่ที่เกื้อกูลต่อการพัฒนาตนโดยในปฏิรูปเทวสาสะได้กล่าวถึงสถานที่นั้นๆต้องประกอบไปด้วยกัลยาณมิตรหรือคนดีหากสถานที่ใดไม่เหมาะสมและไม่มีคนดีหรือกัลยาณมิตรสถานที่นั้นๆก็ไม่ได้ชื่อว่าปฏิรูปเทวสาสะ๗JA Simpson and ESCWeiner The Oxford English Dictionary Second edition V5 Oxford Clarendon Press Oxford p 315 ๙พระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตพจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์หน้า๓๑๐พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิตโตธรรมะกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานครบริษัทสหธรรมิกจำกัด๒๕๓๘หน้า๓๑๑คณะกรรมการแผนกตำราสังคัลลิตที่ปนีแปลเล่ม๑พิมพ์ครั้งที่๑๕กรุงเทมหานครมหา

ที่แสดงถึงความเชื่อมโยงกันของชีวิตมนุษย์และธรรมชาติรอบตัวมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือสิ่งแวดล้อมที่ไม่มีชีวิตอันเป็นสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการบำเพ็ญเพียรที่มีลักษณะเป็นป่าน้ำรินรมย์อุดมสมบูรณ์มีสายน้ำไหลตามซอกหินมีดอกไม้บานสะพรั่งเป็นที่เหมาะแก่การพักผ่อนหย่อนใจและเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติธรรมหรือการฝึกตนเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนา คือพระนิพพาน นอกเหนือจากความพยายามในการดำรงชีวิตให้

ไม่ว่าจะเป็นสิ่งที่มีชีวิตหรือสิ่งที่ไม่มีชีวิตการกล่าวถึงสถานที่ที่เหมาะสมสำหรับการบำเพ็ญเพียรที่มีลักษณะเป็นป่าน้ำรินรมย์อุดมสมบูรณ์มีสายน้ำไหลไปตามซอกหินมีดอกไม้บานสะพรั่งเป็นที่เหมาะแก่การ 465 วารสารมจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์พักผ่อนหย่อนใจและเป็นพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับการปฏิบัติธรรมหรือการฝึกตนเพื่อบรรลุถึงเป้าหมายสูงสุดของพระพุทธศาสนานั้นคือนิพพาน
บรรณานุกรมคณะกรรมการแผนกตรา 2550 มังคล์ดลทีปนี้แปลเล่ม 1 พิมพ์ครั้งที่ 15 กรุงเทพมหานครมหาภูมิบาลวิทยาลัยดารงราชานภาพ 2513 สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตาดานานพระพุทธรูปเจดีย์พระนครศิลปะบรรณาการปลงสมบุญพจนานุกรมมคธไทยพิมพ์ครั้งที่ 2 มปทมปป์ปิ่นมุกกันต์ 2549 มงคลชีวิตพิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานครสร้างสรรคัมภีร์พระธรรมกิตติวงศ์ทองดีสรเดโช 2548 คาวัดกรุงเทพมหานครเลี้ยงเขียนพระธรรมปิฎกปอปลุดโต 2545 พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานครบริษัทสหธรรมิกจำกัดพระพรหมคุณาภรณ์ปอปลุดโต 2551 พจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 16 กรุงเทพมหานครบริษัทเอสอาร์พริ้นดิงแมสโปรดักส์จำกัดพระพุทธรูปไขสเถระ 2548 คัมภีร์วิสุทธิมรรคแปลและเรียบเรียงโดยสมเด็จพระพุฒาจารย์ออาสภมหาเถรพิมพ์ครั้งที่ 6 กรุงเทพมหานครพระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิตโต 2538 ธรรมะกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานครบริษัทสหธรรมิกจำกัดพระศรีคัมภีร์อานสมจินต์สมมาปถุญ 2554 สารนิพนธ์พุทธศาสตร์บัณฑิตประจำปี 2554 กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพระสังฆมมโขดิกะธัมมาจริยะ 2539 ปรมัตถโขดิกะ

๓๗๘ JA Simpson and ESC Weiner The Oxford English Dictionary Second edition V5 UK Oxford University Press 2004 p 315 ๗๙พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิต โตเล่มเดียวกันหน้า๓๘๐คณะกรรมการแผนกตรา มังคล์ดลทีปนี้แปลเล่ม๑พิมพ์ครั้งที่๑๕กรุงเทพมหานครมหาภูมิบาลวิทยาลัย๒๕๕๐หน้า๑๒๗

ว่าปฏิรูปเทสวาสะ๘JA Simpson and ESCWeiner The Oxford English Dictionary Second edition V5 Oxford Clarendon Press Oxford p 315 ๙พระพรหมคุณาภรณ์ปอปลุดโตพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลศัพท์หน้า๓๑๐พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิต โตธรรมะกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมกรุงเทพมหานครบริษัทสหธรรมิกจำกัด๒๕๓หน้า๓๑๑คณะกรรมการแผนกตรา มังคล์ดลทีปนี้แปลเล่ม๑พิมพ์ครั้งที่๑๕กรุงเทพมหานครมหาภูมิบาลวิทยาลัย๒๕๕๐หน้า๑๒๗๒๒คณะกรรมการแผนกตรา มังคล์ดลทีปนี้แปลเล่ม๑พิมพ์ครั้งที่๑๕กรุงเทพมหานครมหาภูมิบาลวิทยาลัย๒๕๕๐หน้า๑๒๗๓๒พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูรธมมจิต โตธรรมะกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมหน้า๓๑๔องจตุกกอไทย๒๑๑วารสารมจรพุทธศาสตร์ปริทรรศน์ปีที่๒ฉบับที่๒กรกฎาคมธันวาคม๒๕๖๑๙๗๗นอกจากนี้นักวิชาการทางพระพุทธศาสนาให้นิยามและความหมาย

และปฏิบัติคำว่าสัปปายะในคัมภีร์วิสุทธิมรรคหมายถึงธรรมอันเป็นที่สบาย๗อย่างคำว่าสัปปายะในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมหมายถึงสิ่งที่สบายสภาพเอื้อสิ่งทีเกื้อกูลสิ่งทีเอื้อต่อการอยู่ดีและการทีจะพัฒนาชีวิตสิ่งทีเหมาะสมอันเกื้อหนุนในการเจริญภาวนาให้ไดผลดีช่วยให้สมาธิตั้งมั่นไม่เสื่อมถอย๑อวาสัปปายะหรือการมีที่อยู่อาศัยอันเหมาะสมเช่นปลอดภัยไม่พุกพลาจจอบางแห่งเรียกเสนาสนสัปปายะ๘๘วิมบาลี๕

รเรียนหรือไว้เป็นที่แลกเปลี่ยนความคิดพูดคุยระหว่างกันห้องประชุมเป็นกระจกใสรอบด้านไม่มีมาบังตาขณะทำการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนเสียสมาธิขณะกำลังเรียนเนื่องผู้ทีเดินผ่านและผู้ทีอยู่ด้านในสามารถมองเห็นกันได้ในบางครั้งมีเสียงรบกวนเข้ามาในห้องหรือบางทีเสียงจากในห้องก็ดังออกไปข้างนอกเหล่านี้เป็นสภาพปัญหาทีได้จากการลงพื้นที่สำรวจสังเกตและสัมภาษณ์ผู้ใช้บริการอาคารวิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ IBSC ผลการศึกษาวัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาแนวคิดหลักสัปปายะและหลักขวงจยเพื่อใช้ปรับปรุงภูมิสถาปัตยกรรมของอาคารวิทยาลัยพุทธศาสตร์นานาชาติ IBSC ความหมายคำว่าสัปปายะตามคัมภีร์วิสุทธิมรรคหมายถึงธรรมอันเป็นที่สบาย 1 อย่างวารสารวิชาการสถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิค 213 ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2564 คำว่าสัปปายะในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมหมายถึงสิ่งที่สบายสภาพเอื้อสิ่งทีเกื้อกูลสิ่งทีเอื้อต่อการอยู่ดีและการทีจะพัฒนาชีวิตสิ่งทีเหมาะสมอันเกื้อหนุนในการเจริญภาวนาให้ไดผลดีช่วยให้สมาธิตั้งมั่นไม่เสื่อมถอย 1 อวาสสัปปายะที่อยู่อันเหมาะเช่นปลอดภัยไม่พุกพลาจจอบางแห่งเรียกเสนาสนสัปปายะ 2 โคจรสัปปายะแหล่งอาหารอันวยทีเหียวมีขนาดทีเหมาะดีเช่นมีหมู่บ้านหรือชุมชนทีมีอาหารบริบูรณ์อยู่ไม่ไกลไม่ไกลเกินไป 3 กัสสสัปปายะการพูดคุยทีเหมาะสมเช่นพูดคุยเลาขานกันแต่ในภาวดีถ 10 และพูดแต่พอประมาณชาวสารและสื่อสารทีเอื้อปัญญาบางแห่งเรียกถัมมัสสวนสัปปายะ 4 ปรคคลสัปปายะบุคคลทีถูกกันเหมาะกันเช่นไม่มีคนร้ายแต่มีทานผู้ทรง

กิริยารวด 3 หมายถึงการทำนุหรือการทำความดีซึ่งมีหลักการ 3 ประการคือ การให้ทาน การรักษาศีล และการเจริญภาวนา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายและอธิบายหลักบุญกิริยารวด 3 ไว้เป็นต้นว่า พระพรหมคุณาภรณ์ ปอ ปยุตโต ได้ให้ความหมายของหลักบุญกิริยารวด 3 ไว้ว่า บุญกิริยารวด 3 หมายถึงที่ตั้งแห่งการทำนุเรื่องที่ตั้งเป็นการทำความดีทางทำดีประกอบด้วย 1 ทานมัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการให้เป็นสิ่งของ 2 สิลมัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการรักษาศีล หรือประพฤติดีมีระเบียบวินัย 3 ภวานามัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการเจริญภาวนา คือการฝึกอบรมจิตใจเจริญปัญญา 5 และได้อธิบายหลักบุญกิริยารวด 3 เป็นหลักธรรมที่ประกอบด้วย 1 การให้ทาน ทานมัยบุญกิริยารวด 3 คือการให้การเผื่อแผ่แบ่งปันเพื่อช่วยเหลือกันส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมประกอบด้วย 1 อามีสถานการให้สิ่งของ 2 ธรรมทานการให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน 2 การรักษาศีล สิลมัยบุญกิริยารวด 3 คือความมีระเบียบในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับสังคมได้แก่ความมีวินัยและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกาในการอยู่ร่วมกันเพื่อความสงบสุขในชีวิตและสังคมศีลมีหลายระดับจัดไว้ให้เหมาะกับสภาพชีวิตในการปฏิบัติ

คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโปรแกรม R เพื่อหาค่าทางสถิติที่กำหนดไว้กล่าวคือ ค่าความถี่ Frequency ค่าร้อยละ Percentage ค่าเฉลี่ย Mean ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน Standard Deviation และไควสแควร์เอกซาร์และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับหลักบุญกิริยารวด 3 หมายถึงการทำนุหรือการทำความดีซึ่งมีหลักการ 3 ประการคือ 1 การให้ทาน 2 การรักษาศีล 3 การเจริญภาวนา ได้มีนักวิชาการหลายท่านให้ความหมายและอธิบายหลักบุญกิริยารวด 3 ไว้ดังปรากฏรายละเอียดดังนี้ พระพรหมคุณาภรณ์ ปอ ปยุตโต ได้ให้ความหมายของหลักบุญกิริยารวด 3 ไว้ว่า บุญกิริยารวด 3 หมายถึงที่ตั้งแห่งการทำนุเรื่องที่ตั้งเป็นการทำความดีทางทำดีประกอบด้วย 1 ทานมัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการให้เป็นสิ่งของ 2 สิลมัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการรักษาศีล หรือประพฤติดีมีระเบียบวินัย 3 ภวานามัยบุญกิริยารวด 3 ทำนุด้วยการเจริญภาวนา คือการฝึกอบรมจิตใจเจริญปัญญา 5 และได้อธิบายหลักบุญกิริยารวด 3 เป็นหลักธรรมที่ประกอบด้วย 1 การให้ทาน ทานมัยบุญกิริยารวด 3 คือการให้การเผื่อแผ่แบ่งปันเพื่อช่วยเหลือกันส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมประกอบด้วย 1 อามีสถานการให้สิ่งของ 2 ธรรมทานการให้ความรู้และแนะนำสั่งสอน 2 การรักษาศีล สิลมัยบุญกิริยารวด 3 คือความมีระเบียบในการดำเนินชีวิตและการอยู่ร่วมกับสังคมได้แก่ความมีวินัยและการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กติกาในการอยู่ร่วมกันเพื่อความสงบสุขในชีวิตและสังคมศีลมีหลายระดับจัดไว้ให้เหมาะกับสภาพชีวิตในการปฏิบัติ

สำรวจระว่างรักษาร่างกายจิตใจสังคมและสิ่งแวดล้อมกล่าวได้ว่าเป็นการดูแลตนเองแบบองค์รวมหากจะกล่าวไตรสิกขา ก็คือการพัฒนาบุษย์ให้ดำเนินชีวิตที่ตั้งงามถูกต้องและเมื่อบุคคลต้องการประยุกต์นำแนวคิดทางพระพุทธศาสนา คือหลักไตรสิกขามาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของผู้สูงอายุเพื่อการดำเนินชีวิตที่ตั้งงามได้นั้นหลักไตรสิกขานี้สามารถนำไปใช้พัฒนาในด้านทั้ง๔หรือที่เรียกว่าภาวนา๔ซึ่งกล่าวได้ว่าหลักไตรสิกขาและภาวนา๔เป็นการ

เกิดปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวันตั้งนั้นแล้วเมื่อบุคคลปฏิบัติตามหลักไตรสิกขาจึงนับได้ว่าบุคคลได้สำรวจระว่างรักษาร่างกายจิตใจสังคมและสิ่งแวดล้อมกล่าวได้ว่าเป็นการดูแลตนเองแบบองค์รวมหากจะกล่าวไตรสิกขา ก็คือการพัฒนาบุษย์ให้ดำเนินชีวิตที่ตั้งงามถูกต้องและเมื่อบุคคลต้องการประยุกต์นำแนวคิดทางพระพุทธศาสนา คือหลักไตรสิกขามาประยุกต์ใช้ในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมของผู้สูงอายุเพื่อการดำเนินชีวิตที่ตั้งงามได้นั้นหลักไตรสิกขาเปรียบเสมือนหลักการโดยหลักการนี้สามารถนำไปใช้พัฒนาใน๔ด้านหรือภาวนา๔กล่าวได้ว่าหลักไตรสิกขาและภาวนา๔เป็นการดูแลด้านร่างกายและจิตใจให้สัมพันธ์เชื่อมโยงสมดุลอย่างปกติหรือเป็นองค์รวมของบุคคลนั้นเองซึ่งองค์รวมจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยความสัมพันธ์ทั้งร่างกายจิตใจสังคมและสิ่งแวดล้อมจะขาดด้านใดด้านหนึ่งไปไม่ได้การดูแลตนเองแบบองค์รวมสามารถอธิบายได้ดังภาพประกอบ 02 1125 indd 20 24 2 2560 15 59 14 21 หลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุภาพที่๕แสดงดูแลตนเองแบบองค์รวมหลักไตรสิกขาเป็นหลักการถูกนำไปใช้พัฒนาใน๔ด้านคือหลักภาวนา๔ภาวนาในภาษาบาลีให้ความหมายว่าพัฒนาคือพัฒนาแปลว่าทำให้เกิดเจริญทำให้เป็นทำให้มีขึ้นภาวนาจึงแปลว่าการทำให้มีขึ้นเป็นขึ้นการทำให้เกิดขึ้นการเจริญการบำเพ็ญการพัฒนาการทำให้มีให้เป็นขึ้นตั้งนั้นภาวนา๔จึงหมายถึงการพัฒนา๔ด้านหรือการทำให้๔ด้านมีความเจริญขึ้นมาโดยภาวนา๔มีการพัฒนา๔ด้านตั้งนี้คือ๑การพัฒนาด้านร่างกายกายภาวนาหรือการพัฒนาร่างกายให้สัมพันธ์กับทางกายภาพนั้นเป็นสิ่งที่ผู้

๘๓๑การพัฒนาด้านร่างกายกายภาวนาหรือการพัฒนาร่างกายให้สัมพันธ์กับทางกายภาพนั้นเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุไม่ควรมองข้ามการรู้จักใช้อินทรีย์อย่างมีสติเลือกที่จะดูเป็นฟังเป็นกินด้วยปัญญาเสพปัจจัย๔และสิ่งของเครื่องใช้ อย่างฉลาดไม่มีวเมหรือลุ่มหลงจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงปัจจัยด้านกายภาวนาจึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งของผู้สูงอายุสามารถประยุกต์ใช้ได้ใน การดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อชีวิตที่ตั้งงามต่อไป๒การพัฒนา

และการอยู่ร่วมกันผู้สูงอายุมีการแยกตัวอยู่ตามลำพังเกิดความขัดแย้งไม่เข้าใจกันใช้คำพูดจาไม่สุภาพและการขิงขิงขื่นขื่นและ 4 ด้านเศรษฐกิจและรายได้ส่วนใหญ่ไม่มีปัญหาผู้สูงอายุมีรายได้จากญาติพี่น้องลูกหลานการนำหลักภาวนา 4 มาพัฒนาการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุเมื่อนำหลักภาวนา 4 มาประยุกต์ใช้กับการดูแลผู้สูงอายุจะได้แนวคิดเพื่อการดูแลผู้สูงอายุตามแนวพระพุทธศาสนา เกรวาทดังนี้ 1 กายภาวนาคือการพัฒนาด้านร่างกายการพัฒนาความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพการดูแลผู้สูงอายุทางด้านร่างกายและพฤติกรรมอันเนื่องด้วยร่างกายเช่นส่งเสริมให้ท่านออกกำลังกายตามสมควรจัดหายารักษาโรคการจัดหาอาหารที่เหมาะสมให้แก่ท่านการระวังและการป้องกันโทษภัยต่างๆ ที่อาจจะเกิดแก่ผู้สูงอายุการดูแลสุขภาพ 4 Journal of Social Science and Cultural Vol2 No1 January June 2018 อนามัยต่างๆกายภาวนาหรือการพัฒนาร่างกายให้สัมพันธ์กับทางกายภาพนั้นเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุไม่ควรมองข้ามการรู้จักใช้อินทรีย์อย่างมีสติเลือกที่จะดูเป็นฟังเป็นกินด้วยปัญญาเสพปัจจัย 4 และสิ่งของเครื่องใช้ อย่างฉลาดไม่มีวเมหรือลุ่มหลงจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงปัจจัยด้านกายภาวนาจึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งของผู้สูงอายุสามารถประยุกต์ใช้ได้ใน การดำเนินชีวิตที่ตั้งงามต่อไป๒พระพรหมคุณาภรณ์ ปอ ปยุตโต 2559 ซึ่งแนวทางนี้ผู้ดูแลผู้สูงอายุจะนำไปใช้ในการดูแลผู้สูงอายุเพื่อสุขภาพที่ดีอันจะเอื้อต่อการดูแลท่านให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นในขั้นต่อไป 2 ศีลภาวนาคือการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมการมีความสัมพันธ์

ด้านสัมพันธภาพทางสังคม ศิลภาวนาการพัฒนาด้านสัมพันธภาพทางสังคมหรือ ศิลภาวนาเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงออกทางร่างกายการมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีพฤติกรรมดีงามในความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์โดยมีวินัยสามารถอยู่กับผู้อื่นได้ด้วยดีกล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีดังนั้นแล้วศิลปภาวนาสำหรับผู้สูงอายุจึงหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้อง

ได้ดังภาพประกอบ 02 1125 indd 20 24 2 2560 15 59 14 21 หลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุภาพที่๔แสดงดูแลตนเองแบบองค์รวมหลักไตรสิกขาเป็นหลักการถูกนำไปใช้พัฒนาใน๔ด้านคือหลักภาวนา๔ภาวนาในภาษาบาลีให้ความหมายว่าพัฒนาคือพัฒนาแปลว่าทำให้เจริญทำให้เป็นทำให้มีขึ้นภาวนาจึงแปลว่าการทำให้มีขึ้นเป็นขึ้นการทำให้เกิดขึ้นการเจริญการบำเพ็ญการพัฒนาการทำให้มีให้เป็นขึ้นดังนั้นภาวนา๔จึงหมายถึงการพัฒนา๔ด้านหรือการทำให้๔ด้านมีความเจริญขึ้นมาโดยภาวนา๔มีการพัฒนา๔ด้านดังนี้คือ๑การพัฒนาด้านร่างกายภาวนาภาวนาหรือการพัฒนาร่างกายให้สัมพันธ์กับทางกายภาพนั้นเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุไม่ควรมองข้ามการรู้จักใช้อินทรีย์อย่างมีสติเลือกที่จะดูเป็นฟังเป็นกินด้วยปัญญาเสพปัจจัย๔และสิ่งของเครื่องใช้อย่างฉลาดไม่ว่ามาหรือลุ่มหลงจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงปัจจัยด้านกายภาวนาจึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งที่ผู้สูงอายุสามารถประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อชีวิตที่ดีงามต่อไป๒การพัฒนาด้านสัมพันธภาพทางสังคมศิลปภาวนาการพัฒนาด้านสัมพันธภาพทางสังคมหรือศิลปภาวนาเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงออกทางร่างกายการมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีพฤติกรรมดีงามในความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์โดยมีวินัยสามารถอยู่กับผู้อื่นได้ด้วยดีกล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีดังนั้นแล้วศิลปภาวนาสำหรับผู้สูงอายุจึงหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องเพื่อนการมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้างผู้สูงอายุที่มีความสุขต้องสามารถปรับตัว

เพื่อนการมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้างผู้สูงอายุที่มีความสุขต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ได้อย่างเหมาะสมเช่นการปรับตัวเพื่อเตรียมรับสภาพร่างกายที่เริ่มเสื่อมโทรมลงการปรับตัวยอมรับภาวะความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยการปรับตัวในวัยสูงอายุมี๒ประเภทกว้างๆคือการปรับตัวภายนอกเช่นสุขภาพอนามัยและการปรับตัวภายในเช่นการทำใจยอมรับการพลัดพรากการสูญเสียซึ่งการปรับตัวภายนอกมักง่ายกว่าการปรับตัว

มีให้เป็นขึ้นดังนั้นภาวนา๔จึงหมายถึงการพัฒนา๔ด้านหรือการทำให้๔ด้านมีความเจริญขึ้นมาโดยภาวนา๔มีการพัฒนา๔ด้านดังนี้คือ๑การพัฒนาด้านร่างกายภาวนาภาวนาหรือการพัฒนาร่างกายให้สัมพันธ์กับทางกายภาพนั้นเป็นสิ่งที่ผู้สูงอายุไม่ควรมองข้ามการรู้จักใช้อินทรีย์อย่างมีสติเลือกที่จะดูเป็นฟังเป็นกินด้วยปัญญาเสพปัจจัย๔และสิ่งของเครื่องใช้อย่างฉลาดไม่ว่ามาหรือลุ่มหลงจะส่งผลให้ผู้สูงอายุมีสุขภาพแข็งแรงปัจจัยด้านกายภาวนาจึงเป็นปัจจัยด้านหนึ่งที่ผู้สูงอายุสามารถประยุกต์ใช้ได้ในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อชีวิตที่ดีงามต่อไป๒การพัฒนาด้านสัมพันธภาพทางสังคมศิลปภาวนาการพัฒนาด้านสัมพันธภาพทางสังคมหรือศิลปภาวนาเป็นการพัฒนาความสัมพันธ์ทางสังคมซึ่งนับเป็นส่วนหนึ่งที่แสดงออกทางร่างกายการมีความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีพฤติกรรมดีงามในความสัมพันธ์กับเพื่อนมนุษย์โดยมีวินัยสามารถอยู่กับผู้อื่นได้ด้วยดีกล่าวอีกนัยหนึ่งคือมีการปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดีดังนั้นแล้วศิลปภาวนาสำหรับผู้สูงอายุจึงหมายถึงการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้างไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องเพื่อนการมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้างผู้สูงอายุที่มีความสุขต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ได้อย่างเหมาะสมเช่นการปรับตัวเพื่อเตรียมรับสภาพร่างกายที่เริ่มเสื่อมโทรมลงการปรับตัวยอมรับภาวะความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยการ 02 1125 indd 21 24 2 2560 15 59 14 22 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๓ฉบับที่๑ปรับตัวในวัยสูงอายุมี๒ประเภทกว้างๆคือการปรับตัวภายนอกเช่นสุขภาพอนามัย

ตัวภายในเป็นความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีพฤติกรรมดีงามในความสัมพันธ์กับผู้อื่นรวมถึงการไม่เบียดเบียนผู้อื่นพร้อมกับมีวินัยในการดำรงชีวิตเช่นการรับประทานอาหารการออกกำลังกายการนอนพักผ่อนสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อสุขภาพผู้สูงอายุโดยตรงดังนั้นหากผู้สูงอายุปฏิบัติตามศิลปภาวนาจะส่งผลให้สุขภาพเพราะศิลปภาวนาเป็นปัจจัยด้านร่างกายที่สามารถพัฒนาด้านร่างกายให้มีสุขภาพที่ดีได้เมื่อด้านร่างกายได้รับ

ข้างไม่ว่าจะเป็นญาติพี่น้องเพื่อนการมีทัศนคติที่ดีต่อบุคคลรอบข้างผู้สูงอายุที่มีความสุขต้องสามารถปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมที่ตนเองอยู่ได้อย่างเหมาะสมเช่นการปรับตัวเพื่อเตรียมรับสภาพร่างกายที่เริ่มเสื่อมโทรมลงการปรับตัวยอมรับภาวะความเจ็บป่วยที่เกิดขึ้นโดยการ 02 1125 indd 21 24 2 2560 15 59 14 22 วารสารมหาจุฬาริชาการปีที่๓ฉบับที่๑ปรับตัวในวัยสูงอายุมี๒ประเภทกว้างๆคือการปรับตัวภายนอกเช่นสุขภาพอนามัยและการปรับตัวภายในเช่นการทำใจยอมรับการพลัดพรากการสูญเสียซึ่งการปรับตัวภายนอกมักง่ายกว่าการปรับตัวภายในเป็นความสัมพันธ์ที่เกื้อกูลกับสิ่งแวดล้อมทางสังคมมีพฤติกรรมดีงามในความสัมพันธ์กับผู้อื่นรวมถึงการไม่เบียดเบียนผู้อื่นพร้อมกับมีวินัยในการดำรงชีวิตเช่นการรับประทานอาหารการออกกำลังกายการนอนพักผ่อนสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นความสัมพันธ์ทางสังคมที่ส่งผลต่อสุขภาพผู้สูงอายุโดยตรงดังนั้นหากผู้สูงอายุปฏิบัติตามศิลปภาวนาจะส่งผลให้สุขภาพเพราะศิลปภาวนาเป็นปัจจัยด้านร่างกายที่สามารถพัฒนาด้านร่างกายให้มีสุขภาพที่ดีได้เมื่อด้านร่างกายได้รับการพัฒนาแล้วสิ่งที่ควรพัฒนาต่อไปคือด้านจิตใจ๓การพัฒนาด้านจิตใจจิตภาวนาการพัฒนาด้านจิตใจหรือจิตภาวนาเป็นการทำจิตใจให้เจริญออกงามดีงามเข้มแข็งมีความสุขเบิกบานจิตภาวนาเป็นการทำจิตใจให้เจริญออกงามดีงามเข้มแข็งให้ผู้สูงอายุมีความสุขเบิกบานการที่ผู้สูงอายุจะสุขใจได้ต้องเริ่มที่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนาจนกระทั่งการเจริญเมตตาและปฏิบัติสมาธิจะช่วยให้ผู้สูงอายุมีจิตใจที่สงบมากยิ่งขึ้นรวมถึงสามารถแก้ปัญหา

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

สัมพันธของคนในชุมชนลดลงก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่สลับซับซ้อนและปัญหาสุขภาพตามมาการแก้ไขปัญหาลึกลับจำเป็นต้องมีมาตรการทางสังคมเสริมมาตรการทางวิชาการและกฎหมายของภาครัฐโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังน่าจดจำคือวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนวิถีพุทธมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหายกระดับกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะหรือมาตรการทางสังคมในรูปแบบธรรมนูญตำบลที่เรียกว่าธรรมนูญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้ด้วยปรัชญาและแนว

การขับเคลื่อนระบบสุขภาพโดยใช้ธรรมนูญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้อำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ด Driven Health System the Buddhist Community Health Advocate Nong Ta kai Subdistrict Pho Chai District Roi Et Province พระโสภณพัฒนบัณฑิต วัชรรัตน์แดงหาญและพระประเสริฐศักดิ์รัตนบุญ โภ Phra Sophonpahatthanabundit Thawalrat Daengharn and Phra Prasertsak Ratanayano มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น Mahachulalongkornrajavidyalaya University KhonKaen Campus Thailand Corresponding Author Email tawalratdaengharn2 gmailcom บทความวิชาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาบริบทชุมชน 2 การดำเนินการจัดทำธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้ 3 เพื่อศึกษาการดำเนินการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้ 4 เพื่อศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานขับเคลื่อนธรรมนูญและประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการวิจัยพบว่าด้านบริบทชุมชนตำบลหนองดู่ใต้เป็นตำบลที่มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 100 ปีมีทุนทางสังคมที่หล่อหลอมด้วยพระพุทธศาสนาผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปต่างคนต่างออกไปท่ามกลางต่างพื้นที่ทำให้เด็กและคนชราต้องดูแลกันเองความสัมพันธ์ของคนในชุมชนลดลงก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่สลับซับซ้อนและปัญหาสุขภาพตามมาการแก้ไขปัญหาลึกลับจำเป็นต้องมีมาตรการทางสังคมเสริมมาตรการทางวิชาการและกฎหมายของภาครัฐโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังน่าจดจำคือวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนวิถีพุทธ

คิดที่ว่าชุมชนเข้มแข็งด้วยจิตอาสาบนพื้นฐานศีล 5 พัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงเมื่อผ่านความเห็นชอบจากประชาชนแล้วประกาศใช้การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐเอกชนประชาชนโดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ประสิทธิภาพเชื่อมโยงกับแผนงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทำให้มีผลงานแสดงให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีกลไกการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อ

ระดับกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะหรือมาตรการทางสังคมในรูปแบบธรรมนูญตำบลที่เรียกว่าธรรมนูญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองดู่ใต้ด้วยปรัชญาและแนวคิดว่าชุมชนเข้มแข็งด้วยจิตอาสาบนพื้นฐานศีล 5 พัฒนาตามหลักเศรษฐกิจได้รับบทความ 22 สิงหาคม 2561 แก้ไขบทความ 19 เมษายน 2562 ตอรับตีพิมพ์ 5 มิถุนายน 2562 Received August 22 2018 Revised April 19 2019 Accepted June 5 2019 2 Dhammathas Academic Journal Vol 19 No 2 April June 2019 พอเพียงเมื่อผ่านความเห็นชอบจากประชาชนแล้วประกาศใช้การขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบคณะกรรมการที่เป็นภาคีเครือข่ายทั้งภาครัฐเอกชนประชาชนโดยอาศัยหลักการบริหารจัดการที่ประสิทธิภาพเชื่อมโยงกับแผนงานกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้องทำให้มีผลงานแสดงให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรมโดยมีกลไกการขับเคลื่อนอย่างเป็นระบบผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อธรรมนูญพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดค่าสำคัญการขับเคลื่อนระบบสุขภาพธรรมนูญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธ Abstract This research aims 1 to study the contexts of the community 2 to create the Buddhist Community Health Charter in Nong Ta Kai subdistrict 3 to drive the process and determine the policies for the health management according to the Buddhist Community Health Charter in Nong Ta Kai subdistrict 4 to evaluate the driving operation and satisfaction of the people towards the Buddhist Community Health Charter in Nong Ta Kai subdistrict It is a participatory operation research The research result was the context of the community in Nong Ta

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

เพชรรัตน์^{๙๕}ได้ศึกษาวิจัยชุมชนแห่งความสุขกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมพบว่า การส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีครอบคลุม 3 บริบทคือบริบทของหลักประกันคุณภาพทางกายบริบทของจิตใจและบริบทขององค์ความรู้ทางปัญญา ระดับของการส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและแนวทาง

ชุมชนแห่งความสุขกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคม HAPPINESS COMMUNITY PROCESS OF THE CITIZEN CONSCIOUSNESS LEARNING OF THE COMMUNITY BY USING COMMUNITY AS A SOCIAL LAB พระครูสุนทรวิชรการอาพลณชัยธิตถิกาล 1 พระครูวิรุฬห์วัชรธรรมศิริชัยเพชรรัตน์ 1 Phrakhrusoontornwatcharakarn Ampon Vanititikarn 1 Phrakhruwiroonwatcharadham Sirichai Petcharat 1 ทาวิชัยเมื่อพค 2561 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันวิเคราะห์ระดับและนำเสนอแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธีพบว่า การส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีครอบคลุม 3 บริบทคือบริบทของหลักประกันคุณภาพทางกายบริบทของจิตใจและบริบทขององค์ความรู้ทางปัญญา ระดับของการส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมพบว่า มีต้นแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่ชื่อว่า ระเบียบวิธีของพลเมือง ชีววิถีพลเมือง เป็นโอกาสตามรอยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาศัยทุนทางสังคมดั้งเดิมของชุมชนมุ่งส่งเสริมเศรษฐกิจพัฒนาสังคม พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสิ่งแวดล้อมของชุมชนช่วยทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีโดยดำเนินงานในลักษณะกระบวนการที่เรียกว่า 3 ประสาน

ส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมพบว่า มีต้นแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่ชื่อว่า ระเบียบวิธีของพลเมือง ชีววิถีพลเมือง เป็นโอกาสตามรอยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาศัยทุนทางสังคมดั้งเดิมของชุมชนมุ่งส่งเสริมเศรษฐกิจพัฒนาสังคม พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสิ่งแวดล้อมของชุมชนช่วยทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีโดยดำเนินงานในลักษณะกระบวนการที่เรียกว่า 3 ประสาน ได้แก่ บ้าน วัด ราชการ โรงเรียน

ชุมชนแห่งความสุขกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคม HAPPINESS COMMUNITY PROCESS OF THE CITIZEN CONSCIOUSNESS LEARNING OF THE COMMUNITY BY USING COMMUNITY AS A SOCIAL LAB พระครูสุนทรวิชรการอาพลณชัยธิตถิกาล 1 พระครูวิรุฬห์วัชรธรรมศิริชัยเพชรรัตน์ 1 Phrakhrusoontornwatcharakarn Ampon Vanititikarn 1 Phrakhruwiroonwatcharadham Sirichai Petcharat 1 ทาวิชัยเมื่อพค 2561 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันวิเคราะห์ระดับและนำเสนอแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธีพบว่า การส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีครอบคลุม 3 บริบทคือบริบทของหลักประกันคุณภาพทางกายบริบทของจิตใจและบริบทขององค์ความรู้ทางปัญญา ระดับของการส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมพบว่า มีต้นแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่ชื่อว่า ระเบียบวิธีของพลเมือง ชีววิถีพลเมือง เป็นโอกาสตามรอยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาศัยทุนทางสังคมดั้งเดิมของชุมชนมุ่งส่งเสริมเศรษฐกิจพัฒนาสังคม พัฒนาการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและสิ่งแวดล้อมของชุมชนช่วยทำให้เกิดคุณภาพชีวิตที่ดีโดยดำเนินงานในลักษณะกระบวนการที่เรียกว่า 3 ประสาน ได้แก่ บ้าน วัด ราชการ โรงเรียน โดยมีแผนการดำเนินงาน

โดยมีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนเป็นสำคัญเรียงขั้นต้นสุขภาพและธรรมชาติและธรรมชาติได้ศึกษาวิจัยดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวงพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้น้ำหนักดัชนีชี้วัดหมวดเศรษฐกิจมากที่สุดแต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างทางด้านชนเผ่าพบว่าชนเผ่ากะเหรี่ยงและม้งจะให้ความสำคัญกับครอบครัวมากที่สุดซึ่งแตกต่างจากชนเผ่ามูเซอและลีซอให้ความสำคัญ

ดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวง 1 เรียงขั้นต้นสุขภาพ 2 ธรรมชาติและธรรมชาติ 3 บทคัดย่อวัตถุประสงค์ของงานศึกษาคือเพื่อสร้างดัชนีชี้วัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขในระดับบุคคลประเมินความสุขและความอยู่ดีมีสุขในระดับบุคคลจากดัชนีชี้วัดและจากการประเมินด้วยตนเองและวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวงโดยข้อมูลได้จากการการสัมภาษณ์อย่างสมาชิกโครงการหลวงจากศูนย์พัฒนาโครงการหลวงแม่ป๋นหลวงและทุ่งหลวงจำนวน 469 ตัวอย่างจากการประชุมกลุ่มชี้ให้เห็นว่าดัชนีความสุขและความอยู่ดีมีสุขประกอบไปด้วย 6 หมวดคือเศรษฐกิจครอบครัวสุขภาพสังคมและวัฒนธรรมสิ่งแวดล้อมและสวัสดิการสังคมและธรรมภิบาลโดยพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้น้ำหนักดัชนีชี้วัดหมวดเศรษฐกิจมากที่สุดแต่เมื่อพิจารณาความแตกต่างทางด้านชนเผ่าพบว่าชนเผ่ากะเหรี่ยงและม้งจะให้ความสำคัญกับครอบครัวมากที่สุดซึ่งแตกต่างจากชนเผ่ามูเซอและลีซอให้ความสำคัญกับเศรษฐกิจมากที่สุดโดยความสุขเฉลี่ยที่ได้จากตัวชี้วัดและการประเมินด้วยตนเองอยู่ในระดับปานกลางนอกจากนี้จากการวิเคราะห์ปัจจัยที่กำหนดความสุขในแต่ละระดับด้วยแบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับพบว่าดัชนีหมวดครอบครัวสังคมและวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมมีนัยสำคัญทางสถิติค่าสำคัญความสุขความอยู่ดีมีสุขมูลนิธิโครงการหลวงแบบจำลองโพรบิตแบบเรียงลำดับ 1 บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิกชุมชนในมูลนิธิโครงการหลวง โดยได้รับทุนสนับสนุนงานวิจัยจากมูลนิธิ

มีสติรู้จักยับยั้งชั่งใจทำให้จิตมีคุณภาพชีวิตที่ดีคือมีพรหมวิหารธรรมปราศจากอคติปลอดจากอำนาจกิเลสมีจิตใจเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีคิดบุญละอายต่อความชั่วเกรงกลัวต่อบาปมีความซื่อสัตย์รับผิดชอบและทำให้จิตมีสภาพดีคือมีความสงบเย็นปลอดโปร่งโล่งเบาไร้เรงเบิกบานมองโลกในแง่ดีมีแรงบันดาลใจในการเรียนรู้เหมาะแก่การใช้งานทางปัญญาในชั้นอธิปัญญาสิกขาสามารถเรียนรู้เข้าใจสิ่งต่างๆตามความเป็นจริงและสามารถนำไปปรับใช้ให้

ไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่นโดยมีศีล 5 เป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิตมีชีวิตที่สัมพันธ์ด้วยดีกับบุคคลครอบครัวชุมชนสังคมและสิ่งแวดล้อม 2 ด้านจิตใจสมาธิจิตภาวนาแน่นให้นักเรียนมีคุณลักษณะดังนี้ 21 มีสมรรถภาพที่ดีคือมีสมาธิมีความตั้งมั่นเข้มแข็งมุ่งมั่นทำดีด้วยจิตใจกล้าหาญอดทนสู้ภัยขยันหมั่นเพียรไม่ย่อท้อสามารถฟันฝ่าอุปสรรคผ่านความยากลำบากไปได้พึ่งตนเองได้ 22 มีคุณภาวะคือมีความกตัญญูคุณเมตตาใจเมตตากรุณาโอบอ้อมอารีมีน้ำใจละอายชั่วกลัวบาปซื่อสัตย์รับผิดชอบกล้ารับผิดชอบเกิดจิตที่เป็นบุญกุศลอย่างสม่ำเสมอ 23 มีสุขภาพที่ดีคือมีความสุขความร่าเริงเบิกบานมองโลกในแง่ดีมีกำลังใจใฝ่ใจใฝ่เรียนรู้อย่างเต็มที่ 24 มีความรู้ในการร่วมกิจกรรมงานต่างๆ 3 ด้านความคิดความเชื่อและการแสวงหาความรู้ปัญญาภาวนาแน่นให้นักเรียนมีคุณลักษณะดังนี้ 31 มีศรัทธาเลื่อมใสและเข้าใจในพระรัตนตรัยกฎแห่งกรรมและบาปบุญคุณโทษ 32 มีทักษะและอุปนิสัยในการเรียนรู้ที่ดีใฝ่รู้ใฝ่คิดรู้จักค้นคว้าจดบันทึกเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงการคิดวิเคราะห์ประมวลผลสามารถนำเสนอถ่ายทอดได้ทั้งแบบกลุ่มและรายบุคคล 33 มีทักษะชีวิตรู้เท่าทันต่อสิ่งรบกวนนอกและกิเลสภายในตนสามารถแก้ปัญหาและนำหลักธรรมไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้มีฐานชีวิตที่ดีมีปัญญาเข้าใจสังขธรรมของชีวิตได้ตามวุฒิภาวะของตน 34 มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติธรรมกรรมฐานสามารถต่อยอดพัฒนาไปสู่การปฏิบัติธรรมให้เกิดความเจริญงอกงามในธรรมที่สูงยิ่งขึ้นไปมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2557 การนำหลักธรรมพระพุทธศาสนามาใช้หรือประยุกต์ใช้ในการบริหาร

เกิดประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่นพิจารณาสิ่งต่างๆได้ด้วยเหตุผลเป็นอยู่อย่างรู้เท่าทันโลกและชีวิตเห็นความจริงในอริยสัจไตรลักษณ์ทำให้รู้จักวางใจต่อสิ่งต่างๆตามความเป็นจริงไม่ยึดติดถือมั่นในสิ่งทั้งหลายอันเป็นเปทุพพัสสยในพระพุทธศาสนาดังวินัย ๙๘ ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุผลการวิจัยพบว่าหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่าง

ช่วยเหลืองานบุญพิธีกรรมประเพณีต่างๆในชุมชนโดยเป็นจิตอาสาเช่นห่อข้าวต้มมัดรวมกันทำบายศรีดูแลพิธีกรรมต่างๆเป็นต้นสุขสว่างเน้นการพัฒนาพฤติกรรมให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและจิตใจรู้จักควบคุมพฤติกรรมทางใจอย่างเหมาะสมสุขสงบเน้นให้รู้จักคิดพิจารณาวิเคราะห์มีความคิดเห็นที่ถูกต้องเข้าถึงธรรมชาติของตนเองพัฒนาความสามารถของบุคคลในด้านความรู้และจัดการกับอารมณ์เช่นส่งเสริมกิจกรรมเข้าวัดฟังธรรมนั่งสมาธิเพื่อฝึกการควบคุมอารมณ์เป็นต้นผลการวิจัยในประเด็นนี้สอดคล้องกับการศึกษาของจิรวุฒิศิริรัตน์ที่ได้กล่าวไว้คือการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ควรคำนึงถึงความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุด้วยซึ่งการปรับตัวของผู้สูงอายุในเขตเมืองและชนบทจะแตกต่างกันชุมชนและครอบครัวจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุด้วย 12 นิตาตั้งวินิตได้ศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุผลการศึกษาพบว่าหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง ๕ มิติด้านสุขภาพหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ได้กล่าวคือมีดีทางกายต้องมีความเข้าใจหลักอริยสัจ ๔ หลักไตรลักษณ์ปรับเปลี่ยนกระบวนทัศน์ของผู้สูงอายุด้านจิตวิญญาณและต้องรักษาศีลมิให้ตกพร้อยมีดีทางจิตใจและปัญญาต้อง 12 จิรวุฒิศิริรัตน์การจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ปฏิบัติงานวิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตร์มหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัย

เป็นรูปธรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง๕มิตินั้นสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้กล่าวคือมิติทางกายต้องมีความเข้าใจหลักอริยสัจ๔หลักไตรลักษณ์ปรับเปลี่ยนกระบวนการที่คนผู้สูงอายุด้านจิตวิญญาณและต้องรักษาจิตใจให้ต่างพรอภัยมิติทางใจและปัญญาต้องเต็มเต็มให้สมบูรณ์ให้ได้มากที่สุดด้วยหลักโพธิปักขิยธรรม๗ส่วนมิติทางสังคมต้องเอื้อหนุนสภาวะแวดล้อมด้วยหลักพรหมวิหาร๔และสังคหวัตถุ๔ซึ่งหลักธรรมดังกล่าวนี้หากมองโดยรวมแล้วสามารถย่อเป็นหลัก

ผลการศึกษาพบว่าหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง๕มิตินั้นสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ได้กล่าวคือมิติทางกายต้องมีความเข้าใจหลักอริยสัจ๔หลักไตรลักษณ์ปรับเปลี่ยนกระบวนการที่คนผู้สูงอายุด้านจิตวิญญาณและต้องรักษาจิตใจให้ต่างพรอภัยมิติทางจิตใจและปัญญาต้อง 12 จิรวุฒิสิริรัตนการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ปฏิบัติงานวิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๕๖หน้าบทคัดย่อ 06 7691 indd 88 28 11 2560 11 09 18 89 บูรณาการพุทธธรรมกับระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุของอำเภอศรีวิไลจังหวัดบึงกาฬเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ให้ได้มากที่สุดด้วยหลักโพธิปักขิยธรรม๗ส่วนมิติทางสังคมต้องเอื้อหนุนสภาวะแวดล้อมด้วยหลักพรหมวิหาร๔และสังคหวัตถุ๔ซึ่งหลักธรรมดังกล่าวนี้หากมองโดยรวมแล้วสามารถย่อเป็นหลักไตรสิกขาคือศีลสมาธิและปัญญาซึ่งก็คือการดูแลสุขภาพกายและใจนั่นเองและเมื่อทุกมิติคือทางกายทางใจและปัญญาดีแล้วย่อมส่งผลต่อมิติทางสังคมตามด้วย 13 ศศิธรเขมาภิรตินิไตศึกษาเปรียบเทียบพุทธวิธีในการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมกับการแพทย์แผนไทยผลการศึกษาพบว่าพระพุทธศาสนาแบ่งโรคเป็น๒ประเภทคือโรคทางกายและโรคทางใจการแก้ปัญหาลักษณะและความเจ็บป่วยมี๒แนวทางคือการป้องกันพระพุทธองค์ทรงใช้หลักปฏิบัติในการดูแลสุขภาพทั้งทางกายและทางใจอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำการรักษาโรคทางกายรักษาได้๓วิธีได้แก่การรักษาทางการแพทย์การใช้ธรรมบำบัดการรักษาด้วยพุทธานภาพส่วนการรักษา

เกิดการเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วมและเกิดการพัฒนารูปแบบผู้สูงอายุในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและเกิดโครงการดูแลผู้สูงอายุขึ้นสำหรับรูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุแบบบูรณาการประกอบด้วยการศึกษาดูงานการเฝ้าระวังความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้แนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงการดำเนินงานตามแผนและประเมินผลการดำเนินงานพบว่ากรรับรู้คุณค่าในตนเอง

รูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุวัยด้อยจากภัยกลุ่ดโรจนใจไฟศาลกิจไพบูลย์พงษ์แสงพันธ์บัณฑิตยผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วการดูแลสุขภาพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีจึงมีความจำเป็นการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุแบบบูรณาการและศึกษาประสิทธิภาพของโครงการเพื่อการดูแลสุขภาพกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ 9 คนผู้สูงอายุจำนวน 30 คนและผู้ดูแลจำนวน 30 คนในจังหวัดปราจีนบุรีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสนทนากลุ่มแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน paired ttest ผลการวิจัยได้รูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุแบบบูรณาการประกอบด้วยการศึกษาดูงานการเฝ้าระวังความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้แนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงการดำเนินงานตามแผนและประเมินผลการดำเนินงานผลการวิจัยพบว่ากรรับรู้คุณค่าในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุหลังเข้าโครงการดีขึ้นและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p 05 และวัดผลในผู้ดูแลในด้านการรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ดูแลและพฤติกรรมดูแลสุขภาพของผู้ดูแลพบว่ามีดีขึ้นเช่นเดียวกันข้อเสนอแนะจากการวิจัยควรรวแนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบภายใต้ความตระหนักและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาศัยการพัฒนาชุมชนและครอบครัวผู้สูงอายุคณะสาธารณสุขศาสตร์

๘๘กรรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ดูแลและพฤติกรรมดูแลสุขภาพของผู้ดูแลพบว่าดีขึ้นเช่นเดียวกันข้อเสนอแนะจากการวิจัยควรรวแนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบภายใต้ความตระหนักและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสภาพการณ์กันยะดับ๑๐๐ได้ศึกษาเรื่องหลักพุทธธรรมกับการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุกรณีศึกษาสถานปฏิบัติธรรมแห่งหนึ่งผลการศึกษาพบว่าหลักการให้หลัก

รูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุวัยด้อยจากภัยกลุ่ดโรจนใจไฟศาลกิจไพบูลย์พงษ์แสงพันธ์บัณฑิตยผู้สูงอายุมีจำนวนเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วการดูแลสุขภาพเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีจึงมีความจำเป็นการวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุแบบบูรณาการและศึกษาประสิทธิภาพของโครงการเพื่อการดูแลสุขภาพกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยผู้มีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ 9 คนผู้สูงอายุจำนวน 30 คนและผู้ดูแลจำนวน 30 คนในจังหวัดปราจีนบุรีเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสนทนากลุ่มแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน paired ttest ผลการวิจัยได้รูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลผู้สูงอายุแบบบูรณาการประกอบด้วยการศึกษาดูงานการเฝ้าระวังความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุการกำหนดแนวทางในการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยใช้แนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงการดำเนินงานตามแผนและประเมินผลการดำเนินงานผลการวิจัยพบว่ากรรับรู้คุณค่าในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุหลังเข้าโครงการดีขึ้นและมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p 05 และวัดผลในผู้ดูแลในด้านการรับรู้คุณค่าในตนเองของผู้ดูแลและพฤติกรรมดูแลสุขภาพของผู้ดูแลพบว่ามีดีขึ้นเช่นเดียวกันข้อเสนอแนะจากการวิจัยควรรวแนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานและเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ในการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบภายใต้ความตระหนักและการสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาศัย

พุทธธรรมของสถานปฏิบัติธรรมในการดำเนินชีวิตของผู้สูงอายุแบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนคือ การดำเนินชีวิตตามคุณสมบัตินี้ของอุบาสิกอุบาสิกาที่ดี การดำเนินชีวิตตามแบบอย่างคฤหัสถ์อริยบุคคลในสมัยพุทธกาล การปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎก โดยมีเป้าหมายหลักคือการมุ่งพัฒนาทางด้านจิตใจของประชาชนและผู้สูงอายุส่วนในด้านแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมของสถานปฏิบัติธรรมใช้รูปแบบการจัดตั้ง โครงการและกิจกรรมต่างๆ ที่สนับสนุนการพัฒนาประชาชนและผู้สูงอายุให้มี

ที่ประเสริฐสูงสุดหรือความสุขที่ปราศจากทุกข์อย่างสิ้นเชิง 2 แนวคิดบริบทและหลักการสร้างชุมชนวิถีพุทธของสถานปฏิบัติธรรมสวนพุทธธรรมจังหวัดลาพูนพบว่าแนวคิดบริบทและหลักการสร้างชุมชนวิถีพุทธของสถานปฏิบัติธรรมสวนพุทธธรรมจังหวัดลาพูนใช้หลักการสร้างกุศลและปฏิบัติธรรมจากง่ายไปสู่ยากตามแนวทางของคฤหัสถ์ไม่ได้มุ่งเน้นการปฏิบัติเชิงลึกแบบนักบวชเช่นพระสงฆ์หรือแม่ชีเป็นต้นมีการจัดโครงการและกิจกรรมที่หลากหลายเพื่อรองรับผู้ปฏิบัติธรรมในแต่ละระดับซึ่งผู้ปฏิบัติธรรมที่มาปฏิบัติ 2680 Journal of MCU Nakhondhat Vol6 No5 July 2019 ธรรมต่างมีพื้นฐานการศึกษาความรู้ทางธรรมปัญหาครอบครัวสุขภาพฐานะจิตและทัศนคติที่แตกต่างกันการจัดโครงการและกิจกรรมต่างๆของสถานปฏิบัติธรรมแห่งนี้เป็นเปิดโอกาสและถือเป็นอีกทางเลือกหนึ่งให้กับประชาชนที่มาปฏิบัติธรรมโดยจะเน้นในส่วนที่เป็นการพัฒนาทางด้านจิตใจของผู้ปฏิบัติธรรมเป็นหลักเพื่อกำจัดโรคทางใจอันหมายถึงการละความเห็นแก่ตัวการละความโลภความโกรธและความหลงให้เบาบางร่วมกับหลักธรรมสำคัญต่างๆในพระไตรปิฎกที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้จริงในการดำเนินชีวิตปัจจุบันซึ่งหลักพุทธธรรมในการดำเนินชีวิตของผู้ปฏิบัติธรรมของสถานธรรมแห่งนี้ได้แบ่งออกเป็นหลักใหญ่ 3 ขั้นตอนคือ 1 การดำเนินชีวิตตามคุณสมบัตินี้ของอุบาสิกอุบาสิกาที่ดีที่มีปรากฏในพระไตรปิฎก 2 การดำเนินชีวิตตามแบบอย่างคฤหัสถ์อริยบุคคลในสมัยพุทธกาลที่มีปรากฏในพระไตรปิฎก 3 การปฏิบัติธรรมตามหลักธรรมสำคัญในพระไตรปิฎกในด้านแนวทางการประยุกต์ใช้หลักพุทธธรรมของสถานปฏิบัติธรรมใช้หลักพันธกิจ 5 ประการที่สนับสนุนการพัฒนาสถานปฏิบัติธรรม

หลักพุทธธรรมกับการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุกรณีศึกษาสถานปฏิบัติธรรมแห่งหนึ่งรายงานการวิจัยคณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ๕๖๐๑๐๑ยุทธนา พานพานิช และแสงนภฎัยแสงไพศาล การพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนวารสารมหาวิทยาลัยนครพนม ฉบับการประชุมวิชาการครบรอบ 25 ปีปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม เมษายน 2559 4653

ตนเองและช่วยเหลือผู้สูงอายุรายอื่นได้โดยใช้แนวคิดการใช้ชุมชนเป็นฐานควรมีการออกแบบการดูแลผู้สูงอายุแบบเป็นองค์รวมและสอดคล้องกับบริบทของชุมชนรวมถึงการใช้แนวคิดทุนทางสังคม โดยเฉพาะทุนทางวัฒนธรรม ความกตัญญูความเป็นเครือญาติยังคงเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาไกลการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนจึงควรส่งเสริมให้นำมาประยุกต์ใช้ให้มากขึ้น 2 องค์ภาคีต่างๆควรมีการบูรณาการการทำงานและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และเพิ่มศักยภาพการดูแลตนเองให้กับผู้สูงอายุอย่างต่อเนื่องขอเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป 1 จากข้อจำกัดผู้สูงอายุส่วนหนึ่งไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมได้จึงควรวิจัยหารูปแบบในการให้การดูแลกลุ่มดังกล่าวรวมถึงการใช้วิถีชีวิตใหม่ในการศึกษาในกลุ่มผู้สูงอายุที่ด้อยโอกาส 2 ผลการวิจัยชี้ว่าศักยภาพของผู้ดูแลไม่เปลี่ยนแปลงจึงควรพัฒนารูปแบบหรือโปรแกรมอื่นๆที่มีเหมาะสมในการพัฒนาศักยภาพของกลุ่มผู้ดูแลต่อไปวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครพนม มหาวิทยาลัยนครพนม 52 วารสารมหาวิทยาลัยนครพนมฉบับการประชุมวิชาการครบรอบ 25 ปี 8 วารสารมหาวิทยาลัยนครพนมปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคม เมษายน 2559 Nakhon Phanom University

กระบวนการวิจัยแบบ PAR ได้สร้างความตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนกระบวนการวิจัยได้ผ่านการร่วมกันคิดร่วมวางแผนลงมือปฏิบัติจริงและติดตามประเมินผลร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชนเช่นผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายชุมชนและองค์กรของรัฐมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการพัฒนาศาสนาเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเช่นกลุ่มขวัญใจผู้สูงอายุที่ทำหน้าที่สำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนและ

รายงานที่เข้าถึงบริการได้มากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ p 05 แต่ความพึงพอใจในบริการไม่เพิ่มขึ้นดังแสดงในตารางที่ 1 ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยภาวะสุขภาพการเข้าถึงบริการความพึงพอใจของผู้สูงอายุและก่อนและหลังการให้บริการโดยใช้สถิติ Paired t test ตัวแปรก่อนหลัง t pvalue Mean SD Mean SD ผู้สูงอายุภาวะสุขภาพทางด้านร่างกาย 2311 1915 2256 1986 0159 0875 ภาวะสุขภาพทางด้านจิตใจ 3808 2079 4035 1448 0549 0587 การเข้าถึงบริการ 6033 1090 7033 1462 3372 0002 ความพึงพอใจในบริการ 6185 1466 7420 1371 3551 0001 ผู้ดูแลการเข้าถึงบริการ 5767 1081 6783 1780 2758 0010 ความพึงพอใจในบริการ 6213 1492 6769 1946 1463 0154 p 01 112 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นวารสารสภาการพยาบาลปีที่ 29 ฉบับที่ 3 กรกฎาคม กันยายน 2557 การอภิปรายผลจากผลการวิจัยพบวาระูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวชุมชนและศูนย์บริการสาธารณสุขในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาได้โดยกระบวนการวิจัยแบบ PAR ได้สร้างความตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนกระบวนการวิจัยได้ผ่านการร่วมกันคิดร่วมวางแผนลงมือปฏิบัติจริงและติดตามประเมินผลร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชนเช่นผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายชุมชนและองค์กรของรัฐมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการพัฒนาศาสนาเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเช่นกลุ่มขวัญใจผู้สูงอายุที่ทำหน้าที่สำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนและให้การช่วยเหลือลดจุดจนมีการส่งต่อการรักษาให้กับศูนย์บริการสาธารณสุขให้ดำเนินการต่อหากผู้สูงอายุมีปัญหาที่ซับซ้อน

ให้การช่วยเหลือตลอดจนมีการส่งต่อการรักษาให้กับศูนย์บริการสาธารณสุขให้
ดำเนินการต่อหากผู้สูงอายุมีปัญหาที่ซับซ้อนและกลุ่มไม่สามารถแก้ปัญหาเอง
ได้จากการทดลองนำรูปแบบไปทดลองใช้ใน 3 ชุมชนพบว่าผู้สูงอายุเข้าถึง
บริการและมีความพึงพอใจในบริการเพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบบริการนี้มี
ประสิทธิภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการจาก
เครือข่ายชุมชนและศูนย์บริการสุขภาพที่ทำงานประสานงานกัน

ทางด้านจิตใจ 3808 2079 4035 1448 0549 0587 การเข้าถึงบริการ 6033
1090 7033 1462 3372 0002 ความพึงพอใจในบริการ 6185 1466 7420
1371 3551 0001 ผู้ดูแลการเข้าถึงบริการ 5767 1081 6783 1780 2758
0010 ความพึงพอใจในบริการ 6213 1492 6769 1946 1463 0154 p 01
112 การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นวารสาร
สภากาพย์ยามาลปีที่ 29 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2557 การอภิปรายผล
จากผลการวิจัยพบว่ารูปแบบการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวชุมชนและศูนย์
บริการสาธารณสุขในการดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาได้โดยกระบวนการวิจัย
แบบ PAR ได้สร้างความตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุใน
ชุมชนกระบวนการวิจัยได้ผ่านการร่วมกันคิดร่วมวางแผนลงมือปฏิบัติจริงและ
ติดตามประเมินผลร่วมกันขององค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชนเช่นผู้สูงอายุและ
ครอบครัวเครือข่ายชุมชนและองค์กรของรัฐมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้
เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการพัฒนาศูนย์บริการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเช่นกลุ่ม
ขวัญใจผู้สูงอายุที่ทำหน้าที่สำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนและให้การ
ช่วยเหลือตลอดจนมีการส่งต่อการรักษาให้กับศูนย์บริการสาธารณสุขให้ดำเนินการต่อหากผู้สูงอายุมีปัญหาที่ซับซ้อนและกลุ่มไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้จาก
การทดลองนำรูปแบบไปทดลองใช้ใน 3 ชุมชนพบว่าผู้สูงอายุเข้าถึงบริการและ
มีความพึงพอใจในบริการเพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบบริการนี้มีประสิทธิภาพผู้
สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการจากเครือข่ายชุมชน
และศูนย์บริการสุขภาพที่ทำงานประสานงาน

มาก่อนบางครั้งผู้สูงอายุกลุ่มนี้อาจจะถูกกละเลยในการดูแลการพัฒนาแบบให้
บริการทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกได้ว่าได้รับการอย่างเต็มที่ที่มีความสะดวกทำให้เกิด
ความพึงพอใจมากขึ้นอย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าภาวะสุขภาพของผู้สูง
อายุไม่ดีขึ้นนั้นอาจจะเป็นเพราะเครื่องมือที่ใช้วัดภาวะสุขภาพอาจจะไม่มีความ
ไวเพียงพอที่จะแยกการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้นๆได้อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุ
ส่วนใหญ่มีภาวะทุพพลภาพการคงไว้ซึ่งสุขภาพไม่ให้มี

แบบการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวชุมชนและศูนย์บริการสาธารณสุขในการ
ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาได้โดยกระบวนการวิจัยแบบ PAR ได้สร้างความ
ตระหนักถึงปัญหาและความต้องการของผู้สูงอายุในชุมชนกระบวนการวิจัยได้
ผ่านการร่วมกันคิดร่วมวางแผนลงมือปฏิบัติจริงและติดตามประเมินผลร่วมกัน
ขององค์กรที่เกี่ยวข้องในชุมชนเช่นผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายชุมชนและ
องค์กรของรัฐมีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันเกิดการ
พัฒนาเครือข่ายการดูแลผู้สูงอายุในชุมชนเช่นกลุ่มขวัญใจผู้สูงอายุที่ทำหน้าที่
สำรวจผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาในชุมชนและให้การช่วยเหลือตลอดจนมีการส่ง
ต่อการรักษาให้กับศูนย์บริการสาธารณสุขให้ดำเนินการต่อหากผู้สูงอายุมีปัญหา
ที่ซับซ้อนและกลุ่มไม่สามารถแก้ปัญหาเองได้จากการทดลองนำรูปแบบไป
ทดลองใช้ใน 3 ชุมชนพบว่าผู้สูงอายุเข้าถึงบริการและมีความพึงพอใจในบริการ
เพิ่มขึ้นแสดงให้เห็นว่ารูปแบบบริการนี้มีประสิทธิภาพผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาใน
ชุมชนส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการจากเครือข่ายชุมชนและศูนย์บริการสุขภาพที่
ทำงานประสานงานกันมาก่อนบางครั้งผู้สูงอายุกลุ่มนี้อาจจะถูกกละเลยในการ
ดูแลการพัฒนาแบบให้บริการทำให้ผู้สูงอายุรู้สึกได้ว่าได้รับการอย่างเต็มที่
ที่มีความสะดวกทำให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้นอย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า
ภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไม่ดีขึ้นนั้นอาจจะเป็นเพราะเครื่องมือที่ใช้วัดภาวะ
สุขภาพอาจจะไม่มีความไวเพียงพอที่จะแยกการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้นๆได้อีก
ทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีภาวะทุพพลภาพการคงไว้ซึ่งสุขภาพไม่ให้มี
การทรุดลงกว่าเดิมยังแสดงถึงการดูแลที่ดี 12 ผู้ดูแล

การทดลองกว่าเดิมยังแสดงถึงการดูแลที่ดีการศึกษาครั้งนี้ได้นำกระบวนการวิจัย
แบบมีส่วนร่วมมาใช้ทำให้เห็นปรากฏการณ์ของการเคลื่อนไหวของสังคม
Social Movement เกิดการเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพา
ร่วมกันของทุกภาคส่วนและเป็นการเสริมพลังอำนาจให้ผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายของ
ชุมชนต่อการให้บริการจากภาครัฐเกิดการสร้างความสัมพันธ์แนวราบและการแก้ปัญหา
แบบบูรณาการการพัฒนาแบบระบบบริการสุขภาพนี้ทำให้ผู้สูงอายุและ

ประมาณ 3 เดือนซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาให้ผู้ดูแลได้หมดทุกเรื่องยก
ตัวอย่างเช่นผู้ดูแลไม่ได้เข้าอบรมศักยภาพผู้ดูแลเนื่องจากสำนักอนามัยจัดปีละ
1 ครั้งซึ่งไม่ตรงกับระยะเวลาที่ทดลองใช้รูปแบบทำให้ผู้ดูแลไม่ได้รับความรู้ใน
การดูแลผู้สูงอายุตามที่ต้องการได้การศึกษาครั้งนี้ได้นำกระบวนการวิจัยแบบมี
ส่วนร่วมมาใช้ทำให้เห็นปรากฏการณ์ของการเคลื่อนไหวของสังคม social
movement เกิดการเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพา
ร่วมกันของทุกภาคส่วนและเป็นการเสริมพลังอำนาจให้ผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายของชุมชน
ต่อการให้บริการจากภาครัฐเกิดการสร้างความสัมพันธ์แนวราบและการแก้ปัญหา
แบบบูรณาการการพัฒนาแบบระบบบริการสุขภาพนี้ทำให้ผู้สูงอายุและ
ครอบครัวมีการเข้าถึงบริการได้มากขึ้นและผู้สูงอายุเกิดความพึงพอใจในบริการ
ถือได้ว่าเป็นบริการที่ควรได้รับการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้การดูแลเป็นไปอย่าง
มีประสิทธิภาพสำหรับกลุ่มเครือข่ายในชุมชนที่เกิดขึ้นแล้วคือกลุ่มขวัญใจผู้สูง
อายุได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเป็นที่เรียบร้อยเพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักวิจัย
ควรทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยช่วยเหลืออีกระยะหนึ่งเมื่อเห็นว่ากลุ่มมีความเข้ม
แข็งมากขึ้นนักวิจัยจึงถอนตัวจากชุมชนอย่างถาวรรูปแบบระบบบริการนี้มี
ประโยชน์ต่อผู้สูงอายุและครอบครัวเนื่องจากทำให้มีการเข้าถึงบริการมากได้ขึ้น
ผู้สูงอายุภาวะสุขภาพจิตดีขึ้นและมีความพึงพอใจในรูปแบบของบริการส่วนรูป
แบบระบบบริการนี้ไม่มีผลต่อภาวะสุขภาพทางด้านร่างกายและจิตใจ
113 ธีรพรพรรณโรจน์รัตนและคณะ Thai Journal of Nursing Council Vol
29 No3 JulySeptember 2014

ครอบครัวมีการเข้าถึงบริการได้มากขึ้นและผู้สูงอายุเกิดความพึงพอใจในบริการ ถือได้ว่าเป็นบริการที่ควรจะได้รับการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้การดูแลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพสำหรับกลุ่มเครือข่ายในชุมชนที่เกิดขึ้นแล้วคือกลุ่มขวัญใจผู้สูงอายุได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเป็นที่เรียบร้อยเพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักวิจัยควรทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอยช่วยเหลืออีกระยะหนึ่งเมื่อเห็นว่ากลุ่มมีความเข้มแข็งมากขึ้น๑๐๒วิธาพรพรรณวิโรจน์รัตน์และคณะการพัฒนากระบวนการสุขภาพสำหรับ

สะดวกทำให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้นอย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่าภาวะสุขภาพของผู้สูงอายุไม่ดีขึ้นนั้นอาจจะเป็นเพราะเครื่องมือที่ใช้วัดภาวะสุขภาพ อาจจะไม่มีความไวเพียงพอที่จะแยกการเปลี่ยนแปลงในระยะสั้นๆได้ อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างผู้สูงอายุส่วนใหญ่มีภาวะทุพพลภาพการคงไว้ซึ่งสุขภาพไม่มีการทรุดลงกว่าเดิมยังแสดงถึงการดูแลที่ดี 12 ผู้ดูแลรายงานว่ารูปแบบบริการสุขภาพนี้ทำให้เข้าถึงบริการได้มากขึ้นแต่ความพึงพอใจในบริการนั้นไม่เพิ่มขึ้น อาจเกิดจากการทดลองใช้รูปแบบระบบบริการสุขภาพนี้อยู่ในช่วงสั้นประมาณ 3 เดือนซึ่งไม่สามารถช่วยเหลือแก้ปัญหาให้ผู้ดูแลได้หมดทุกเรื่องยกตัวอย่างเช่น ผู้ดูแลไม่ได้เข้าอบรมศักยภาพผู้ดูแลเนื่องจากสำนักอนามัยจัดปีละ 1 ครั้งซึ่งไม่ตรงกับระยะเวลาที่ทดลองใช้รูปแบบทำให้ผู้ดูแลไม่ได้รับความรู้ในการดูแลผู้สูงอายุตามที่ต้องการได้การศึกษาครั้งนี้ได้นำกระบวนการวิจัยแบบมีส่วนร่วมมาใช้ ทำให้เห็นปรากฏการณ์ของการเคลื่อนไหวของสังคม social movement เกิดการเรียนรู้การดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพาร่วมกันของทุกภาคส่วนและเป็นการเสริมพลังอำนาจให้ผู้สูงอายุและครอบครัวเครือข่ายของชุมชนต่อการให้บริการจากภาครัฐเกิดการสร้างความสัมพันธ์แนวราบและการแก้ปัญหาแบบบูรณาการ การพัฒนารูปแบบระบบบริการสุขภาพนี้ทำให้ผู้สูงอายุและครอบครัวมีการเข้าถึงบริการได้มากขึ้นและผู้สูงอายุเกิดความพึงพอใจในบริการถือได้ว่าเป็นบริการที่ควรจะได้รับการพัฒนาปรับปรุงเพื่อให้การดูแลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับกลุ่มเครือข่ายในชุมชนที่เกิดขึ้นแล้วคือกลุ่มขวัญใจผู้สูงอายุได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการเป็นที่เรียบร้อยเพื่อให้เกิดความยั่งยืนนักวิจัยควรทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงคอย

๙๐พระครูปัญญาสุธรรมนิเทศและคณะ๑๐๓ได้ศึกษาวิจัยการสร้างธรรมนุญศิลป์ วัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนด้วยหลักพุทธธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอ เขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่า 1 บริบททั่วไปของตำบลตากูกพบว่าชาวบ้าน ตำบลตากูกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 60 ปีขึ้นไปการศึกษาระดับประถมศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5 001 10 000 บาทอาชีพเกษตรกรรมศักยภาพศักยภาพ ในการจัดการตนเองทางด้านศิลปวัฒนธรรมสุขภาวะของท้องถิ่นของ

เกอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์จากการรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 327 คนพบว่าชาวบ้านตำบลตากูกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงจำนวน 185 คนคิดเป็นร้อยละ 56.6 อายุ 60 ปีขึ้นไปจำนวน 104 คนคิดเป็นร้อยละ 31.8 การศึกษาระดับประถมศึกษาจำนวน 139 คนคิดเป็นร้อยละ 42.5 รายได้เฉลี่ยต่อ เดือน 5 001 10 000 บาทจำนวน 99 คนคิดเป็นร้อยละ 30.3 อาชีพเกษตรกรรม จำนวน 138 คนคิดเป็นร้อยละ 42.2 ศักยภาพในการจัดการตนเองทางด้านศิลป วัฒนธรรมสุขภาวะของท้องถิ่นของชุมชนในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก x 265 SD 102 เมื่อพิจารณา จากรายด้านเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านสังคมเศรษฐกิจและการเมือง x 288 SD 417 รองลงมาได้แก่ด้านวัฒนธรรม ศาสนา Religion x 280 SD 199 ด้านวัฒนธรรมภาษา Language x 302 วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2563 พฤษภาคมสิงหาคม JOURNAL OF LOCAL GOVERNANCE AND INNOVATION Vol 4 No 2 2020 MAYAUGUST 271 SD 220 ด้าน วัฒนธรรมการดำรงชีวิต Cultural Life x 255 SD 319 และน้อยที่สุดได้แก่ด้าน ศิลปะและการละเล่น Aesthetics x 230 SD 419 2 กระบวนการสร้างธรรมนุญ ชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะได้นำหลักแนวปฏิบัติธรรมมาประยุกต์ ใช้โดยมีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนดังนี้ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขึ้น ตอนที่ 2 การรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนุญชุมชนหรือข้อ

ชุมชนในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวม อยู่ในระดับมากชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ปกป้องและรักษาดูแลสินทรัพย์ที่เป็น สาธารณประโยชน์ของชุมชนและได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่นมีน้ำใจ แก่ผู้อื่นมีความภาคภูมิใจภาษาท้องถิ่นและนาฏมโหรีไทยเป็นแบบดั้งเดิมมา ใช้ประกอบอาหารที่เน้นการใช้พืชผักสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคแต่การเข้า ร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนเป็นหมู่คณะที่เรียกว่าการลงแขก

ต่อเดือน 5 001 10 000 บาทอาชีพเกษตรกรรมศักยภาพศักยภาพในการจัดการ ตนเองทางด้านศิลปวัฒนธรรมสุขภาวะของท้องถิ่นของชุมชนในเขตตำบลตากูก อำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากชาวบ้าน ในชุมชนส่วนใหญ่ปกป้องและรักษาดูแลสินทรัพย์ที่เป็นสาธารณประโยชน์ของ ชุมชนและได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่นมีน้ำใจแก่ผู้อื่นมีความภาค ภูมิใจภาษาท้องถิ่นและนาฏมโหรีไทยเป็นแบบดั้งเดิมมาใช้ประกอบอาหารที่ เน้นการใช้พืชผักสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคแต่การเข้าร่วมช่วยเหลือซึ่งกัน และกันในชุมชนเป็นหมู่คณะที่เรียกว่าการลงแขกไม่มากเหมือนในอดีตรวมไป ถึงการเข้าร่วมการละเล่นที่มีน้อยลง 2 กระบวนการสร้างธรรมนุญชุมชนด้านศิลป วัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะตามตามแนวปฏิบัติธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเข วาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์มีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัด ประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะ กรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนุญชุมชนหรือข้อตกลงกติกากในการอยู่ ร่วมกันขั้นตอนที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนุญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนุญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์ รูปเล่มและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน 3 การสร้างและนำเสนอธรรมนุญชุมชนเพื่อสุข ภาวะของชุมชนตามหลักพุทธธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์ จังหวัดสุรินทร์จากความร่วมมือของตัวแทนภาครัฐภาคประชาชนภาคประชา สังคมจัดประชุมเวทีชาวบ้านจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่างธรรมนุญชุมชน 297 วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2

ไม่มากเหมือนในอดีตรวมไปถึงการเข้าร่วมการเล่นที่มีน้อยลง 2 กระบวนการสร้างธรรมเนียมชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะตามตามแนวอภิธานิธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์มีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนูญชุมชนหรือข้อตกลงกติกาในการอยู่ร่วมกันขั้นตอน

ร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า 1 บริบททั่วไปของตำบลตากูกพบว่าชาวบ้านตำบลตากูกส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 60 ปีขึ้นไป การศึกษาระดับประถมศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5 001 10 000 บาทอาชีพเกษตรกรกรรมศักยภาพศักยภาพในการจัดการตนเองทางด้านศิลปวัฒนธรรมสุขภาวะของท้องถิ่นของชุมชนในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ปกป้องและรักษาดูแลสินทรัพย์ที่เป็นสาธารณประโยชน์ของชุมชนและได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่นมีน้ำใจแก่ผู้อื่นมีความภาคภูมิใจภาษาท้องถิ่นและนาฎมียุทธยาไทยเป็นแบบดั้งเดิมมาใช้ประกอบอาหารที่เน้นการใช้พืชผักสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคแต่การเข้าร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนเป็นหมู่คณะที่เรียกว่าการลงแขกไม่มากเหมือนในอดีตรวมไปถึงการเข้าร่วมการเล่นที่มีน้อยลง 2 กระบวนการสร้างธรรมเนียมชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะตามตามแนวอภิธานิธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์มีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนูญชุมชนหรือข้อตกลงกติกาในการอยู่ร่วมกันขั้นตอนที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนูญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์รูปเล่มและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน 3 การสร้างและนำเสนอ

ที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนูญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์รูปเล่มและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน 3 การสร้างและนำเสนอธรรมนูญชุมชนเพื่อสุขภาวะของชุมชนตามหลักพุทธธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์จากความร่วมมือของตัวแทนภาครัฐภาคประชาชนภาคประชาสังคมจัดประชุมเวทีชาวบ้านจัดตั้งคณะกรรมการชุมชนร่างธรรมนูญชุมชนโดยนำหลักอภิธานิธรรมสร้างควม

60 ปีขึ้นไปการศึกษาระดับประถมศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5 001 10 000 บาทอาชีพเกษตรกรกรรมศักยภาพศักยภาพในการจัดการตนเองทางด้านศิลปวัฒนธรรมสุขภาวะของท้องถิ่นของชุมชนในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ปกป้องและรักษาดูแลสินทรัพย์ที่เป็นสาธารณประโยชน์ของชุมชนและได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่นมีน้ำใจแก่ผู้อื่นมีความภาคภูมิใจภาษาท้องถิ่นและนาฎมียุทธยาไทยเป็นแบบดั้งเดิมมาใช้ประกอบอาหารที่เน้นการใช้พืชผักสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคแต่การเข้าร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนเป็นหมู่คณะที่เรียกว่าการลงแขกไม่มากเหมือนในอดีตรวมไปถึงการเข้าร่วมการเล่นที่มีน้อยลง 2 กระบวนการสร้างธรรมเนียมชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะตามตามแนวอภิธานิธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์มีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนูญชุมชนหรือข้อตกลงกติกาในการอยู่ร่วมกันขั้นตอนที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนูญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์รูปเล่มและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน 3 การสร้างและนำเสนอธรรมนูญชุมชนเพื่อสุขภาวะของชุมชนตามหลักพุทธธรรมในเขตตำบลตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์จากความร่วมมือของตัวแทนภาครัฐภาคประชาชนภาคประชาสังคมจัดประชุมเวทีชาวบ้านจัดตั้งคณะกรรมการ

สมัครสมานสามัคคีของชาวบ้านในชุมชนหลักสังคหวัดธรรมเพื่อการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันและหลักกาวานา 4 เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอันเป็นหลักแนวคิดที่ชาวพุทธศุนเคยจากนั้นเชี่ยวชาญนำร่างธรรมนูญมาดำเนินการจัดการจัดหมวดหมู่ภายใต้เจตนารมณของชาวบ้านและภายใต้กฎหมายและหลักศีลธรรมอันดีและนำไปประกาศใช้เป็นธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนในพื้นที่ตำบลตากูกเพื่อใช้ปฏิบัติร่วมกันโดยธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนใน

2 2020 MAYAUGUST โดยนำหลักอภิธานิธรรมสร้างควมสมัครสมานสามัคคีของชาวบ้านในชุมชนหลักสังคหวัดธรรมเพื่อการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันและหลักกาวานา 4 เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนอันเป็นหลักแนวคิดที่ชาวพุทธศุนเคยจากนั้นเชี่ยวชาญนำร่างธรรมนูญมาดำเนินการจัดการจัดหมวดหมู่ภายใต้เจตนารมณของชาวบ้านและภายใต้กฎหมายและหลักศีลธรรมอันดีและนำไปประกาศใช้เป็นธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนในพื้นที่ตำบลตากูกเพื่อใช้ปฏิบัติร่วมกันโดยธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาวะของชุมชนในตำบลตากูกที่จัดทำในครั้งนี้เป็นฉบับที่ 1 พศ 2562 ด้วยปรัชญาและแนวคิดที่ว่าวัฒนธรรมคงอยู่ชุมชนรู้จักสามัคคีชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันรักษ่มุคพันประเพณีดั้งเดิมส่งเสริมสุขภาพที่ดีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกินอยู่วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาคนสร้างงานปราศจากหนี้สินโดยแบ่งเป็น 11 หมวดได้แก่มหมวดที่ 1 ปรัชญาและแนวคิดของตำบลตากูกหมวดที่ 2 วัฒนธรรมคงอยู่หมวดที่ 3 ชุมชนรู้จักสามัคคีหมวดที่ 4 ชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันหมวดที่ 5 รักษาผูกพันประเพณีดั้งเดิมหมวดที่ 6 ส่งเสริมสุขภาพที่ดีหมวดที่ 7 มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหมวดที่ 8 กินอยู่วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมวดที่ 9 พัฒนาคคนสร้างงานปราศจากหนี้สินหมวดที่ 10 คณะกรรมการสำนักธรรมนูญชุมชนและคณะที่ปรึกษาหมวดที่ 11 บทเฉพาะกาลคาศาคัญ Keywords ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมสุขภาวะของชุมชนหลักพุทธธรรม Abstract This research has 3 objectives as follows 1 to study the context and potential of selfmanagement in the culture art

ตำบลตากูกที่จัดทำในครั้งนี้เป็นฉบับที่ 1 พศ 2562 ด้วยปรัชญาและแนวคิดที่ว่า วัฒนธรรมคงอยู่ชุมชนรู้สึกสามัคคีชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันรักษามุกพัน ประเพณีดั้งเดิมส่งเสริมสุขภาพที่ดีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกินอยู่รู้ วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาคนสร้างงานปราศจากหนี้สินโดยแบ่งเป็น 11 หมวดได้แก่หมวดที่ 1 ปรัชญาและแนวคิดของตำบลตากูกหมวดที่ 2 วัฒนธรรม คงอยู่หมวดที่ 3 ชุมชนรู้สึกสามัคคีหมวดที่ 4

ภาวะของชุมชนในตำบลตากูกที่จัดทำในครั้งนี้เป็นฉบับที่ 1 พศ 2562 เป็นไปตามพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติพศ 2550 หมวด 5 มาตรา 46 มาตรา 47 และมาตรา 48 ซึ่งว่าด้วยธรรมนูญระบบสุขภาพแห่งชาติเป็นเครื่องมือและกลไก ที่ให้โอกาสประชาชนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งหน่วยงานภาครัฐภาค เอกชนใช้เป็นเครื่องมือในการกำกับดูแลสุขภาพของประชาชนภายใต้ศักยภาพ ของทรัพยากรได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องบริบทของพื้นที่ด้วยหลักการมีส่วนร่วม และการพึ่งตนเองจากการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ที่ตระหนักถึง ความสำคัญของวัฒนธรรมสุขภาพชุมชนจึงได้ร่วมมือกับภาคีเครือข่ายทุกภาค 303 วารสารการบริหารการปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2563 พฤษภาคมสิงหาคม JOURNAL OF LOCAL GOVERNANCE AND INNOVATION Vol 4 No 2 2020 MAYAUGUST ส่วนร่วมใจกันจัดทำ ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพของชุมชนฉบับที่ 1 พศ 2562 ขึ้นด้วย ปรัชญาและแนวคิดที่ว่าวัฒนธรรมคงอยู่ชุมชนรู้สึกสามัคคีชาวบ้านห่วงใยและมี น้ำใจต่อกันรักษามุกพันประเพณีดั้งเดิมส่งเสริมสุขภาพที่ดีมีความปลอดภัยใน ชีวิตและทรัพย์สินกินอยู่รู้วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาคนสร้างงาน ปราศจากหนี้สินโดยแบ่งเป็น 11 หมวดได้แก่หมวดที่ 1 ปรัชญาและแนวคิดของ ตำบลตากูกหมวดที่ 2 วัฒนธรรมคงอยู่หมวดที่ 3 ชุมชนรู้สึกสามัคคีหมวดที่ 4 ชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันหมวดที่ 5 รักษาสุขภาพประเพณีดั้งเดิมหมวดที่ 6 ส่งเสริมสุขภาพที่ดีหมวดที่ 7 มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหมวดที่ 8 กินอยู่รู้

ชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันหมวดที่ 5 รักษาสุขภาพประเพณีดั้งเดิมหมวดที่ 6 ส่งเสริมสุขภาพที่ดีหมวดที่ 7 มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินหมวดที่ 8 กินอยู่รู้วิถีธรรมชาติและ๑๐๓พระครูปัญญาธรรมนิเทศและคณะกรรมการสร้าง ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพของชุมชนด้วยหลักพุทธธรรมในเขตตำบล ตากูกอำเภอเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์วารสารการบริหารการปกครองและ นวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2563 295310

สุขภาพที่ดีมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกินอยู่รู้วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมพัฒนาคนสร้างงานปราศจากหนี้สินโดยแบ่งเป็น 11 หมวดได้แก่หมวด ที่ 1 ปรัชญาและแนวคิดของตำบลตากูกหมวดที่ 2 วัฒนธรรมคงอยู่หมวดที่ 3 ชุมชนรู้สึกสามัคคีหมวดที่ 4 ชาวบ้านห่วงใยและมีน้ำใจต่อกันหมวดที่ 5 รักษา สุขภาพประเพณีดั้งเดิมหมวดที่ 6 ส่งเสริมสุขภาพที่ดีหมวดที่ 7 มีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สินหมวดที่ 8 กินอยู่รู้วิถีธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมวดที่ 9 พัฒนาคณะกรรมการสำนักงานกรรมการสำนักกรรมการ ธรรมนูญชุมชนและคณะที่ปรึกษาหมวดที่ 11 บทเฉพาะกาลทั้งนี้เนื่องจากธรรมนูญ ชุมชนฉบับนี้เกิดจากการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในตำบลตากูกจึงสอดคล้อง กับปัญหาและความต้องการของชาวบ้านตำบลตากูก 308 วารสารการบริหาร การปกครองและนวัตกรรมท้องถิ่นปีที่ 4 ฉบับที่ 2 2563 พฤษภาคมสิงหาคม JOURNAL OF LOCAL GOVERNANCE AND INNOVATION Vol 4 No 2 2020 MAYAUGUST องค์ความรู้ใหม่ Originality and Boby of Knowledge การสร้างธรรมนูญชุมชนเพื่อสุขภาพของชุมชนในเขตตำบลตากูกอำเภอเข วาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์โดยใช้ความสัมพันธ์ในลักษณะเครือข่ายร่วมมือใน การร่างธรรมนูญชุมชนประยุกต์ใช้หลักอภิธานียธรรมมาสร้างความรักสามัคคี ในชุมชนนาหลังสังคหวัดอุตรธรรมาประยุกต์ใช้เพื่อการอยู่ร่วมกันด้วยความสงบ สุขและหลักภาวนา 4 มาเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งคณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นมาได้ยกย่องสรร

๙๑สิ่งแวดล้อมหมวดที่ 9 พัฒนาคณะกรรมการปราศจากหนี้สินหมวดที่ 10 คณะ กรรมการสำนักธรรมนูญชุมชนและคณะที่ปรึกษาหมวดที่ 11 บทเฉพาะกาลฉะฉินวารสารวิจัยการพัฒนาแบบการจัดการตนเองด้านนวัตกรรม สุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนพบว่าข้อมูลพื้นฐานการจัดการ ตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพสาเหตุการเกิดขึ้นของนวัตกรรมสุขภาพส่วนใหญ่ เกิดจากการที่แกนนำชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านนำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแก้ไข ปัญหาสุขภาพและความต้องการของ

และมันใจในศักยภาพตนเองว่าสามารถแก้ไขปัญหาต่างๆได้ด้วยตัวเอง 3 มี แนวทางการขับเคลื่อนการดำเนินงานของชุมชนที่สะท้อนว่าเป็นการจัดการ ตนเองของชุมชนอันได้แก่ 1 การเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญเป็นการเพิ่มอำนาจ empowerment ให้กับชุมชนโดยตรง 2 เวทีประชาคมการทำประชาคมเป็น เครื่องมือสำคัญในกระบวนการตัดสินใจและกำหนดแนวทางแก้ปัญหา 3 การมี ส่วนร่วมของคนในชุมชน 4 หลังสามัคคีและความผูกพันของคนในชุมชน 5 ภาวะผู้นำสำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ 2557 112113 ผลผลิตและ ผลลัพธ์จากการจัดการสุขภาพชุมชนได้ส่งผลให้มีการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพ ชุมชนซึ่งถือว่า 1 เป็นองค์ความรู้ใหม่จากการวิจัยและพัฒนา 2 เป็นการนำสิ่งที่ มีอยู่ในชุมชนอื่นมาพัฒนาหรือปรับใช้ในชุมชนของตนเอง 3 เป็นการนำสิ่งที่ทำ อยู่มาปรับกระบวนทัศน์ใหม่หรือทำด้วยวิธีใหม่แล้วได้ผลนิโบลนิยมกึ่งรัตนและ คณะ 2553 ด้วยเหตุนี้จากที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความ Vol14 No1 JanuaryJune 2019 INTANINTHAKSIN JOURNAL 97 เข้ม แข็งของชุมชนเพื่อให้เกิดการนำไปปรับและประยุกต์ใช้ได้จริงในการจัดการ ตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพวัตถุประสงค์ของการวิจัย 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้น ฐานการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ ชุมชน 2 เพื่อศึกษาวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ Best Practice ของการจัดการตนเอง ด้านนวัตกรรมสุขภาพของชุมชน 3 เพื่อศึกษาปัจจัยหรือเงื่อนไขความสำเร็จของ การจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน 4 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการตนเองด้านนวัตกรรม

ชุมชนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพของชุมชนโดยมีภาคีเครือข่ายในการจัดการคือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอปทร่วมกับองค์กรบริการด้านสุขภาพและทุนทางสังคมมีการบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการมีกฎระเบียบมาตรการทางสังคมที่ใช้เป็นแนวปฏิบัติสำหรับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีความเป็นเลิศใน 2 ทิศทางได้แก่ ด้านนวัตกรรมกระบวนการจัดการตนเองและด้านนวัตกรรมผลผลิตในการจัดการตนเองส่วนปัจจัยหรือเงื่อนไขความสำเร็จมี 10 ด้านคือ 1 ด้านนโยบายการบริหาร

gmailcom 3Assoc Prof Dr Kanit Kheovichai Department of Education Foundations Graduate School Silpakorn University 73000 Email kheovichai K suacth Corresponding author Email address edunichamay05 gmailcom Received January 23 2018 Revised July 30 2018 Accepted August 14 2018 Vol14 No1 JanuaryJune 2019 INTHANINTHAKSIN JOURNAL 93 ผลการวิจัยพบว่า ข้อมูลพื้นฐานการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพสาเหตุการเกิดขึ้นของ นวัตกรรมสุขภาพส่วนใหญ่เกิดจากการที่แกนนำชุมชนหรือปราชญ์ชาวบ้านนำ ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาแก้ไขปัญหาสุขภาพและความต้องการของชุมชนเพื่อแก้ไข ปัญหาด้านสุขภาพของชุมชนโดยมีภาคีเครือข่ายในการจัดการคือองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นอปทร่วมกับองค์กรบริการด้านสุขภาพและทุนทางสังคมมี การบริหารในรูปแบบของคณะกรรมการมีกฎระเบียบมาตรการทางสังคมที่ใช้เป็นแนว ปฏิบัติสำหรับวิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศมีความเป็นเลิศใน 2 ทิศทางได้แก่ด้าน นวัตกรรมกระบวนการจัดการตนเองและด้านนวัตกรรมผลผลิตในการจัดการ ตนเองส่วนปัจจัยหรือเงื่อนไขความสำเร็จมี 10 ด้านคือ 1 ด้านนโยบายการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ด้านการมีส่วนร่วม 3 ด้าน การมีศักยภาพทุนทางสังคมของชุมชน 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 5 ด้านการใช้ประโยชน์ของระบบข้อมูล 6 ด้านการหนุนเสริมของภาคีเครือข่าย 7 ด้านระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติในชุมชน 8 ด้านการสร้างเครื่องมือในการ จัดการตนเองของชุมชน 9 ด้านการพัฒนาสู่นโยบายสาธารณะ 10 ด้านภาวะ ผู้นำกลุ่มส่วนรูปแบบการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพมี 4 ขั้นตอนคือ 1

งานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ด้านการมีส่วนร่วม 3 ด้านการมี ศักยภาพทุนทางสังคมของชุมชน 4 ด้านการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ 5 ด้านการใช้ประโยชน์ของระบบข้อมูล 6 ด้านการหนุนเสริมของภาคีเครือข่าย 7 ด้านระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติในชุมชน 8 ด้านการสร้างเครื่องมือในการ จัดการตนเองของชุมชน 9 ด้านการพัฒนาสู่นโยบายสาธารณะ 10 ด้านภาวะ ผู้นำกลุ่มส่วนรูปแบบการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพมี 4 ขั้นตอนคือ

ทั้ง 3 พื้นที่ในเขตบริการสุขภาพภาคเหนือนั้นพบว่ามีความเป็นเลิศใน 2 ด้านคือ 1 ด้านนวัตกรรมกระบวนการจัดการตนเองประกอบด้วยแนวทางดังนี้คือ 11 การ ออกแบบบูรณาการแผนงานของศูนย์ฟื้นฟูกับการกิจงานประจำขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น 12 การนำइनนโยบายกระจายอำนาจด้านสุขภาพของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 13 การสร้างกระบวนการเรียนรู้สู่การขยายเครือข่าย 14 การใช้เวทีประชาคมเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมและ 2 ด้านนวัตกรรมผลผลิตใน การจัดการตนเองคือ 21 เกิดการจัดตั้งกองทุนหรือจัดสวัสดิการเพื่อดูแลสุขภาพ ชุมชน 22 มีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านสุขภาพ 23 เกิดการ พัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพปูนแดงควบคุมลูกน้ำยุงลาย 24 เกิดมาตรการทางสังคม ใช้ภายในชุมชน 3 ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จของการจัดการตนเองด้าน นวัตกรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนด้านปัจจัยเงื่อนไข ความสำเร็จของการจัดการตนเองด้านนวัตกรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้ม แข็งของชุมชนสามารถสรุปผลการวิจัยได้แบ่งออกเป็น 10 ด้านดังนี้คือ 1 ปัจจัย ด้านนโยบายการบริหารงานของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2 ปัจจัย ด้านการมีส่วนร่วม 3 ปัจจัยด้านการมีศักยภาพทุนทางสังคมของชุมชนปีที่ 14 ฉบับที่ 1 มกราคมมิถุนายน 2562 104 4 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการอย่างเป็น ระบบ 5 ปัจจัยด้านการใช้ประโยชน์ของระบบข้อมูล 6 ปัจจัยด้านการหนุนเสริม ของภาคีเครือข่าย 7 ปัจจัยด้านระบบความสัมพันธ์แบบเครือญาติในชุมชน 8 ปัจจัยด้านการสร้างเครื่องมือในการจัดการตน

1 การค้นหาและพัฒนาศักยภาพตนเอง 2 การสร้างพลังเครือข่ายสังคม 3 การ ขับเคลื่อนในชุมชน 4 การบูรณาการเพื่อความเข้มแข็งโดยอาจเรียกรูปแบบนี้ว่า 3SI SELFMANAGEMENT MODEL ที่ผ่านการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิและ เเวทีประชาคมพินิจนางสุขสมสกุล๑๐๕ได้ศึกษาวิจัยการสื่อสารกับความสุขของ คนในชุมชนดอนแก้วอำเภอแมริมจังหวัดเชียงใหม่พบว่าทุนนิยมส่งผลต่อการ ดำเนินชีวิตที่ทำให้ค่าเฉลี่ยความสุขอยู่ระดับปานกลางปัจจัยทุกตัวมีความ สัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยความสุขโดย

87 มกราคม เมษายน 2559 ความสุขของคนดอนแก้วอำเภอแมริมจังหวัด เชียงใหม่พินิจนางสุขสมสกุลผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการสื่อสารมหาวิทยาลัยนเรศวร Happiness of people in Donkeaw Community Mearim District Chiang Mai Province บทคัดย่อการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความสุขของคนใน ชุมชนดอนแก้วอำเภอแมริมจังหวัดเชียงใหม่อาศัยวิธีการวิจัยคุณภาพและ ปริมาณ n 386 คน 005 เพื่อหาปัจจัยที่แสดงให้เห็นความสุขของคนในชุมชน 6 มิติคือสภาวะทางด้านร่างกายและจิตใจความมั่นคงในการทำงานความมั่นคง ทางเศรษฐกิจความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชนการบริหารจัดการของรัฐใน ชุมชนและสภาพสิ่งแวดล้อมกับสภาพอากาศผลการวิจัยพบว่าทุนนิยมส่งผลต่อ การดำเนินชีวิตที่ทำให้ค่าเฉลี่ยความสุขอยู่ระดับปานกลาง 59 โดยสามารถ จำแนกค่าเฉลี่ยในแต่ละมิติได้ดังนี้สภาวะทางด้านร่างกายและจิตใจ 60 ความ มั่นคงในการทำงาน 57 ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ 49 ความสัมพันธ์ในครอบครัว และชุมชน 73 การบริหารจัดการของรัฐในชุมชน 69 และสภาพสิ่งแวดล้อมกับ สภาพอากาศ 38 ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยความสุขโดยเฉพาะการ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่ดีการมีเงินออมครอบครัวมีการสื่อสารและ ความสัมพันธ์ที่ดีต่อการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนมีความโปร่งใสและสร้าง ความมีส่วนร่วมต่อผู้คนในชุมชนก่อให้เกิดทุนสังคมที่ยังรักษาลึกกลายเป็นทุน ทางวัฒนธรรมโดยวิทย์และเสียงตามสายยังคงเป็นสื่อที่เชื่อมโยงคนในชุมชน กับโลกภายนอกและช่วยพัฒนาความรู้คนในชุมชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ สำคัญต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืนสำคัญ

เฉพาะการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่ดีการมีเงินออมครอบครัวมีการสื่อสารและความสัมพันธ์ที่ดีต่อการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนมีความโปร่งใสและสร้างความมีส่วนร่วมต่อผู้คนในชุมชนก่อให้เกิดทุนสังคมที่ยังรักษาสถิติกลายเป็นทุนทางวัฒนธรรมโดยวิทย์และเสียงตามสายยังคงเป็นสื่อที่เชื่อมโยงคนในชุมชนกับโลกภายนอกและช่วยพัฒนาความรู้จนผู้คนในชุมชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยิ่งปี๑๐๕๖ณิษาพรศรีนวล การพัฒนารูปแบบการจัดการตนเองด้านวัฒนธรรมสุขภาพเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของ

87 มกราคม เมษายน 2559 ความสุขของคนดอนแก้วอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่พินิจดาจสุขสมสกุลผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำภาควิชานิติศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจเศรษฐศาสตร์และการสื่อสารมหาวิทยาลัยนเรศวร Happiness of people in Donkeaw Community Mearim District Chiang Mai Province บทคัดย่อการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความสุขของคนในชุมชนดอนแก้วอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่อาศัยวิธีการวิจัยคุณภาพและปริมาณ n 386 คน 005 เพื่อหาปัจจัยที่แสดงให้เห็นความสุขของคนในชุมชน 6 มิติคือสภาวะทางร่างกายและจิตใจความมั่นคงในการทำงานความมั่นคงทางเศรษฐกิจความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชนการบริหารจัดการของรัฐในชุมชนและสภาพสิ่งแวดล้อมกับสภาพอากาศผลการวิจัยพบว่าทุนนิยมส่งผลต่อการดำเนินชีวิตที่ทำให้ค่าเฉลี่ยความสุขอยู่ระดับปานกลาง 59 โดยสามารถจำแนกค่าเฉลี่ยในแต่ละมิติได้ดังนี้สภาวะทางร่างกายและจิตใจ 60 ความมั่นคงในการทำงาน 57 ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ 49 ความสัมพันธ์ในครอบครัวและชุมชน 73 การบริหารจัดการของรัฐในชุมชน 69 และสภาพสิ่งแวดล้อมกับสภาพอากาศ 38 ปัจจัยทุกตัวมีความสัมพันธ์กับค่าเฉลี่ยความสุขโดยเฉพาะการมีสุขภาพร่างกายแข็งแรงและจิตใจที่ดีการมีเงินออมครอบครัวมีการสื่อสารและความสัมพันธ์ที่ดีต่อการบริหารจัดการของผู้นำชุมชนมีความโปร่งใสและสร้างความมีส่วนร่วมต่อผู้คนในชุมชนก่อให้เกิดทุนสังคมที่ยังรักษาสถิติกลายเป็นทุนทางวัฒนธรรมโดยวิทย์และเสียงตามสายยังคงเป็นสื่อที่เชื่อมโยงคนในชุมชนกับโลกภายนอกและช่วยพัฒนาความรู้จนผู้คนในชุมชนเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่สำคัญต่อการพัฒนาชุมชนอย่างยิ่งปี๑๐๕๖ณิษาพรศรีนวล สุขชุมชนดอนแก้วอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่ 88 พฤษภาคมสิงหาคม 2559 ความสุขของคนดอนแก้วอำเภอแม่ริมจังหวัดเชียงใหม่

๙๓เพิ่มเป้าหมายด้านคุณภาพชีวิตให้แก่ทุนนิยมอันจะทำให้ทุนนิยมกลายเป็นเศรษฐศาสตร์แบบยั่งยืนและเศรษฐศาสตร์การุณยธรรมหรือเศรษฐศาสตร์พอเพียงอีกทั้งพุทธธรรมก็มีแนวคิดบางอย่างที่คล้ายหรือเข้ากันได้กับแนวคิดของทุนนิยมเช่นแนวคิดเรื่องการประหยัดและการออมมีความคล้ายคลึงกันและแนวคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพก็เข้ากันได้กับแนวคิดของพุทธธรรมนอกจากนั้นความคิดในเรื่องศาสนาและศีลธรรมของทุนนิยมแม้จะมีความต่างกันแต่อย่างน้อยก็พูดได้

การทางเศรษฐกิจมีมากมายเช่นพหุพหุวิหารสี่สังคหวัดฤสี่หรือแม่แต่คำสอนเรื่องอนัตตาเมื่อเปรียบเทียบพุทธธรรมกับหลักการและวิธีการของทุนนิยมแม้พุทธธรรมจะมีความต่างหรือความขัดแย้งกับทุนนิยมอยู่ไม่น้อยแต่ก็สามารถปรับให้ไปด้วยกันได้และสามารถนำพุทธธรรมมาเสริมส่วนที่ขาดหรือบกพร่องของทุนนิยมได้โดยเฉพาะมิติด้านศีลธรรมและจิตวิญญาณนอกจากนี้พุทธธรรมก็มีแนวคิดบางอย่างที่คล้ายหรือเข้ากันได้กับแนวคิดของทุนนิยมเช่นแนวคิดเรื่องการประหยัดและการออมแนวคิดเรื่องสิทธิและเสรีภาพหลักพุทธธรรมไม่ได้ขัดแย้งกับแนวคิดทุนนิยมหรือเสรีนิยมอย่างรุนแรงจนไปด้วยกันไม่ได้ถ้าหากทุนนิยมนั้นไม่มีลักษณะสุดโต่งแม้จะมีความแตกต่างกันอยู่มากพอสมควรแต่ก็มีส่วนคล้ายและเป็นไปได้ที่จะปรับแนวคิดของทุนนิยมให้อ่อนลงจนไม่ขัดแย้งอย่างรุนแรงทวิจารณประเด็นที่เห็นด้วยในงานวิจัยนี้ได้ให้ความหมายและความแตกต่างของแนวความคิดต่างๆไว้อย่างครบถ้วนกล่าวคือได้ให้ความหมายและความแตกต่างของทุนนิยมเสรีนิยมปัจเจกนิยมอัตตนิยมจักรนิยมวัตถุนิยมบริโภคนิยมนอกจากนี้ยังได้ให้หลักการวิธีการความหมายลักษณะและการพัฒนาการและแนวความคิดของระบบทุนนิยมเศรษฐกิจตามแนวพระพุทธานุศาสนาและการเปรียบเทียบกับทุนนิยมโดยการใช้ภาษาที่อ่านง่ายเข้าใจได้ง่ายไม่เป็นวิชาการมากเกินไปทำให้สามารถสื่อสารผลของการวิจัยไปสู่ผู้รับสารได้กว้างขวางมิได้จำกัดไว้แต่ผู้อ่านในวงการวิชาการแต่เพียงอย่างเดียวและนอกจากนี้ในการวิจัยนี้ยังมีโครงสร้างของงานวิจัยที่ครบถ้วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและยังยกตัวอย่างหลักการแนวคิดและวิธีการนำพุทธธรรมไปใช้ในการดำเนินการทางธุรกิจในปัจจุบัน

มากกว่าความเหมือนหรือความสอดคล้องก็ตามพระมหาสมบุญ(วุฑฺฒิกโร) ปรนนาและคณะ๑๐๙ ได้ศึกษาวิจัยชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการกรณีศึกษากลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกของประเทศไทยพบว่า 1 ในอดีตวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาวบ้านอยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวใหญ่ในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่ชาวบ้านเริ่มแตกแยกเป็นครอบครัวย่อยไม่มีโอกาสได้รวมกลุ่มกันช่วยเหลืองานของชุมชนมากนักกลุ่มสังฆะสมถะ

565 วารสารจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการกรณีศึกษากลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกของประเทศไทย STRONG COMMUNITY BASED ON BUDDHIST INTEGRATION CASE STUDY OF SACCA SASOMSUB GROUPS IN EAST OF THAILAND พระมหาสมบุญ(วุฑฺฒิกโร) ปรนนาพระมหาอดิเดชสตีวโรสุวพัฒน์ Phramaha Somboon Vutthikaro Phanna Phramaha Adidej Sativaro Sukwattanawadee บทคัดย่อบทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1 เพื่อศึกษาริบททางสังคมและวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกก่อนการก่อตั้งกลุ่มสังฆะสมถะ 2 เพื่อศึกษาแนวคิดกระบวนการบิัจจยและเงื่อนไขในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกและ 3 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งของชุมชนเชิงพุทธบูรณาการผ่านกิจกรรมของกลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกผลการวิจัยพบว่า 1 ในอดีตวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาวบ้านอยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวใหญ่ในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่ชาวบ้านเริ่มแตกแยกเป็นครอบครัวย่อยไม่มีโอกาสได้รวมกลุ่มกันช่วยเหลืองานของชุมชนมากนักกลุ่มสังฆะสมถะได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือปัญหาความยากจนของชาวบ้านทำให้ชาวบ้านมีความผูกพันกับชุมชนมากยิ่งขึ้น 2 แนวคิดและกระบวนการในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มสังฆะสมถะในจังหวัดตราดจันทบุรีและสระแก้วเป็นแนวคิดที่เกิดจากการใช้ตัวเงินที่เป็นรูปธรรมและหลักธรรมที่เป็นนามธรรมมาผสมผสานกันอย่างลงตัวส่งผลให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเองและมีเม็ดเงินหมุนเวียนในชุมชนมากยิ่งขึ้น 3 ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการเกิดขึ้นจากแนวคิดการใช้หลักธรรมนำหน้าตัวเงิน

ทรัพย์ได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือปัญหาความยากจนของชาวบ้านทำให้ชาวบ้านมีความผูกพันกับชุมชนมากยิ่งขึ้น 2 แนวคิดและกระบวนการในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มสังฆะสมถะในจังหวัดตราดจันทบุรีและสระแก้วเป็นแนวคิดที่เกิดจากการใช้ตัวเงินที่เป็นรูปธรรมและหลักธรรมที่เป็นนามธรรมมาผสมผสานกันอย่างลงตัวส่งผลให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเองและมีเม็ดเงินหมุนเวียนในชุมชนมากยิ่งขึ้น 3 ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการเกิดขึ้นจากแนวคิดการใช้หลัก

565 วารสารจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการกรณีศึกษากลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกของประเทศไทย STRONG COMMUNITY BASED ON BUDDHIST INTEGRATION CASE STUDY OF SACCA SASOMSUB GROUPS IN EAST OF THAILAND พระมหาสมบุญ(วุฑฺฒิกโร) ปรนนาพระมหาอดิเดชสตีวโรสุวพัฒน์ Phramaha Somboon Vutthikaro Phanna Phramaha Adidej Sativaro Sukwattanawadee บทคัดย่อบทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1 เพื่อศึกษาริบททางสังคมและวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกก่อนการก่อตั้งกลุ่มสังฆะสมถะ 2 เพื่อศึกษาแนวคิดกระบวนการบิัจจยและเงื่อนไขในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกและ 3 เพื่อวิเคราะห์รูปแบบการสร้างชุมชนเข้มแข็งของชุมชนเชิงพุทธบูรณาการผ่านกิจกรรมของกลุ่มสังฆะสมถะในภาคตะวันออกผลการวิจัยพบว่า 1 ในอดีตวิถีชีวิตของชุมชนในภาคตะวันออกเป็นชุมชนเกษตรกรรมชาวบ้านอยู่อาศัยกันเป็นครอบครัวใหญ่ในพื้นที่ร่วมแรงร่วมใจกันช่วยเหลือกิจกรรมของชุมชนภายหลังมีโรงงานอุตสาหกรรมเข้ามาในพื้นที่ชาวบ้านเริ่มแตกแยกเป็นครอบครัวย่อยไม่มีโอกาสได้รวมกลุ่มกันช่วยเหลืองานของชุมชนมากนักกลุ่มสังฆะสมถะได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือปัญหาความยากจนของชาวบ้านทำให้ชาวบ้านมีความผูกพันกับชุมชนมากยิ่งขึ้น 2 แนวคิดและกระบวนการในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของกลุ่มสังฆะสมถะในจังหวัดตราดจันทบุรีและสระแก้วเป็นแนวคิดที่เกิดจากการใช้ตัวเงินที่เป็นรูปธรรมและหลักธรรมที่เป็นนามธรรมมาผสมผสานกันอย่างลงตัวส่งผลให้ชุมชนเกิดการพึ่งพาตนเองและมีเม็ดเงินหมุนเวียนในชุมชนมากยิ่งขึ้น

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ธรรมนำหน้าตัวเงินชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการของกลุ่มสังฆะสมทรัพย์ตามองค์ความรู้ที่ได้ SMART Model ดังนี้ S Selfreliance คือการพึ่งพาตนเองเป็นการใช้หลักธรรมสำหรับสงเคราะห์ให้ชุมชนเข้มแข็ง M Money คือเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ A Altruism คือการเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง R Responsibility คือความรับผิดชอบเป็นหัวใจสำคัญในการเชื่อมต่อความสำเร็จให้เกิดขึ้น T Truth Tolerance คือความซื่อสัตย์อดทนเป็นสิ่งที่

จากแนวคิดการใช้หลักธรรมนำหน้าตัวเงินชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการของกลุ่มสังฆะสมทรัพย์ตามองค์ความรู้ที่ได้ SMART Model ดังนี้ S Selfreliance คือการพึ่งพาตนเองเป็นการใช้หลักธรรมสำหรับสงเคราะห์ให้ชุมชนเข้มแข็ง M Money คือเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ A Altruism คือการเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง R Responsibility คือความรับผิดชอบเป็นหัวใจสำคัญในการเชื่อมต่อความสำเร็จให้เกิดขึ้น T Truth Tolerance คือความซื่อสัตย์อดทนเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายคณาจารย์ชุมชนเข้มแข็งสังฆะสมทรัพย์การพึ่งพาตนเองและพุทธบูรณาการ Dean Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lecturer Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ฉบับพิเศษ เมษายนมิถุนายน 2560 566 Abstract This research had three objectives as follows 1 to study the social context and the way of life of the communities in the eastern of Thailand before the setting the Sacca Sasomsup Groups 2 to study the concepts the processes the factors and the conditions to build up the strong communities of the Sacca Sasomsup groups and 3 to analyze the structure of the strong communities towards the Buddhist integration through the activities of Sacca Sasomsup groups This study was a qualitative research The results of the research found that 1 in the past the social context and the way of life in the eastern of Thailand were the agricultural

ต้องปลูกฝังให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย๑๐๙พระมหาสมบุรณวฑฒนิกโรพรณนาและคณะชุมชนเข้มแข็งเชิงพุทธบูรณาการกรณีศึกษากลุ่มสังฆะสมทรัพย์ในภาคตะวันออกเฉียงของประเทศไทยวารสารจรสังคมศาสตร์ปริทรรศน์ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ฉบับพิเศษ เมษายนมิถุนายน 2560 565575

สังฆะสมทรัพย์ตามองค์ความรู้ที่ได้ SMART Model ดังนี้ S Selfreliance คือการพึ่งพาตนเองเป็นการใช้หลักธรรมสำหรับสงเคราะห์ให้ชุมชนเข้มแข็ง M Money คือเงินเป็นปัจจัยสำคัญที่ขับเคลื่อนให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้ A Altruism คือการเห็นแก่ประโยชน์ผู้อื่นเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ส่งเสริมให้ชุมชนเข้มแข็ง R Responsibility คือความรับผิดชอบเป็นหัวใจสำคัญในการเชื่อมต่อความสำเร็จให้เกิดขึ้น T Truth Tolerance คือความซื่อสัตย์อดทนเป็นสิ่งที่ต้องปลูกฝังให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายคณาจารย์ชุมชนเข้มแข็งสังฆะสมทรัพย์การพึ่งพาตนเองและพุทธบูรณาการ Dean Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University Lecturer Graduate School Mahachulalongkornrajavidyalaya University ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ฉบับพิเศษ เมษายนมิถุนายน 2560 566 Abstract This research had three

ของชุมชนมะม่วงปลายแขนต่อหลักทฤษฎีธัมมิกัตถะด้านอุฏฐานสัมปทาความมั่นคงด้านอารักขสัมปทาการรักษาด้านกัลยาณมิตตตามีมิตตอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเดือนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 3 แนวทางการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของชุมชนมะม่วงปลายแขนควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ช่วยเหลือและนำวิธีการในการแก้ปัญหา

ตตามีมิตตอยู่ในระดับมากผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะจำแนกตามเพศอายุระดับการศึกษาอาชีพและรายได้ต่อเดือนโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 และ 3 แนวทางการใช้หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจของชุมชนมะม่วงปลายแขนควรให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาให้ความรู้ช่วยเหลือและนำวิธีการในการแก้ปัญหาการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงคณาจารย์หลักทฤษฎีธัมมิกัตถะการฟื้นฟูเศรษฐกิจชุมชน Abstract The objectives of this research were as follows to study the background of economic problem within MamuangPlaiKhaen community To get understanding in application of Tithadhammikatta principle for Solving of MamuangPlaiKhaen community economy And to study the guideline of Tithadhammikatta principle for Solving of MamuangPlaiKhaen community economy This research is the mixed methodology The population are 1 200 persons the samples are 291 persons The instrument for data collection was questionnaire and interview form The statistics were used as follows frequency arithmetic mean standard deviation ttest Ftest Oneway ANOVA and for qualitative research by indepth interview from ten key informants and content analysis as descriptive explanation The research found that 1 Mostly in

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการจัดทำบัญชีรายจ่ายของครัวเรือนควรส่งเสริมให้มีเครือข่ายความร่วมมือด้านต่างๆในระดับหมู่บ้านและควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงพระปลัดระพีพันธุ์สาโรจน์ได้ศึกษาวิจัยรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยพบว่า 1 แนวทางและรูปแบบพุทธเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทยมีพุทธศาสนาสานเป็นฐานรากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาจึงได้รับการประยุกต์ตีความและให้คำอธิบายร่วม

Research Article Received 20200101 Revised 20200619 Accepted 20200621 รูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทย Model of Application of Buddhist Economics in Prototype Community of Thailand พระปลัดระพีพันธุ์สาโรจน์ Phrapalad Raphin Buddhiss ro คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University Corresponding Author Email raphind yahoocom บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1 เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบพุทธเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทย 2 เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางในการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทย 3 เพื่อเสนอรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาจากชุมชนต้นแบบด้านการประยุกต์ใช้ในพื้นที่สุพรรณบุรีและจังหวัดลาปางผลการวิจัยพบว่า 1 แนวทางและรูปแบบพุทธเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทยมีพุทธศาสนาสานเป็นฐานรากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาจึงได้รับการประยุกต์ตีความและให้คำอธิบายร่วมกับพฤติกรรมทางเศรษฐศาสตร์เป็นกลไกร่วมกับวิถีชุมชนดังปรากฏในชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสี่จะสะสมทรัพย์วิถีพอเพียงในชุมชนโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำแนวคิดมาสู่สาธารณะอาทิพุทธทาสภิกขุพระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตสำนักสันติอโศก 2 วิธีการและแนวทางในการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนตัวอย่างในประเทศไทยโดยใช้หลักคิดทางศาสนาและใช้แนวทางบูรณาการด้านประเพณีจากชุมชนบ้านไผ่เองหมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำเย็นและชุมชนไผ่ล้นหมู่ที่ 1 ตำบลโพธิ์ส้มอำเภอบางปลาร้า

๙๖ วิถีพอเพียงในชุมชนโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำแนวคิดมาสู่สาธารณะอาทิพุทธทาสภิกขุพระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตสำนักสันติอโศก 2 วิธีการและแนวทางในการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนตัวอย่างในประเทศไทยโดยใช้หลักคิดทางศาสนาและใช้แนวทางบูรณาการด้านประเพณีจากชุมชนบ้านไผ่เองหมู่ที่ 1 ตำบลวังน้ำเย็นและชุมชนไผ่ล้นหมู่ที่ 1 ตำบลโพธิ์ส้มอำเภอบางปลาร้ามาจังหวัดสุพรรณบุรีภาคเหนือและบ้านแม่กรักหมู่ที่ 1 ตำบลบ้านอ่อนอำเภอ

Research Article Received 20200101 Revised 20200619 Accepted 20200621 รูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทย Model of Application of Buddhist Economics in Prototype Community of Thailand พระปลัดระพีพันธุ์สาโรจน์ Phrapalad Raphin Buddhiss ro คณะสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Faculty of Social Sciences Mahachulalongkornrajavidyalaya University Corresponding Author Email raphind yahoocom บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1 เพื่อศึกษาแนวทางและรูปแบบพุทธเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทย 2 เพื่อศึกษาวิธีการและแนวทางในการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทย 3 เพื่อเสนอรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยเป็นการวิจัยเชิงคุณภาพศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งศึกษาจากชุมชนต้นแบบด้านการประยุกต์ใช้ในพื้นที่สุพรรณบุรีและจังหวัดลาปางผลการวิจัยพบว่า 1 แนวทางและรูปแบบพุทธเศรษฐศาสตร์ในประเทศไทยมีพุทธศาสนาสานเป็นฐานรากแนวคิดทางพระพุทธศาสนาจึงได้รับการประยุกต์ตีความและให้คำอธิบายร่วมกับพฤติกรรมทางเศรษฐศาสตร์เป็นกลไกร่วมกับวิถีชุมชนดังปรากฏในชุมชนเศรษฐกิจพอเพียงกลุ่มสี่จะสะสมทรัพย์วิถีพอเพียงในชุมชนโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำแนวคิดมาสู่สาธารณะอาทิพุทธทาสภิกขุพระพรหมคุณาภรณ์ปอปปยุตโตสำนักสันติอโศก 2 วิธีการและแนวทางในการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนตัวอย่างในประเทศไทยโดยใช้หลักคิดทางศาสนาและใช้แนวทางบูรณาการด้านประเพณี

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

งานจังหวัดลำปางทั้งสองชุมชนเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักพุทธเศรษฐศาสตร์จัดการภายในชุมชนด้วยแนวคิดพอเพียง สมดุลปัญญาสามัคคีและความสุขจนกระทั่งได้รับรางวัลหมู่บ้านยอดเยี่ยมที่สุดในระดับจังหวัดรับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 3 รูปแบบ การประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยมีการประยุกต์ด้วยหลักธรรมผ่านวิถีความเชื่อทางศาสนาและวิถี

สุพรรณบุรีภาคเหนือและบ้านแม่ก๊กหมู่ที่ 1 ตำบลบ้านอ้ออำเภอองาวจังหวัดลำปางทั้งสองชุมชนเป็นมหาวิทยาลัยมหาคัจฉาพุทธศาสนศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI กลุ่มที่ 2 278 Journal of SaengKhomKham Buddhist Studies Vol 5 No 2 July December 2020 กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักพุทธเศรษฐศาสตร์จัดการภายในชุมชนด้วยแนวคิดพอเพียงสมดุลปัญญาสามัคคีและความสุขจนกระทั่งได้รับรางวัลหมู่บ้านยอดเยี่ยมที่สุดในระดับจังหวัดรับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง และ 3 รูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยมีการประยุกต์ด้วยหลักธรรมผ่านวิถีความเชื่อทางศาสนาและวิถีของการดำเนินชีวิตซึ่งประยุกต์ด้วยการพาหนะให้ดูผ่านรูปแบบของกิจกรรมทั้งสองชุมชนมีวิถีของวัดและวิถีของศาสนาเป็นเครื่องกำหนดรูปแบบและแนวทางการประยุกต์จึงดำเนินไปภายใต้วิถีทางศาสนาวัดพระสงฆ์และรวมอยู่ในวิถีวัฒนธรรมภายในชุมชนศาสนาคำอธิบายรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ชุมชนต้นแบบ Abstract The purpose of this research article is 1 to study the ways and models of Buddhist economics in Thailand 2 to study the methods and guidelines for applying Buddhist economics in a prototype community in Thai society and 3 to propose a model of application of Buddhist economics in a prototype community in Thai society The research is based on qualitative research through studying the concepts and theories from relevant documents and research work including a

ของการดำเนินชีวิตซึ่งประยุกต์ด้วยการพาหนะให้ดูผ่านรูปแบบของกิจกรรมทั้งสองชุมชนมีวิถีของวัดและวิถีของศาสนาเป็นเครื่องกำหนดรูปแบบและแนวทางการประยุกต์จึงดำเนินไปภายใต้วิถีทางศาสนาวัดพระสงฆ์และรวมอยู่ในวิถีวัฒนธรรมภายในชุมชนสิริชัยดีเลิศและคณะ๑๑๓ได้ศึกษาวิจัยกระบวนการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของหมู่บ้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจ.เพชรบูรณ์ว่า 1 ส่วน

ตามลโพธิ์สัมมาเอกราชปทุมมาจังหวัดสุพรรณบุรีภาคเหนือและบ้านแม่ก๊กหมู่ที่ 1 ตำบลบ้านอ้ออำเภอองาวจังหวัดลำปางทั้งสองชุมชนเป็นมหาวิทยาลัยมหาคัจฉาพุทธศาสนศึกษาที่ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI กลุ่มที่ 2 278 Journal of SaengKhomKham Buddhist Studies Vol 5 No 2 July December 2020 กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักพุทธเศรษฐศาสตร์จัดการภายในชุมชนด้วยแนวคิดพอเพียงสมดุลปัญญาสามัคคีและความสุขจนกระทั่งได้รับรางวัลหมู่บ้านยอดเยี่ยมที่สุดในระดับจังหวัดรับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและ 3 รูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยมีการประยุกต์ด้วยหลักธรรมผ่านวิถีความเชื่อทางศาสนาและวิถีของการดำเนินชีวิตซึ่งประยุกต์ด้วยการพาหนะให้ดูผ่านรูปแบบของกิจกรรมทั้งสองชุมชนมีวิถีของวัดและวิถีของศาสนาเป็นเครื่องกำหนดรูปแบบและแนวทางการประยุกต์จึงดำเนินไปภายใต้วิถีทางศาสนาวัดพระสงฆ์และรวมอยู่ในวิถีวัฒนธรรมภายในชุมชนศาสนาคำอธิบายรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ชุมชนต้นแบบ Abstract The purpose of this research article is 1 to study the ways and models of Buddhist economics in Thailand 2 to study the methods and guidelines for applying Buddhist economics in a prototype community in Thai society and 3 to propose a model of application of Buddhist economics in a prototype community in Thai society The research is based on qualitative research through studying

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ใหญ่มีปัญหาจากภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้น 2 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่ไม่น่า
หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงตามหลักความพอประมาณ 3 มี
การบริหารจัดการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจากด้านจิตใจและ
สังคมเป็นอันดับแรก 4 ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมด้านความรู้ความ
เข้าใจและชี้แนะการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่ประชาชนเพื่อ
เป็นแนวทางการยกระดับเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบกล่าวโดยสรุปใน
การวิจัยเกี่ยวกับการคุ้มครองทางสังคมที่จะนำ

nphichai hotmailcom Received August 28 2020 Revised October 24
2020 Accepted November 5 2020 วารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานคร
ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 131 ครัวเรือน 3 ศึกษาระดับการ
บริหารจัดการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบตามหลักปรัชญา
เศรษฐกิจพอเพียงและ 4 ศึกษาแนวทางการยกระดับเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอ
เพียงต้นแบบโดยมีกลุ่มตัวอย่างการวิจัยคือหัวหน้าครัวเรือนจำนวน 331 คนให้
ข้อมูลในแบบสอบถามและให้ผู้สัมภาษณ์จำนวน 30 คนประกอบด้วยทีมแกนนำ
และตัวแทนชุมชนเครื่องมือวิจัยที่ใช้สำหรับงานวิจัยได้แก่แบบสอบถาม
Cronbach s alpha 0884 และแบบสัมภาษณ์เชิงลึก IOC 0835 สถิติที่ใช้สา
หรับงานวิจัยได้แก่ความถี่ร้อยละค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานผลการวิจัยพบว่า
1 ส่วนใหญ่มีปัญหาจากภาวะค่าครองชีพที่สูงขึ้น 2 หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่
ไม่น่าหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริงตามหลักความพอ
ประมาณ 3 มีการบริหารจัดการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจากด้าน
จิตใจและสังคมเป็นอันดับแรก 4 ต้องการให้หน่วยงานภาครัฐส่งเสริมด้านความรู้
ความเข้าใจและชี้แนะการปฏิบัติตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแก่
ประชาชนเพื่อเป็นแนวทางการยกระดับเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบคา
สาศึกษปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงหัวหน้าครัวเรือนหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง
ต้นแบบ ABSTRACT This research aimed to 1 study the problems in
upgrading a village to a sufficiency economy village model 2
investigate the practicing levels in applying the principles of
sufficiency economy philosophy among the household leaders 3
study the administrative levels in managing the

ดีเลิศและคณะกรรมการส่งเสริมคุณภาพชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอ
เพียงเพื่อเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของหมู่บ้านเกษตร
เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบจเพชรบุรีวารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานครปีที่
17 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 130154

ภายในหมู่บ้านและต้องมีส่วนร่วมกันพัฒนาและเสนอความคิดเห็นต่อการบริหาร
จัดการในหมู่บ้านได้ 2 เร่งส่งเสริมและยกระดับจากการปฏิบัติจริงในระดับครัว
เรือนสู่ในระดับชุมชนต่อยอดในส่วนของการทำงานระดับครอบครัวส่งเสริม
อาชีพเพื่อให้คนในชุมชนมีอาชีพเสริม 3 การใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
ในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในหลายๆรูปแบบเช่นการบริหารจัดการเงิน
กองทุนของหมู่บ้านสมาชิกกลุ่มเพื่อพัฒนาอาชีพเสริมการตัดแปลงทา
การเกษตรแบบอินทรีย์การปลูกพืชเลี้ยงสัตว์แบบไรสวนผสมเพื่อใช้ทรัพยากร
ทุกอย่างให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุดและส่งเสริมกลุ่มเพื่อพัฒนาของดีหรือจุด
แข็งภายในหมู่บ้านจากการมีพื้นที่เป็นวารสารบริหารธุรกิจเทคโนโลยีมหานครปี
ที่ 17 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม ธันวาคม 2563 149 เกษล่อมรอบด้วยแม่น้ำมีแหล่ง
ท่องเที่ยวที่สำคัญทางศาสนาและธรรมชาติ

รู้และกระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่เกี่ยวข้องนอกจากนี้ยังรวมถึงกระบวนการ
จัดการข้อมูลความรู้กระบวนการบริหารจัดการกระบวนการขับเคลื่อนสังคม
เป็นต้นผลที่เกิดขึ้นทั้งที่โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจมีอะไรบ้างที่เป็นผลผลิต
ผลลัพธ์และผลกระทบโดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนาขีดความสามารถ
Empower ของคนในชุมชนและการพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนของสังคม
Social Movement โดยกำหนดประเด็นการประเมินดังนี้ 1 การประเมิน
กระบวนการชุมชนโดยกระบวนการกลไกสภาผู้นำชุมชนผ่าน 4 ขั้นตอน 1 การ
ประเมินสภาพชุมชน 2 การ

และไม่บรรลุเป้าหมาย 2 การดำเนินงานในแต่ละขั้นตอนนั้นต้องใช้กระบวนการ
อะไรอย่างไรบ้างและควรใช้กระบวนการสำคัญอะไรบ้างที่จะส่งผลต่อความ
สำเร็จในการดำเนินงานของโครงการ 3 ผลที่เกิดขึ้นทั้งที่โดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ
มีอะไรบ้างทั้งที่เป็นผลผลิตผลลัพธ์และผลกระทบโดยเฉพาะในเรื่องการพัฒนา
ขีดความสามารถของคนในชุมชนและการพัฒนากระบวนการขับเคลื่อนของ
สังคม social movement ผู้วิจัยนำแนวคำถามการสนทนากลุ่มมาสร้างเป็น
คู่มือในการเก็บข้อมูลการวิจัยและดำเนินการเตรียมทีมผู้วิจัยจำนวน 6 คนโดยการ
จัดอบรมเรื่องการเก็บข้อมูลวิจัยเชิงคุณภาพและการประเมินแบบเสริมพลัง
จำนวน 2 วันการเก็บรวบรวมข้อมูลหลังจากที่โครงการวิจัยผ่านการพิจารณา
จากคณะกรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสงขลาเป็นที่
เรียบร้อยแล้วผู้วิจัยเข้าพบผู้นำชุมชนตำบลควนรูอำเภอรัตภูมิจังหวัดสงขลาเพื่อ
ชี้แจงวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บรวบรวม
ข้อมูลแล้วผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลโดยใช้การประชุม
กลุ่มย่อยเพื่อระดมสมองเพื่อร่วมกันออกแบบกิจกรรมตามเป้าหมายของการ
พัฒนากลุ่มแหล่งปฏิบัติการสู่แหล่งเรียนรู้ 1 ครั้งการสนทนากลุ่ม 2 ครั้งและการ
สังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่างๆของแหล่งเรียนรู้ 23 ครั้งความ
น่าเชื่อถือของข้อมูลผู้วิจัยมีการใช้เทคนิคการตรวจสอบสามเส้า
triangulations คือ 1 การตรวจสอบสามเส้าด้านระเบียบวิธีวิทยาการ
methodological triangulation ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บข้อมูลทั้งการประชุมกลุ่ม
ย่อยเพื่อระดมสมองการสนทนากลุ่มและการสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วมในการทำ
กิจกรรมต่างๆของแหล่งเรียนรู้ 2 การให้ผู้ให้ข้อมูลได้ตรวจสอบและรับรอง

๑๑๔ ผู้วิจัยจะเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสังเกตผลที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับผลที่ได้จากการจริง Actual Effects ทั้งคาดหวังและไม่คาดหวังทั้งทางบวกและทางลบเพื่อให้ได้คำตอบเกี่ยวกับผลสำเร็จของการขับเคลื่อนกิจกรรมฯ ที่ชัดเจนขึ้นจากข้อมูลที่ได้มาจากหลากหลายแหล่งเช่นจากการสังเกตแบบมีส่วนร่วมและการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการและสรุปผลการขับเคลื่อนกิจกรรมทั้งหมดผ่าน

การเก็บรวบรวมข้อมูลตามแผนการประเมินที่กำหนดไว้โดยขั้นตอนนี้ผู้ประเมินภายนอกจะเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการปฏิบัติตามแผนการประเมินที่กำหนดไว้จัดให้มีการพบปะสนทนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันเป็นระยะๆตามหลักการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ร่วมประเมินทุกคนการวิเคราะห์วิพากษ์และประเมินตนเองตลอดจนกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบโดยผู้ประเมินภายนอกร่วมกับทีมประเมินร่วมกันดำเนินการเก็บข้อมูลตามสิ่งที่ผู้ประเมินหรือองค์ประกอบของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพซึ่งผู้ประเมินภายนอกและผู้ร่วมในการประเมินจะมีการสังเกตผล observing ควบคู่ขนาน parallel กัน 33 วารสารพยาบาลทหารบก Journal of The Royal Thai Army Nurses Health Promotion Program Evaluation Approach ปีที่ 18 ฉบับที่ 3 กันยายน ธันวาคม 2560 Volume 18 No 3 September/December 2017 ทุกโครงการและทุกกิจกรรมของการดำเนินงานโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพเพื่อบันทึกผลการปฏิบัติไปเป็นระยะๆโดยอาจใช้เทคนิคและเครื่องมือต่างๆดังต่อไปนี้ได้อย่างหนึ่งหรือหลายอย่างผสมกันตามสถานการณ์และความเหมาะสมเช่นการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการเครื่องบันทึกเสียงเครื่องบันทึกภาพหรือวัสดุสิ่งของ เป็นต้นทั้งนี้ผู้ประเมินภายนอกจะเน้นบทบาทการเป็นผู้มีส่วนร่วมและผู้ส่งเสริมสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้มีการสังเกตผลที่เกิดขึ้นจริง actual effects ทั้งคาดหวังและไม่คาดหวังทั้งทางบวกและทางลบเพื่อให้ได้คำตอบของการปฏิบัติงานที่ชัดเจนขึ้น 4 ชั้นวิเคราะห์และสะท้อนกลับผลการประเมิน

รู้เรื่องการออมให้กับชุมชนเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงโดยดำเนินการในลักษณะของการร่วมคิดร่วมทำร่วมติดตามผลระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนเพื่อให้เกิดการบูรณาการองค์ความรู้ทักษะและประสบการณ์และสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนโดยเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลแต่ละภาคส่วนสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในทางสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดแนวทางในการพัฒนาระบบการออมชุมชนวิถีพุทธเพื่อรองรับสังคมสูงวัยระดับตำบลโดยมีประเด็นที่

ชุมชนเป็นหลักในการดำเนินงานวิจัยในครั้งนี้ส่วนของเทศบาลตำบลลำโรงใต้และพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดสมุทรปราการเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้ข้อมูลในการแก้ปัญหาและกองทุนสวัสดิการตามบึงบรมาณของจังหวัดสมุทรปราการระยะที่สองเป็นขั้นของการสร้างความตระหนักของชุมชนเพื่อให้เกิดแรงจูงใจในการเปลี่ยนแปลงพัฒนาผู้นำจิตสาธารณะโดยดำเนินการในลักษณะของนำปัญหาที่ได้จากการทำการวิเคราะห์การทำ SWOT สภาพปัญหาในชุมชนหาแนวทางแก้ไขโดยการร่วมคิดร่วมทำร่วมติดตามผลระหว่างผู้เกี่ยวข้องทุกในชุมชนควบคู่กับทีมวิจัยและที่ปรึกษาเพื่อให้เกิดการความคิดที่เปลี่ยนแปลงบูรณาการองค์ความรู้ทักษะและประสบการณ์และสร้างบรรยากาศของการมีส่วนร่วมผู้นำชุมชนบางวันมีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนบางวันโดยเปิดโอกาสให้แต่ละบุคคลสามารถใช้ศักยภาพของตนเองในทางสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดแนวทางในการแก้ไขเศรษฐกิจชุมชนบางวันในบริบทของชุมชนฯทั้งในเชิงของการป้องกันแก้ไขและส่งเสริมพัฒนาควบคู่กันไปเพื่อความยั่งยืนระยะที่สามนำแผนสู่การปฏิบัติโดยตัวแทนชุมชนนำมาตรการต่างๆสู่การพิจารณาในเวทีการประชุมกลุ่มผู้นำชุมชนบางวันทีมวิจัยได้นำมาตรการที่กำหนดโดยผู้นำชุมชนบางวันสู่การปฏิบัติโดยมีกิจกรรม 1 การจัดการความรู้เรื่องกองทุนหมู่บ้าน 2 การจัดกลุ่มเล่นหยดด้วยการออม 3 กิจกรรมพัฒนาต้นกล้าจิตสาธารณะวารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจรปีที่ 8 ฉบับที่ 1 มกราคมกุมภาพันธ์ 2563 50 4 กิจกรรมลดปัญหาการใช้เวลาว่างที่ไม่เหมาะสมของเยาวชนในชุมชนบางวันเรียนรู้บัญชีครัวเรือนเพื่อประโยชน์ทั้งต่อตนเองครอบครัวบนพื้นฐานของวิถีชีวิตในชุมชนบางวันทีมวิจัยจัดให้มีครูเป็นที่ปรึกษา

ใช้พื้นที่นี้เป็นพื้นที่ทำนาทำไร่ทำให้อาชีพโดยรวมของตำบลนี้มีวิถีชีวิตแบบสังคมเกษตรเกษตรกรรมประชาชนมีการพึ่งพาอาศัยกันมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในตำบลจึงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและยังคงสืบสานประเพณีวัฒนธรรมสำคัญของตำบลซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับวัดและพิธีกรรมทางศาสนาได้แก่ประเพณีสงกรานต์รดน้ำดำหัวผู้สูงอายุประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษาประเพณีบุญสารทเดือน

กลางโดยหนองนวม้วนันเดิมที่มีหนองน้ำขนาดใหญ่และมีต้นนมวัวขึ้นอยู่มากและเมื่อมีการตั้งชุมชนในบริเวณนี้จึงเรียกว่าหนองนวม้วนันตามหนองนมวัวอำเภอลาดยาวจังหวัดนครสวรรค์ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของอำเภอลาดยาวห่างจากที่ว่าการอำเภอลาดยาวประมาณ 10 กิโลเมตรห่างจากศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์ประมาณ 30 กิโลเมตรและห่างจากกรุงเทพมหานครโดยทางรถยนต์ประมาณ 350 กิโลเมตรมีพื้นที่ประมาณ 43 ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ 26 875 ไร่ภูมิประเทศในตำบลหนองนวม้วนันเป็นที่ดอนข้งลาดเอียงโดยเทจากที่สูงทางตะวันตกมาทางตะวันออกจึงทำให้ตำบลหนองนวม้วนันประสบปัญหาเกี่ยวกับน้ำท่วมเป็นประจำและบางส่วนเป็นพื้นที่ราบต่ำจึงใช้พื้นที่บริเวณนี้ทำนาทำไร่หลายประเภทอาศัยหนาแน่นเป็นหย่อมๆชาวตำบลหนอง 22 วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์นมวัวมีลักษณะแบบสังคมเกษตรวิถีชาวพุทธประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมพึ่งพาอาศัยกันมีวัดเป็นศูนย์รวมจิตใจของประชาชนในตำบลจึงอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขและยังคงสืบสานประเพณีวัฒนธรรมสำคัญของตำบลซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับวัดและพิธีกรรมทางศาสนาได้แก่ประเพณีสงกรานต์ที่มีพิธีรดน้ำดำหัวผู้ใหญ่ตามส่วนราชการและในหมู่บ้านประเพณีแห่เทียนเข้าพรรษารวัดในหมู่บ้านประเพณีได้กบตรเทโวโรหนะและประเพณีลอยกระทงโดยเฉพาะที่วัดหนองนวม้วนันที่ 1

ผู้สูงอายุให้กับชุมชนเป็นผู้สื่อข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพของสาธารณสุขระหว่างเจ้าหน้าที่นักบริบาลชุมชนและประชาชนคนสูงวัยในหมู่บ้านนัดหมายผู้สูงอายุหรือประชาชนมารับบริการสาธารณสุขแจ้งข่าวสารสาธารณสุขเช่นการเกิดโรคในสถานการณ์ปัจจุบันโรคไวรัสโคโรนาโควิด๑๙หรือโรคระบาดในท้องถิ่นตลอดจนโรคประจำตัวของผู้สูงอายุเบาหวานความดันและข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพของสาธารณสุขรับข่าวสารสาธารณสุขแล้วโดยจะจัดบันทึกไว้ในสมุดบันทึกผลการปฏิบัติงานของอสมของแต่ละหมู่บ้าน

เป็นผู้สื่อข่าวสารสาธารณสุขระหว่างเจ้าหน้าที่และประชาชนในหมู่บ้านนัดหมายเพื่อนบ้านมารับบริการสาธารณสุขแจ้งข่าวสารสาธารณสุขเช่นการเกิดโรคติดต่อที่สำคัญหรือโรคระบาดในท้องถิ่นตลอดจนข่าวความเคลื่อนไหวในกิจกรรมสาธารณสุขรับข่าวสาร Journal of MCU Peace Studies Vol9 No1 JanuaryFebruary 2021 371 สาธารณสุขแล้วแจ้งให้เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในท้องถิ่นทราบอย่างรีบด่วนในเรื่องสำคัญเช่นเรื่องโรคระบาดหรือโรคติดต่อต่างๆรับข่าวสารแล้วจัดบันทึกไว้ในสมุดบันทึกผลการปฏิบัติงานของอสม 2 เป็นผู้ให้คำแนะนำถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนบ้านและแกนนำสุขภาพประจำครอบครัวในเรื่องต่างๆได้แก่การใช้สถานบริการสาธารณสุขและการใช้ยาการรักษาอนามัยของร่างกายการให้ภูมิคุ้มกันโรคการสุขภาพอนามัยสิ่งแวดล้อมและการจัดการหน้าสะอาดโภชนาการและสุขภาพอาหารการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่นการอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัวการดูแลส่งเสริมสุขภาพจิตการป้องกันและควบคุมโรคเอดส์อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อที่สำคัญการป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัยการคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุขการจัดหายาจำเป็นไว้ในชุมชนและการส่งเสริมการใช้สมุนไพรและแพทย์แผนไทยฯฯ 3 เป็นผู้ให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนได้แก่การส่งต่อผู้ป่วยและการติดตามดูแลผู้ป่วยที่ได้รับการส่งต่อมาจากสถานบริการการจ่ายยาเม็ดคุมกำเนิดในรายที่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ตรวจแล้วและการปฐมพยาบาลเบื้องต้นเช่นเกี่ยวกับบาดแผลสดกระดูกหักข้อเคลื่อน ฯลฯ การรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามอาการ 4 หมุนเวียนกันปฏิบัติงานที่ผสมชโยดมกิจกรรมที่ควรดำเนินการได้แก่จัดทำศูนย์ข้อมูลข่าวสารของหมู่บ้านถ่ายทอดความรู้และจัดกิจกรรมตามปัญหาของชุมชนให้บริการที่จำเป็นใน 14 กิจกรรม

ประกอบอาชีพการส่งบุตรหลานเข้าไปศึกษาต่อในตัวเมืองเพิ่มมากขึ้นบางครอบครัวใช้วิธีแบบไปกลับบางครอบครัวกลับเฉพาะช่วงวันหยุดบางครอบครัวย้ายถิ่นฐานตั้งถิ่นฐานความต้องการทางด้านวัตถุการยอมรับประเพณีและวัฒนธรรมใหม่ๆทำให้เกิดวิกฤตการณ์การที่วิถีชีวิตเดิมของชุมชนวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานเพราะนวัตกรรมใหม่ๆที่เข้ามาอำนวยความสะดวกทำให้การดำเนินชีวิตง่ายขึ้นก่อให้เกิดการห่างเหินวิถีชีวิตแบบเดิมๆจากคนรุ่นก่อน

daily lives Such practices were continuously affecting the Lawa ethnic lives in social cultural economic and environmental aspects Keywords Social Change Affecting The Way of Life Ethnic บทบาทโลกมนุษย์มีวิวัฒนาการมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันทุกอย่างในโลกนี้ย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาไม่มีสังคมใดหยุดนิ่งกับที่ได้เพราะธรรมชาติของมนุษย์ไม่เคยหยุดนิ่งต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาเพื่อปรับตัวเองให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทางสังคมวัฒนธรรมชุมชนละว่าหมู่ที่ 11 เป็นชุมชนหนึ่งที่ตั้งอยู่บนที่สูงของตำบลป่าเป้าอำเภอแม่สร้อยจังหวัดแม่ฮ่องสอนประชากรทั้งหมดเป็นชนเผ่าละว้าประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรมมีวัฒนธรรมความเชื่อและประเพณีเป็นของตนเองนับถือศาสนาพุทธผสมผสานกับการนับถือผีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษมาอย่างยาวนานมีการถ่ายทอดสืบทอดมาเป็นวิถีชีวิตและวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่องแต่สภาพวัฒนธรรมของมนุษย์นั้นจะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาหรือที่เรียกว่าพลวัต Dynamic ซึ่งการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชนเผ่าละว้านี้มีสาเหตุจากปัจจัยต่างๆทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆโดยเฉพาะกลุ่มชนละว้ารุ่นใหม่เริ่มทิ้งวิถีชีวิตเดิมของชุมชนตนเองไปวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาอย่างยาวนานเพราะนวัตกรรมใหม่ๆที่เข้ามาอำนวยความสะดวกทำให้การดำเนินชีวิตง่ายขึ้นจนละทิ้งวัฒนธรรมเดิมและก่อให้เกิดการห่างเหินวิถีชีวิตแบบเดิมๆจากคนรุ่นก่อนคนรุ่นปัจจุบันซึ่งยากที่จะเรียนรู้เหมือนในอดีตดังนั้นผู้วิจัยได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและสนใจ

13 สุขสง่า Integrity เป็นการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเฟื้อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 14 สุขสว่าง Cognition เป็นความคิดอย่างมีเหตุมีผลการสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาและ 15 สุขสงบ Peacefulness เป็นความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงโดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจากวิทยากรของ

หรืออันตรายมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพไม่ติดสิ่งเสพติดด้านที่ 2 สุขสนุก Recreation หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์สนุกสนานด้วยการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสกระปรี้กระเปร่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งกิจกรรมที่เหล่านี้สามารถลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ 2 การจัดกิจกรรมด้านศิลปะทางด้านที่ 3 สุขสง่า Integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจในตนเองความเชื่อมั่นในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเฟื้อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 3 การจัดกิจกรรมด้านจิตภาวนาด้านที่ 4 สุขสว่าง Cognition หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุด้านความจำความคิดอย่างมีเหตุมีผลการสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาความสามารถในการคิดแบบองค์รวมปฏิจจสมุปปาทรวมทั้งความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพและ 4 การจัดกิจกรรมด้านปัญญาภาวนาด้านที่ 5 สุขสงบ Peacefulness หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้รวมทั้งความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงวารสารจรรยาบรรณปริทัศน์ปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคมสิงหาคม 2563 851 บทสรุปเบาะหวานเป็นโรคชนิดไม่ติดต่อเรื้อรังเกิดจากการทำงานของร่างกายมีความผิดปกติของเซลล์ในกระบวนการเปลี่ยนน้ำตาลในเลือดให้เป็นพลังงาน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ร่างกายให้มีสมรรถภาพร่างกายที่แข็งแรงคล่องแคล่ว 2 สุขสนุก Recreation เป็นการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ 3 สุขสง่า Integrity เป็นการสร้าง ความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 4 สุขสว่าง Cognition เป็นความคิดอย่างมีเหตุมีผล การสื่อสารการวางแผน

เป็นพอเพียงไม่มีอุบัติเหตุหรืออันตรายมีสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมสุขภาพไม่ติด สิ่งเสพติดด้านที่ 2 สุขสนุก Recreation หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์สนุกสนานด้วยการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสกระปรี้กระเปร่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สามารถลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ด้านที่ 3 สุขสง่า Integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจในตนเองความเชื่อมั่นในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ Social Sciences Research and Academic Journal ปีที่ 13 ฉบับที่ 39 กันยายน ธันวาคม 2561 46 ด้านที่ 4 สุขสว่าง Cognition หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุด้านความจาคำความคิดอย่างมีเหตุมีผล การสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาความสามารถในการคิดแบบนามธรรมรวมทั้งความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านที่ 5 สุขสงบ Peacefulness หมายถึงความสามารถของบุคคลในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้รวมทั้งความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ตั้งนี้ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง Quasiexperimental research แบบกลุ่มเดียววัด

๑๘๑ 3 สุขสง่า Integrity เป็นการสร้าง ความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 4 สุขสว่าง Cognition เป็นความคิดอย่างมีเหตุมีผล การสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหา 5 สุขสงบ Peacefulness เป็นความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพ สิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงหมวดที่ 3 ว่าด้วยเรื่องการออมชุมชน

กิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสรื่นเริง 2 สุขสง่า Integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจในตนเองความเชื่อมั่นในตนเองยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 3 สุขสว่าง Cognition หมายถึงความสามารถของผู้สูงวัยด้านความจาคำความคิดอย่างมีเหตุมีผล การสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาความสามารถในการคิดแบบนามธรรมรวมทั้งความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพ 4 สุขสงบ Peacefulness หมายถึงความสามารถของผู้สูงวัยในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้รวมทั้งสามารถปรับตัวและยอมรับสภาพที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง Department of Mental Health 2015 4 การพัฒนาด้านปัญญาของผู้สูงอายุ ปัญญาภาวนาเมื่อจิตได้รับการพัฒนาแล้วย่อมส่งผลให้เอื้อต่อการพัฒนาปัญญาต่อไปการพัฒนาด้านปัญญามีความสำคัญมากเพราะปัญญาสามารถช่วยบุคคลสามารถพิจารณาทุกสิ่งตามความเป็นจริงเกิดความเข้าใจและสามารถส่งผลให้เกิดการแก้ปัญหาที่ดีได้การพัฒนาด้านปัญญาหรือปัญญาภาวนาคือการฝึกอบรมเจริญปัญญาเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้รู้จักคิดพิจารณาอย่างมีเหตุผลแก้ปัญหาด้วยปัญญาที่มีจิตใจเป็นสุขไร้ทุกข์ปัญญาเป็นตัวแก้ปัญหาที่แท้จริง Phra Bramagunabhorn PA Payutto 2003 การจะพัฒนาปัญญาจะต้องอาศัยสัมมาทิฐิ

ภาพและมีร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรงคล่องแคล่ว สุขสง่า Integrity สุขสงบ Peacefulness สุขสนุก Recreation สุขสว่าง Cognition มีการส่งเสริมกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสลดปัญหาความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้การสร้าง ความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองเห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีความเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมการพัฒนาความคิดอย่างมีเหตุมีผลมี

ด้านที่ 2 สุขสนุก Recreation หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์สนุกสนานด้วยการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสกระปรี้กระเปร่ามีคุณภาพชีวิตที่ดีซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สามารถลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ด้านที่ 3 สุขสง่า Integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจในตนเองความเชื่อมั่นในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเพื่อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ Social Sciences Research and Academic Journal ปีที่ 13 ฉบับที่ 39 กันยายน ธันวาคม 2561 46 ด้านที่ 4 สุขสว่าง Cognition หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุด้านความจาคำความคิดอย่างมีเหตุมีผล การสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาความสามารถในการคิดแบบนามธรรมรวมทั้งความสามารถในการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านที่ 5 สุขสงบ Peacefulness หมายถึงความสามารถของบุคคลในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุมอารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้รวมทั้งความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงสามารถเขียนเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ตั้งนี้ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงกึ่งทดลอง Quasiexperimental research แบบกลุ่มเดียววัดก่อนและหลังการทดลอง Onegroup pretest posttest design วรรณคดีแสงประทีปทอง 2555 ประชากรกลุ่มตัวอย่าง

ตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเฟื้อแบ่งปันและมีส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่นในสังคม 4 อยากรให้ผู้อื่นเกิดความมีความสุข Cognition บนพื้นฐานของความคิดอย่างมีเหตุมีผลการสื่อสารการวางแผนและการแก้ไขปัญหาและ 5 อยากรให้ผู้อื่นเกิดความสงบ Peacefulness เป็นความสามารถในการปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริง

ชีวิตที่รื่นรมย์สนุกสนานด้วยการทำกิจกรรมนันทนาการหรือร่วมกิจกรรมต่างๆที่ทำให้อารมณ์ดีจิตใจสดชื่นแจ่มใสกระฉับกระเฉงมีชีวิตชีวา รวมถึงการเล่นกีฬา ดนตรีและทำงานศิลปะสามารถลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ด้านที่ 3 สุขสง่า integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจความเชื่อมั่นเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองการให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นการเอื้อเฟื้อแบ่งปันและช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมเช่นการทำกิจวัตรประจำวันการทำงานบ้านดูแลเด็กช่วยเหลือกิจกรรมในครอบครัวและชุมชนด้านที่ 4 สุขสว่าง cognition หมายถึงความสามารถของผู้สูงอายุด้านความจำความคิดอย่างมีเหตุมีผลการสื่อสารการวางแผนแก้ไขปัญหาการจัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพโดยการส่งเสริมให้ผู้สูงอายุได้ฝึกทักษะการสื่อสารการคิดอย่างมีเหตุผลการตัดสินใจที่ถี่ถ้วนถี่ถ้วนในการเลี้ยงหลาน ตลอดจนการเรียนรู้ในสิ่งใหม่ๆด้านที่ 5 สุขสงบ peacefulness หมายถึงความสามารถของบุคคลในการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุมอารมณ์สามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถผ่อนคลายความเครียดฝึกสติสมาธิสามารถปรับตัวและยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงได้การปรับบ้านและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยสำหรับผู้สูงอายุ Bureau of Environmental Health 2017 1 การจัดพื้นที่บริเวณรอบบ้านคู่มือการจัดการอนามัยสิ่งแวดล้อมในชุมชนสำหรับประชาชน 2560 11 ปลูก

ให้มีเครือข่ายความร่วมมือด้านต่างๆในระดับหมู่บ้านและควรส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนรู้จักการดำเนินชีวิตอย่างพอเพียงและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของพระปลัดระพีพันธุ์พิบูลย์ 2 ที่ได้ศึกษารูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยแล้วพบว่ามีการประยุกต์ด้วยหลักธรรมผ่านวิถีความเชื่อทางศาสนาและวิถีของการดำเนินชีวิตซึ่งประยุกต์ด้วยการพาทำนาให้ดูผ่านรูปแบบของกิจกรรมทั้งสองชุมชนมีวิถีของวัดและวิถีของศาสนา

เล่มที่ 1 ตำบลโพธิ์สามต้นอำเภอบางปลาม้าจังหวัดสุพรรณบุรีภาคเหนือและบ้านแม่ก๊กหมู่ที่ 1 ตำบลบ้านอ้นอำเภอเวียงจังหวัดลำปางทั้งสองชุมชนเป็นมหาวิทยาลัยมหาลงกาฬราชวิทยาลัยราชภัฏวชิรวิทยาสารที่ผ่านการรับรองคุณภาพจาก TCI กลุ่มที่ 2 278 Journal of SaengKhomKham Buddhist Studies Vol 5 No 2 July December 2020 กลุ่มตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในการประยุกต์ใช้หลักพุทธเศรษฐศาสตร์จัดการภายในชุมชนด้วยแนวคิดพอเพียงสมดุลปัญญาสามัคคีและความสุขจนกระทั่งได้รับรางวัลหมู่บ้านอยู่ดีมีสุขในระดับจังหวัดรับรางวัลพระราชทานจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้ากรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯสยามบรมราชกุมารีหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงและ 3 รูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ในชุมชนต้นแบบในประเทศไทยมีการประยุกต์ด้วยหลักธรรมผ่านวิถีความเชื่อทางศาสนาและวิถีของการดำเนินชีวิตซึ่งประยุกต์ด้วยการพาทำนาให้ดูผ่านรูปแบบของกิจกรรมทั้งสองชุมชนมีวิถีของวัดและวิถีของศาสนาเป็นเครื่องกำหนดรูปแบบและแนวทางการประยุกต์จึงดำเนินไปภายใต้วิถีทางศาสนาวัตถุประสงค์และรวมอยู่ในวิถีมรรคภายในชุมชนศาสนาคัญรูปแบบการประยุกต์ใช้พุทธเศรษฐศาสตร์ชุมชนต้นแบบ Abstract The purpose of this research article is 1 to study the ways and models of Buddhist economics in Thailand 2 to study the methods and guidelines for applying Buddhist economics in a prototype community in Thai society and 3 to propose a model of application of Buddhist economics in a prototype community in Thai society The research is based on qualitative

๒๐๕ ช่วงผลึกกิจกรรมออกกำลังกายกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพโดยขับเคลื่อนผ่านโครงการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพการศึกษาของผู้สูงอายุด้วยภูมิปัญญาไทยพื้นบ้านแห่งล้านนาของโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝายที่มีกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาผู้สูงอายุมาเป็นส่วนหนึ่งและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของทัศนีย์อนันท์วัน 10 ที่ได้ศึกษารูปแบบการดำเนินงานดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยเครือข่ายชุมชนตำบลโนนศิลาอำเภอสหัสขันธ์จังหวัดกาฬสินธุ์แล้วพบว่าปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานครั้งนี้

ตนเองว่าไม่มีความสำคัญไร้ความสามารถได้โครงการส่งเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุจากการตัดสินใจเลือกแนวทางและวางแผนร่วมกันในการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุได้กิจกรรมทั้งหมด 6 กิจกรรมคือกิจกรรมคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุกิจกรรมธรรมชาติดกิจกรรมช่วงผลึกกิจกรรมออกกำลังกายกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพและกิจกรรมอาชีพเสริมสำหรับผู้สูงอายุเสริมรายได้ผู้สูงอายุบ้านหัวฝายและได้จัดทำโครงการสร้างเสริมสุขภาพของผู้สูงอายุได้โครงการชื่อการส่งเสริมและยกระดับศักยภาพการศึกษาของผู้สูงวัยด้วยภูมิปัญญาไทยพื้นบ้านแห่งล้านนาของโรงเรียนผู้สูงอายุวัดหัวฝายมี 2 กิจกรรมคือกิจกรรมการออกกำลังกายและกีฬาผู้สูงอายุเต้นแอโรบิคไทเก๊กไทมวยปล้ำมวยมก้ากิจกรรมการประกอบอาชีพเสริมรายได้ซึ่งการดำเนินงานในกิจกรรมตามโครงการพบว่าได้รับความร่วมมือจากกลุ่มเป้าหมายสามารถดำเนินงานได้บรรลุเป้าหมายทุกกิจกรรม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของประยูรพานิชนอก 2551 ได้ทำการศึกษาเรื่องกระบวนการมีส่วนร่วมขององค์กรชุมชนในการเสริมสร้างคุณค่าภูมิปัญญาผู้สูงอายุชุมชนเทศบาลตำบลบ้านกรวดปัญญาวัดบ้านกรวดจังหวัดบุรีรัมย์พบว่าผู้สูงอายุการจัดตั้งกลุ่มอาชีพชมรมผู้สูงอายุวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ Social Sciences Research and Academic Journal ปีที่ 11 ฉบับพิเศษสหวิทยาการด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สิงหาคม 2559 60 การฝึกอบรมจัดเวทีถ่ายทอดโดยการบรรจุหลักสูตรภูมิปัญญาท้องถิ่นในสถานศึกษาการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้และถ่ายทอดภูมิปัญญาส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้วยการศึกษาดูงานและจัดทำทานียบภูมิปัญญาผู้สูงอายุในชุมชนสำหรับองค์กรชุมชนในพื้นที่องค์กรภาครัฐและองค์กรปกครอง

นี้เกิดจากการใช้กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วมโดยเครือข่ายในชุมชนให้เข้า
 ร่วมดำเนินการสร้างระบบการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและผู้สูงอายุใน
 ชุมชนส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้สูงอายุดูแลกันเองปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลให้เกิดการ
 พัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในที่สุดซึ่งอาจแตกต่างกับผล
 งานวิจัยของชาติสวัสดิ์ผลธวัชชัยเพ็ญพิณฉัตรเดชเสนานิกรณและวาริศรีพรพล
 11 ที่ได้ศึกษารายงานการดูแลและพัฒนา

และสถิติเชิงอนุมานคือ Paired ttest ผลการวิจัยพบว่ากระบวนการพัฒนารูป
 แบบการดำเนินงานดูแลสุขภาพผู้สูงอายุโดยเครือข่ายชุมชนครั้งนี้มี 6 ขั้นตอน
 คือ 1 ศึกษาวิเคราะห์บริบทและสภาพปัญหา 2 ประชุมเชิงปฏิบัติการวางแผน
 แบบมีส่วนร่วม 3 จัดทำแผนปฏิบัติการ 4 ปฏิบัติตามแผนงานโครงการ 5 ติดตาม
 สนับสนุนและประเมินผลการดำเนินงาน 6 จัดเวทีแลกเปลี่ยนและถอดบทเรียน
 ผลการดำเนินงานพบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความรู้เรื่องเกณฑ์มาตรฐานตำบล
 ดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาวและการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานดูแลสุขภาพผู้
 สูงอายุโดยเครือข่ายชุมชนเพิ่มขึ้นกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ pvalue 005
 กระบวนการดังกล่าวส่งผลให้การประเมินผลดำเนินงานดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ
 ของตำบลโนนศิลาผ่านเกณฑ์มาตรฐานตำบลดูแลผู้สูงอายุระยะยาวของกรม
 อนามัยกระทรวงสาธารณสุขโดยสรุปปัจจัยแห่งความสำเร็จในการดำเนินงาน
 ครั้งนี้เกิดจาก 1 การใช้กลยุทธ์การสร้างการมีส่วนร่วมโดยเครือข่ายในชุมชนให้
 เข้าร่วมดำเนินการ 2 สร้างระบบการพัฒนาศักยภาพอาสาสมัครและผู้สูงอายุใน
 ชุมชน 3 ส่งเสริมกิจกรรมให้ผู้สูงอายุดูแลกันเองปัจจัยดังกล่าวนี้ส่งผลให้เกิด
 การพัฒนารูปแบบการดำเนินงานให้บรรลุตามเป้าหมายในที่สุดค่าสำคัญการมีส่วน
 ร่วมของชุมชนการดำเนินงานดูแลสุขภาพผู้สูงอายุเครือข่ายชุมชน 61
 สำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 7 จังหวัดขอนแก่นปีที่ 23 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม
 สิงหาคม 2559 Abstract Elderly care in rural areas is different from
 other conditions and social context This action research aimed to
 study the elderly model in the

ผลการดูแลและพัฒนาผู้สูงอายุโดยชุมชนในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยสวนดุสิต๒๕๕๙ 12 เกวลีเครือ
 จักรและสุนทรสิริรัตน์รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดยกระบวนการมีส่วน
 ร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและเครือข่ายภาคประชาสังคมชมรมผู้สูง
 อายุเทศบาลตำบลแม่จันอำเภอแม่จันจังหวัดเชียงรายรายงานวิจัยเชิงวิจัยคณะ
 สาธารณสุขศาสตร์วิทยาลัยเชียงราย 2559

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแห่นคณะกรรมการชมรมผู้สูงอายุหนองแห่นและ
 ผู้สูงอายุในตำบลหนองแห่นทุกท่านที่มีส่วนร่วมในกระบวนการวิจัยวารสาร
 สมาคมนักวิจัยปีที่ 22 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2560 94 เอกสารอ้างอิง
 กนิษฐาญธรรมเจริญศิริพันธ์ุสาส์น 2551 ระบบการดูแลระยะยาวการวิเคราะห์
 เปรียบเทียบเพื่อเสนอแนะเชิงนโยบายวารสารวิชาการสาธารณสุข 14 3
 358398 กรกฤชลิ้มสมมุต 2558 การพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพผู้
 สูงอายุในชุมชนอำเภอรัตนบุรีจังหวัดอุดรดิตถ์วารสารสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่ง
 ประเทศไทย 5 2 153161 กรณีการปัญหาวงศัพน์สพกษสุนันท์ 2555
 เอกสารประกอบการเรียนวิชาการดูแลสุขภาพแบบองค์รวม Holistic Health
 Care สมุทรสงครามสถาบันการเรียนรู้เพื่อปวงชนกฤตยไกรราชทักษิณารไกร
 ราชศกฤตศรียไพฑริการะโฆณพรคาศิริกริช 2558 กระบวนการสร้างคุณค่าผู้
 สูงอายุด้วยพุทธวิธี Journal of Mahachula Academic 2 ฉบับพิเศษ 387
 399 เกวลีเครือจักรสุนทรสิริรัตน์ 2558 รูปแบบการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุโดย
 กระบวนการมีส่วนร่วมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายภาคประชา
 สังคมและชมรมผู้สูงอายุเทศบาลตำบลแม่จันอำเภอแม่จันจังหวัดเชียงราย
 วารสารการพัฒนาชุมชนและคุณภาพชีวิต 3 2 161171 จินตนาอาจสันเทียะพร
 ณาคำพราว 2557 รูปแบบการดูแลสำหรับผู้สูงอายุในชุมชนวารสารพยาบาล
 ทหารบก 15 3 123127 ถนอม

มีมีความสุขจำแนกความสุขออกเป็น 5 มิติคือ 1 สุขสบาย Health เป็นการดูแล
 สุขภาพร่างกายให้มีสมรรถภาพร่างกายที่แข็งแรงคล่องแคล่ว 2 สุขสนุก
 Recreation เป็นการทำกิจกรรมที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใส
 ลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้ 3 สุขสง่า Integrity
 เป็นการสร้างความภาคภูมิใจในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือ
 ตนเองให้กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเฟื้อแบ่งปันและมี
 ส่วนร่วมในการช่วยเหลือผู้อื่น

าลังสามารถตอบสนองต่อความต้องการทางกายภาพได้ตามสภาพที่เป็นอยู่มี
 เศรษฐกิจหรือปัจจัยที่จำเป็นพอเพียงไม่มีอุบัติเหตุหรืออันตรายมีสภาพแวดล้อม
 ที่ส่งเสริมสุขภาพไม่ติดสิ่งเสพติดด้านที่ 2 สุขสนุก Recreation หมายถึงความ
 สามารถของผู้สูงอายุในการเลือกวิถีชีวิตที่รื่นรมย์สนุกสนานด้วยการทำกิจกรรม
 ที่ก่อให้เกิดอารมณ์เป็นสุขจิตใจสดชื่นแจ่มใสกระปรี้กระเปร่ามีคุณภาพชีวิตที่ดี
 ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้สามารถลดความซึมเศร้าความเครียดและความวิตกกังวลได้
 ด้านที่ 3 สุขสง่า Integrity หมายถึงความรู้สึกพึงพอใจในชีวิตความภาคภูมิใจ
 ในตนเองความเชื่อมั่นในตนเองเห็นคุณค่าในตนเองการยอมรับนับถือตนเองให้
 กำลังใจตนเองได้เห็นอกเห็นใจผู้อื่นมีลักษณะเอื้อเฟื้อแบ่งปันและมีส่วนร่วมใน
 การช่วยเหลือผู้อื่นในสังคมวารสารวิชาการและวิจัยสังคมศาสตร์ Social
 Sciences Research and Academic Journal ปีที่ 13 ฉบับที่ 39 กันยายน
 ธันวาคม 2561 46 ด้านที่ 4 สุขสว่าง Cognition หมายถึงความสามารถของผู้
 สูงอายุด้านความจาคำคิดอย่างมีเหตุมีผลการสื่อสารการวางแผนและการ
 แก้ไขปัญหาความสามารถในการคิดแบบนามธรรมรวมทั้งความสามารถในการ
 จัดการสิ่งต่างๆได้อย่างมีประสิทธิภาพด้านที่ 5 สุขสงบ Peacefulness หมายถึง
 ถึงความสามารถของบุคคลในการรับรู้เข้าใจความรู้สึกของตนเองรู้จักควบคุม
 อารมณ์และสามารถจัดการกับสภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 สามารถผ่อนคลายให้เกิดความสุขสงบกับตนเองได้รวมทั้งความสามารถในการ
 ปรับตัวยอมรับสภาพสิ่งที่เกิดขึ้นตามความเป็นจริงสามารถเขียนเป็นกรอบ
 แนวคิดการวิจัยได้ดังนี้ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

ปัญหาจึงจำเป็นต้องมีมาตรการทางสังคมเสริมมาตรการทางวิชาการและกฎหมายของภาครัฐโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังนำจุดแข็งคือวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนวิถีพุทธมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหายกระดับกำหนดเป็นนโยบายสาธารณะหรือมาตรการทางสังคมในรูปแบบธรรมนูญตำบลยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของชัยวัฒน์บัวเนียวและกฤษณชนลัก 17 ได้ศึกษาวิจัยกระบวนการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพเฉพาะพื้นที่ในประเด็นการส่งเสริมสุขภาพด้วยการออกกำลังภายในชุมชนตำบลโคก

การขับเคลื่อนระบบสุขภาพโดยใช้ธรรมนูญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองตาไ้ อำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ด Driven Health System the Buddhist Community Health Advocate Nong Ta kai Subdistrict Pho Chai District Roi Et Province พระโสภณพัฒนบัณฑิต วัชรรัตน์แดงหาญและพระประเสริฐศักดิ์รัตนบุญ โธ Phra Sophonpahatthanabundit Thawalrat Daengharn and Phra Prasertsak Ratanayano มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยวิทยาเขตขอนแก่น Mahachulalongkornrajavidyalaya University KhonKaen Campus Thailand Corresponding Author Email tawalratdaengharn2 gmailcom บทความวิชาการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1 ศึกษาบริบทชุมชน 2 การดำเนินการจัดทำธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองตาไ้ 3 เพื่อศึกษาการดำเนินการขับเคลื่อนธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองตาไ้ 4 เพื่อศึกษาผลการประเมินการดำเนินงานขับเคลื่อนธรรมนูญและประเมินความพึงพอใจของประชาชนต่อธรรมนูญสุขภาพวิถีพุทธตำบลหนองตาไ้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมผลการวิจัยพบว่าด้านบริบทชุมชนตำบลหนองตาไ้เป็นตำบลที่มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า 100 ปีมีทุนทางสังคมที่หล่อหลอมด้วยพระพุทธศาสนาผลจากกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ความเป็นอยู่ของประชาชนเปลี่ยนแปลงไปต่างคนต้องออกไปทำมาหากินต่างพื้นที่ทำให้เด็กและคนชราต้องดูแลกันเองความสัมพันธ์ของคนในชุมชนลดลงก่อให้เกิดปัญหาสังคมที่สลับซับซ้อนและปัญหาสุขภาพตามมาการแก้ไขปัญหาลงจึงจำเป็นต้องมีมาตรการทางสังคมเสริมมาตรการทางวิชาการและกฎหมายของภาครัฐโดยใช้กระบวนการแก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมอย่างจริงจังนำจุดแข็งคือวิถีชีวิตประเพณีและวัฒนธรรมของชุมชนวิถีพุทธมาปรับใช้ในการแก้ไขปัญหายกระดับกำหนดเป็นนโยบาย

สรินทรแล้วพบว่ากระบวนการสร้างธรรมนูญชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพด้วยหลักพุทธธรรมมีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนูญชุมชนหรือข้อตกลงกติกาในการอยู่ร่วมกันขั้นตอนที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนูญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์รูป

ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงอายุ 60 ปีขึ้นไปการศึกษาระดับประถมศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือน 5 001 10 000 บาทอาชีพเกษตรกรกรรมคักยภาพศักยภาพในการจัดการตนเองทางด้านศิลปวัฒนธรรมสุขภาพของท้องถิ่นของชุมชนในเขตตำบลตากูกาเอกเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากชาวบ้านในชุมชนส่วนใหญ่ปกป้องและรักษาดูแลสินทรัพย์ที่เป็นสาธารณประโยชน์ของชุมชนและได้มีส่วนร่วมทางการเมืองของท้องถิ่นมีน้ำใจแก่ผู้อื่นมีความภาคภูมิใจภาษาท้องถิ่นและนามภูมิปัญญาไทยเป็นแบบดั้งเดิมมาใช้ประกอบอาหารที่เน้นการใช้พืชผักสมุนไพรมาใช้ในการรักษาโรคแต่การเข้าร่วมช่วยเหลือซึ่งกันและกันในชุมชนเป็นหมู่คณะที่เรียกว่าการลงแขกไม่มากเหมือนในอดีตรวมไปถึงการเข้าร่วมการเล่นที่มีน้อยลง 2 กระบวนการสร้างธรรมนูญชุมชนด้านศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพตามตามแนวปธานิยธรรมในเขตตำบลตากูกาเอกเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์มีขั้นตอนสำคัญ 7 ขั้นตอนได้แก่ขั้นตอนแรกการจัดประชุมเวทีชาวบ้านขั้นตอนที่ 2 ความรับผิดชอบร่วมกันขั้นตอนที่ 3 จัดตั้งคณะกรรมการชุมชนขั้นตอนที่ 4 ยกร่างธรรมนูญชุมชนหรือข้อตกลงกติกาในการอยู่ร่วมกันขั้นตอนที่ 5 ประชุมเพื่อปรับปรุงแก้ไขร่างธรรมนูญชุมชนขั้นตอนที่ 6 ประกาศใช้ธรรมนูญศิลปวัฒนธรรมเพื่อสุขภาพของชุมชนขั้นตอนที่ 7 จัดพิมพ์รูปเล่มและแจกจ่ายให้ชาวบ้าน 3 การสร้างและนำเสนอธรรมนูญชุมชนเพื่อสุขภาพของชุมชนตามหลักพุทธธรรมในเขตตำบลตากูกาเอกเขวาสินรินทร์จังหวัดสุรินทร์จากความร่วมมือของตัวแทนภาครัฐภาคประชาชนภาคประชาสังคมจัดประชุมเวที

ของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมแล้วพบว่า การส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีครอบคลุม 3 บริบทคือบริบทของหลักประกันคุณภาพทางกายบริบทของจิตใจและบริบทขององค์ความรู้ทางปัญญาซึ่งถือว่ามีความสอดคล้องและมีกระบวนการดำเนินการที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของเรื่องชัยต้นสุชาติและธรรมนูญคนค่าแก้ว 23 ที่ได้ศึกษาวิจัยดัชนีวัดความสุขและความอยู่ดีมีสุขของสมาชิก

ชุมชนแห่งความสุขกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคม HAPPINESS COMMUNITY PROCESS OF THE CITIZEN CONSCIOUSNESS LEARNING OF THE COMMUNITY BY USING COMMUNITY AS A SOCIAL LAB พระครูสุนทรวิจิตรการอาภรณ์ชัยธิตถิบาล 1 พระครูวิรุฬห์วัชรธรรมศิริชัยเพชรรัตน์ 1 Phrakhrusoontornwatcharakon Ampon Vanititikarn 1 Phrakhruwiroonwatcharadham Sirichai Petcharat 1 ทาววิจัยเมื่อพศ 2561 บทคัดย่อการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันวิเคราะห์ระดับและนำเสนอแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมระเบียบวิธีการวิจัยแบบผสมวิธีพบว่า การส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีครอบคลุม 3 บริบทคือบริบทของหลักประกันคุณภาพทางกายบริบทของจิตใจและบริบทขององค์ความรู้ทางปัญญา ระดับของการส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขของชุมชนชาติพันธุ์กะเหรี่ยงเพชรบุรีโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้านและแนวทางส่งเสริมชุมชนแห่งความสุขโดยอาศัยกระบวนการการเรียนรู้สำนักพลเมืองของชุมชนด้วยกระบวนการใช้ชุมชนเป็นห้องปฏิบัติการทางสังคมพบว่า มีต้นแบบกิจกรรมเชิงปฏิบัติการที่ชื่อว่า ระเบียบโพล่งพริกแสมสรฝืนชีวิตพลักรีกฤติเป็นโอกาสตามรอยศาสตร์พระราชาสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน อาศัยทุนทางสังคมดั้งเดิมของชุมชนมุ่งส่งเสริมเศรษฐกิจพัฒนาสังคม พัฒนาการศึกษารักษาสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อมของชุมชนช่วยให้เกิดคุณภาพ

๒๐๙๔ผลการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุแล้วพบว่าหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรมการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง๕มิตินั้นสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้เพื่อก่อให้เกิดการดูแลสุขภาพทางกายจิตใจและปัญญาดีแล้วย่อมจะส่งผลต่อการอยู่ร่วมทางสังคมที่ดีในมิติอื่นตามมาในการคุ้มครองทางสังคมกับการรองรับสังคมสูงวัยระดับตำบล

ที่ได้กล่าวไว้คือการจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยของผู้สูงอายุในสถานสงเคราะห์ควรคำนึงถึงความต้องการและความคิดเห็นของผู้สูงอายุด้วยการปรับตัวของผู้สูงอายุในเขตเมืองและชนบทจะแตกต่างกันและครอบครัวจึงควรเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดสภาพแล้วและที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุด้วย 12 นิตาตั้งวิรัตน์ได้ศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมในผู้สูงอายุผลการศึกษาพบว่าหลักพุทธธรรมกับการดูแลสุขภาพแบบองค์รวมมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นรูปธรรมการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุให้สมบูรณ์ทั้ง๕มิตินั้นสามารถนำหลักพุทธธรรมมาประยุกต์ใช้ได้กล่าวคือมิติทางกายต้องมีความเข้าใจหลักอริยสัจ๔หลักไตรลักษณ์ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ของผู้สูงอายุด้านจิตวิญญาณและต้องรักษาศีลมิให้ต่างพร้อมมิติทางจิตใจและปัญญาต้อง 12 จิรวดีศิริรัตน์การจัดสภาพแวดล้อมและที่อยู่อาศัยสำหรับผู้สูงอายุในทัศนะของผู้ปฏิบัติงานวิทยานิพนธ์สังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์๒๕๕๖หน้าบทคัดย่อ 06 7691 indd 88 28 11 2560 11 09 18 89 บูรณาการพุทธธรรมกับระบบการดูแลสุขภาพระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุของอำเภอศรีวิไลจังหวัดบึงกาฬเพิ่มเติมให้สมบูรณ์ให้ได้มากที่สุดด้วยหลักโพธิปักขธรรม๓๗ส่วนมิติทางสังคมต้องเอื้อหนุนสภาวะแวดล้อมด้วยหลักพรหมวิหาร๔และสังคหวัตถุ๔ซึ่งหลักธรรมดังกล่าวนี้หากมองโดยรวมแล้วสามารถย่อเป็นไตรสิกขาคือศีลสมาธิและปัญญาซึ่งก็คือการดูแลสุขภาพกายและใจนั่นเองและเมื่อทุกมิติคือทางกายทางใจและปัญญาดีแล้วย่อมส่งผลต่อมิติทางสังคมตามมาด้วย 13

โดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนนั้นยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของยุวดีรอดจากภัยและคณะ 26 ที่ได้ศึกษาเรื่องรูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแล้วพบว่าการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแบบบูรณาการทำให้เกิดการเรียนรู้มีส่วนร่วมและเกิดการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพที่ดีขึ้นกว่าปกติเพราะจะทำให้ผู้สูงอายุเกิดความสนใจซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุภาพรณกันยะตีบ 27 ที่ได้ศึกษาเรื่อง

และแบบสัมภาษณ์พบว่า การดำเนินงานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุยังไม่มีการกำหนดกิจกรรมการดำเนินงานไม่มีการประเมินผลการดำเนินงานไม่มีการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานไม่มีการดำเนินงานด้านการติดตามงานอย่างต่อเนื่องไม่มีกระบวนการวิเคราะห์พฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุหาให้มองเห็นจุดอ่อนและประเด็นที่ต้องพัฒนาและเกิดพลังใจที่จะพัฒนางานจากการทาศึกษาสถานการณ์ความต้องการในการดูแลสุขภาพของผู้สูงอายุเป็นการตั้งประสบการณ์ของแต่ละคนมาใช้เป็นแนวทางที่เป็นรูปธรรมที่สอดคล้องกับประสบการณ์ของผู้วิจัยทีมงานและทีมผู้ให้บริการในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลจนกระทั่งสามารถประยุกต์แนวคิดเป็นโครงการทดลองของโรงพยาบาลซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของเกรียงศักดิ์ธรรมอภิผลและคณะ 7 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลายทำให้ได้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลสุขภาพรูปแบบการพัฒนาชุมชนและครอบครัวต้นแบบเพื่อดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแบบบูรณาการที่การวิจัยนี้พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบการพัฒนาคุณภาพที่เกิดจากขั้นตอนการทาวิจัยแบบ Operational research ทำให้เกิดการเรียนรู้มีส่วนร่วมและเกิดการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลและโครงการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุขึ้นประสิทธิผลของโครงการเพื่อการพัฒนาสุขภาพผู้สูงอายุที่มีการพัฒนาคุณภาพ 1 ผลที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุผลที่เกิดขึ้นกับผู้สูงอายุจำนวน 30 คนเป็นผลที่ทำการประเมินผู้สูงอายุหลังจากผ่านกระบวนการพัฒนาเพื่อการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุแล้วทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในการรับรู้คุณค่าในตนเองและพฤติกรรมสุขภาพของผู้สูงอายุหลังจากการทดลอง

อุทัยแสงไฟศาลการพัฒนารูปแบบการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุในชุมชนวารสาร มหาวิทยาลัยนครพนมฉบับการประชุมนววิชาการครบรอบ 25 ปีปีที่ 6 ฉบับที่ 1 มกราคมเมษายน 2559 4653 29 วิจารณ์วีโรจน์รัตน์และคณะการพัฒนา ระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่นวารสารสภาการพยาบาลที่ 29 ฉบับที่ 3 กรกฎาคมกันยายน 2557 ๑๐4๑๑๕

พจนานิชแสงนภาอุทัยแสงไฟศาลรูปแบบการส่งเสริมสุขภาพโดยชุมชนเพื่อ รองรับสังคมผู้สูงอายุวารสารวิชาการสาธารณสุข 2557 23 2 22638 4 เกียรติศักดิ์ธรรมอภิพลสุภัตราศรีวิชชากรปราชัยสุทธิสุนทรสมชายวิริกริมย์กุล รูปแบบการจัดการดูแลระยะยาวกลุ่มผู้สูงอายุติดเตียงโดยชุมชนวารสาร วิทยาลัยราชสุดาเพื่อการวิจัยและพัฒนาคนพิการ 2555 8 11 2143 5 วิจารณ์วีโรจน์รัตน์ขวัญใจอำนาจสัจจชัยช่อศิริพันธ์สวัสดิ์พรทิพย์มาลาธรรมจรรย์ สิริธรรงค์ศักดิ์การพัฒนาระบบบริการสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุที่ต้องพึ่งพาผู้อื่น วารสารสภาการพยาบาล 2557 29 3 10415 6 ขวลิตสวัสดิ์ผลธวัชชัยเพ็งพิณิจ อัศวเดชเสนาณิกกรณวีศรีสรพลการดูแลผู้สูงอายุที่อยู่ในภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของไทยวารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจร 2560 5 ฉบับพิเศษ 387405 7 วรรณภาศรีรัษฎรัตน์ลัดดาตาริการเลิศบรรณาธิการ การจัดการความรู้และสังเคราะห์แนวทางปฏิบัติของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลแนวปฏิบัติในการบริการผู้สูงอายุกรุงเทพมหานครสมิตรีพันธ์ตั้งแอนดัพับ ลิสซิง 2553 8 กระทรวงสาธารณสุขกรมอนามัย

लगरनररररररर 2538 พระธรรมปิฎกโปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับ ประมวลศัพท์พิมพ์ครั้งที่ ๘ กรุงเทพมหานครพาลงกรณมหาวิทยาลัย๒๕๕๐พระ ธรรมปิฎกโปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับกรุงเทพมหานครโรงพิมพ์พหุภาษาพาลงกรณราช วิทยาลัย๒๕๕๔พระพรหมคุณาภรณ์โปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับ ประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 15 กรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์จันทร์เพ็ญ 2550 พระ พรหมคุณาภรณ์โปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลศัพท์พิมพ์ครั้งที่ ๑๑กรุงเทพมหานครบริษัทเอสอาร์พริ้นติ้งแมสโปรดักส์จำกัด๒๕๕๘พระ พรหมคุณาภรณ์โปญฺโฑโพนนุกรม

วิธีเพื่อสร้างความปรองดองออนไลน์แหล่งที่มา http kantacandidateblogspotcom 27 สิงหาคม 2564 ชัยวัฒน์สถาอนันท์อาวูธ มีชีวิตแนวคิดเชิงวิพากษ์ว่าด้วยความรุนแรงกรุงเทพมหานครสำนักพิมพ์ฟ้า เดียวกัน 2546 บุษบงชัยเจริญวัฒน์นะสันติวิธีจัดการความขัดแย้งตาม แนวทางสันติวิธีวารสารสันติศึกษาปริทรรศน์มจรปีที่ 5 ฉบับที่ 2 พฤษภาคม สิงหาคม 2560 ปิ่นมุกข์กันต์พุทธศาสตร์ภาค 2 กรุงเทพมหานครมหามกุฏราช วิทยาลัย 2535 พระเทพเวทีโปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสนาฉบับประมวล ธรรมกรุงเทพมหานครพาลงกรณราชวิทยาลัย 2532 พระธรรมปิฎกประ ยุทธ์โปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพมหานครพาลงกรณราชวิทยาลัย 2535 พระปลัดพิทักษ์พงษ์มณีน โทสอนแก้วพุทธสันติวิธีเพื่อการสร้างคามสมานฉันท์ของ โครงการสร้างโรง ไฟฟ้ากระบี่วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธปีที่ 5 ฉบับที่ 4 เมษายน 2563 พระพรหมคุณาภรณ์โปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับ ประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่ 16 กรุงเทพมหานครบริษัทเอสอาร์พริ้นติ้งแมสโปรดักส์จำกัด 2551 พระพรหมคุณาภรณ์โปญฺโฑโพนนุกรมพุทธศาสน์ฉบับ ประมวลศัพท์พิมพ์ครั้งที่ 11 กรุงเทพมหานครโรงพิมพ์พหุภาษาพาลงกรณราช วิทยาลัย 2551 พระพิชิตชัยจิรวุฒโนศาสนากับสันติภาพออนไลน์แหล่งที่มา https wwwgotoknoworg 27 สิงหาคม 2564 พระไพศาลวิสาโลสันติวิธีวิธี แห่งอาระกรุงเทพมหานครเรือนแก้วการพิมพ์ 2549 พระมหานครินทร์แก้วโชติ สันติภาพตามแนวคิดของท่านพุทธทาสภิกขุความหมายและการประยุกต์ใช้ใน โลกปัจจุบันวิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย 2548 พล

พุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรมพิมพ์ครั้งที่๓๔กรุงเทพมหานครมูลนิธิการศึกษา เพื่อสันติภาพ๒๕๕๙พระมหาสุทนต์ญาณโรอบอุณและคณะตัวชี้วัดความสุขกล ยุทธการสร้างและการใช้เพื่อชุมชนเป็นสุขกรุงเทพมหานครสถาบันเสริมสร้าง การเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข 2553 พระมหาสุทนต์ญาณโรอบอุณและคณะตัวชี้ วัดความสุขกลยุทธการสร้างและการใช้เพื่อชุมชนเป็นสุขกรุงเทพมหานคร สถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข 2553 พระเมธีธรรมาภรณ์ประยูร ธรรมจิตโตธรรมะกับการ

ไปจัดทำแผนแม่บทชุมชนหรือแผนชีวิตของครัวเรือนในชุมชนเอกสารอ้างอิงนี้ กมารค์และทีมงานดัชนีโลกมีความสุขแปลจาก The happy planet index โดยเนาวินจลสิณีผาติวีโรจน์ 2552 พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯภาพพิมพ์ระแวงสันติพิ ธิวนสกุลและคณะ 2554 คู่มือสร้างสุขระดับจังหวัดพิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ พจนานุกรมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัดพิมพ์ดีดญาณโรอบอุณ และคณะ 2553 ตัวชี้วัดความสุขกลยุทธการสร้างและการใช้เพื่อชุมชนเป็นสุข พิมพ์ครั้งแรกกรุงเทพฯสถาบันเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อชุมชนเป็นสุข 220 วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ศูนย์ภูฏานศึกษา 2549 การประชุมนานาชาติความสุขมวลรวมประชาชาติครั้งที่ 3 ออนไลน์เข้าถึงได้จาก http wwwgnhmovmentorgcom วันที่เข้าถึง 17 มีนาคม 2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2546 การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบท ไทยนบทปริสหมิตรพันธ์ตั้ง 2549 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พศ 2550 2554 พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯสกายบุ๊กส์ 2550 รายงาน สถานการณ์ความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยเอกสารประกอบการประชุม ประจำปี 2550 กรุงเทพมหานครสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ 2551 ดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทยปี 25442550 วารสารเศรษฐกิจและสังคม 45 4 68 สำนักงานจังหวัด หนองบัวลำภู 2552 แผนพัฒนาจังหวัดปี 2553 2556 หนองบัวลำภูสำนักงาน จังหวัดหนองบัวลำภูสำนักงานจัดหางานจังหวัดหนองบัวลำภู 2553 รายงานภาพ การณ่งางานจังหวัดหนองบัวลำภูหนองบัวลำภูสำนักงานจัดหางานจังหวัด หนองบัวลำภูสำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดหนองบัวลำภู 2553 รายงานผลการ ดำเนินงานโครงการหมู่บ้าน

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

กรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานประจำปี 2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กรุงเทพมหานครสำนักงาน 2553 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติรายงานประจำปี 2552 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกรุงเทพมหานครสำนักงาน 2553 สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาสุขภาพจิตกรมสุขภาพจิตคู่มือความสุข 5 มิติสำหรับผู้สูงอายุฉบับปรับปรุงพิมพ์ครั้งที่ 6 นนทบุรีโรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทยจำกัด 2558

นนทบุรีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราชสาขาวิชาศึกษาศาสตร์สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2528 คู่มือการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กพิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯโรงพิมพ์ครุสภาสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2559 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่สิบสองพศ 2560 2564 กรุงเทพฯสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติสำนักงานเลขาธิการคุรุสภา 2554 รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เรื่องมาตรฐานวิชาชีพครูการศึกษาปฐมวัยกรุงเทพฯสำนักงานเลขาธิการคุรุสภาสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2550 นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย 05 ปีระยะยาวพศ 2550 2559 กรุงเทพฯห้างหุ้นส่วนจำกัดวีทีซีคอมมิวนิตีเซ็นสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2551 รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้อัตนปฐมวัยกรุงเทพฯบริษัทเพลีนสตูดิโอจำกัดสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2552 รายงานความก้าวหน้าการจัดการเรียนรู้อัตนปฐมวัยปี 2551-2552 กรุงเทพฯบริษัทเพลีนสตูดิโอจำกัดสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา 2560 แผนการศึกษาแห่งชาติพศ 2560 2579 กรุงเทพฯบริษัทพริกหวานกราฟฟิคจำกัดสำนักทดสอบทางการศึกษา 2556 แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาพิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯโรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย Bertalanffy LV 1968 General system theory Foundations Development Applications New York George Braziller Bigs and others 1980 Managing the systems development process Engle wood Cliffs NJ Prentice Hall 172 Journal of

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือประเทศไทยวารสารจรรยาบรรณศาสตร์ปริทรรศน์ปีที่ 6 ฉบับที่ 2 ฉบับพิเศษ เมษายนมิถุนายน 2560 565575 พระโสภณพัฒนบัณฑิตและคณะการขับเคลื่อนระบบสุขภาพโดยใช้ธรรมนุญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองตาไก่อำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ดวารสารวิชาการธรรมทรรศน์ปีที่ 19 ฉบับที่ 2 เมษายนมิถุนายน 2562 112

บรรณาธิการแถลงวารสารวิชาการธรรมทรรศน์ฉบับนี้เป็นปีที่ 19 ฉบับที่ 2 บทความในวารสารฉบับนี้ประกอบด้วยบทความวิจัยบทความวิชาการและบทวิจารณ์หนังสือกล่าวคือบทความวิจัย 19 บทความได้แก่ 1 การขับเคลื่อนระบบสุขภาพโดยใช้ธรรมนุญสุขภาพชุมชนวิถีพุทธตำบลหนองตาไก่อำเภอโพธิ์ชัยจังหวัดร้อยเอ็ด 2 ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินโครงการหมู่บ้านรักษาศีล 5 ในตำบลห้วยทรายอำเภอเสนาอำเภวจังหวัดเชียงใหม่ 3 การพัฒนารูปแบบการสอนคุณธรรมและจริยธรรมในระดับอุดมศึกษาไทย 4 การพัฒนาหลักสูตรพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารโดยใช้ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ 5 แนวทางการวางแผนเชิงกลยุทธ์ในแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่น 6 แนวทางพัฒนาการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาสาขาวิชาการศึกษาภาษาอังกฤษคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัยวิทยาเขตล้านนา 7 การพัฒนาทักษะการวางแผนของผู้บริหารสถานศึกษาโดยใช้ฟีฟ่ากอล์ฟเป็นกิจกรรมการฝึกอบรม 8 ปัญหาการปฏิบัติงานของกำนันผู้ใหญ่บ้านในจังหวัด

งานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พศ 2560 2564 เข้าถึงได้จาก http https wwwnesdcgoth ewt dl linkphp nid 6422 23 กันยายน 2564 สำนักงานสถิติจังหวัดนครสวรรค์ข้อมูลสถิติจำนวนประชากรจำแนกรายอายุเพศและเขตการปกครองจังหวัดนครสวรรค์พศ 2562 เข้าถึงใ

พล 3 1 1219 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 2562 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 พศ 2560 2564 สืบค้นเมื่อ 9 พฤษภาคม 2562 จาก http wwwnesdbgoth ewt dl linkphp nid 6422 1156 วารสารสหวิทยาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ปีที่ 4 ฉบับที่ 3 กันยายนธันวาคม 2564 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพว 2552 คู่มือการจัดระดับการกำกับดูแลองค์การภาครัฐตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี Good Governance Rating กรุงเทพฯบริษัทพรีเมียร์โปรดักส์จำกัดสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการพว 2555 หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีกรุงเทพฯสำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา Best W 1970 Research in Education New Jersey PrenticeHall Inc Cronbach J 1974 Essentials of Psychological

TEXT FROM SUBMITTED DOCUMENT

TEXT FROM SOURCE DOCUMENT(S)

๒๒ระเบียบวาระการประชุมครั้งที่วันที่เดือนพศ๒๕๖๒เวลานระเบียบวาระที่๑เรื่องแจ้งเพื่อทราบ๑๑เรื่องที่ประธานแจ้งเพื่อทราบ๑๑เรื่อง๑๒เรื่องที่เลขานแจ้งเพื่อทราบ๑๑เรื่อง๑๓เรื่องที่แจ้งเพื่อทราบ๑๑เรื่องระเบียบวาระที่๒เรื่องรับรองรายงานการประชุมระเบียบวาระที่๓เรื่องสืบเนื่องระเบียบวาระที่๔เรื่องเสนอเพื่อพิจารณา๕๑เรื่องกิจกรรมระเบียบวาระที่๕เรื่องอื่นๆ

สรุปนโยบายและมติจากการประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่๙๒๕๖๒วันจันทร์ที่๒๓กันยายนพศ๒๕๖๒วาระที่เรื่องมติที่ประชุมงานที่ต้องดำเนินการปฏิบัติผลการดำเนินงานระเบียบวาระที่๑เรื่องแจ้งให้ที่ประชุมทราบ๑๑เรื่องที่ประธานแจ้งให้ทราบ๑๑การประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์วาระพิเศษครั้งที่๒๒๕๖๒ในวันจันทร์ที่๒๓กันยายนพศ๒๕๖๒เพื่อพิจารณาสรรหาผู้สมควรดำรงตำแหน่งอธิการบดีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทราบ๑๒เรื่องที่เลขานการแจ้งให้ทราบ๑๒คำสั่งนายกรัฐมนตรีเรื่องแก้ไขเพิ่มเติมคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมทราบ๑๒๒คำสั่งนายกรัฐมนตรีเรื่องแต่งตั้งประธานกรรมการขับเคลื่อนการปฏิรูปการอุดมศึกษาวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมทราบ๑๒๒รายงานการขับเคลื่อนและความคืบหน้าการดำเนินโครงการโรงเรียนผู้สูงอายุทางอากาศและเครือข่ายผู้สูงอายุประเทศไทยทราบ๑๒๔กำหนดการพิธีพระราชทานปริญญาบัตรมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ประจำปีการศึกษา๒๕๖๑ทราบวาระที่เรื่องมติที่ประชุมงานที่ต้องดำเนินการปฏิบัติผลการดำเนินงานระเบียบวาระที่๒เรื่องรับรองรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์๒การพิจารณารับรองรายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ครั้งที่๙๒๕๖๒วันจันทร์ที่๒๓

๒๒๕แบบประเมินผลการสร้างธรรมณูความสุขชุมชนวิถีพุทธกับรองรับสังคมสูงวัยระดับตำบล๑การประเมินด้านบริบท Context Evaluation ๒การประเมินปัจจัยป้อน Input Evaluation 3 การประเมินกระบวนการ Process Evaluation 4 การประเมินผลผลิต Product Evaluation 5 การประเมินผลกระทบ Impact Evaluation

กลับแก่ผู้จัดการและผู้ปฏิบัติงานในโครงการนั้นๆ 4 การประเมินผลผลิต Product Evaluation เพื่อสอบวัดและตีความตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการแผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ส่วน Pibun 2008 ได้กล่าวว่ากระบวนการ CIPP จะประกอบไปด้วย 1 การประเมินบริบทหรือการประเมินสภาวะแวดล้อมของโครงการข้อมูลของผู้สูงอายุเพศอายุสถานภาพการสมรสระดับการศึกษารายได้เฉลี่ยต่อเดือนแหล่งที่มาของรายได้การอยู่อาศัยการประเมินระบบการแพทย์ทางไกลด้วยกระบวนการ CIPPIEST Model การประเมินด้านบริบท Context Evaluation การประเมินด้านปัจจัยนำเข้า Input Evaluation การประเมินด้านกระบวนการ Process Evaluation การประเมินด้านผลผลิต Product Evaluation การประเมินด้านผลกระทบ Impact Evaluation การประเมินด้านประสิทธิผล Effectiveness Evaluation การประเมินด้านความยั่งยืน Sustainable